READ IN ENGLISH →

BINAGO OKTUBRE 23, 2026

28 PAHINA

Panginoon,

Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito

UNANG TOMO · MGA UGAT SA LANCASTER COUNTY

Mula Lancaster County PA hanggang Kalye Malvar, Lungsod ng Baguio, Pilipinas

Engle · Robson · Leonard · Haines

Ken at Mary Lou Engle · Edisyong Tagalog

Unang Tomo: Mga Ugat sa Lancaster County

Switzerland · Pennsylvania · Kansas · Ontario · England · 1743–1950

Maligayang Pagdating sa Pamilya Engle 3
Isang Aklat ng Alaala 4
KUNG SAAN KAMI NAGMULA 5
Ang mga Swisong Engel ng Lancaster County 6
Ang River Brethren 7
Ang Kasulatan ng Engle Grove, 1789 8
Pakanluran sa Kansas 9
Sina Grant at Mabel 10
Ang mga Robson 11
Mga Tita at Tito sa Panig ng Robson 12
Ang mga Haines 13
Ang mga Leonard 14
Ang Mangangaral na Sinundo Niya 16
Sina Ginny, Mary Lou, Paul at Betsy 23
Ang Puno ng Pamilya 25
Mga Kasamang Aklat 26
Mga Pinagkunan 27

Maligayang Pagdating sa Pamilya Engle

Isinasalaysay ng munting aklat na ito ang kuwento ng isang pamilya: isang batang taga-bukid sa Kansas na nagngangalang Ken Engle, isang estudyanteng nars mula sa Canonsburg na nagngangalang Mary Lou Leonard, at ang anim na anak na pinalaki nila sa pagitan ng malawak na kapatagan ng Amerika at ng mga pulo ng Pilipinas. Sa likuran nila ay ang mga Engle, Robson, Leonard at Haines, mga karaniwang tao na umibig sa Panginoon at nagsulat ng mga bagay-bagay. Sa unahan nila ay ang mga apo at apo sa tuhod na patuloy pang nagdaragdag ng mga kabanata.

Mula 1951 hanggang 1975, naglingkod sina Ken at Mary Lou sa Panginoon sa Pilipinas, at ang gawaing sinimulan nila ay nagpapatuloy hanggang ngayon sa pamamagitan ng keepm.org. Dito nagsimula ang lahat ng ito.

Pakinggan: Piyano ni Mary Lou

Isang Aklat ng Alaala

Iningatan nina Ken at Mary Lou Engle ang lahat. Mga talaarawang isinulat halos araw-araw mula dekada 1940 hanggang 2003. Ilang libong liham. Mga tatlumpung libong larawan at slide. Mga reel-to-reel na teyp na animnapung taon nang walang nagpapatugtog.

Mga dalawampung taon na ang nakararaan, ipina-scan nina Kevin at Gordon ang karamihan nito. Mga sampung taon na ang nakararaan, ibinigay ni Kevin kay Gordon ang mga nakalimbag na kopya upang mabasa niya ang mga ito, at noong 2026 ay sinimulan ni Gordon na padalhan ang pamilya ng maiikling totoong kuwento mula sa kanyang natuklasan. Ang kanyang archive ngayon ay may 4,669 na dokumento, mula 1719 hanggang 2004, at mahigit 8,000 pahina ng talaarawan.

Simple ang kanyang patakaran. Ang mga sinipi ay salita mismo nina Mother at Daddy, salita por salita, kasama ang talaarawan at pahinang pinagkunan. Walang inimbento. Kapag iba ang alaala ng isang kamag-anak, isinasama ang pagtutuwid.

> Dahil sa panahong ganito.
>
> si Gordon, kung bakit iningatan ng aming mga magulang ang lahat (Esther 4:14)

Sabi ni Gordon, ang mga talaarawan ay "ibinabalik sa atin ang sarili nating buhay nang paisa-isang piraso, at ang kalahati ng ibinabalik nila ay bagay na isusumpa nating alam na natin."

Tinitipon ng seryeng ito ang mga kuwentong iyon sa iisang lugar, kasama ang natutuhan ng pamilya tungkol sa aming pinagmulan. Halos araw-araw pa ring nagpapadala si Gordon ng kuwento, at bawat isa ay makakapasok dito.

> Nang magkagayo'y silang nangatatakot sa Panginoon ay nangagsalitaan sa isa't isa… at isang aklat ng alaala ay nasulat.
>
> Malakias 3:16

UNANG BAHAGI

Kung Saan Kami Nagmula

Switzerland at Pennsylvania · Kansas · Ontario · Inglatera

BINAGO OKTUBRE 12, 2026

Sina Karen at Patrick sa Romblon

Ang mga Swisong Engel ng Lancaster County

Ang kuwento ng mga Engle sa Amerika ay nagsimula sa isang pamilyang Swiso na naglayag patungong Pennsylvania noong dekada 1750. Sinabi ito nang tuwiran ni Ken sa isang liham noong 1952: *"Pennsylvania Dutch, kapwa si lolo at si lola… may tumatawag ditong Swiso at may tumatawag na Aleman."* Ayon sa kasaysayan ng pamilya, Swiso.

Ang pinakamahusay na naitalang ninuno sa linya ng mga Engle ay si **Ulrich Engel**, ipinanganak noong Hulyo 1743. Dumating siya kasama ang kanyang ama, na Ulrich din ang pangalan, noong siya'y batang mga labing-isang taong gulang. Nagsaka siya sa Donegal Township, Lancaster County, at pinakasalan si **Magdalena Bicksler**. Naaalala siya ng tradisyon ng pamilya bilang kampeon sa pag-akyat sa Maypole sa Maytown. Magaan siya kaya siya nananalo, at pinupuno niya ng abo ang kanyang mga bulsa upang ipahid sa kanyang mga kamay para hindi madulas.

Nakatayo pa rin ang kanyang lapida sa Reichs Church Cemetery malapit sa Marietta, na nakaukit sa wikang Aleman:

> `Hier ruhen die Gebeine von ULRICH ENGEL … gestorben den 28sten September 1799 im 57ten Jahr seines Alters.`
>
> "Dito nagpapahinga ang mga buto ni Ulrich Engel… namatay noong ika-28 ng Setyembre 1799, sa ika-57 taon ng kanyang edad"

Mula sa kuwento ni Gordon na "Ulrich Engle, Born 1743" (Agosto 20, 2026) at isang liham ni Ken noong 1952.

Ang River Brethren

Mula sa parehong pamilyang iyon sa Lancaster County nagmula si **Jacob "Yokeli" Engel**. Ang Yokeli ay palayaw na Pennsylvania Dutch para kay Jacob. Sa mga taon sa paligid ng Rebolusyong Amerikano, naging isa siya sa mga nagtatag at namuno sa River Brethren, ang iglesiang kilala ngayon bilang **Brethren in Christ**. Ibinibilang ni Kevin ang sarili na ikawalong henerasyon mula kay Yokeli. Hindi nagkakasundo ang mga talaan ng pamilya kung si Yokeli ay nakababatang kapatid ni Ulrich o anak niya. Ang kanyang kapanganakan, bandang 1753, ay nagtuturo na kapatid siya.

Dalawang kayamanan mula sa mga taong iyon ang nakarating sa amin. Noong 2009, natagpuan ni Kevin na ipinagbibili ang **Engle Grove deed ng 1789**. Nakatala rito ang labing-anim na acre na lupa sa Donegal Township na ipinagbili sa halagang 178 pound nina Henry at Anna Grove (si Anna ay kapatid ni Ulrich) kay Ulrich Engle Jr., na nilagdaan ng "kanilang marka." Nasa susunod na pahina ang mga larawan ng kasulatan. At ibinigay ni Lola Mabel Engle kay Kevin ang isang **Martyrs Mirror** sa wikang Aleman na inilimbag noong 1814, nakabalot sa tablang kahoy at katad, at mga labinlimang libra ang bigat.

Kasama ring dinala ng pamilya pakanluran ang kusinang Pennsylvania. Naaalala ni Kevin na gumagawa ng cup cheese si Lola sa tuhod na si Barbara Engle, at "naaamoy mo ito sa buong bahay nang ilang araw." Idinagdag ng kanyang pinsang si Lynette na baka ito ang dahilan kung bakit nahirapang makaamoy ang kanilang mga tatay sa pagtanda nila.

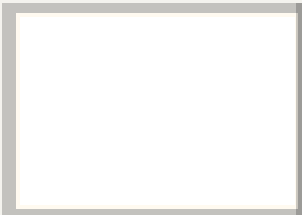
Mula sa mga papeles at alaala ng pamilya ni Kevin, at mga email ng pamilya.

Ang Kasulatan ng Engle Grove, 1789

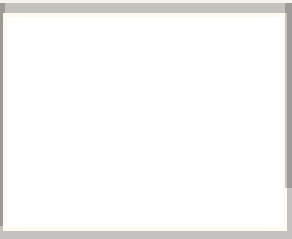
Narito ang mismong kasulatan. Natagpuan ito ni Kevin sa eBay noong 2009 at binili niya sa halagang limampung dolyar. May petsang Agosto 15, 1789, nakatala rito na ipinagbili ni Henry Grove, magsasaka, at ng kaniyang asawang si Ann, kapwa taga-Donegal Township, Lancaster County, kay Ulrich Engle ang labing-anim na akre at dalawampu't siyam na perch ng lupa roon sa halagang £178 na ginto at pilak, upang "taglayin at hawakan" niya at ng kaniyang mga tagapagmana magpakailanman. Kapatid ni Ulrich si Ann. Hindi marunong sumulat si Ann ni si Henry, kaya pumirma ang bawat isa sa pamamagitan ng marka, isang H at isang A, sa tabi ng papel na selyo, sa harap ng dalawang saksi.

This Indenture: ang buong kasulatan, nakabukas.

Ang labas, nakatiklop: "Deed Conveyance, Henry Grove & ux [at asawa] kay Ulrich Engle, 16 akre 29 perch sa Donegall Township, Lancaster County."

Ang marka ni Henry Grove, H, at ang marka ni Ann Grove, A, kasama ang kanilang papel na selyo.

"Sealed & Delivered in the Presence of": dalawang saksi, na pumirma rin sa resibo ng bayad.

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Pakanluran sa Kansas

Bandang 1879 at 1880, isang alon ng mga pamilyang Brethren in Christ ang umalis sa Lancaster County patungo sa kapatagan ng Dickinson County, Kansas. Kabilang dito ang lolo sa tuhod ni Kevin. *"Nasa Kansas ang karamihan sa aking mga kamag-anak,"* isinulat ni Kevin noong 2013.

Ang pinakatanyag na anak ng Abilene, si Dwight D. Eisenhower, ay lumaki sa isang pamilyang River Brethren na lumipat mula sa Pennsylvania sa parehong paglipat. Walang ipinakikitang pagkakamag-anak ang aming mga talaan, tanging iisang ugat ng iglesia at iisang lupa ng Kansas. Itinala ni Mary Lou ang araw noong 1971 nang ihandog ang Eisenhower Museum, habang nasa bayan sina Mamie at ang mga Johnson.

Ang aming linya ay mula kina **Harry Shelly Engle** at **Barbara Martin Engle** hanggang sa kanilang anak na si **Grant Ercil Engle**, ipinanganak noong Hulyo 21, 1899. Ang tiyuhin ni Grant na si **Noah Martin** ang nagtayo ng **Grace and Truth Gospel Chapel** sa Abilene bandang 1918. Doon sumamba ang pamilya kasama ang Plymouth Brethren sa loob ng siyamnapung taon, at nangaral doon si H. A. Ironside noong unang bahagi ng dekada 1920. Ang kauna-unahang kasal na ginanap sa kapilya ay kay Tita Eloise, noong 1957. Ang huling pagtitipon nito ay noong Marso 2010.

> Ang taong nagtayo ng kapilya ay ang Tiyuhin ni Lolo Engle, si Noah Martin. Ang taong naligtas (una sa mga Robson), ay ang tatay ni Lola Engle (at ni Tito Orville), si Robert A. Robson.
>
> si Kevin, 2010

Mula sa mga email ng pamilya (Kevin, 2010 at 2013) at sa talaarawan ni Mary Lou noong 1971.

Pakinggan: Piyano ni Mary Lou

Sina Grant at Mabel

Noong Setyembre 1922, pinakasalan ni Grant Engle si **Mabel Emma Robson**. Nang isulat niya ang una niyang liham na nag-aanyaya sa kanya sa isang date, isinulat niya ang pangalan nito na "Mable," gaya ng pagbaybay ng sarili niyang kapatid na babae sa pangalan nito.

Nagsaka sila pitong milya sa timog ng Abilene, at nagpalaki ng limang anak: si **Ken** (1924), si **Keith** (1929), si **Eloise** (1935), si **Elaine** (1938) at si **Jan**. Nang maglaon, si Keith ang nagsaka sa lupain. Tuwing Nobyembre sa loob ng mga apatnapung taon, napupuno ang bukid ng mga lalaki at batang lalaki para sa pangangaso ng pheasant.

Naaalala ni Ken ang isang paaralan sa bukid na may tatlong estudyante sa walong baitang, mga manok at baboy ng 4-H na nalugi, at isang guyang Holstein na mas sinuwerte. Nagtuturo ng Biblia ang kanyang lolo at minsan ay tinanong siya kung kilala niya si Jesus.

Naaalala ni Gordon ang malalaking hinlalaki ni Lolo. *"Ngayon kung mapapatigil ko lang si Lolo sa pagtatanong sa akin ng 'IS THAT FELT' habang kinukurot niya ako ng malalaki niyang hinlalaki..."*

Noong 1980, iniwan nina Grant at Mabel ang bahay at lumipat sa Brown's Memorial Home sa Abilene, kung saan ilang taon nang nagdaraos ng mga pagsamba si Ken. *"Mas may kahulugan ito ngayon na naroon na ang mga magulang ko,"* isinulat niya. Nang mag-siyamnapung taon si Grant noong Hulyo 1989, sa Brown's ginanap ang salu-salo, at umakyat ang pamilya sa kanyang kuwarto nang pa-grupo-grupo.

Mula sa teyp ng patotoo ni Ken noong 1973, sa kanyang mga liham, at sa kuwento ni Gordon na "He Made Quite a Hit" (Setyembre 29, 2026).

Ang mga Robson

Ang mga kamag-anak ni Lola Mabel ay dumating sa Kansas mula sa Ontario. Sina **John Ross Robson** at **Catharine Broadfoot Robson** ay may sampung anak; si Albert, ang bunso, lamang ang ipinanganak sa Kansas. Ang ina ni John na si **Amy Graham Robson** ay sumama noong 1876 at nanirahan nang mga sampung taon malapit sa Abilene. Nag-iingat si Tita Eloise ng malaking larawan ni Catharine sa kanyang kuwarto.

Ang kanilang anak na si **Robert Alexander Robson**, ang aming lolo sa tuhod, ay nagpakasal kay **Cora Eva**. Ang ama ni Cora na si **Henry Eva** ay beterano ng Digmaang Sibil ng Amerika; siya at ang kanyang asawang si Hester ay nakalibing sa sementeryo ng Abilene.

> Naaalala ko na sinabi sa akin ng aking ina na mahilig sumayaw ang kanyang ama at iniwan niya iyon nang siya'y magbalik-loob… Naniniwala ako na naligtas siya sa mensahe ni H.A. Ironside.
>
> si Tita Eloise, 2014

Naging isa si Robert sa mga nangungunang kapatid sa Grace and Truth Chapel. Naniniwala si Kevin na sina Lola Engle at Ken ay "nagmana ng kanyang maka-Diyos na ugali."

Namatay si Cora noong 1935, habang ipinagbubuntis ni Mabel si Eloise. Medyo mapamahiin si Lola Robson at naniniwalang hindi dapat lumapit sa naghihingalo ang isang babaeng nagdadalang-tao, kaya hindi kailanman sinabi ni Mabel sa kanya ang tungkol sa sanggol. *"Sana nagtanong pa ako nang marami noong may pagkakataon pa ako,"* isinulat ni Eloise.

Nagtitipon pa rin ang magpipinsang Robson sa Abilene tuwing unang Linggo ng Agosto. Noong 2017, dumating ang dalawang pinsang Winslow na nakasuot ng kilt na may tartan ng Gunn.

Mula sa mga email ng pamilya, kabilang ang kay Tita Eloise noong 2014.

Mga Tita at Tito sa Panig ng Robson

Ang mga anak nina Robert at Cora ay sina **Mabel** (ang aming lola), **Roberta**, **Harry**, **Orville**, **Cleason** at **Lela**. Namatay si Lela noong maliit pa. Namatay si Cleason noong binata pa. Laging sinasabi ni Ken, *"Si Tito Cleason ang paborito kong tito."*

Nagpakasal si Roberta kay **Wendell Koons**. Ang kanilang panganay na anak, si **Alvin Dean Koons**, ay naging chaplain ng U.S. Navy. Pinsang buo siya ni Ken, at naaalala ni Kevin na narinig niyang si Ken ang umakay kay Alvin sa Panginoon noong mga bata pa sila. Lilitaw muli si Alvin sa Pilipinas noong 1966, may dalang plawta (Ikalawang Tomo).

Si Tito Orville, ang bunso, ay nagpakasal kay **Tita Lois**, na ang tinapay, malagkit na cinnamon roll at fudge ay pinag-uusapan pa rin hanggang ngayon. Naaalala ng isang pinsan na si Lois ay *"hinuhugasan ang buhok ko sa lababo at tinutugtog ko ang pump organ."*

Ang bahay-bukid ng mga Robson malapit sa Abilene, kung saan lumaki si Mabel at ang kanyang mga kapatid at kung saan nanirahan si Tito Orville nang maraming taon, ay muling napasa-pamilya. Iniingatan din ng pamilya ang sertipiko ng pagtatapos ni Mabel sa ikawalong baitang at dalawa sa kanyang mga journal noong bata pa siya.

Si Kevin ang di-opisyal na tagapagtala ng kasaysayan ng mga Robson sa pamilya. Sinimulan niya ang blog na RobsonHistory noong 2008.

Mula sa mga email ng pamilya at sa blog ni Kevin na RobsonHistory.

Ang mga Haines

Ang mga kamag-anak ng ina ni Mary Lou ay nagmula sa Inglatera. Si **Ernest G. Haines**, "E. G.," ay ipinanganak bandang 1871, anak ng isang magkakarne na naging tagapagtala ng kuwenta (bookkeeper) at mahilig sa mga numero. Pinakasalan niya si **Alice Bush**. Nagkaroon sila ng kambal na babae, sina **Freda** at **Mary**, at isang anak na babae na pinangalanan nilang **Avril**, ang salitang Pranses para sa Abril, dahil ipinanganak siya noong Abril, noong ika-26, noong 1902.

Bandang 1908, tumawid ang pamilya patungong Amerika, una sa Cincinnati at pagkatapos ay sa Canonsburg, Pennsylvania, malapit sa Pittsburgh. Namatay ang batang si Mary sa edad na labing-anim. Napilay si Alice dahil sa arthritis sa kanyang pagtanda, at itinutulak siya ni E. G. sa wheelchair papunta sa iglesia. Mahal niya ang himnong "Rise, My Soul! Behold 'Tis Jesus."

Nag-aral si Freda sa Moody at nagpakasal kay **Rev. George Bates**. Ang kanilang anak na si Ruth Elaine ay naging "maliit na kabarkada" ni Mary Lou.

Nabuhay si Lolo Haines nang sapat na katagalan upang makita ang mga apo sa tuhod mula sa Manila. Binasahan siya ni Ken ng Kasulatan noong linggo bago siya mamatay, sa pagpasok ng 1961, at nagsalita si Ken sa kanyang libing.

> `Hanggang dito'y tinulungan tayo ng Panginoon.`
>
> ang talatang ibinahagi ni Ken kay Lolo Haines (1 Samuel 7:12)

Mula sa mga liham at email ng pamilya.

Pakinggan: Piyano ni Mary Lou

Ang mga Leonard

Si **John Reihner Leonard** ay ipinanganak noong araw ng Pasko 1899 sa Washington, Pennsylvania, anak nina Frank at Harriet Leonard. Noong Setyembre 1926, pinakasalan niya si Avril Haines sa First Baptist Church sa Canonsburg. Nagpatakbo siya ng isang planta, bumili at nagbenta ng mga ari-arian at trak, at sa pagitan ng 1937 at 1944 ay kumuha ng dalawampu't limang reel ng home movie. Inilipat na ito ni Gordon sa video. Sa mga ito, lumaki si Mary Lou mula pitong taong gulang hanggang mga labing-apat, habang tumutugtog ng trombone.

Noong Oktubre 1952, sa linggong naglayag si Mary Lou patungong Manila, sinulatan siya ni John ng isang liham na tinatawag ni Gordon na "The Hospital for Somnambulists" (Ospital para sa mga Naglalakad nang Tulog). Naglalakad nang tulog si Avril sa tanghaling-tapat at napilipit ang may-diperensiya niyang bukung-bukong. Ang labintatlong taong gulang na si Betsy ay sumandal sa pinto ng silong at gumulong hanggang sa ibaba.

> Kaya nakikita mo, sa pagiging Supt ko ng Ospital para sa mga naglalakad nang tulog, kusinero at tagapadala, abala ako.
>
> si John Leonard kay Mary Lou, Oktubre 1952

Pakinggan: Piyano ni Mary Lou

> Ibibili ko si Mother ng bagong makinilya na katulad ng kay Ginny dahil mahilig siyang magmakinilya ng mga liham at napakarami niyang isusulat.
>
> ang parehong liham

Totoo ngang marami siyang isusulat. Nagsulat pa si Avril sa loob ng tatlumpu't pitong taon. Limandaan at dalawampu't isa sa kanyang mga liham ang natira, higit pa kaysa kanino man sa archive maliban kina Ken at Mary Lou.

Namatay si John Leonard noong Agosto 1, 1964, sa edad na animnapu't apat. Nabuhay si Avril hanggang Oktubre 1, 1989, at namatay sa edad na walumpu't pito.

Mula sa liham ni John Leonard noong Oktubre 1952, sa kuwento ni Gordon na "The Hospital for Somnambulists" (Setyembre 8, 2026).

Ang Mangangaral na Sinundo Niya

Canonsburg, Pennsylvania, taglamig ng 1954. Isang simbahang walang mangangaral, at isang tagapangulo ng mga trustee na hindi mapakali.

Nakumbinsi na ni John Leonard ang isang bangko na magpautang para mabayaran ang utang ng simbahan sa Association. Saka dumating ang mas malaking problema. Itinipa niya ito sa makinilya para sa kaniyang anak at manugang sa Manila, kasama ang lahat ng tandang pananong:

> Tapos,kailangan naming humanap ng mangangaral?????? Kaya abala si mother,tumatawag, sumusulat,nananalangin,atbp. at tinutulungan si Emil na laging may mangangaral sa pulpito. Tapos may nagrekomenda sa amin ng taong ito na si Romig. Pero nasa MALAYO SIYA SA KANLURAN.sabi nilang lahat.
>
> si John Leonard kina Ken at Mary Lou, Huwebes, Abril 1, 1954

Malayo sa kanluran. Iyon ay ang Davenport, Iowa.

Malayo sa Kanluran

Karamihan sa mga tagapangulo ng mga trustee ay susulat ng liham. Baka dalawa. Saka maghihintay ng sagot. Hindi ang isang ito.

> Kaya wala akong sinasabihan kahit sino at sumakay ako ng eroplano at umalis nang gabi na ng Sabado lumipad papuntang Davenport Ia. pumunta sa simbahan niya Linggo ng umaga isinama siya at ang pamilya niya na kumain sa labas,gustong-gusto ko siya,inayos na pumunta siya rito nang 4 na araw,atbp atbp. Nagmadali,sumakay ng eroplano pabalik,kasi may Negosyo ako sa Lunes ng Umaga.
>
> ang parehong liham

Umalis noong Sabado ng gabi. Bumalik noong Linggo ng gabi. Nasa trabaho noong Lunes ng umaga. At wala siyang sinabihan kung saan siya nanggaling.

Mas Alam Namin ni Mother

Dumating ang lalaki para sa kaniyang apat na araw. Bumoto ang simbahan na tawagin siya. At saka nagpigil ng hininga ang lahat.

> Kaya bumoto ang Simbahan na tawagin siya at takot ang lahat na baka hindi niya tanggapin,pero mas alam namin ni mother.
>
> ang parehong liham

Mas alam namin ni Mother. Dalawang linggo bago nito, sumulat na si Avril sa Manila:

> Darating ang mga Romig sa unang araw ng buwan at mangangaral siya sa unang pagkakataon sa Abril 4. O kagalakan!
>
> Avril Leonard, Linggo, Marso 14, 1954

At sa kasunod na linya: *"Kalog talaga si Dad at talagang pinatatawa niya kaming lahat."*

Pitong Taon

Kaya dumating ang mga Romig sa Canonsburg, at ang mangangaral mula sa malayong kanluran ay naging higit pa sa isang mangangaral. Sumama siya kay John Leonard sa pangangaso, higit sa isang beses, ayon sa mga liham; isang taon, umalis silang dalawa nang alas-dos ng madaling-araw. Dumalo ang mga Romig sa hapunan ng Thanksgiving. Nagpadala si Mrs. Romig ng blackberry pie, mainit pa mula sa oven.

Pitong taon iyon. Pagkatapos, noong Disyembre 1961, binasa ng mga Romig sa simbahan ang kanilang pagbibitiw, pagkatapos ng Hapunan ng Panginoon. Makalipas ang kalahating oras, isinulat ni Avril, tumunog ang telepono: isang simbahan sa Warren, Ohio, na humihiling na pumunta siya bilang kandidato.

At nakatakdang mangaso si John Leonard.

> Wala si Dad, nangangaso, pero parang ayaw niyang umalis noong Linggo ng hapon; sa totoo lang, hindi rin maganda ang gana namin sa pagkain noong araw na iyon. Sa palagay ko, kung kasama sana niya ang mangangaral, iba sana ang naramdaman niya
>
> Avril Leonard, Miyerkoles, Disyembre 6, 1961

Isa Pang Handaan

Makalipas ang dalawang linggo, nagbabalak si Avril ng isa pang handaan bago umalis ang mga Romig. Ang kaarawan ni John Leonard ay araw ng Pasko.

> Magdaraos kami ng birthday party para kay Dad at sa dalawa sa mga Romig sa Sab. ng gabi
>
> Avril Leonard, Miyerkoles, Disyembre 20, 1961

At pagkatapos ay wala na sila.

Ngayon, lumundag tayo sa Sabado, ang unang araw ng Agosto, 1964. Sa Villa Park, Illinois, binuksan ni Ken Engle ang kaniyang talaarawan nang umagang iyon at isinulat ang kaniyang talata para sa araw na iyon:

> Dad Leonard. I Pedro 2:25 Siya ang ating Dakilang Pastor. Kailangang-kailangan natin ng pastor sa mga araw na ito.
>
> Ken, Sabado, Agosto 1, 1964, sa itaas ng pahina

Dalawang Tawag sa Telepono

Nang gabing iyon, tumunog ang telepono sa Villa Park. Si Betsy. At pagkaraan ng isang oras, si Betsy ulit. Isinulat ito ni Mary Lou:

> Umuwi si Daddy sa Langit ngayon. Tumigil na lang ang kaniyang paghinga bandang hatinggabi. Tumawag si Betsy minsan para sabihing mahina siya, at pagkaraan ng isang oras para sabihing wala na siya.
>
> Mary Lou, Sabado, Agosto 1, 1964

Makalipas ang tatlong araw, noong Martes ng hapon, ang libing. Isinulat ni Mary Lou kung sino ang nanguna sa serbisyo:

> Araw ng libing. Sina Ken Romig, Don Main at Ken ang nanguna sa serbisyo.
>
> Mary Lou, Martes, Agosto 4, 1964

At si Ken, sa sarili niyang talaarawan, nang araw ding iyon:

> Dad Leonard — Libing. Nagsalita si Pastor Roming sa Libing nang 230. Bumasa ng Kasulatan si Don Main. Ako ang nanguna sa serbisyo sa tabi ng libingan. Binasa ang I Tes 4:15-18
>
> Ken, Martes, Agosto 4, 1964

Ang Taong Maglilibing sa Kaniya

Si Pastor Romig, bumalik sa Canonsburg mula saanman siya dinala ng mga taon. Hindi sinasabi ng mga liham kung saan.

Sampung taon at apat na buwan bago nito, isang negosyante ang lumipad patungong Iowa isang Sabado ng gabi, walang sinabihan, nakinig sa pangangaral ng isang estranghero, isinama siya at ang kaniyang pamilya na kumain sa labas, at nagmadaling umuwi para sa Lunes ng umaga.

Pinuntahan niya at sinundo ang taong maglilibing sa kaniya.

> `Sapagka't kayo'y nangaliligaw na gaya ng mga tupa; datapuwa't ngayon ay nangagbalik kayo sa Pastor at Obispo ng inyong mga kaluluwa.`
>
> 1 Pedro 2:25, ang talatang isinulat ni Ken sa itaas ng pahina ng kaniyang talaarawan noong Agosto 1, 1964

Ang magiging kahulugan ng "mas alam namin ni mother," sabi ni Gordon, ay ang natitirang bahagi ng kuwento.

Mula sa mga liham nina John at Avril Leonard sa Manila noong Marso 14 at Abril 1, 1954 at Disyembre 6 at 20, 1961, sa mga talaarawan nina Ken at Mary Lou noong Agosto 1 at 4, 1964, at sa kuwento ni Gordon na "The Preacher He Went to Fetch" (Oktubre 15, 2026), na isinulat para kina Tita Betsy at Tito Carl.

Sina Ginny, Mary Lou, Paul at Betsy

Apat na anak ang pinalaki nina John at Avril sa Canonsburg. Si **Mary Lou** (1930–2003), ang aming ina, ang ikalawa.

Si **Virginia** "**Ginny**" (1927–1988) ay nagsanay bilang nars sa New York. Nabalo siya noong honeymoon pa lamang nila noong 1950, at pumunta siya sa Belgian Congo bilang misyonerong nars sa loob ng mga labindalawang taon at dalawang ulit na inilikas ng British Army. Pagbalik sa Amerika, pinamunuan niya ang student health center sa Moody Bible Institute at nagpakasal kay Paul Moldenhauer.

Si **Paul Ernest Leonard** (1933–2026) ay kumuha ng doktorado sa Manchester sa ilalim ni F. F. Bruce, naglingkod sa komite ng pagsasalin ng NIV, nagturo ng Bagong Tipan sa Trinity, at nagsanay ng mga tagapayo para sa krusada ni Billy Graham sa New York. Bilang chaplain at koronel ng Army, ipinatawag siya para sa Gulf War noong 1991. Sinabi ng talaarawan ni Ken na "To Saudi Arabia." Itinuwid ni Tita Betsy si Gordon noong 2026: naglingkod si Paul sa mga sugatan sa Landstuhl, Germany. Pinakasalan ni Paul si **Carol Schmidt** ng Kansas noong 1957, at sa loob ng pitumpung taon ng mga talaarawan, sila ay laging "Paul & Carol," parang pangalan ng isang law firm.

Si **Betsy Jane**, ang bunso, ay nagpakasal kay **Carl Armerding**, na nagturo sa Regent College sa Vancouver at tumulong magsalin ng aklat ng Mga Hukom para sa New Living Translation.

Noong 1978, nagsalitan ang apat na magkakapatid sa pag-aalaga sa kanilang ina, tig-iisang buwan bawat isa.

> `Ginny (Abril) Betsy (Mayo) Paul (Hunyo), ML Hulyo.`
>
> talaarawan ni Ken, 1978

Dapat sana'y may ikalimang pangalan sa iskedyul. Si Carol, ang manugang, ay tahimik ding gumanap sa kanyang mga turno.

Mula sa talaarawan ni Ken noong 1978 at sa mga kuwento ni Gordon tungkol sa mga Leonard, Agosto–Setyembre 2026.

Ang Puno ng Pamilya

ENGLE · Ulrich Engel (1743–1799) at Magdalena Bicksler · Lancaster Co., PA
… Harry Shelly Engle (namatay 1956) at Barbara Martin

ROBSON · John Ross Robson at Catharine Broadfoot · Ontario → Kansas
Robert Alexander Robson at Cora Eva

Grant Ercil Engle 1899–1992
ikinasal 1922

Mabel Emma Robson
namatay bandang 1983

Ken · Keith (asawa: Cleo Barten) · Eloise (asawa: Kevin Dyer) · Elaine (asawa: Charlie Corkill) · Jan (asawa: Ken Horst)

HAINES · Ernest G. Haines (ipinanganak ~1871, Inglatera) at Alice Bush

LEONARD · Frank Leonard (1862–1952) at Harriet

John Reihner Leonard 1899–1964
ikinasal 1926

Avril Haines
1902–1989

Virginia (asawa: Paul Moldenhauer) · Mary Lou · Paul (asawa: Carol Schmidt) · Betsy (asawa: Carl Armerding)

Kenneth Ercil Engle
Nobyembre 9, 1924 – Nobyembre 5, 2009

Mary Louise Leonard
Hulyo 20, 1930 – Abril 12, 2003

ikinasal Abril 26, 1953 · San Juan Gospel Hall, Manila

Becky · Karen · Kevin · Stan · Gordon · Doug

Mga Kasamang Aklat

Katabi ng limang tomo ng kuwento ang walong kasamang aklat.

Sa Kaniyang Kagalakan: Ang Buhay at Ministeryo ni Ken Engle
Mga liham mismo ni Ken · 1951–1987 · ang kaniyang buhay at ministeryo

Herald of Christ: Ang Kuwento ni Rudy Ponce de Leon
San Juan, Rizal · 1951–1996

Grace Triumphant
ang talambuhay ni Cyril H. Brooks · © 1985 Walterick Publishers

"Mary Lou, Mary Lou": Ang Kuwento nina Evelyn at Fred Balanag
Lungsod ng Baguio · 1968–2010

Cheryl
Cheryl Lyn Engle · ang kaniyang buhay, musika at sariling mga salita

Karen, Patrick, at Romblon: "Dinadala ang Pangitain"
keepm.org · ang Emmaus app · Moments to Remember · sina Karen at Patrick

Mga Kuwento ng Pamilya at mga Kaibigan
Mga kaibigan ng gawain · mga kuwento ng pamilya · sanggunian ng pamilya

Mga Alaala ni Kevin
Kevin Engle · sa sarili niyang mga salita · Stewards Foundation · Sa Sariling mga Salita ni Itay

> **Faithful Men: Isang Aklatan ng mga Klasikong Kristiyano**, mula sa PlymouthBrethren.org: mga manunulat na Brethren at mga buhay ng misyonero, mahahanap ayon sa may-akda, Kasulatan at paksa. Buksan ang library ↗

Talaan ng Nilalaman ng buong serye →

Lahat ng link sa serye, sa iisang lugar →

Mga Pinagkunan

Mga kuwento ni Gordon na ginamit sa tomong ito: Ulrich Engle, Born 1743 · The Hospital for Somnambulists · Ginny April, Betsy May, Paul June · Where the Wounded Came · The One He Never Had to Perform · He Made Quite a Hit · Aunt Eloise, two stories · The Preacher He Went to Fetch (mga liham nina John at Avril Leonard noong Marso 14 at Abril 1, 1954 at Disyembre 6 at 20, 1961; mga talaarawan nina Ken at Mary Lou noong Agosto 1 at 4, 1964). Gayundin ang mga liham ng pamilya mula 2008–2026 at ang teyp ng patotoo ni Ken noong 1973.

Kasaysayan ng mga Engle sa internet: Engle History and Family Records of Dauphin and Lancaster Counties · Sina Ulrich Engel at Anna Brechtbühl · Rev. Jacob Engle (1753–1833) sa FamilySearch · Ang Brethren in Christ.

Mga puntod sa Find a Grave: Ulrich Engel (1711–1757) · Anna Brechtbühl Engel (1715–1764) · Ulrich Engel (1743–1799) · Anna Engel Grove (1741–1805) · Elder Jacob “Yokeli” Engel (1753–1833) · Veronica “Fannie” Schock Engel (1750–1816).

Ang Susunod

Ipinagpapatuloy ng Ikalawang Tomo, *Ang Tawag sa Pilipinas*, ang kuwento.

> Ingatan sila para kay Jesus hanggang sa walang hanggan.
>
> ang panalangin sa likod ng KEE Philippine Missions

Edisyong Tagalog, Oktubre 11, 2026 · salin ng pampublikong edisyon sa Ingles, hanggang sa mga kuwento ni Gordon na "Prays for Us Daily" (Oktubre 10, 2026), "ML + I," "Two Candles" at "The Wedding," ang mga liham ni Ken noong digmaan, 1943–45, ang mga liham ng 1950–51, "Herald of Christ" (ang kuwento ni Rudy Ponce de Leon), "Mary Lou, Mary Lou," ang kuwento ni Evelyn Balanag kasama ang kaniyang mga larawan, "The Landlord and the Projectionist," at ang listahan ng mga link

READ IN ENGLISH →

UPDATE NOONG OKTUBRE 23, 2026

134 PAHINA

Panginoon,

Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito

IKALAWANG TOMO · ANG TAWAG SA PILIPINAS

Mula Lancaster County PA hanggang Kalye Malvar, Lungsod ng Baguio, Pilipinas

Engle · Robson · Leonard · Haines

Ken at Mary Lou Engle · Edisyong Tagalog

Ikalawang Tomo: Ang Tawag sa Pilipinas

Isang batang magsasaka, isang tail gunner, isang nars mula sa Canonsburg, at ang mga isla · 1924–1967

ANG MGA TAON NG DIGMAAN 4

Isang Batang Magsasaka at ang Radyo 5

Tail Gunner 8

Nag-uulat si Pvt. Engle 10

Ang mga Gabi ng Linggo ni Mr. Holloway 12

Isang Biblia, Ilang Tract at Dalawang Lalaking Nakaluhod 15

Pagbabantay sa Imbakan ng Bala 17

"Ano ba ang Nagtulak sa Iyo na Lumipad?" 20

Ang Dakilang Piloto 22

Pananalangin para sa mga Kasama sa Kuwarto 24

"Pero Naku, Abril 1" 26

Isang Misyonero mula sa Tsina 28

Crew #243 34

Mula Isla Patungong Isla 36

Ang Klase sa Biblia sa Nadzab 38

"Kumusta mula sa Jolly Rogers!" 40

Sa Isang Lugar sa Pilipinas 42

Mga Liham mula sa Crew 44

John Sunberg 47

Kung Saan Ka Niya Ibig 49

Ang Bangka ng Kayamanan 51

KEN AT MARY LOU 53

Ang Dalaga mula sa Canonsburg 54

Ang Pulong-Panalangin sa Moody 55

Isang Bukas na Pinto 57

Itinagubilin sa Gawain 59

Magkita Tayo sa Taps 61

Pito sa Kansas Bible Camp 63

Dalawang Hanay sa Traktora 65

Ang Binata mula sa Wheaton 67

Mga Nilalaman

Bakit Pupunta sa Ibang Bayan? 70
Araw ng Pasasalamat, 1950 72
Lupa o Kaluluwa 73
Sabay na Nakatanaw sa Iisang Direksiyon 75
Isang Bahay na Natupok sa Tatlumpung Minuto 78
Paakyat sa Baybayin 81
Mahal Kong mga Katuwang sa Panalangin 83
Sa Dakong Likuran ng Ilang 85
Maganda 87
Anim na Oras sa Mimeograph 89
Pasko ng Pagkabuhay sa Canlubang 92
Isaias 53 at Isang Pulang Scooter 94
Ang Mapa ni Mary Lou 96
Ang Liham na Naiwala Niya 98
Isang Bote ng Softdrink para sa Panginoon 100
Relihiyoso Pero Naliligaw 103
Sasama Ka Ba sa Lalaking Ito? 105
Dalawang Talata at Dalawang Singsing 108
ANG MGA TAON SA PILIPINAS 114
Ang Manila at ang Bible School of the Air 115
Ang Sampung Dolyar ni Eloise 116
Mga Barko, mga Furlough at Limang Anak 118
Makapagtuturo Naman sa Iba 121
Ang Asawang Dumating sa Gospel Hall 122
Isang Libong Radyo 124
Heaven Came Down 126
Ang Kaniyang Dala 128
Itim na Huwebes 129
Mga Kasamang Aklat 130
Mga Pinagkunan 131
Tungkol sa mga Pahina ng mga Liham 132

UNANG BAHAGI

Ang mga Taon ng Digmaan

Isang batang magsasaka mula sa Kansas sa Army Air Forces, 1943–1945

BINAGO OKTUBRE 13, 2026

Sina Karen at Patrick sa Romblon

Isang Batang Magsasaka at ang Radyo

Si **Kenneth Ercil Engle** ay isinilang noong Nobyembre 9, 1924, ang panganay sa limang anak nina Grant at Mabel. Naligtas siya noong mga siyam na taong gulang siya, sa pamamagitan ng Juan 6:37: *"Ang lumalapit sa akin ay hindi ko itatakuwil sa anomang paraan."* Pagkaraan ng maraming taon, ganito niya ito sinabi: "Wala Siyang itinataboy." Isinulat ni Ken pagkaraan na siya ay "maaaring naakay sa PANGINOON" sa pamamagitan ng ministeryo sa radyo ni Dr. Walter Wilson ng Kansas City.

Isang paglalakbay ng FFA sa Chicago ang nagdala sa batang magsasaka sa dalawang lugar na hindi niya kailanman nalimutan. Ang isa ay ang Wrigley Field. Tagahanga siya ng Cubs habambuhay. Ang isa pa ay ang Moody Bible Institute, na ang programa sa radyo ay naririnig niya sa kanilang bahay. Nag-enrol siya roon.

Gusto niyang simulan ang kaniyang patotoo sa isang biro: *"Hindi ako kamag-anak nina Marx at Engels."*

Pakinggan: Moments to Remember

Nagmula si Ken sa isang angkan ng mga conscientious objector (mga tumatangging makidigma dahil sa budhi), pero naramdaman niyang inaakay siyang maglingkod. Malalim ang paniniwalang iyon sa pamilya. Naniniwala si Kevin na ang kaniyang lolo sa talampakan na si John M. Engle (lolo sa tuhod ni Ken) ay isang conscientious objector na hindi naglingkod sa Civil War. Hindi nagtagal matapos siyang lumipat pakanluran mula sa Lancaster County, ibinigay ni John ang lupa para sa Newbern Cemetery, ilang milya sa timog ng Abilene, Kansas, na kilala natin bilang "Engle Burying Ground." Nanumpa si Ken sa Army noong Agosto 11, 1943 sa Fort Leavenworth, at nagsanay bilang kadete ng Air Corps sa Henderson State sa Arkadelphia, Arkansas, na nagpapalipad ng mga Piper Cub. Pagkatapos ay tinanggal ang buong klase.

> Mga ginoo, tinanggal na kayo. Walang masamang tala, para sa kaginhawahan ng pamahalaan.
>
> ayon sa alaala ni Ken, 1973

Mula sa tape ng patotoo ni Ken noong 1973 at sa pananaliksik ni Kevin tungkol sa pamilya.

Isang Regalo para kay Itay, 1969

Isang regalong inukit ni Kevin para sa kaniyang ama noong labindalawang taong gulang siya, Nobyembre 9, 1969, kasama ang aklat na This Is Moody Radio: 100 Years Proclaiming the Gospel (2026). Isinasalaysay ng aklat ang kuwento ng Moody Radio, ang istasyong pinagsimulan ni Ken Engle sa radyo bilang isang estudyanteng announcer. Lumipas na ang maraming taon sa lalagyan ng lapis, pero hindi pa kumukupas ang pangalang nakaukit dito.

Koleksiyon ni Kevin Engle · aklat nina Kevin Mungons at Phil Shappard (2026)

Tail Gunner

Pumasok siya sa paaralan ng gunnery sa Harlingen, Texas. *"Parang giniling na karne ang braso ko sa lakas ng sipa ng baril. Sapat na sa akin ang pamamaril."*

Sumama si Ken sa isang crew ng B-24 Liberator sa Walla Walla, Washington. Ang mga utos na binuksan habang sila'y lumilipad ang nagpadala sa kanila sa Nadzab, New Guinea, sa **90th Bomb Group, ang "Jolly Rogers,"** 319th Bomb Squadron. Lumipad siya bilang tail gunner (artilyero sa buntot ng eroplano) mula sa Nadzab, at pagkatapos ay mula sa Mindoro sa Pilipinas, sa mga misyong umaabot nang hanggang labing-apat na oras. Labing-anim na misyong pangkombat ang nilipad niya sa ibabaw ng Pasipiko. Nag-ingat siya ng isang journal na tinawag niyang "My Life in the Service."

Sa Mindoro noong Marso 1945, nakilala niya ang isang edukadong binatang Pilipino na nagngangalang Vicente, at may nabago sa kaniyang kalooban. Nanalangin si Ken para sa China noong nasa Moody siya. Ngayon, ang naging pasanin niya ay ang Pilipinas. Noong Marso 4, 1945, nanalangin siya para sa isang iglesia sa San Jose, Mindoro.

Natapos ang kaniyang serbisyo noong Hunyo 19, 1945, at tahimik niyang inalala ang araw na iyon taun-taon mula noon. Noong 1979 sumulat siya kay Stan, *"Lumabas ako sa Army Air Corps 34 na taon na ang nakararaan ngayong araw!"*

Pagkaraan ng isang taon ng pagkabalisa sa bukid, bumalik siya sa Moody at naging announcer sa WMBI.

Noong Disyembre 2004, sa edad na walumpu, ipinadala ni Ken kay Kevin ang mga kopya ng kaniyang journal noong digmaan.

> KLE — pinadalhan ng mga kopya ng aking Journal WWII atbp. … Nagpapasalamat sa mga tawag ng aking mga anak.
>
> talaarawan ni Ken, Disyembre 3, 2004

Mula sa tape ng patotoo ni Ken noong 1973, sa liham niya kay Stan noong 1979, at sa kaniyang talaarawan noong 2004.

Nag-uulat si Pvt. Engle

Ang mga pahina ng War Years ay hango sa 272 liham na isinulat ni Ken pauwi o tinanggap niya mula 1943 hanggang 1945, na tinipa ng pamilya noong 2007, at sa mga orihinal na scan sa archive ni Gordon.

Nanumpa si Ken noong Agosto 11, 1943. Makalipas ang isang taon, isinulat niya, *"Eksaktong isang taon na ngayong hapon mula nang manumpa ako sa hukbo."* Ang basic training ay sa Sheppard Field, Wichita Falls, Texas.

> Disiplina at mas marami pang disiplina. … Mahirap ang buhay sa Army pero gusto ko ito. Nadarama kong may lugar ang Panginoon para sa akin.
>
> Ken kina Grandpa at Grandma, Setyembre 22, 1943

Noong Oktubre 5, humarap siya sa Aviation Cadet Examining Board. Agad na lumitaw ang dating tanong ng pamilya tungkol sa pagiging conscientious objector.

> Tinanong nila ako kung isa ba akong conscious objector (mali ang baybay pero lumilipad ang oras) sa pagpatay bilang pagtatanggol sa bansa. Sinabi ko sa kaniya na hindi.
>
> Ken sa mga magulang, Oktubre 5, 1943

Tuwing Linggo, sumasama siya sa pangkat ng Baptist Training Union sa maliliit na simbahan sa paligid ng Wichita Falls, at napakadalas niyang mangaral kaya dalawang beses niyang isinulat pauwi, *"Akala nila Baptist ako at hindi ko lang alam."* Pagkatapos ng 32-milyang paglalakad sa gabi na halos umabot sa Oklahoma, iniulat niya, *"Buhay pa naman ako,"* at idinagdag, *"Talagang tinulungan ako ng Panginoon na ihanda ang aking mensahe habang naglalakad ako."*

Sa isang medical exam noong Oktubre 12, napabilang siya sa Class 2, navigator at bombardier, dahil 20/25 ang resulta ng kaniyang mga mata. *"Sagot ito sa panalangin dahil gusto kong maging navigator."*

Ang mga Gabi ng Linggo ni Mr. Holloway

Sheppard Field, Wichita Falls, Texas · Oktubre 1943

Ang Baptist Training Union sa Sheppard Field ay pinamamahalaan ni Mr. Holloway, isang biyudong animnapung taong gulang o higit pa, na nagpapaalala kay Ken sa kaniyang lolo, "hindi sa itsura kundi sa kilos at pag-uugali." Tuwing gabi ng Linggo, isinasakay niya ang isang grupo ng mga Kristiyanong sundalo patungo sa maliliit na simbahan sa paligid ng Wichita Falls: Burkburnett, Thrift, Iowa Park, Kamay at Cashion. *"Tunay siyang tagahikayat ng kaluluwa,"* isinulat ni Ken.

Noong unang Linggo, Oktubre 3, nagsalita si Ken tungkol sa "Ang Aming Pinaniniwalaan Tungkol sa Iglesia." Nang awitin ng mga kabataan ang "Every day with Jesus is sweeter than the day before," sinabi niya sa kanila na nananabik tuloy siya sa tahanan, at pinatayo niya ang buong simbahan upang awitin itong muli para sa kaniya.

Makalipas ang dalawang linggo, sa Cashion, alas-9:15 ng gabi, tumayo ang isang sundalo sa sulok at sinabing hindi siya Kristiyano.

> Ipinaliwanag sa kaniya ni Mr. Holloway ang daan ng kaligtasan. … Pagkatapos ay pinatayo niya ang iba pang Kristiyanong sundalo at pinalapit sa harapan. Nakatayo kaming lahat doon nang magkakasama. Hindi niya iyon ginawa noon, pero pagkatapos ng pulong ay naligtas siya. Humingi siya ng panalangin kaya ipinapasa ko ito sa inyo.
>
> Ken sa mga magulang, Oktubre 18, 1943

Ito ang unang pagkakataon na makikita sa mga liham na may lumapit kay Cristo sa pamamagitan ng pangangaral ni Ken. Ang grupo, sina Butler, Smith, Fuller, Hannah, Pate at Ken, ay nagplano ng serye tungkol sa kaligtasan, at kinuha ni Ken ang "Kailan ka maaaring maligtas." Dumadalo si Mr. Holloway kahit sinabihan siya ng kaniyang doktor na manatili sa kama, dahil baka maipadala na sa ibang lugar ang mga binata bago pa ang susunod na Linggo. Pagsapit ng Abril 1944, sumulat siya kay Ken na nagkaroon ang gawain ng 27 nagbalik-loob at 150 muling nagtalaga ng sarili.

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Isang Biblia, Ilang Tract at Dalawang Lalaking Nakaluhod

Sheppard Field · Oktubre 1943

Sa barracks, mas tahimik ang pagpapatotoo ni Ken. Isang gabi, nakaupo sa kaniyang kama ang sundalong nasa katabing higaan at naninigarilyo. Gusto ni Ken na lumuhod para manalangin, kaya nagdahan-dahan siya.

> Parang hindi siya umaalis doon kaya naghintay ako. Pagkatapos, habang isinasara ko ang aking bag at inaayos ito, lumuhod siya at nagsimulang manalangin. Saka ko naunawaan na naghihintayan pala kami sa isa't isa.
>
> Ken sa mga magulang, Oktubre 12, 1943

Isang matalinong batang kadete ang lumapit upang humingi ng "isang malaking pabor": maaari ba niyang hiramin ang Biblia ni Ken? Nagpadala si Tiya Lois ng mga tract, ang pinakamagandang paketeng natanggap niya, *"Kapag namimigay ka ng tract sa mga sundalo, kailangang angkop ang mga ito sa panahon, at ito ang pinakamahusay na nakita ko sa ganoong paraan."* Matapos basahin ang isa, sinimulan ng lalaking katabi niya ang aklat ng Marcos.

Isinama siya ni Corporal Butler sa isang pulong-panalangin na idinaraos ng mga aviation mechanic gabi-gabi mula pa noong Abril.

> Katulad na katulad ito ng aming mga pulong noon sa Moody. … Nang umalis ako sa M.B.I., hindi ko akalaing makakatagpo ako ng ganito karaming kapwa tulad ng mga lalaking nakilala ko sa Chicago. Pero marami-rami akong natatagpuan sa Army, at tunay sila dahil tunay ang digmaan.
>
> Ken kina Grandpa at Grandma, Oktubre 17, 1943

Isang tenyenteng kababalik lang mula sa Pacific ang nagsabi sa kanila na nakakita siya roon ng malalaking lalaking nananalangin. Isinulat ni Ken, *"Maraming inilalabas ang digmaan. Laking pasasalamat ko na nasa puso ko si Cristo at handa ako sa anuman."*

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Pagbabantay sa Imbakan ng Bala

Sheppard Field · Setyembre–Nobyembre 1943

Puno ng pagsasanay ang mga liham mula sa Sheppard Field. Nariyan ang G.I. na gupit, "sobrang ikli kaya tumatayo sa harap," at ang obstacle course tatlong araw bawat linggo, na may lubid na pang-indayog sa ibabaw ng berdeng tubig at isang pader na walong talampakan ang taas: "Lahat ng ito ay nangailangan ng kaunting lakas at kaunting tapang." Sa pagsasanay sa gas, naamoy niya ang mustard gas, at sa drill field ay nakasuot ng maskara ang mga lalaki "18 minuto sa bawat oras." Pinag-aralan niya ang Thompson submachine gun at ang bagong M-1 carbine, at sa huling bahagi ng Oktubre ay inihagis niya ang kaniyang mga unang granada. Sa 70 lalaki sa kaniyang barracks, 29 ang bumagsak sa mental exam. *"Pero sa tulong ng Panginoon, pumasa ako."*

Noong Oktubre 23, napunta sa kaniya ang post 18, ang imbakan ng bala sa gitna ng mga puno sa timog ng field, isa sa iilang post na may totoong bala: dalawang oras na bantay at apat na oras na pahinga sa loob ng dalawampu't apat na oras.

> Naisip ko (paano kung may espiyang lumapit, kaya ko kayang itutok ang baril at barilin siya) Kaya laking ginhawa ko nang sabihin nila sa amin na wala kaming papatayin sa post na ito.
>
> Ken sa mga magulang, Oktubre 25, 1943

Bumiyahe pababa ang pamilya mula Kansas bandang Sabado't Linggo ng Oktubre 9: "ang aking ama, ina, dalawang kapatid na babae at kapatid na lalaki," dala ang isang keyk mula kay Tiya Lois. Hiniling ni Ken na "magdala kayo ng kaunting tubig ng Kansas." Pagkatapos ay binanggit sila ni Mr. Holloway sa kaniyang pangangaral: ang mga magulang na naglakbay pa mula Kansas para makita ang "binatang si Eagle" (ganoon ang baybay ng tagamakinilya).

Sa ibaba ng isang liham, isinulat ni Ken ang isang motto na pinanghawakan niya habambuhay: *"Hindi natin alam kung ano ang nasa hinaharap, pero alam natin kung Sino ang may hawak ng hinaharap."*

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

"Ano ba ang Nagtulak sa Iyo na Lumipad?"

Noong Nobyembre ding iyon, pumunta si Ken sa 66th College Training Detachment sa Henderson State Teachers College sa Arkadelphia, Arkansas. Noong Pebrero 1944, lumabas ang pamilya Engle sa magasing *LIFE*.

> Ngayon, dinala rito ng mga kasamahan ko ang magasing "Life." Ang tingin nila ay medyo maganda ang Mother ko.
>
> Ken, Pebrero 13, 1944

Binigyan siya ng 95 ng guro niya sa English. *"Siguro nagtataka kayo kung paano ako nakakuha ng 95 sa English – Napansin kasi niya ang litrato ko sa Life – Kita n'yo."* Sumunod ang mga fan mail. *"P.S. Hindi ko alam kung ano ang iisipin ko sa fan mail."*

Isang Piper Cub ang magiging eroplano niya. Una siyang lumipad noong Marso 13, 1944.

> tiningnan niya ako at ngumisi at sinabi. "Ano ba ang nagtulak sa iyo na lumipad"? … Ito ang mga problema ko - masyadong tensiyonado, takot at mabagal, ano pa ba ang puwedeng mali - Bakit pa ba ako pumasok sa Air Corps na ito.
>
> Ken, Marso 14, 1944

Noong Marso 24, muntik na silang lumiko ng kaniyang instructor sa harap ng isang AT-10 na lumalapag. *"Sabi ng ilan sa mga kasamahan, mga 3 talampakan lang ang layo nito sa amin. Hindi man lang namin alam na nasa likod pala namin ito."*

Noong Abril 9, binili niya ang aklat na naging talaarawan niya sa digmaan: *"Bumili ako ng maliit na aklat noong isang araw "My life in the Service" Kapag naayos ko na ito nang husto, malamang ipadadala ko ito pauwi."* Nagtanong siya, *"Itinatabi ba ninyo ang lahat ng liham at litratong ipinadadala ko pauwi. Sana nga."* Itinabi nga nila. Ang kabanatang ito ang patunay.

Ang Dakilang Piloto

Henderson State Teachers College, Arkadelphia, Arkansas · 1944

Ibinalita ng pahayagan ng kolehiyo na magsasalita si Cadet Engle sa Religious Emphasis Week tungkol sa "Ang Gawain ng Chaplain sa Home Front." Noong Miyerkoles, Marso 1, 1944, hindi dumating ang isa pang tagapagsalita.

> Napakaraming tao ang dumalo at talagang tinulungan ako ng Panginoon sa pagsasalita. Wala roon ang isa pang dapat sanang magsalita, kaya ako ang naging tagapagsalita ng gabing iyon.
>
> Ken sa mga magulang, Marso 3, 1944

Sa klase sa pagsasalita, sinabi ng isang sundalo na mas marami ang alam ni Engle tungkol sa Biblia dahil nag-aral siya sa Moody. *"Tuwang-tuwa akong marinig na ganoon kataas ang pagtingin ng mga sundalo sa Biblia."*

Noong Marso 21, nagsalita siya sa Y.W.C.A. ng kolehiyo, at inihambing niya ang pag-aaral magpalipad ng eroplano sa buhay-Kristiyano. Ganito nagtapos ang kaniyang balangkas: "V Ang Dakilang piloto – si Jesus … 1. Ang aking draft at mga Down draft … 3. Bumitaw – Ipaubaya sa Diyos." Sa itaas ng isang liham, isinulat niya ang Deuteronomio 31:6, "isang talatang sa palagay ko ay bagay sa paglipad."

Mahirap ang mismong paglipad. Isang gabi noong Marso, isinulat niya:

> Ngayong gabi, napakalungkot ko, gaya ng hindi ko naranasan sa matagal na panahon. … kaya lumuhod ako at hiningi sa Panginoon na tulungan ako, at maayos na ang pakiramdam ko ngayon. … Inay, tuwang-tuwa akong malaman na ipinapanalangin mo ako tuwing hapon, alas-2:30.
>
> Ken sa mga magulang, Marso 24, 1944

Binabasa niya ang talambuhay ni Spurgeon, *The Shadow of the Broad Brim*, at umaasa siyang mapunta sa navigation: *"baka inihahanda ako ng Panginoon."*

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Pananalangin para sa mga Kasama sa Kuwarto

Arkadelphia at Harlingen · Enero 1944 – Pebrero 1945

Ang mga kasama ni Ken sa kuwarto sa Henderson ay sina Frisella, isang Katoliko mula St. Louis na sinamahan niya sa Misa ng Bagong Taon; si Gragey; at si Hall, isang binatang maraming pinagdadaanan. Nang nasa infirmary si Hall, dinalhan siya ni Ken ng mga tract. Noong Enero, hiniling niya sa mga magulang na manalangin.

> Hinihiling ko ang inyong mga panalangin na madala ko sa Panginoon ang mga kasama ko sa kuwarto at hindi ako mapasama sa kanilang daan gaya ng gusto nila.
>
> Ken sa mga magulang, Enero 5, 1944

Pagsapit ng Pebrero, araw-araw nang nagbabasa ng Biblia si Frisella sa kabila ng panunukso. *"Maganda ang pag-usad ni Frisella sa Biblia. Marami-rami siyang itinatanong sa akin."* Nang bumagsak ang unang niyebe sa Arkansas, naglagay si Ken ng snowball sa kama ni Frisella.

Sumama si Hall kay Ken sa Harlingen, Texas. Noong Abril 30, 1944, matapos ang maraming mahabang pag-uusap, sinabi ni Hall kay Ken na handa na siya.

> Sinabi niyang naniniwala siya na makatarungan lamang na bigyan ng pagkakataon ang Diyos. … sinabi niya sa akin na noon lang niya naunawaan kung gaano iyon kasarap sa pakiramdam.
>
> Ken sa mga magulang, Abril 30, 1944

Nanalangin sila nang magkasama. Makalipas ang sampung buwan, sumulat si Hall mula sa Sheppard Field. May asawa na siya ngayon, at "lubos na maligaya," at lumagda siya bilang "Kaibigan magpakailanman." Napunta si Gragey sa infantry at sumulat mula sa Italya, inaalala kung nasaan sila noong Pasko ng Pagkabuhay 1944.

Sa Harlingen, nakatagpo si Ken ng isang grupong Christian Endeavor ng mga sundalo at WAC, at ng isang gunnery instructor na kilala ang Plymouth Brethren: *"Nagulat ako dahil iilan lang ang nakakaalam na may P.B. pala."*

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

"Pero Naku, Abril 1"

Noong Abril 1, 1944, isinara ng Army ang cadet program para sa mga draftee.

> Pero una, siguro dapat ko munang sabihin sa inyo ang pinakamasama. Hindi na ako patungo sa pagiging piloto, navigator, o bombardier. … Sabi ng instructor ko, puwede akong maging piloto kung gusto ko. … Oo, magandang araw ang Marso 31 pero naku, Abril 1.
>
> Ken sa mga magulang, Abril 1, 1944

Sa limampung pre-cadet, anim lang ang nakapagpatuloy. Pinirmahan ni Ken ang isang liham ng *"Ex Cadet – ngayon (G.I. Joe)."* Noong Abril 17, dumating ang mga utos: flexible gunnery school sa Harlingen, Texas, *"malapit mismo sa gulf. … Baka ibig sabihin nito ay madedestino na ako sa ibayong-dagat sa lalong madaling panahon kaya maghanda kayo."*

> Ganito ang nararamdaman ko. Lugar ito kung saan alam kong makatutulong ako para manalo sa digmaan. Hindi ako mas mabuti kaysa kaninuman kaya doon ako kung doon nila ako ilalagay. Kaya akong ingatan ng Panginoon sa loob ng gun turret gaya rin sa alinmang ibang puwesto.
>
> Ken, Harlingen, Abril 22, 1944

Noong Father's Day, sumulat siya sa kaniyang ama mula sa firing range. *"Father's day ngayon at halos ito ang una kong hindi naabutan sa loob ng ilang taon. … Mami-miss kong naroon sa anihan."* Unang beses niyang pinaputok ang .50 caliber: *"Kapag minsan mo nang napaputok ang baril na iyon, natututo kang igalang ito."* Pinirmahan niya ito, *"P.S. Naniniwala akong nasa akin ang pinakamabuting Dad sa buong mundo."*

Sa Lemoore, California, noong Hulyo, nakisakay siya at ang dalawa niyang kaibigan papunta sa simbahan sa Hanford at natuklasan nilang mga nagtapos sa Moody ang pastor at ang asawa nito. *"Napakaganda ng pagkakaplano ng Panginoon sa weekend na iyon."*

Isang Misyonero mula sa Tsina

Arkadelphia · Enero–Abril 1944

Sa Moody, nanalangin si Ken para sa Tsina, at dala niya ang pasaning iyon hanggang sa Army. Noong Enero 1944, nagpadala siya sa bahay ng isang ginupit na balita tungkol kay Harry Liu, "ang batang Tsino na madalas kong nakausap sa M.B.I.," at hiniling na itago ito sa kaniyang mga file. Noong Enero 30, nagsalita siya sa Baptist Training Union tungkol sa "ang ating pagkukulang sa pagtugon sa hamon ng misyon." *"Hindi gaanong maganda ang nagawa ko, hindi ko masabi ang gusto kong sabihin."*

Nakilala ni Harry Liu si Cristo sa Tsina at pumasok siya sa Moody noong 1941. Kalaunan ay naglingkod siya sa Pocket Testament League at isinulat niya ang kaniyang kuwento sa *Chinaman's Chance* (1956). Isang sulat ni Harry kay Ken noong 1944 ang natagpuang nakadikit sa loob ng isang kopya ng aklat. Tingnan din ang Ang Pulong-Panalangin sa Moody.

Nang bawasan ang cadet program, pumunta sila ni Carl sa linggo ng misyon sa Arkadelphia.

> Sa ****** ay pumunta kami sa bahay ni Miss Watson. Isa siyang misyonerong nagbalik mula sa Tsina. Maganda ang naging pag-uusap namin, kaya lang ay masyadong maikli. … Nagsalita ang mga misyonero mula sa Brazil at Tsina. At nagsalita rin ang Japanese American.
>
> Ken sa mga magulang, Abril 12, 1944

Binili niya ang aklat ng kurso, *The Word Overcoming the World*, at sinisikap pa rin niyang tapusin ito nang siya'y umalis. Nang dumating ang utos na sila'y ipadala noong Abril 4 (na kinansela rin), nagpaalam si Ken mula sa plataporma ng kapilya: *"Parang napamahal na sa paaralang ito ang kaniyang mga sundalo."* Anim na puno ang itinanim sa tabi ng dormitoryo para sa mga lalaking namatay sa paglilingkod.

Dumating ang tren sa Harlingen nang alas-dos ng madaling-araw noong Abril 22. Sa daan, namimigay ng pagkain at mga Ebanghelyo ang mga canteen ng Red Cross. Muli niyang isinaulo ang Awit 91, at isinulat niya, *"Alam ninyo, habang papalapit kami sa labanan, lalo akong kailangang maging matatag para sa Panginoon."*

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Ang Liham ni Harry Liu, 1944

Ang liham ni Harry Liu kay Ken, Enero 13, 1944, na natagpuang nakadikit sa loob ng kopya ni Ken ng Chinaman's Chance. Nasa Army noon si Ken at sumulat siya kay Harry noong ika-9. Nakamakinilya ang mga salita nito sa susunod na pahina.
Koleksiyon ni Kevin Engle

Ang Liham ni Harry, Salita por Salita

Si Harry Liu kay Ken Engle · Enero 13, 1944

> Mahal kong Kapatid na Engle,
>
> Salamat sa maganda mong liham noong ika-9. Talagang natutuwa ako na naaalala mo pa ang iyong kaibigang Tsino.
>
> Pinadadalhan kita ng kopya ng patotoo ni Hen. Chiang at sana ay masiyahan ka rito.
>
> Pinadadalhan din kita ng kopya ng larawan namin ni Glenn Perry. Isa akong abang makasalanang naligtas sa biyaya, at gayundin si Glenn. Gusto naming ipangaral ang ebanghelyo sa mga batang lalaki at babae saan man kami pumunta. Pakiusap, alalahanin mo kami sa iyong panalangin.

> Pinadadalhan din kita ng isang maliit na tract na naging malaking pagpapala sa akin. Kaya pakibasa mo ito at ibigay sa isang taong hindi pa malinaw sa mabuting kalooban ng Panginoon para sa atin.
>
> “Hindi sa kamatayan ako umuurong o
> nag-aalinlangan,
> Sapagkat inililigtas na ako ngayon ng
> aking Tagapagligtas,
> Kundi ang humarap sa Kaniya nang walang dala,
> Iyan ang iniisip na nagpapalungkot ngayon sa
> aking noo.”
>
> Ingatan ka nawa ng Diyos at gamitin ka para sa Kaniyang kaluwalhatian. Pakiusap, ipanalangin mo ako. Ipinapanalangin kita!
>
> Ang iyong kapatid kay Cristo,
> Harry Liu

Ang “Hen. Chiang” ay si Generalissimo Chiang Kai-shek, ang pinuno ng Tsina noong panahon ng digmaan. Ang talatang kinopya ni Harry ay mula sa himnong “Must I Go, and Empty-Handed?” (Charles C. Luther, 1877). Tingnan ang Isang Misyonero mula sa Tsina.

Kinopya mula sa orihinal, sa sariling mga salita ni Harry.

Chinaman's Chance

Ang kopya ni Ken ng Chinaman's Chance, ang sariling kuwento ni Harry Liu.
Koleksiyon ni Kevin Engle

Ang pahina ng pamagat: The Story of Harry Liu of the Pocket Testament League, nina Harry Liu at Ellen Drummond, isang misyonerong nagbalik mula sa Tsina (Moody Press, Chicago).
Copyright © 1956 ng The Moody Bible Institute of Chicago

Crew #243

Noong Agosto 1944, pumunta si Ken sa Walla Walla, Washington, para sa B-24 crew training.

> #243 ang crew ko. … Naniniwala akong binibigyan ako ng Panginoon ng isang mahusay na crew. Talagang kakailanganin ko ang tulong Niya nang higit kailanman sa susunod na ilang linggo.
>
> Ken, Agosto 11, 1944

Noong Setyembre 28, sa isang training flight, may lumapit sa kaniya at sinabing pinapupunta siya sa harapan.

> Pumunta ako sa harapan at nalaman kong ako ang magpapalipad nang ilang sandali. Kaya sa sumunod na 20 minuto (humigit-kumulang) hawak ko ang controls sa malaking bahagi ng oras. … Ikiniling ko siya nang husto patagilid at umikot kami. … Ito ang pinakamasayang panahon ng buhay ko, sana lang makapagpalipad pa ako ng 24 na iyon.
>
> Ken, Setyembre 28, 1944

Noong Oktubre 18, pagkatapos ng isang programang pang-ebanghelyo sa kapilya ng base: *"Sinagot na ang aming mga panalangin. … Naligtas ang isang kasamahan, si Elijah Blevins."*

Pagkatapos ng huling furlough sa bahay, at ng unang sulyap sa bago niyang sanggol na kapatid na si Jane Ann, bumalik siya sakay ng isang siksikang tren: *"Puro nakatayo na lang – Kaya lumabas ako sa pagitan ng mga bagon nang umalis kami sa Abilene at kumanta ng ilang koro. … Napakagandang furlough iyon, Salamat sa Panginoon."*

> P.S. Pakiipanalangin po ninyo na ihanda ako ng Panginoon para sa labanan sa katawan, isip, espiritu atbp. (Sa lahat ng paraan)
>
> Ken sa kaniyang ina, Nobyembre 7, 1944

Mula Isla Patungong Isla

Sa Hamilton Field, California, binigyan ang crew ng isang bagong B-24. *"Naku, napakaganda niya – kumpleto sa pinakabagong kagamitan."* Habang naka-guard duty, sumulat siya pauwi *"mula sa lumang B-24, ginagamit ko ang mesa ng radio man."* Bandang Nobyembre 23, lumipad sila palabas sa ibabaw ng Pacific.

> Kapag nasa ibabaw ka ng mga ulap at tubig lang ang nasa ibaba, lalo mong nakikita kung gaano ka umaasa sa Diyos.
>
> Ken, Nobyembre 24, 1944

Huminto sila sa Tarawa, kung saan *"naganap ang ilan sa pinakamabangis na labanan sa digmaan."* Isinulat niya, *"Para bang napakalapit sa akin ng Panginoon dahil sa inyong mga panalangin. Iba ang pakiramdam ko sa pag-alis kaysa sa inakala ko."* Noong Disyembre 1, lumapag sila sa Nadzab, New Guinea. *"Marami akong totoong kuwentong maikukuwento pero palagay ko hindi ikatutuwa ng censor na tanggalin ang lahat ng iyon kaya itatabi ko na lang hanggang makauwi ako."*

> Ngayon, sumama kami sa unang pagsalakay sa kaaway. Wawak! Ang target namin ay isang daanan ng suplay. Kami ang lead ship kaya talagang kitang-kita ko ang lahat. Walang flak Walang Zero. … Naroon ang Red Cross na may dalang grapefruit juice.
>
> Ken sa kaniyang ama, Disyembre 17, 1944

Noong Disyembre 23, mga dalawampung liham ang sabay-sabay na dumating. *"Dapat nakita ninyo ang mga kasamahan ko nang ikuwento ko ang bagong dumalagang guya ni Josie. Abala silang lahat sa pagbabasa ng kanilang mga liham at akala nila ay may problema sa akin."* Ang Pasko ay *"isang mainit na araw ng Pasko sa New Guinea,"* kasama ang isang Baptist na chaplain mula sa Kansas, *"magandang kombinasyon."*

Ang Klase sa Biblia sa Nadzab

Nadzab, New Guinea · Pasko 1944 – Enero 1945

Bago lumipat si Ken sa Jolly Rogers, nagsimula siya ng isang pag-aaral ng Biblia sa Nadzab kasama ang dalawang Kristiyanong kaibigan, si Robert Meek at isang lalaking tinatawag lang sa mga liham na "Lucky." Noong hapon ng Pasko 1944, pinanood niya si Meek na nagtatayo ng tolda, na parachute ang ginawang kisame.

Sumulat si Meek noong Enero. Natigil ang proyekto tuwing gabi ng karaniwang araw nang wala na si Ken, pero nagpapatuloy ang klase tuwing Linggo.

> Wala nang ibang interesado sa proyektong sinimulan mo bago ka umalis dito maliban sa amin ni Lucky, kaya itinigil na ito. … Maayos naman ang klase sa Biblia tuwing Linggo ng umaga kung ihahambing sa aming pinagsimulan, at sana ay lumago pa ang interes.
>
> Robert Meek kay Ken, Enero 22, 1945

Mga labindalawa ang dumadalo bawat linggo, labinlima noong Linggo bago siya sumulat, at si Chaplain Watters ay naghahatid ng "napakagagandang mensahe ng Ebanghelyo." Si Meek at tatlong iba pa ay nakatira na ngayon sa toldang parachute at nagtatanim ng kamatis mula sa binhing ipinadala ng kaniyang asawa.

Nagpasalamat si Lucky kay Ken para sa isang tract.

> Anuman ang *** mangyari, kaibigan, talagang nasa likod mo ako at sinusuportahan kita ng panalangin.
>
> Lucky kay Ken, Enero 7, 1945

Ang nakasulat na ngayon sa mga sobre ni Ken ay "Cpl. Kenneth E. Engle, APO 713-1." Ang kaniyang serial number ay 37538334.

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

"Kumusta mula sa Jolly Rogers!"

Sa katapusan ng Disyembre 1944, sumali ang crew ni Stanley sa 90th Bomb Group, ang Jolly Rogers, 319th Squadron. Sa buntot ng eroplano lumipad si Ken bilang assistant radio operator at gunner.

> Kumusta mula sa Jolly Rogers! … Talagang umaasa at nananalangin ako na makamit na natin ang tagumpay sa lalong madaling panahon. Pagod na ako sa digmaang ito at wala akong pakialam kung sino ang makaalam.
>
> Ken sa kaniyang ama, Disyembre 28, 1944

Ipinadala niya pauwi ang mga pangalan ng crew, ang crew ni Lt. Loren Stanley, at tinawag itong *"Pinakamahusay na Crew sa Buong Mundo."*

> Tapos na ang Bagong Taon at tapos na rin ang unang misyon. … Tinamaan namin ang Pilipinas. … Sa ibabaw ng target, sunod-sunod ang kain ko ng life savers. Nakasalansan ang mga ito sa mga toggle switch ko.
>
> Ken kay Keith, Enero 3, 1945

Noong Pebrero 1, binigyan siya ng kaniyang piloto ng isang Bagong Tipan na may gintong takip na metal. *"Tinanggal ko ang takip at inilagay ko sa Bagong Tipan ko. Hindi proteksiyon laban sa bala ang kailangan ko kundi ang proteksiyon ng Diyos."*

Noong Pebrero 10, sumulat siya sa kaniyang ama mula sa buntot, pabalik mula sa isang pagsalakay.

> Doon sa ilalim ng celleloid ay naroon ang Captain ko ang bunso kong kapatid na lalaki (ngiting abot-tainga) si Mom at ang dalawa kong kapatid na babae at si Dad na nakatayo sa bagong beranda na nakapamulsa Maiisip ninyo kung ano ang naramdaman ko. (nangungulila sa tahanan)
>
> Ken, Pebrero 10, 1945

Sa Isang Lugar sa Pilipinas

Pagsapit ng Pebrero 1945, mula sa Mindoro na lumilipad ang Jolly Rogers. Noong Pebrero 20, dumalo si Ken sa *"isang pagsamba upang pasalamatan ang Diyos sa pagpapalaya sa Pilipinas. Hiniling ito ni General Mac Arthur."* Pinirmahan niya ang isang liham ng *"Mula sa Philipino Kid."*

> Madalas na akong napasa "libis ng lilim ng kamatayan" pero sinasabi Niya "Huwag kang matakot" at wala akong dapat ikabahala. Ang pinakamalalang sugat ko sa ngayon ay kagat ng lamok.
>
> Ken kay Keith, Pebrero 15, 1945

Binibilang niya ang kaniyang mga misyon ayon sa edad ng kaniyang kapatid na lalaki at mga kapatid na babae. Noong Pebrero 28: *"Kulang na lang ako ng isa (14) sa edad ni Keith na 15."*

> Natapos namin ngayon ang isang mabigat na misyon sa ibabaw ng Formosa. Tunay na muling napatunayan sa akin ang Mga Awit 23:4. Dahil nasa libis na iyon kami.
>
> Ken sa kaniyang ina, Marso 3, 1945

Kinabukasan, Marso 4, galing siya sa kapilya, kung saan nagkaroon ng memorial service *"para sa mga kasamahang nawala sa amin kamakailan."* Iyon ang araw na ipinapakita ng mga tala ni Gordon na nananalangin siya para sa isang iglesia sa San Jose, Mindoro.

Noong Marso 5, sumulat siya sa sanggol niyang kapatid na si Jane Ann tungkol sa hinaharap. Inilarawan niya ang sarili *"sa W.M.B.I. na ako ang anouncer ... isang pangarap sa Pilipinas pero may posibilidad!"* Pagkaraan ng anim na taon, nasa radyo na siya sa Manila.

Pakinggan: Moments to Remember

Mula sa ospital nang buwang iyon, idinagdag niya, *"Nagsisimula ko nang maunawaan kung bakit bumabalik ang mga misyonero kapag nakarating na sila sa field. Napakainteresanteng mga tao ang mga taong ito at napakapalakaibigan."*

Mga Liham mula sa Crew

Tagsibol 1945

Nang iwan ni Ken ang crew noong Marso 1945, sumulat si Jim Hickey na inayos nila ang kaniyang mga gamit bago ito isinauli.

> Inihiwalay namin ang karamihan sa mga gamit mo bago namin isinauli. Kinuha namin ang lahat ng gamit mo, kasama ang iyong Biblia at iba pang aklat.
>
> Jim Hickey kay Ken, Abril 11, 1945

Lahat ng crew ay naging staff sergeant na. "Na-check out na si Stanley sa lead! Iyon ang pinalipad namin sa huli naming misyon sa Farmosa." Nabigo ang kanilang taniman: "Hinukay ng mga manok ang kalahati ng labanos at Carrot, at kinain ng mga daga ang natira."

Sa bahay, hindi alam ng pamilya kung nasaan siya. Isang kapitbahay na kababalik mula sa Pacific ang nagsabi kay Grant na may San Jose sa Luzon at mayroon din sa Mindoro. Sumulat ang kaniyang ina, *"Sa layo mo, pakiramdam namin ay wala kaming magawa,"* at pagkatapos, *"Pero kababasa ko lang ng Talata, 'Datapuwa't pupunan ng aking Diyos ang bawa't kailangan ninyo,' at walang kabuluhan sa Kaniya ang layo."* Sa ibaba, idinagdag ni Keith ang Roma 8:28 at idinagdag ni Eloise ang Isaias 26:3. Makalipas ang dalawang buwan, isinulat ni Ken, "Nasa 'Aklat ng mga aklat' pa rin ang Roma 8:28."

Naging tulong din si Ken sa iba. Si Johnny Hanrahan, isang sundalong nakilala niya noong tagsibol na iyon, ay sumulat noong Hunyo:

> Dapat ay sumulat na ako sa iyo noon pa, Ken, para pasalamatan ka sa lakas ng loob at patnubay na ibinigay mo noong mga magugulong araw na iyon sa 126th. … Lagi akong magpapasalamat na naroon ka sa aking tabi noong mga panahong iyon. … May natamo ako, Ken - at ipinapasa ko ito sa iba.
>
> John C. Hanrahan kay Ken, Hunyo 24, 1945

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

John Sunberg

England · 1945

Si John Sunberg ay isang Kristiyanong kaibigan ni Ken mula sa kanilang mga araw ng pagsasanay. Lumipad siya kasama ng Eighth Air Force mula sa England, at noong Pebrero 1945 ay sumulat siya kay "Cpl. Kenneth E. Engle." Nakita niya sa London si Hannah, isang kaibigan mula sa pagsasanay. Wala siyang Kristiyanong kasama sa kaniyang crew, pero patuloy siya sa pagbabasa ng Biblia.

> Dalawang beses akong nagbabasa ng Biblia araw-araw at nagsasaulo ng mga talata ng Kasulatan. … Nakatapos na ako ng 13 operasyon at 22 pa ang natitira. Nagpapasalamat ako sa Diyos sa Kaniyang kahanga-hangang pag-iingat hanggang ngayon.
>
> John Sunberg kay Ken, Pebrero 27, 1945

Noong Disyembre, sumulat kay Ken ang kapatid niyang si Bill mula sa Red Oak. Noong Marso 18, 1945, sa ikadalawampu't tatlong misyon, patungong Berlin, malubhang tinamaan ang bomber ni John. Sinikap ng crew na maabot ang teritoryong hawak ng mga Ruso, at tumalon silang lahat gamit ang parachute.

> Ligtas silang lahat na nakalabas sa eroplano pero pinaulanan sila ng bala ng mga Russian Fighter plane.
>
> Bill Sunberg kay Ken, Disyembre 18, 1945

Namatay sina John at Sergeant Marino. Ang dalawang liham ay itinago kasama ng mga liham mismo ni Ken.

May iba pang sumulat. Si Harry, isang gunner na nakalipad ng pitong misyon bago siya pinatigil sa paglipad, ay nagsabi kay Ken, "Kailangan ko ng isang taong katulad mo na makakasama ko, na kasabay kong magsisimba at dadalo sa mga lingguhang pulong."

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Kung Saan Ka Niya Ibig

Abilene at Chicago · 1945–1948

Bumalik si Ken sa Moody pagkatapos ng digmaan, at mula sa bukid at mula sa Chicago ay nagbibigay na siya para sa misyon. Noong 1945, pinasalamatan siya ng Moody Missionary Union para sa isang kaloob. Noong 1946, pinasalamatan siya ng misyonerong si Anita Lewis para sa sampung dolyar at sa kaniyang mga panalangin: "Nawa'y lubos kang gamitin ng Panginoon para sa Kaniyang kaluwalhatian at ilagay ka agad sa lugar ng paglilingkod na itinakda Niya."

Noong 1948, may dumating na liham mula sa India. Si Violet Hendrickson, isang kaibigan sa Moody na isinugo mula sa Austin, ay sumulat mula sa isang paaralan ng mga babae sa Kollegal. Nakakita siya sa isang magasin ng isang buong-pahinang patalastas ng Moody, na may larawan ni Ken, "na kinakausap ang isang lalaki sa isang mission." Naalala niya ang pag-uusap nila sa Sweet Shop kung dapat bang planuhin ng isang misyonero ang kaniyang landas o ipaubaya ito sa Panginoon.

> Kenneth, ito ang pinakakahanga-hangang bagay sa buong mundo, ang malaman na ang lugar na kinaroroonan mo ay ang lugar na mismong pinili ng Panginoon para sa iyo. … May iba pa bang pag-akay sa iyo ang Panginoon kung saan ka Niya ibig? Parang napakalaki ng pangangailangan saanman.
>
> Violet Hendrickson kay Ken, Agosto 19, 1948

Nang tagsibol na iyon, nakatakda nang ikasal si Keith kay Cleo Barten at hiniling niya kay Ken na maging best man. Pinayuhan ni Ken ang kaniyang kapatid.

> Ito ay ang paglalagay sa Panginoong Jesu-Cristo na una sa lahat. Kung tunay mo Siyang uunahin, Siya ang mag-aayos ng lahat ng detalye. … At dapat ninyong pag-usapan ang pagkakaroon ng pagsamba ng pamilya sa inyong tahanan.
>
> Ken kay Keith, Abril 28, 1948

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Ang Bangka ng Kayamanan

Worcester, Massachusetts · Agosto 1949

Matapos magtapos sa Moody noong 1949, ginugol ni Ken ang kaniyang bakasyon noong Agosto sa pagpapatakbo ng isang dalawang-linggong Daily Vacation Bible School sa isang maliit na kapilya sa Worcester, Massachusetts. Nagsimula ito noong Agosto 8.

Pinatakbo niya ito na parang isang paglalayag. Bawat bata ay kailangang may tiket para makasakay sa barko. Sa isang karera ng mga bangkang may layag, umuusad ang bawat crew kapag nagdadala ng Biblia at mga bisita, at isang batang lalaki ang nakapagdala ng 28 bata sa loob ng dalawang linggo.

> Isa pang tampok ng araw ang pagsasaulo, na tinawag naming bangka ng kayamanan, at ang Biblia ang aming mapa ng kayamanan.
>
> ulat ni Ken, Setyembre 1949

Isang umaga, may isang batang lalaking nagpaiwan. Siya ang kaibigang nagdala ng lahat ng mga bisitang iyon.

> Ang pinakamalaking kagalakan sa gawain ay nang isang umaga, nagkaroon ako ng pagkakataong akayin ang isang binatilyo sa Panginoong Jesus. Napakalaki ng kaniyang kagalakan nang pumasok si Jesus.
>
> ang ulat ding iyon

Sa huling gabi, dumating ang mga magulang, at ibinahagi rin sa kanila ang ebanghelyo. Pagkatapos ay nagtuloy si Ken sa New York at Washington, D.C.

Mga batang lalaki at babae, mga talatang isinaulo, at ang ebanghelyo: ito ang gawaing gagawin niya sa buong buhay niya, bago pa niya nalaman kung saan siya isusugo ng Panginoon.

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

IKALAWANG BAHAGI

Ken at Mary Lou

Isang dalaga mula sa Canonsburg, at isang liham na tumawid sa Pasipiko

BINAGO OKTUBRE 13, 2026

Sina Karen at Patrick sa Romblon

Ang Dalaga mula sa Canonsburg

Si **Mary Louise Leonard** ay isinilang noong Hulyo 20, 1930 sa Canonsburg, Pennsylvania. Itinala ng sarili niyang memoir ang unang reaksiyon ng kaniyang ina: *"Napakapangit na sanggol!"* Sumagot si Aunt Freda, ang kakambal: *"Hindi naman, ang cute niya!"*

Lumaki siyang kasama si Laddie, ang asong collie. Tumutugtog siya ng piyano nang walang nota at ng trombone sa banda, at ibinigay niya ang kaniyang buhay kay Cristo noong 1942. Noong Agosto 31, 1948, dumating siya sa Chicago upang mag-aral bilang nars sa West Suburban Hospital. Nang taglagas na iyon, nakinig siya kay Dr. Ironside. Noong 1949, tinanggap siya sa pakikisama ng Austin Gospel Hall.

Nakilala niya si Ken sa gawain para sa mga bata sa isang kapilya sa Chicago. Nagsimula ang kanilang ligawan noong tag-init ng 1950, ayon sa pamilya, sa isang moonlight cruise. Ang sarili niyang talaan ng mga petsa ay may dalawang tala noong Disyembre 1950:

> Dis 11, 1950 – cedar chest (mula kay Ken)
> Dis 14, 1950 – Papuntang Abilene – Texas Chief (Para makita si Ken)
>
> talaan ng mga petsa ni Mary Lou

Pagkaraan ng dalawang buwan, naglayag si Ken patungong Pilipinas nang hindi siya kasama.

Mula sa sariling memoir at talaan ng mga petsa ni Mary Lou.

Pakinggan: Piyano ni Mary Lou

Ang Pulong-Panalangin sa Moody

1949 o 1950

Noong estudyante si Ken sa Moody Bible Institute, kasapi siya ng isang grupong nananalangin para sa Tsina. Nagsimula ang pasaning iyon noong unang taon niya sa Moody, nang pangunahan ni Harry Liu, isang estudyanteng Tsino, ang isang pulong-panalangin para sa Tsina (tingnan ang Isang Misyonero mula sa Tsina). Kasabay nito, nakikipagsulatan siya kay Cyril Brooks sa Pilipinas, at ipinapanalangin niya kung gusto ng Panginoon na pumunta siya roon.

Isang gabi, inanyayahan ni Ken ang ilang kapwa estudyante sa Moody na samahan siya sa isang magdamagang pulong-panalangin. Nanalangin sila hanggang umaga.

Kinaumagahan, pumunta si Ken sa kaniyang mailbox. Naroon ang isang liham mula kay Cyril Brooks, na nag-aanyaya sa kaniyang pumunta sa Pilipinas bilang misyonero. Tatlumpung araw na naglakbay sakay ng barko ang liham na iyon. Dumating ito mismong umaga pagkatapos ng magdamag niyang paghingi sa Diyos ng patnubay.

Naipadala na ng Diyos ang sagot isang buwan bago pa natapos ni Ken ang paghingi nito.

“At mangyayari, na bago sila tumawag, ako’y sasagot; at samantalang sila’y nagsasalita pa, aking didinggin.”

Isaias 65:24

Mula sa mga alaala ni Kevin Engle

▶ Pakinggan si Dad Brooks

Ang China Prayer Band

Ang sariling tala ni Ken sa pulang tinta, isinulat sa kaniyang kopya ng Chinaman's Chance: "Isinasama ako noon ni Harry sa China prayer band sa MBI – '42–'43 – upang mapasan ko ang Tsina sa aking puso." Sa Moody Bible Institute unang inilagay ni Harry Liu ang Tsina sa puso ni Ken. Tingnan ang Isang Misyonero mula sa Tsina.

Koleksiyon ni Kevin Engle · *Chinaman's Chance* © 1956 ng The Moody Bible Institute of Chicago

Isang Bukas na Pinto

Chicago · Mayo–Agosto 1950

Noong tagsibol ng 1950, sumulat si Ken kay Cyril Brooks sa Manila upang itanong ang pangangailangan doon. Dumating ang sagot noong huling bahagi ng Mayo. Isinulat ni G. Brooks na dapat sundin ni Ken ang patnubay ng Panginoon, at saka:

> Tiyak na may lugar para sa iyo upang tumulong sa paligid ng San Juan kung tatawagin ka ng Panginoon na makipagtulungan sa amin. Sa ngayon, marami ang naiiwang hindi nagagawa dahil wala kaming panahon at lakas para harapin ang lahat ng ito.
>
> Cyril Brooks, sinipi ni Ken sa kaniyang ina, Mayo 26, 1950

May gawain sa wikang Ingles sa mga kabataan, sabi niya, "na doon ay makatutulong ka agad upang gumaan ang aming pasanin," at binanggit niya ang isang natitiklop na kama.

> Hindi na kailangang sabihin, tuwang-tuwa ako nang matanggap ko ang liham. Mukhang may bukas na pinto sa harap ko, kahit man lang sa ngayon. … Binigyan ako ng Panginoon ng tunay na kagalakan at kapayapaan sa aking puso mula nang magpasiya akong pumunta sa mga isla. Wala nang hihigit pa sa pagiging nasa Kaniyang kalooban.
>
> Ken sa kaniyang ina, Mayo 26, 1950

Gumawa si Ken ng talaan ng panahon, at Disyembre ang balak niyang pagdating sa larangan. (Kung ito nga ang liham ng magdamagang pulong-panalangin, hindi alam ng pamilya.)

Puno ang kaniyang mga huling linggo sa Moody. Nagbigay siya ng isang pahayag tungkol sa mga ketongin kahit mahina ang kaniyang boses: "Naniniwala akong ginamit iyon ng Banal na Espiritu." Noong Hulyo 17, nagtakda ang Dean ng isang araw ng panalangin para sa mga magtatapos, "isang araw na matagal kong maaalala." Nagtapos siya noong Agosto 3, 1950.

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Itinagubilin sa Gawain

Chicago at Abilene · Hunyo–Hulyo 1950

Noong Linggo, Hunyo 25, 1950, nakipagpulong si Ken sa matatandang kapatid sa Austin Gospel Hall sa Chicago at ibinahagi ang kaniyang patotoo. *"Gusto nilang sumulat ng magkasamang liham kasama ang asembleya sa Abilene,"* sabi niya sa kaniyang kapatid na si Eloise.

May petsang Hulyo 9, 1950 ang liham. Nakapatungkol ito sa "mga Kristiyanong nagtitipon sa pangalan ng ating Panginoong Jesu-Cristo sa Estados Unidos, Canada at sa iba pang dako." Isinasalaysay nito kung paano dumating si Ken sa Chicago mula sa Abilene bilang estudyante at kung paano siya tinawag sa sandatahang lakas.

> Nang maglaon, tinawag siya sa paglilingkod sa sandatahang lakas, at habang nasa Pilipinas, inilagay ng Banal na Espiritu sa kaniyang puso ang pangangailangan ng ebanghelyo sa bansang iyon. … Natutuhan naming mahalin ang ating kapatid na si Engle at pahalagahan ang kaniyang hangaring maglingkod sa gawain ng Panginoon.
>
> ang liham ng pagtatagubilin, Hulyo 9, 1950

Sinasabi nitong nais niyang humayo bilang kamanggagawa ni Cyril Brooks ng Manila.

Para sa Grace and Truth Gospel Hall sa Abilene, lumagda sina D. W. Emig, F. H. Nicholson, ang ama ni Ken na si Grant Engle, ang kaniyang tiyuhing si Orville Robson at ang kaniyang kapatid na si Keith Engle. Para sa Austin, labing-apat na lalaki ang lumagda, kabilang sina Henry T. Moffat, Dr. R. Winfield Scott, Phil R. Clarkson at Clarence R. Welsher.

Sa mga Brethren, hindi sumasapi ang misyonero sa isang lupon. Humahayo siyang itinagubilin ng mga asembleya sa kaniyang pinagmulan, at sila ang umaalalay sa kaniya sa panalangin. Inilagay ng ama at kapatid ni Ken ang kanilang pangalan sa liham na nagsugo sa kaniya.

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Magkita Tayo sa Taps

Noong Agosto 1950, umalis si Ken sa Chicago patungo sa bukid ng pamilya sa Kansas. Isang huling linggo silang nagkasama ni Mary Lou, at tinawag niya itong *"ang rurok ng aking apat na taon sa Chicago."* Sumulat siya mula sa bukid na may isang mungkahi.

> Paano kung tuwing gabi, sa ganap na 10:00 sa oras mo, na 9:00 PM dito, huminto tayo para manalangin nang sabay. … Kaya kahit milya-milya ang layo natin sa isa't isa, makapagtatagpo tayo sa harap ng Panginoon. Tawagin natin itong taps.
>
> Ken kay Mary Lou, Agosto 1950

Tinapos niya ang liham sa *"Magkita tayo sa taps,"* at sa loob ng maraming buwan pagkatapos noon, iyon ang kanilang pamamaalam sa gabi.

Halos buong Agosto, nagturo si Ken sa Kansas Bible Camp malapit sa Wichita. Napansin ng mga camper kung gaano kadalas siyang may natatanggap na liham mula sa Chicago, at hindi nila iyon pinalampas. Isang umaga sa almusal, kinantahan siya ng buong kainan:

> Alisin mo na sa isip si Mary Lou, Mr. Engle.
>
> ang mga camper, Kansas Bible Camp, Agosto 1950

"Grabe ang linggong ito!" isinulat niya sa isang postcard. *"Ilan ang nagpahayag na sila'y naligtas."*

Halos araw-araw sumasagot si Mary Lou mula sa West Suburban, kung saan malapit na siyang maging senior na estudyanteng nars. Inamin ni Ken na ang kaniyang puso ay *"kumakabog – kumakabog tuwing may dumarating na liham mula sa Oak Park."* Noong Setyembre 1, dumating mula sa Kansas ang dalawampu't apat na pulang rosas, kasabay ng kaniyang bagong puting uniporme.

Pakinggan: Piyano ni Mary Lou

Pito sa Kansas Bible Camp

Wichita, Kansas · Agosto 1950

Nagtipon ang Kansas Bible Camp sa 1601 West 51st Street sa Wichita, na may humigit-kumulang 110 camper. Nagturo si Ken sa limampu hanggang animnapu't limang bata, edad siyam hanggang labing-apat, tatlong yugto bawat araw. Ang direktor na si Richard Burson ang nagturo sa mga camper ng "Alisin mo na sa isip si Mary Lou."

> Umaapaw ang puso ko ngayong gabi habang sumusulat ako - Dalawang bata ang nagpahayag na sila'y naligtas - isang maliit na batang lalaking itim at isang maliit na batang babaeng puti.
>
> Ken kay Mary Lou, Agosto 1950

Pagsapit ng pulong-patotoo sa tabi ng siga noong Biyernes, nadagdagan pa sila.

> Pitong bata (4 na lalaki at 3 babae) ang nagpahayag na sila'y naligtas. Walang dalawang naligtas sa iisang oras o lugar.
>
> Ken kay Mary Lou, Agosto 1950

Maingat siya sa pagbibilang: *"Kapag nagsasalita tayo tungkol sa mga kaluluwang naliligtas, sa palagay ko'y dapat tayong maging napakaingat, kasi naniniwala akong maraming beses nating napapighati ang Panginoon sa bagay na ito. Mary Lou, hindi ko na maalala kung kailan ko nakita ang ganitong pagpapala sa aking ministeryo gaya ng nakita ko sa camp."*

Nang tag-araw na iyon nagsimula ang Digmaang Koreano. Na-classify bilang 1-A ang ilang kaibigan, at nagtanong si Mary Lou kung muling tatawagin si Ken sa serbisyo.

> Pumunta na ako roon minsan para kay Uncle Sam; sa pagkakataong ito, umaasa akong pupunta ako para sa Panginoon. Gayunman, Siya ang nakaaalam ng pinakamabuti, at kung nais Niya akong naroon, doon mismo ko gustong mapunta.
>
> Ken kay Mary Lou, Agosto 23, 1950

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Dalawang Hanay sa Traktora

Abilene, Kansas · Agosto–Setyembre 1950

Pag-uwi sa bukid, sinimulang ikuwento ni Ken ang kaniyang pagkatawag. Sa Elm Springs Bible Hall, nagbigay siya ng "isang flannel talk tungkol sa Pilipinas para sa mga bata" at nagsalita tungkol sa pandaigdigang misyon. Noong Setyembre 17, nangaral siya sa First Baptist Church ng Abilene.

> May isang lalaki at isang babaeng lumapit pagkatapos ng pang-umagang pagsamba at nagsabing naaalala nilang nakilala nila ako sa Walla Walla, Wash. Iyon ay noong nasa air force ako at nagkakilala kami sa bahay ng ministrong Baptist – Ang liit talaga ng mundo.
>
> Ken kay Mary Lou, Setyembre 18, 1950

Nag-order siya ng isang libong prayer card, at mali ang baybay ng kaniyang pangalan sa bawat isa. Nagpadala ang manlilimbag ng ikalawang libo na tama na ang pangalan. *"Mary Lou, naniniwala akong mula ito sa Panginoon. Dalawang libo sa halaga ng isa."*

Pagkatapos ay dumating ang isang mahirap na pagpili. Si Don Parker, na nag-aayos ng kaniyang mga pulong sa New York, ay nasaktan nang sumabog ang makina ng kaniyang yate, at hiniling niya kay Ken na maghintay hanggang huling bahagi ng Oktubre. Aalis pa rin ba siya sa Setyembre?

> Lumabas ako sakay ng traktora para magsuyod … at para na rin manalangin para sa patnubay.
>
> Ken kay Mary Lou, Setyembre 19, 1950

Sa traktora, gumawa siya ng dalawang hanay ng mga dahilan, Setyembre at Oktubre. Ang Setyembre ang may "pinakamagandang listahan sa lahat." *"Isa itong hakbang ng pananampalataya, pero M.L., halos araw-araw Niya akong binibigyan ng 'green light' tungkol sa larangan. … Kahit madilim ang larawan pagdating sa pagkuha ng visa, naniniwala akong kung mananalangin tayo, aayusin Niya ito sa mismong tamang panahon."*

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Ang Binata mula sa Wheaton

Chicago patungong New England · Oktubre 1950

Sa panggabing tren mula Chicago patungong Boston, napansin ni Ken ang isang binata sa kabilang panig ng pasilyo na nagbabasa ng kaniyang Biblia. Estudyante siya ng Wheaton College na pauwi dahil sa mga problema.

> Napakasarap ng aming pagsasamahan. Pumunta kami sa dining car para kumain nang kaunti - tiyak na hindi niya ikinahihiya ang Salita. Dala-dala niya ang kaniyang Biblia at inilapag ito sa mesa.
>
> Ken kay Mary Lou, Oktubre 17, 1950

Nang makita ang mga problema ng binata, nagpasiya si Ken na huwag nang gumastos para sa sleeper, at natulog siyang nakabaluktot sa isang bakanteng upuan. Sinalubong siya ni G. MacDonald sa Boston na nakasuot ng plaid na kurbata para makilala siya ni Ken.

May 95 slide na siya ngayon ng Pilipinas. Sa unang gabing ginamit niya ang mga ito, isinulat niya, "Magaganda ang mga slide pero mahina ang tagapagsalitang si KE." Pero lumago ang mga pulong: Somerville, Worcester, Attleboro, Westerly. *"Kagabi ay nagkaroon ako ng isa sa pinakamagagandang pulong-ebanghelyo na naranasan ko kailanman. Alam kong ito'y sagot sa panalangin."*

Isang babae sa pulong sa Beech Street sa Somerville ang humiling sa kaniyang magturo sa klase nito sa child evangelism. Isinilid niya sa bulsa ang direksiyong ibinigay nito, pumunta sa Beacon Street sa halip na sa Beacon Terrace, at kalahating oras siyang nahuli. *"Ang aral: Hindi sapat na sumunod tayo sa Panginoon kahapon at sa mga nakaraang araw, kundi dapat tayong lumakad na kasama Niya ngayon."* Makalipas ang dalawang buwan, sumulat ang babae na ipinapanalangin siya ng mga bata, at nagpadala ito ng isang kaloob, na kalahati ay mula sa kanila.

Kinopya niya para kay Mary Lou ang isang linya mula sa journal ni David Brainerd: *"Gusto kong ubusin ang aking buhay sa Kaniyang paglilingkod, para sa Kaniyang kaluwalhatian."*

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Bakit Pupunta sa Ibang Bayan?

West Suburban Hospital, Oak Park · Agosto–Nobyembre 1950

Estudyanteng nars si Mary Lou, at natatagpuan din niya ang sarili niyang pagkatawag. Sa Loop, nakisalo siya sa isang mesa sa cafeteria sa isang matandang babaeng reklamador at binigyan niya ito ng tract na "The Way of Salvation." Sumagot si Ken, *"May katangian ka ng isang mabuting misyonero."*

Tinatanong siya ng mga tao kung bakit pa pupunta sa ibang bansa gayong napakarami sa sariling bayan ang hindi pa naliligtas. Natagpuan niya ang sagot sa Lucas.

> Sinasabi sa Lucas 4:43 kung saan mismong ang Panginoon ang nagsabi, “Kinakailangang ipangaral ko rin sa ibang mga bayan ang mabuting balita ng kaharian ng Dios: sapagka't sa ganitong bagay ako'y sinugo!”
>
> Mary Lou kay Ken, Oktubre 24, 1950

> Mga hindi nakakikilala sa Diyos sa palibot natin na may pagkakataong marinig ang ebanghelyo, at mas malala pa, libu-libo sa Africa o sa Pilipinas na buong-galak na tatanggap sa Kaniya kung makaririnig lamang sila tungkol sa Kaniya. Kahanga-hanga na tayo ang napili upang sumaksi, hindi ba?
>
> Mary Lou kay Ken, Setyembre 1950

Habang naka-night duty, tinanong siya ng isang lalaking naghihingalo dahil sa kanser kung bakit siya magiging misyonero.

> Ipinaliwanag ko sa kaniya na bagaman mahalaga ang pagpapagaling ng katawan para sa buhay na ito, ang pagpapagaling ng kaluluwa ay mangangahulugan ng walang hanggang buhay o kamatayan.
>
> Mary Lou kay Ken, Nobyembre 1950

Sa gilid ng isang liham, isinulat niya ang "(MINDORA)," para sa Mindoro, kung saan nanalangin si Ken para sa isang iglesia noong 1945.

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Araw ng Pasasalamat, 1950

Ilang buwan nang ipinag-aalala ang visa ni Ken para sa Pilipinas, at malayo pa itong matiyak. Isang araw bago ang Thanksgiving, dumating ang balita mula sa Manila: inirekomenda ng tanggapan ng imigrasyon na ipagkaloob ito. Nang hapon ng Thanksgiving sa bukid, habang hinihintay ang pabo, isinulat ni Ken para kay Mary Lou ang kaniyang listahan.

> Una sa lahat, nagpapasalamat ako para sa aking Tagapagligtas. Ibinigay Niya ang lahat para sa akin. … Sunod, nagpapasalamat ako sa Kaniya dahil sa iyo. Ang pakikipagkaibigan mo ay higit pa sa kailanma'y pinangarap kong matagpuan sa sinuman.
>
> Ken kay Mary Lou, Thanksgiving, Nobyembre 23, 1950

> Sunod, Mary Lou, nagpapasalamat ako sa Kaniyang pag-akay sa mga isla. Kahapon ay natanggap ko ang balita na ipagkakaloob na ang aking visa. Tuwang-tuwa ako. Salamat sa iyong mga panalangin.
>
> ang liham ding iyon

Pagkatapos ay ang kaniyang mga magulang. *"Tiyak na hindi na Niya ako mabibigyan ng mas mabubuting magulang."*

Nilagdaan niya ito ng *"Hanggang Taps Mamayang Gabi."*

Malinaw na ngayon ang plano, at mabigat ito. Mauuna si Ken. Tatapusin ni Mary Lou ang pag-aaral ng nursing at ang kaniyang mga kurso sa Wheaton, at handa silang maghintay nang hanggang tatlong taon. Ibinalita ito ni Ken sa kaniyang mga dating camper sa isang liham-panalangin noong Pasko: *"Ipanalangin din ninyo ako habang nag-aaral ako ng bagong wika. Ang pangalan ng wika ay TAGALOG."*

Lupa o Kaluluwa

Kansas · Nobyembre–Disyembre 1950

Kailangan pang dumaan ang visa sa mga Commissioner of Immigration sa Manila. Kapapalit lamang ng isang komisyoner, at ang humalili, isang Katolikong nag-aral sa isang paaralang Presbyterian, ay pabor sa mga ebanghelikal. Sumulat si G. Brooks, "PATULOY KAYONG MANALANGIN." Nang maaprubahan ito, isinulat ni Ken, *"Hindi pa rin ako makapaniwala sa visa. Siya ang gumawa nito at hindi ko kailanman malalaman kung paano."*

Pagbalik sa bukid, patuloy siyang nangaral habang naghihintay ng barko. Sa isang pulong ng mga ministro noong Disyembre, ang tagapagsalita ay tumutulong sa mga magsasaka sa kanilang mga pananim.

> Sa palagay ko'y mas interesado siya sa lupa kaysa sa mga kaluluwa. Pinupuntahan niya ang mga magsasaka at tinutulungan sila sa kanilang mga pananim, pero iniisip ko kung ilan kaya ang naaakay niya kailanman.
>
> Ken kay Mary Lou, Disyembre 5, 1950

Nagsalita siya sa isang pulong pangmisyon sa First Baptist at sa Gospel Hall, at pagkatapos ay sa mga kabataang nasa high school sa Hutchinson.

> Nagbigay ako sa kanila ng mga pahayag tungkol sa Q.T., Panalangin, Personal na Ebanghelismo at sa kalooban ng Diyos. Pagkatapos, kagabi ay ipinakita ko ang mga slide. Pinagpala ng Panginoon mula simula hanggang wakas.
>
> Ken kay Mary Lou, Disyembre 11, 1950

Noong Pasko, sumulat siya sa kaniyang mga camper. *"Nagpahanda ako ng ilang prayer card at gusto kong magkaroon nito ang bawat isa sa inyo. ... Sa ngayon, hinihintay ko ang aking pasaporte at masasakyang barko. Gaya ng alam ninyo, marami sa mga barko ang patungong Korea."* Ang kaniyang pahabol: *"Kalakip nito ang isang maliit na tract. Siguraduhin ninyong basahin ito!"*

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Sabay na Nakatanaw sa Iisang Direksiyon

Abilene at Chicago · Disyembre 1950

Bago pumunta si Mary Lou sa Kansas para sa Pasko, may plano na si Ken para sa kaniyang pagbisita.

> Huwag mong kalimutang dalhin ang iyong mga talata (Navigator.) Planuhin din natin na tuwing umaga ay sabay nating gawin ang ating Quiet Time, at pagkatapos ay sabihin sa isa't isa kung ano ang natanggap natin mula sa Panginoon.
>
> Ken kay Mary Lou, Nobyembre 28, 1950

Pareho silang gumagamit ng mga talatang sinasaulo ng Navigator. Pag-uwi niya, sabay nilang binasa ang Kawikaan, isang kabanata bawat araw, si Ken sa Kansas at si Mary Lou sa Chicago, na nahuhuli nang ilang kabanata. Nangusap kay Ken ang Kawikaan 6 tungkol sa maagang paggising.

> Pagkatapos, sa 6:9 ay nabasa ko ang tungkol sa pagtulog, at muling nangusap sa akin ang Panginoon tungkol sa maagang paggising upang gawin ang aking Quiet Time. Ipanalangin mo na magtagumpay ako laban sa kumot! Tila mas may kahulugan sa akin ang Salita sa umaga.
>
> Ken kay Mary Lou, Disyembre 20, 1950

Sa Kawikaan 9, natagpuan niya ang "dalawang tawag," ang karunungan at ang kamangmangan, na kapwa sumisigaw mula sa matataas na dako ng bayan. Isinulat ni Mary Lou na pinagpala siya ng mga unang kabanata "mula nang gawin ko ito sa paraan mo."

Kinopya niya para rito ang isang kasabihang iningatan nila habambuhay.

> “Ang pag-ibig ay hindi ang pagtititigan sa isa't isa, kundi ang sabay na pagtanaw palabas sa iisang direksiyon.” Naniniwala ako, mahal ko, na matagal na tayong sabay na nakatanaw palabas.
>
> Ken kay Mary Lou, Disyembre 1950

Mahirap ang maghintay. Kinopya rin niya ito para sa kaniya: *"Maaari mong galawin ang mga kamay ng orasan ayon sa gusto mo, pero hindi mo mababago ang oras. … Ipaubaya ang lahat sa Kaniya. Sumuko nang lubos. Ang kalooban Mo, hindi ang akin."*

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Isang Bahay na Natupok sa Tatlumpung Minuto

Abilene · Bisperas ng Bagong Taon, 1950

Sa huling gabi ng 1950, binilang ni Ken para kay Mary Lou ang mga pagpapala ng taon.

> Isipin mo - sa taong ito, hiniling ng mga Brooks na tulungan ko sila, pinalaya ako ng draft board, at inirekomenda ng pamahalaan ng Pilipinas na ipagkaloob ang aking visa.
>
> Ken kay Mary Lou, Disyembre 31, 1950

Nang umagang iyon, may isang lalaking pumasok sa oras ng Sunday school dala ang balita tungkol sa isang sunog. Isa itong magandang bahay malapit sa Abilene, bagong ayos, kung saan dumaan sina Ken at Mary Lou noong bumisita si Mary Lou. Sa loob ng humigit-kumulang tatlumpung minuto, natupok ito hanggang lupa. Ang tanging naiwan sa pamilya ay ang mga damit na suot nila.

> Mahal, posibleng gugulin ang buong buhay sa pagtatayo ng ganoong bagay at pagkatapos ay makita itong maabo sa loob ng 30 minuto. Pero M.L., ang mga bagay na mayroon tayo “roon” ay hindi kailanman maaabot ng tanga ni ng kalawang. Ipanalangin mo, mahal ko, na hindi natin kailanman unahin ang mga “bagay.”
>
> ang parehong liham

Naisip niya ang kapatid ni Mary Lou na si Ginny, na nabiyuda noong Oktubre. Iniulat ng *Bethany Star* na noong gabi bago ang pag-uwi ng kaniyang asawa sa Panginoon, nangako sina Ginny at George sa Panginoon na hindi magiging mahalaga sa kanilang buhay ang mga materyal na bagay, "kundi ang pag-akay ng mga kaluluwa kay Cristo at ang pagpapakilala ng Kaniyang Salita ang magiging layunin nila."

Binanggit din ni Ken ang isa sa kaniyang mga kabiguan noong 1950.

> Sa pagbabalik-tanaw ko sa 1950, isa sa malalaki kong kabiguan ay ang aking pagsasaulo. Ipanalangin mo kasama ko na makapagseryoso ako rito.
>
> ang parehong liham

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Paakyat sa Baybayin

California · Pebrero 1951

Sumama kay Ken ang kaniyang mga magulang hanggang California. Noong Linggo, Pebrero 4, dumalo siya sa pulong sa Pomona at pagkatapos ay naghapunan kasama ang apatnapu o limampung Engle mula sa lugar ng Upland. *"Napakarami talaga nila rito."* Kinabukasan, nagpaalam siya sa kaniyang mga magulang. *"Isa na naman itong hakbang, gaya ng sa Newton, sa pagputol ng ugnayan sa mga mahal ko. … Mahirap iyon – mas mahirap kaysa inaasahan ko. Nagpapasalamat talaga ako sa Diyos para sa aking mga magulang."*

Pagkatapos ay nagsalita siya halos gabi-gabi: sa chapel ng Upland College, isang paaralang Kristiyano, at sa Colton, Glendale, Pasadena, Elm Springs, Long Beach at Castro Valley. Sa Elm Springs, tinanong nila ang paborito niyang himno, at pinili niya ang "Great Is Thy Faithfulness." Sa Pasadena, nakilala niya si Flora Barclay, isang dating misyonero sa Tsina. Isang kaibigan mula sa Chicago ang nagbalita sa kaniya tungkol sa Albuquerque.

> Dalawa ang naligtas sa linggong naroon siya. Sinabi niyang maayos ang paglago ng batang lalaking nagpahayag ng pananampalataya noong naroon ako. Talagang ikinagalak iyon ng puso ko.
>
> Ken kay Mary Lou, Pebrero 1951

Sa Long Beach, tumuloy siya sa mga Atkinson, na maraming taon nang nagpapatuloy ng mga misyonero sa kanilang bahay. Sinabi ng mga kapitbahay na sinasayang ng kanilang anak na babae ang sarili nang pumunta ito sa Mexico City. Doon ay nakilala niya ang isang lalaking Kristiyano na may parehong pangitain, at nang umuwi siya upang magpakasal, ipinagkaloob ng Panginoon ang mga pinggan at mga kubyertos na pilak sa panahong kapwa mahirap hanapin ang mga iyon.

> Hindi nagkakautang ang Diyos kaninuman. Ibinibigay natin sa Kaniya ang ating buhay - anuman ang ating pangangailangan, malaki man o maliit - nakikita Niya - HINDI SIYA MABIBIGO!
>
> Ken kay Mary Lou, sa tren patungong Oakland

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Mahal Kong mga Katuwang sa Panalangin

Sakay ng S.S. *California Bear*, San Francisco · Pebrero 17, 1951

Paulit-ulit na naaantala ang paglalayag, at may tila isang linggong trabaho si Ken na kailangang tapusin sa loob ng dalawang araw. *"Idinulog ko ito sa Panginoon. Sa totoo lang, wala na talaga akong magawa. Pumasok Siya, at ngayon mismo, nakakahon na ang lahat at naihatid na sa barko."*

Sa huling gabi niya sa lupa, mula sa kaniyang kamarote, sumulat siya ng liham sa lahat ng nanalangin para sa kaniya.

> Bukas, kung loloobin ng Panginoon, maglalayag ako patungong Pilipinas. Ngayong gabi, sa ilang minutong pagpapahinga bago maglayag, nais kong balikan kasama ninyo kung paano kumilos ang Panginoon. Hayaan ninyong sabihin ko muna, gumawa Siya nang lubhang sagana nang higit sa anumang hiniling o inisip ko.
>
> Ken sa kaniyang mga katuwang sa panalangin, Pebrero 17, 1951

Inisa-isa niya ang mga hadlang na inalis ng Panginoon: ang mga medical exam, ang mga iniksiyon, ang pasaporte, ang mga kagamitan, at ang visa.

> Akin na ngayon ang visa na matagal nating ipinanalangin. May mga panahong tila tatanggihan ito, pero kumilos ang Panginoon kung saan hindi natin kaya. … Anuman ang subukang gawin ng kaaway ng mga kaluluwa sa hinaharap, alam kong lalong dakila Siya na nasa akin kaysa sa nasa sanlibutan.
>
> ang parehong liham

Ibinigay niya ang kaniyang address bilang "c/o Mr. Cyril H. Brooks, Box 2380, Manila." Makalipas ang ilang araw, ikinuwento niya kay Mary Lou ang nangyari.

> Sandaling inakala ko talagang sobra na ang ipinadadala Niya. Pero alam Niya ang pangangailangan sa hinaharap. … Hindi ko sinabi sa tao ang aking mga pangangailangan kundi sa Kaniya, at Siya ang naglaan. Lagi nating gawin iyon nang ganoon, Mahal.
>
> Ken kay Mary Lou, Pebrero 22, 1951

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Sa Dakong Likuran ng Ilang

Ang pagtawid sa Pasipiko · Pebrero–Marso 1951

Si Ken ang nag-iisang pasahero. Sa mesa ng Kapitan siya kumakain. *"Napakasarap ng pagkain dito. … Pero nalulungkot ako – wala pa akong kapwa Kristiyanong makakasama. Ipanalangin ninyong maging patotoo ako."* Nilagdaan niya ang liham na iyon ng Awit 56:3.

Binigyan siya ni Mary Lou ng tatlumpung liham na may numero, na bubuksan niya habang naglalakbay. Ang isa ay may lamang sewing kit: "isang makinang na karayom, 2 butones … 5 aspili at 4 na klase ng sinulid." Nag-iwan din siya kay Mary Lou ng sarili niyang talata: *"Ang kagalakan sa Panginoon ay siya ninyong kalakasan."*

> Mahaba at kaaya-ayang paglalakbay ito, kahit walang kapwa Kristiyanong nakakasama. Pero laging nasa tabi ko ang Panginoon, at ginawa Niya itong napakapakinabang na panahon. Naniniwala akong ganito ang gusto Niya. Kung minsan, dinadala Niya tayo sa dakong likuran ng ilang upang doon tayo kausapin.
>
> Ken kay Mary Lou, Marso 1951

Sa San Fernando, sa daungan lang nananatili ang barko kapag gabi "dahil napakaraming lumubog na barko rito," mga labi ng digmaan. Makalipas ang dalawang gabi, pumasok ito sa Manila Bay, nilampasan ang Corregidor, isang pulong binomba niya anim na taon na ang nakararaan.

> Halos buong araw ay tanaw ko ang Luzon. … Ngayong araw, habang nakatanaw ako sa Luzon, nag-isip at nanalangin ako tungkol sa mga taong darating. Idinalangin ko na sana'y maabot namin ang mga tao sa malalayo at liblib na lugar.
>
> Ken kay Mary Lou, Manila Bay, Marso 16, 1951

Nang araw na dumaong ang barko, isinulat niya ang Awit 84:11, "ang aming talata," at napansin niyang isa pala ito sa mga paborito ni George Müller.

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Maganda

Naglayag si Ken mula sa San Francisco noong Pebrero 18, 1951, sakay ng barkong pangkargamento na *California Bear*, bilang nag-iisang pasahero. Matapos magkarga sa Puget Sound, umalis ang barko patungong Pilipinas noong ika-22, at noong Marso 14 ay dumaong ito sa San Fernando, sa Luzon. Nagpadala si Ken kay Mary Lou ng isang liham na may limang dolyar sa loob. Siya ang magpapadala sa koreo ng kaniyang mga liham-panalangin sa Amerika bilang kaniyang *"munting sekretarya,"* at ang matitira ay ipambibili ng mga kubyertos para sa cedar chest. Makalipas ang dalawang gabi, nag-angkla ang barko sa Manila Bay. Kinaumagahan, maaga pa ay naghihintay na sina Cyril at Mrs. Brooks upang ihatid siya sa pampang.

> `Una, masasabi kong ito'y higit at lampas pa sa anumang pinangarap ko - gaya ng aking Mary Lou.`
>
> Ken kay Mary Lou, San Juan, Marso 20, 1951

Malugod siyang tinanggap ng asembleya sa damuhan ni Mrs. Dayton, at binigyan siya ng isang Bibliyang Tagalog. *"Labis akong natuwa kaya halos wala akong masabi."* Nang Lunes na iyon, binuksan niya ang mga liham para sa Bible School of the Air, na may mahigit 2,000 estudyante, at nang gabing iyon ay kinapanayam siya ni Mr. Brooks sa DZAS. Sa kaniyang unang aralin sa Tagalog, natutuhan niya ang salitang *maganda* (beautiful). *"Naisip ko agad si Mary Lou."*

Umabot sa Chicago ang kaniyang airmail na liham sa loob ng apat na araw.

> `Ken, gusto ko ang ideyang maging sekretarya mo. Wala na akong ibang nanaising maging sekretarya, habambuhay.`
>
> Mary Lou kay Ken, Marso 19, 1951

Makalipas ang pitong linggo, isinulat niya ang *"napakahalagang liham."*

Mula sa mga liham nina Ken at Mary Lou sa isa't isa, 1950–51.

Pakinggan: Moments to Remember

Anim na Oras sa Mimeograph

San Juan, Rizal · Marso 1951

Naiwan na si Cyril Brooks sa mga aralin ng Bible School of the Air habang inaasikaso niya ang pagsasaayos nina Ken at ng mga Eppler. Si Ken ang humawak sa lumang mimeograph nang mga anim na oras, una ang mga aralin sa Ingles at pagkatapos ang mga aralin sa Tagalog na hindi pa niya kayang basahin. *"Baka hindi ko pa ito kayang sabihin, pero kaya ko na itong i-mimeo."*

> Habang nagtatrabaho ako ngayong araw, idinalangin ko na gamitin sana ng Panginoon ang mga araling iyon sa kaligtasan ng mga kaluluwa. Hindi ko inakalang ganito pala kasarap maglingkod sa Panginoon dito. Lagi kong nararamdaman na talagang inihanda Niya ang lugar na ito para sa akin.
>
> Ken sa mga magulang, Marso 1951

Si Ken na ngayon ang mangunguna sa gawain sa mga kabataan sa San Juan. Alas-kuwatro, dumalaw sila ni Cyril: una, sa isang binata sa malaking ospital para sa may tuberkulosis, na naabot sa pamamagitan ng radyo at sinisikap namang akayin ang isang kaibigang siyentipiko; pagkatapos, sa isang lalaking nais magpabautismo. *"Iisang kuwarto lang at walang kahit isang muwebles. Sa isang baul kami naupo."*

Karaniwang itlog ang hapunan, na binibili tuwing Lunes sa Far East Broadcasting Co., at mainit na tsaa. Pagkatapos ay ang Biblia.

> Pagkakain, nagbasa kami mula sa “Daily Light.” Pagkatapos, kumukuha ang bawat isa sa amin ng isang talata mula sa kahon ng mga pangako o mga talata. Pagkabasa ng talata, huhulaan ng iba kung saan ito matatagpuan. Mamamangha kayo kung gaano kakilala ni Cyril ang mga reperensiya. Talagang kabisado niya ang kaniyang Biblia. … Isang hamon ang makasama sa paglilingkod ang isang lalaking tulad niya.
>
> Ken sa mga magulang, Marso 30, 1951

Mahigit 2,000 ang estudyante ng mga aralin; sa loob ng isang linggo, naging 2,400. Isinulat ng isa, "Ipinanganak akong muli sa pamamagitan ng pananampalataya kay Cristo mula nang pag-aralan ko ang kursong ito."

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Pasko ng Pagkabuhay sa Canlubang

Manila at Laguna · Linggo ng Pagkabuhay, Marso 25, 1951

Dumating ang unang Pasko ng Pagkabuhay ni Ken sa larangan walong araw matapos siyang dumaong. Nagsimula ito sa isang sunrise service sa bakuran ng ospital para sa may sakit sa isip. Nangaral sa Tagalog si Cyril Brooks, at si Ken ang pinakiusapang manguna sa panalangin. Kasama sa mga tao si Phil Armstrong ng Far Eastern Gospel Crusade, isang dating kaibigan mula sa Chicago, na nangaral sa Ingles.

Pagkatapos ay bumiyahe sila patimog papuntang Canlubang.

> Pagkatapos ng pagtitipon, nagmaneho kami papuntang Canlubang. Nagbigay ako roon ng mensahe tungkol sa muling pagkabuhay, at si Cyril ang nagsalin. Doon ko natikman ang una kong tunay na pagkaing Pilipino.
>
> Ken kay Mary Lou, Marso 25, 1951

Naghain si Mrs. Calica ng kanin, pritong manok, baboy at saging. Nang hapon, umupa sila ng bangkang de-motor upang salubungin ang isang misyonerong patungong Singapore, at basang-basa si Ken nang bumalik. Isang misyonerong patungong Singapore ang nagbigay sa kaniya ng isang talata nang linggong iyon: "Ihanda mo ang iyong gawain sa labas, at gawin mong handa sa bukid; at pagkatapos ay itayo mo ang iyong bahay." May pagtitipong Tagalog sa hall nang 4:30 at isang cantata nang 7:30.

> Ay, gustong-gusto talagang umawit ng mga taong ito. Halos nakikita ko na ang kanilang mga mata sa unang pagkakataong marinig nilang tumugtog si Mary Lou.
>
> ang parehong liham

Makalipas ang isang linggo, ang pagdalaw ni Phil Armstrong ay nauwi sa isang piknik-reunion ng mga taga-Moody sa Far East Broadcasting Co., may inihaw na hotdog at ang lumang awit ng paaralan, "God Bless the School that Dwight L. Moody Founded."

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Isaias 53 at Isang Pulang Scooter

San Juan · Marso 26 – Abril 1, 1951

Ang unang Lunes ni Ken ay tinawag niyang "RED TAPE": import control, alien registration at ang American Embassy, at buong umaga niyang katabi si Cyril. Kailangang dumaan sa import control ang kaniyang scooter. Pagsapit ng tanghali, nag-alok ang isang kahera na tanggapin ang bayad niya kahit oras ng tanghalian, kapalit ng limang piso "para sa Red Cross."

> Aba, hindi ako sigurado kung makararating nga ang perang iyon sa Red Cross, kaya hindi ako pumayag.
>
> Ken sa mga magulang, Marso 28, 1951

Nailabas ito nang hapong iyon sa karaniwang paraan. *"Si Kipling yata ang nagsabi ng ganito, 'Dito nakahimlay ang taong nagtangkang madaliin ang Silangan.'"* Tinulungan siya ni Marvin Hooge, labing-anim na taong gulang na anak ng isang misyonero, na buuin ito. *"Pula ito, kasingtingkad ng trak ng bumbero. … Para akong batang may bagong laruan dahil sa scooter na ito."*

Noong Linggo, Abril 1, nangaral nang 9:15 si Gideon, isang Pilipinong estudyante ng abogasya, at sumunod ang Pagpuputol-putol ng Tinapay.

> Nagbigay ako ng maikling pagbubulay sa Isa. 53 pagkatapos ng pagpuputol-putol ng tinapay. Si Bro. Mercado ang nagsalin - nagulat ako dahil hindi ko iyon inaasahan. Sana'y naintindihan ko ang Tagalog nang sandaling iyon. Mabuting kapatid siya na talagang nag-aaral ng kaniyang Biblia.
>
> Ken kay Mary Lou, Abril 1, 1951

Nang 5:30, nagsalita siya sa mga kabataan sa Ingles tungkol sa "Mga Kabataang Ginamit ng Diyos." Pagkatapos ng hapunan, nanalangin ang mag-asawang Brooks at si Ken para sa gawain sa radyo, sa gawain sa San Juan at sa mga isla. *"Habang nananalangin kami para sa mga bagong manggagawa, nabanggit namin ang aking mahal, si Mary Lou."*

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Ang Mapa ni Mary Lou

Chicago State Hospital · Pebrero–Marso 1951

Habang tumatawid si Ken sa Pasipiko, tinatapos naman ni Mary Lou ang kaniyang psychiatric training sa Chicago State Hospital at nag-aaral sa mga klase sa gabi sa Moody. Binigyan siya ng kaniyang instruktor ng isang *National Geographic* noong 1940 na may dalawang kabanata tungkol sa Pilipinas. Sa kaniyang dingding, idinikit niya ang isang mapa at ilang larawan, kabilang ang isang paglubog ng araw sa Manila Bay.

> Habang tinitingala ko ang mapang ito sa aking dingding at ang ilang larawang idinikit ko rito, kasama ang isang napakagandang paglubog ng araw sa Manila Bay, pakiramdam ko'y hindi ka naman ganoon kalayo.
>
> Mary Lou kay Ken, Pebrero 1951

Sa klase tungkol sa misyon, nagpakita ang isang Dr. Harris ng mga slide ng halos kaparehong rutang nilalayag ni Ken: San Francisco, Hawaii, Pilipinas. Sa occupational therapy, tumugtog siya ng piyano para sa isang rhythm band ng mga lalaking mapag-isa at walang kibo. Natuto siya ng isang aral tungkol sa pagpapatotoo.

> Alam mo, natuklasan ko na kapag hiniling ko sa Kaniya tuwing umaga na bigyan ako ng tiyak na pagkakataon, at umaasa akong naghihintay rito, hindi Siya kailanman nabibigong magpadala. Pero kapag basta ko lang hinihiling na gawin Niya akong saksi, hindi gaanong masigla ang aking pagpapatotoo.
>
> Mary Lou kay Ken, Marso 1951

> Gustong-gusto kong ikuwento Siya rito, pero nananabik pa rin akong mapunta sa isang bansang pagano dahil HINDI PA SILA KAILANMAN nakaririnig. Iyan ang dahilan kung bakit labis kong pinapasan sa puso ang mahal na mga katutubong iyon. Saanman sila naroon, Pilipinas, Africa, Tsina.
>
> Mary Lou kay Ken, Marso 1951

Noong Linggo ng Pagkabuhay, binautismuhan sa Canonsburg ang nakababata niyang kapatid na si Betsy Jane. Noong Marso 22, umalis si Mary Lou sa State Hospital: *"Napakagandang larangan ito ng misyon & mabuting karanasan din naman."*

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Ang Liham na Naiwala Niya

Sa Manila, noong Martes, Mayo 8, 1951, isinulat ni Ken ang isang karaniwang araw: ang piyanong tinono, curry at kanin ("Yum Yum"), hapunan kasama ang mga kaibigan. Dalawang beses niyang binanggit ang isang *"napakahalagang liham,"* na may salungguhit na pula. Sa ibaba ng pahina, nagdagdag siya ng pulang asterisk at tatlong salita: **Proposal kay ML.**

Sa Chicago, si Mary Lou ay isang estudyanteng nars na naglilinis at nag-aalaga ng mga bata para sa pamilya Clarkson sa pagitan ng kaniyang mga duty sa ospital.

> NAIWALA KO ANG ISANG HINDI PA NABUBUKSANG LIHAM MULA KAY KEN NGAYONG ARAW PAPUNTA SA MGA CLARKSON. HINDI KO ITO IPINAG-AALALA
>
> Mary Lou, Mayo 10, 1951

Naibalik ito kinabukasan; may nakapulot nito. Kung aling liham iyon, walang nakaaalam. Pagkatapos, noong ika-12:

Pakinggan: Piyano ni Mary Lou

> NAPAKAGANDANG ARAW NGAYON!!!! NAG-PROPOSE SI KEN NA PAKASALAN KO SIYA!!! PARA AKONG NAGLALAKAD SA ULAP BUONG ARAW… INABOT AKO NG 2 ORAS AT 15 MINUTO PARA IPADALA ANG SAGOT KONG "OO". GAANO KO SIYA KAMAHAL!!!
>
> Mary Lou, Mayo 12, 1951

> At totoo nga, may dalawang liham mula kay Mary Lou. Sa sobrang pananabik ko, sinubukan kong gamitin ang susi ng P.O. box para buksan ang pinto ng kotse.
>
> Ken, Mayo 18, 1951

Noong Mayo 24, isang awit ang ipinatugtog sa radyong DZAS para kay "Kenny," at noong Hunyo 7, may diyamante na.

Mula sa mga talaarawan nina Ken at Mary Lou noong Mayo 1951, at sa kuwento ni Gordon na "The Letter She Lost" (Oktubre 1, 2026).

Pakinggan: Moments to Remember

Isang Bote ng Softdrink para sa Panginoon

Kansas · Agosto 1951

Isang taon matapos magturo si Ken sa Kansas Bible Camp, ang kapatid niyang si Eloise naman ang dumalo. Isang gabi, ipinakita sa screen ang mismong mga slide ni Ken tungkol sa Pilipinas. Itinanong ni Richard sa kanilang ina kung maaari niyang itago muna ang mga ito upang maipalabas.

> Ipinalabas nila ang mga slide mo at talagang maganda ang dating sa screen. … Nangalap din sila ng handog para sa iyo at nakalikom ng mga $29. Sabi ni Richard, sa palagay niya ay kaya ng bawat isa sa amin na isakripisyo ang isang bote ng softdrink para sa Panginoon.
>
> Eloise kay Ken, Agosto 19, 1951

Nagbigay ng mga aralin sa flannelgraph si "Aunt Mattie" mula sa Osborne, at nanalo si Eloise ng labindalawang-tomong Bagong Tipan para sa kaniyang notebook. *"Hindi kami nakakanta ng alinman sa mga lumang awit sa kampo ni A.P. Gibbs, at marami sa mga bata ang nakaaalala pa sa songbook mo."* Nagpadala rin siya ng isang pares ng medyas ni Ken sa isang Pilipinong pen pal, na sumulat naman sa kaniya.

Nang araw ding iyon, sumulat si Grant tungkol sa ani. Maulan ang taong iyon, ang taon ng malalaking baha sa Kansas. Nakaani sila ng mga 2,000 bushel at bumili ng bagong self-propelled na John Deere combine, at nakagawa siya ng 6,800 talampakan ng mga terrace. *"Lubos kaming nagpapasalamat sa aning nakuha namin, dahil marami ang hindi kasimpalad."*

Darating si Ken Brooks sa Abilene sa Oktubre 1–2 dala ang mga bagong larawan mula sa larangan. At darating sa bukid ang mga magulang ni Mary Lou. *"Inaabangan ko nang makilala ang mga Leonard sa loob ng ilang araw. Ano kaya ang magiging tingin nila sa mga Engle."*

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Relihiyoso Pero Naliligaw

San Juan · Marso 1952

Isang taon matapos siyang dumaong, sumulat si Ken pauwi na "tinutukso na nila ako tungkol sa darating na Oktubre," kung kailan nakatakdang dumating si Mary Lou. Dumarating ang mga kaloob sa pamamagitan ng magasing *The Fields*, at may isang nagpatigil sa kaniya.

> Hanggang ngayon ay namamangha pa rin ako kung paano hinihipo ng Panginoon ang mga puso at binibigyan sila ng pasaning magbigay. May isang lalaki sa California na nagngangalang Golds na ilang beses nang nagpadala sa akin sa pamamagitan ng Fields. Sa palagay ko'y hindi ko pa siya nakikilala – nakatanggap ako ng liham mula sa kaniya noong isang araw at sinabi niyang siya'y bingi at pipi. Kapag ganoong mga tao ang nagbibigay, pakiramdam ko'y lalo pang bumibigat ang aking pananagutan.
>
> Ken sa mga magulang, Marso 12, 1952

Noong nakaraang gabi, dinalaw niya ang isang lalaking nagpakita ng interes sa ebanghelyo.

> Ay, gulong-gulo siya. Debotong Katoliko ang kaniyang asawa, nananalangin nang maaga sa umaga at sa gabi. Tumagos sa puso ko ang isiping - RELIHIYOSO PERO NALILIGAW! Kailangan namin ang inyong mga panalangin.
>
> ang parehong liham

Kasasalubong lang ni Ray Larson, "ang isa pang lalaking nakatakda nang ikasal dito," sa kaniyang mapapangasawa sa barko. Pitong buwan pa ang hihintayin ni Ken para sa kaniyang mapapangasawa.

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Sasama Ka Ba sa Lalaking Ito?

Makalipas ang isang taon, sa anibersaryo ng kaniyang proposal, binasa ni Ken ang Genesis 24, ang kuwento ni Rebeca na pumayag na sumama sa isang asawang hindi pa niya nakikita, sa isang malayong lupain. Tinawag niya itong *"napakaangkop."*

> `Sasama ka ba sa lalaking ito? At sinabi niya, Sasama ako.`
>
> Genesis 24:58

Sa unang linggo ng Oktubre 1952, inihatid ni John Leonard sakay ng kotse ang kaniyang anak sa New York. Naglayag si Mary Lou sakay ng **SS California Bear**. Limampung tao ang tumayo sa pantalan at umawit, at umalis ang barko nang alas-sais ng gabi. Sa loob ng ilang araw, umalis naman ang kapatid niyang si Ginny patungong Congo.

Ikinasal sina Ken Engle at Mary Lou Leonard noong Linggo, Abril 26, 1953, alas-sais ng gabi, sa San Juan Gospel Hall sa Manila. Naroon pa rin ang makinilyadong iskrip ng seremonya, kumpleto pati ang mga direksiyon sa entablado: *"Kapag nasa puwesto na ang buong wedding party: Manalangin tayo."* Naroon din ang clipping mula sa pahayagan ng kanilang bayan: "Mary Lou Leonard Weds Kansas Man In Philippines." Nag-honeymoon sila sa Baguio, ang malamig na lungsod ng mga pino sa kabundukan. Makalipas ang labing-apat na taon, ito ang magiging bahay nila.

Sa kanilang ikadalawampu't limang anibersaryo noong 1978, gumawa si Grandma ng puting keyk na may "25" sa bawat hiwa. Isinuot ni Ken ang isang bagong gintong singsing sa daliri ni Mary Lou para sa kamera. Pareho nilang nakalimutan ang kanilang salamin sa mata, kaya iniabot ng lahat ang kani-kanilang salamin, at hiniram ni Ken ang kay Uncle Orville.

Mula sa talaarawan ni Ken noong 1952, sa liham ni John Leonard noong Oktubre 1952, sa iskrip ng kasal at sa isang clipping mula sa pahayagan ng kanilang bayan.

San Juan Gospel Hall

San Juan Gospel Hall, Manila, kung saan ikinasal sina Ken at Mary Lou noong Abril 26, 1953. Sa paniniwala ni Kevin, si Ken ang lalaking nakaputi sa may pintuan na nakatalikod.

Koleksiyon ni Kevin Engle

Dalawang Talata at Dalawang Singsing

San Juan Gospel Hall · Abril 26, 1953

Tatlong linggo pagkatapos ng kasal, sumulat si Ken sa kaniyang mga kaibigan sa *The Fields* sa New York.

> Si Brother Cyril Brooks ang naghatid sa nobya. Si Ken Brooks ang best man at si Dale Brooks ang ring bearer.
>
> Ken sa mga kaibigan sa The Fields, Mayo 20, 1953

Kasal iyon ng isang misyonero: *"Ilang hindi pa ligtas ang dumalo sa kasal, at naibigay ang isang mabuti at malinaw na mensahe ng ebanghelyo."* Sumunod ang isang salu-salo sa tahanan ni Cyril Brooks.

Sa pagsusuot ng mga singsing, nagbigay ng tig-isang talata ang bawat isa sa kanila.

> Habang isinusuot ko ang singsing sa daliri ni Mary Lou, binigkas ko ang aming talata ng patotoo. “Sapagka't ang Panginoong Dios ay araw at kalasag…” (Awit 84:11) Pagkatapos, habang isinusuot ni Mary Lou ang aking singsing, sinabi niya, “Huwag mong ipamanhik sa akin na kita'y iwan…” (Ruth 1:16).
>
> ang parehong liham

"Ang aming talata" na ang Awit 84:11 bago pa man naglayag si Ken. Isinulat nilang dalawa ito sa kanilang mga valentine noong Pebrero 1951. Isinusulat ito ni Mary Lou sa itaas ng kaniyang mga liham habang tumatawid si Ken sa Pasipiko, at isinulat naman ito ni Ken nang araw na marating ng kaniyang barko ang Pilipinas.

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Ang Araw ng Kasal, Abril 26, 1953

Sina Ken at Mary Lou Engle pagkatapos ng kanilang kasal, Abril 26, 1953, sa compound ni Cyril Brooks sa San Juan, Rizal. Si Cyril Brooks ang naghatid sa nobya, dahil nasa kanilang bahay sa Canonsburg, Pennsylvania, ang ama ni Mary Lou. *Higit pa sa Photo Album*

Koleksiyon ni Kevin Engle

Isang Regalo sa Kasal mula kay Bill MacDonald

Ipinadala ni William MacDonald ang kopyang ito ng Daily Light sa Pilipinas bilang regalo sa kasal nina Ken at Mary Lou, na ikinasal sa San Juan Gospel Hall noong Abril 26, 1953. Nasa susunod na pahina ang mga isinulat niya sa unang pahina.

Koleksiyon ni Kevin Engle

Isang Pagsasamahang Pandaigdig

Sa loob ng pabalat sa harap, sa asul na tinta, isinulat ni Bill MacDonald:

> Sa kopyang ito ng *Daily Light*, malugod ko kayong tinatanggap sa isang pandaigdig na pagsasamahan ng mga Kristiyano na araw-araw na bumabasa ng iisang pahina, na may mensahe ng aliw at tulong.
>
> "Sa isang kamangha-manghang paraan, ang mga bahaging pinili para sa umaga at gabi ng bawat araw ng taon ay eksaktong tumugon sa mga pangangailangan ng mga Kristiyano sa bawat uri ng mabigat na kalagayan."
>
> William MacDonald

Sa ibaba, sa ibang sulat-kamay, may nagmarka rito ng "W. Gift – 1953": ang regalo sa kasal.

Ang *Daily Light* ay ang lumang paborito na puro Kasulatan lamang, may babasahin sa bawat umaga at gabi ng taon. Kilala si Bill MacDonald sa pamimigay ng dalawang bagay: mga kopya ng *Daily Light*, at mga guest book, upang himukin ang mga Kristiyano na buksan ang kanilang tahanan sa pagpapatuloy ng mga bisita. Higit pa tungkol sa kaniya sa pahina ni William MacDonald.

Binabasa ng mga Engle ang *Daily Light* nang sama-sama bilang pamilya araw-araw, walang palya. Basahin ito nang libre online, umaga at gabi sa bawat araw, sa Christian Classics Ethereal Library ↗, o i-download ang buong aklat bilang PDF ↗.

Mga larawan at transkripsiyon na ipinadala ni Kevin Engle, Oktubre 20, 2026.

Ang Guest Book

Kasama ng Daily Light ang isa pang kilalang regalo ni Bill MacDonald: isang guest book, na bubuksan nina Ken at Mary Lou sa kanilang kasal noong Abril 26, 1953. Sa loob ng pabalat, idinikit niya ang isang maliit na kard:

Koleksiyon ni Kevin Engle

> Kristiyanong pagbati at mataas na paggalang
>
> Bill MacDonald · Heb. 13:20, 21

Ang kaniyang talata, Hebreo 13:20–21: “Ngayon ang Dios ng kapayapaan, na muling nagbangon sa mga patay sa dakilang pastor ng mga tupa sa pamamagitan ng dugo ng walang hanggang tipan, sa makatuwid baga'y ang ating Panginoong Jesus, kayo nawa'y gawin niyang sakdal sa bawa't gawang mabuti upang gawin ang kaniyang kalooban, na gawin sa inyo ang nakalulugod sa kaniyang paningin, sa pamamagitan ni Jesucristo; na suma kaniya nawa ang kaluwalhatian magpakailan kailan man. Amen.”

IKATLONG BAHAGI

Ang mga Taon sa Pilipinas

1951–1967 · Manila · Binangonan

BINAGO OKTUBRE 13, 2026

☀ Sina Karen at Patrick sa Romblon

Ang Manila at ang Bible School of the Air

Dumating si Ken sa Pilipinas noong unang bahagi ng 1951, itinagubilin sa gawain sa ilalim ni Cyril "Dad" Brooks, at tumira kasama ng pamilya Brooks sa San Juan. Dalawang araw pagkadating niya, nagsasalita na siya sa DZAS sa **Bible School of the Air**. Nagdaos siya ng klase sa Biblia tuwing Biyernes para sa mga tauhan ng Navy sa Sangley Point, tumulong sa GI Gospel Hour, at nakilala si Jesse Miller, isang nakaligtas sa Bataan Death March.

Sa paglipas ng mga taon, nakagawa si Ken ng mahigit isang libong programa sa radyo; isinasalaysay iyon ng Ikalimang Tomo, *Moments of Melody*.

Namuhay sina Ken at Mary Lou sa pananampalataya, gaya ng mga Brethren. Wala silang sahod at hindi kailanman humingi ng pera kaninuman. Sa Diyos lamang nila sinabi ang kanilang mga pangangailangan, gaya ng ginawa ni George Müller.

> Ang iniuutos Niya, Siya ang nagbabayad. Kung isinusugo ka Niya, kung binibigyan ka Niya ng gawain, Siya ang bahala roon.
>
> Ken, 1973

Ang kaniyang mga unang kard-panalangin noong 1951 ay iginuhit at inilimbag ni John Sweemer ng Wheaton. Isa sa mga una niyang natanggap na kaloob sa larangan ay mula kay Ed McCully, na nag-anyaya kay Ken na mangaral sa Wauwatosa noong dekada 1940 at nagpadala ng limampung dolyar noong 1951. Kalaunan, namatay si McCully bilang martir sa Ecuador noong 1956.

Mula sa teyp ng patotoo ni Ken noong 1973 at sa kaniyang mga liham.

Pakinggan: Moments to Remember

Ang Sampung Dolyar ni Eloise

Pagsapit ng Hunyo 1954, may sanggol nang anak na babae sina Ken at Mary Lou, si **Becky**, at naubos na ang pera.

> Sa palengke. Hindi gaanong gumastos dahil kapos ang pananalapi. Ilang sentimo na lang ang natira. 65 sa bangko at iyon lang ang alam namin.
>
> Ken, Biyernes, Hunyo 18, 1954

Nang araw ding iyon, dumating sa koreo ang balitang may limampung dolyar na padating mula sa asembleya sa Beech Street, at sampung dolyar mula sa kapatid na babae ni Ken na si **Eloise**. Labing-walong taóng gulang siya noon, nag-aaral bilang nars sa Kansas City, at walang sahod. Ilang linggo ang inaabot ng sulat bago makatawid ng Pasipiko, kaya naipadala na niya ito bago pa nalaman ninuman na kinakapos sila.

> Muli, sa mismong tamang panahon ay ipinadala Niya ito. Nagpapasalamat kami sa Kaniya sa bawat ganitong karanasan.
>
> Ken, Hunyo 18, 1954

Makalipas ang isang taon, naglalampaso si Eloise ng sahig ng kusina sa bahay sa bukid nang sabihin niya sa kaniyang ina na gusto niyang mag-aral sa Bible school, at baka pumunta pa sa Pilipinas para tulungan sina Ken at Mary Lou. Sabi ni Grandma Mabel:

Pakinggan: Piyano ni Mary Lou

> `Naku, hindi. Naibigay ko na ang isa sa larangan. Hindi ko kayang magbigay ng dalawa.`
>
> ayon sa alaala ni Uncle Kevin Dyer sa pagkukuwento ni Eloise

Pumayag din si Mabel kalaunan: *"Hindi kita hahadlangan."* Nag-aral si Eloise sa Emmaus Bible School, nakilala ang isang estudyanteng Australyano na si **Kevin Dyer**, at ikinasal sa kaniya noong Agosto 31, 1957, ang kauna-unahang kasalang idinaos sa Grace and Truth Chapel. Noong gabi bago nito, sa Manila, nangaral si Ken ng sermong pinamagatang "The God That Is Enough" (Ang Diyos na Sapat).

Mula sa talaarawan ni Ken noong 1954 at sa mga kuwento ni Gordon na "Aunt Eloise" (Agosto 31, 2026).

Mga Barko, mga Furlough at Limang Anak

Lumaki ang pamilya sa larangan at sa karagatang nasa pagitan.

- Ipinanganak si **Becky** noong 1954 at si **Karen** noong 1955, kapuwa sa Pilipinas.
- Noong Disyembre 1956, naglayag sila mula San Francisco sakay ng *City of Poona*. Nahilo sa dagat sina Mary Lou at Karen, at ipinanalangin ni Ken ang panalangin ni Jabez. Dumating sila sa Pier 13 ng Manila noong Enero 10, 1957.
- Ipinanganak si **Kevin** sa Manila noong 1957. Ipinangalan siya kay Uncle Kevin Dyer.
- Dumating si **Stan** noong 1959, na may timbang na sampung libra.
- Umuwi sila sakay ng *Orcades* noong 1960 at bumalik sakay ng *Anna Bakke* noong 1961.
- Sa kanilang furlough (bakasyon mula sa misyon) noong 1963, nagturo si Ken ng Lumang Tipan sa Emmaus Bible School.
- Ipinanganak si **Gordon** noong 1964 sa Illinois. Siya lamang sa unang limang anak ang isinilang sa Estados Unidos.

Nagmaneho nang buong magdamag mula Pennsylvania ang lolo nilang si John Leonard para sa pagdating ni Gordon. Makalipas ang dalawang linggo, nag-record siya ng liham sa teyp para sa mga kaibigan. Pinatugtog ito ni Gordon noong 2026, sa unang pagkakataon sa loob ng animnapu't dalawang taon.

> Dinala ko rito si Mother Leonard dalawang linggo na ang nakararaan para sa pagdating ng bagong [apong lalaki] ng pamilya Engle, isang mabuti at malusog na bata. At ngayon ay narito akong muli para iuwi na si mother kasama ko.
>
> John Leonard, 1964

Idinagdag ni Avril, *"Baka siya na ang pinakamaganda sa kanilang lahat sa ngayon."* Ito ang huling kilalang rekording ng tinig ni John. Namatay siya nang Agosto ng taóng iyon.

Si Kevin sa Edad na Tatlo

Si Kevin sa edad na mga tatlo, bandang 1960, ang taong umuwi ang pamilya sakay ng Orcades. Ipinangalan siya kay Uncle Kevin Dyer. Sabi ni Kevin, para bang nangangaral na siya rito. Paglaki niya, naging lay preacher siya sa loob ng dalawampung taon. *Mangangaral Gaya ni Itay* →

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Makapagtuturo Naman sa Iba

Noong Sabado, Hunyo 27, 1959, gabi na nang lumapag sa Manila sina Uncle Kevin at Aunt Eloise Dyer para sa isang buwang pagdalaw. Nagdadalang-tao noon si Eloise. Ganito ang nakasulat sa talaarawan ni Ken nang araw na iyon: *"Ang malaking araw… Umuwi para sa cherry pie. Napakasayang nandito sila."*

Habang namamalantsa si Eloise ng mga damit ng mga batang Engle sa itaas, naaalala ni Uncle Kevin, "Nasa isang kuwarto kami ni Ken."

> `Nagtrabaho kami ni Kevin sa "Teach Others."`
>
> Ken, Biyernes, Hulyo 10, 1959

Isinusulat nila ang **TOP, ang Teach Others Program**, batay sa 2 Timoteo 2:2: *"At ang mga bagay na iyong narinig sa akin… ay siya mong ipagkatiwala sa mga taong tapat, na makapagtuturo naman sa iba."* Tuturuan ang mga bagong mananampalataya kung paano magturo. Ginawa ni Ken ang stencil nang taglagas na iyon, at hindi nagtagal ay ipinanganak si Stan. Tumatakbo pa rin ang TOP noong 1970, bagaman marami nang nagbago rito.

Noong 1959, inilista ni Ken ang mga kaibigang naging "Oasis sa disyerto" sa kaniya. Sina Kevin at Eloise ang numero uno.

Nang tanungin tungkol dito noong 2026, sabi ni Uncle Kevin, *"Ang ama ninyo ang may malaking bahagi sa pagkabuo ng ideyang iyon, at ipinaubaya niya sa akin ang paggawa nito, at hindi ko alam kung ano ang ginawa ko."*

Mula sa talaarawan ni Ken noong 1959 at sa kuwento ni Gordon na "Teach Others Also" (Oktubre 2, 2026), kasama ang mga alaala ni Uncle Kevin Dyer.

Ang Asawang Dumating sa Gospel Hall

Mindanao at Binangonan · 1958

Noong 1958, gumugol si Ken ng isang linggo ng mga pulong sa isang ampunan sa Mindanao.

> Tuwing umaga, nagbibigay ako ng mensahe sa mga estudyante sa high school tungkol sa Heograpiya ng Biblia. Pagkatapos, sa gabi, nagbibigay ako ng mensahe ng ebanghelyo. Pinupuri namin ang Panginoon dahil may ilang nagpahayag na sila'y naligtas sa mga huling araw ng pulong.
>
> Ken kay Bro. John Smart, The Fields, Hulyo 15, 1958

Nagpadala rin siya ng larawan ng dalawang batang lalaking nagpapatala sa Bible School of the Air.

Ilang buwan bago noon, isang kapatid sa Binangonan ang lumapit sa kaniya pagkatapos ng pulong-panalangin, nababagabag. Pinlano ng kaniyang asawa at ng mga kamag-anak nito ang binyag sa Simbahang Romano Katoliko ng kanilang bunsong anak. Nanalangin ang dalawang lalaki.

> Bilang sagot sa panalangin, kumilos ang Panginoon sa bagay na iyon, at nang dumating ang araw ng binyag, dahil sa ilang natatanging pangyayari, hindi nila dinala ang bata sa simbahang Romano Katoliko. Sa halip, ang ina at ang bata ay pumunta sa Gospel Hall.
>
> ang parehong liham

Patuloy siyang dumalo, at naniniwala si Ken na naligtas siya sa pamamagitan ng tahimik na patotoo ng kaniyang asawa. *"Napakasaya niya ngayon at isa siya sa pinakatapat na saksi ng Panginoon sa lugar na iyon."*

Ito ang pinakaunang kuwento tungkol sa Binangonan sa mga liham.

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Isang Libong Radyo

Manila · Mayo 1959

Noong Mayo 1959, nagpadala si Ken kay Bro. Smart ng ulat tungkol sa Bible School of the Air. Mayroon na itong 27 kurso. Ang "What the Bible Teaches" ay nasa Tagalog, Ilocano, Cebuano, Ilongo, Tsino, Espanyol at Ingles. Sa kabuuan, 328,799 na ang nagpatala at 47,497 kurso na ang natapos. Mga Pilipinong kawani ang gumagawa ng gawain: sina Reny Garantuza, Luz Lazaro, Fe Ison at Letty, na pawang nakikisama sa San Juan Gospel Chapel. Halos siyam na taon na roon si Luz.

Sa lingguhang kalahating oras sa Far East Broadcasting Co., may panel na ngayon, ang "Forum Time," kasama sina Ken, Kenneth Brooks, Leonard Brooks at Milton Haack, na kararating lang mula sa Minneapolis. Kinopya ni Ken ang isang liham:

> Napakasaya kong ipaalam sa inyo na ako'y ipinanganak na muli sa pamamagitan ng pagtanggap at pagtitiwala sa Panginoong Jesu-Cristo bilang aking personal na Tagapagligtas.
>
> isang estudyante, 1959

May isa pang liham mula sa isang estudyanteng Katoliko: "Isa akong tunay na Romano Katoliko, at walang sinumang makakukumbinsi sa akin sa isang partikular na relihiyon. … Para akong bulag na inaakay ng isang hindi ko kilala." Matapos itanong ang kaniyang tanong, ipinatala niya ang apat pang tao sa "What the Bible Teaches."

Kabibigay lang ng U.S. Ambassador kay Pangulong Garcia ng 1,000 transistor radio, bahagi ng 19,000 para sa mga baryo.

> Isang dakilang araw ito para sa gawain sa radyo sa Pilipinas!
>
> Ken kay Bro. Smart, Mayo 1959

Mula sa mga liham ng pamilya, ipinadala ni Kevin Engle.

Heaven Came Down

Noong Marso 17, 1966, isinulat ni Ken sa itaas ng pahina ng kaniyang talaarawan, *"15 taon mula nang dumating sa Pilipinas bilang misyonero."*

Nang sumunod na linggo, sumama sa kaniya si Mrs. Cathy Hamilton papunta sa **Binangonan**, isang bayan ng mga mangingisda sa tabi ng Laguna de Bay. Noong dekada 1930, ang kaniyang ama, si Mr. Shepherd ng Bible Society, ang umakay sa isang Mr. Aguilar sa Panginoon sa isang sanatoryo ng mga may tuberkulosis. Nagpatuloy ang Kapatid na Aguilar at marami siyang nadala sa Panginoon sa Binangonan.

> Isang tunay na patotoo kung ano ang magagawa ng isang taong nadala sa Panginoon… Nawa'y maabot ko ang ilang gaya nito para sa Iyo.
>
> Ken, Marso 23, 1966

Noong Linggo, Marso 27, kasama ang walong taóng gulang na si Kevin, inawit ng koro ng kapilya ang "Heaven Came Down." Pagkatapos, sa isang mabatong bahagi ng lawa, anim na tao ang bininyagan. Ang lima sa kanila ay tinulungan ng isang binatang nagngangalang Lino, at ang dalawa sa mga ito ay ang sarili niyang ina at kapatid na babae.

> Kaya may ilang espirituwal na salinlahi na nag-uugat sa unang pagpapatotoong iyon sa isang ospital noong dekada 1930. Kapag naghahasik tayo ng Salita, tunay na hindi natin alam kung ano ang magiging walang-hanggang bunga nito.
>
> Ken kay Bro. Smart, Marso 24, 1966

Sinanay ni Mary Lou na umawit ang mga kabataan ng Binangonan. Ang "Heaven Came Down" ang naging paboritong awit ng apat na taóng gulang na si Gordon.

Mula sa talaarawan at mga liham ni Ken noong 1966, at sa kuwento ni Gordon na "Heaven Came Down" (Oktubre 4, 2026).

Ang Kaniyang Dala

Noong 1966, naghanap si Ken ng plauta para sa ikalabing-isang kaarawan ni Karen. Ang kaniyang pinsang buo na si **Alvin Koons**, ang kapelyan ng Navy, ay nakatira noon sa Hong Kong.

> `Nagtanong tungkol sa mga plauta. Sumulat kay Alvin.`
>
> Ken, Marso 14, 1966

Dumating sina Alvin at ang asawa niyang si Bobbie para sa dalawampung araw nang tagsibol na iyon. Nangaral siya sa Binangonan na may ilang salitang Intsik, at dala niya ang plauta.

> `Kaarawan ni Karen. Tumanggap ng plauta mula sa amin. Tuwang-tuwa`
>
> Ken, 1966

Sa kaniyang huling araw, ibinigay ni Alvin kay Karen ang una niyang leksiyon. Makalipas ang dalawang linggo, nagsimula siyang mag-aral kay Mrs. Thordis Zabarte ng Manila Symphony. *"Lubos kaming nagpapasalamat sa ganito kahuhusay na mga guro,"* isinulat ni Ken. Noong Nobyembre 1968, sa edad na labintatlo, tinugtog niya ang "Beneath the Cross" sa bahay-bakasyunan ni Mrs. Lopez, asawa ng Pangalawang Pangulo ng Pilipinas. Pagbalik sa Kansas, nagmartsa siya sa banda ng Abilene High hanggang 1973. Biyolin naman ang tinutugtog ni Becky, at madalas tumugtog ang magkapatid sa mga pagtitipon kung saan nagsasalita si Ken.

Mula sa talaarawan ni Ken noong 1966 at sa mga kuwento ni Gordon na "What He Carried" (Agosto 27, 2026) at "Thrilled" (Setyembre 17, 2026).

Itim na Huwebes

Nasubok din ang pananampalataya. Pagsapit ng tagsibol ng 1967, labing-anim na taon na si Ken sa Pilipinas, at hindi mabuti ang kalusugan ni Mary Lou. Noong Abril 25, iminungkahi ng kaniyang doktor ang mas malamig na klima, siguro sa Baguio, ang lungsod ng mga pino sa kabundukan kung saan sila nagpulot-gata.

> Binanggit niya ang Baguio. Napangiti na lang kami — pakiramdam namin ay imposible iyon
>
> Ken, Abril 25, 1967

Gumugol sila ng isang pista opisyal sa paghahanap ng bahay sa Baguio at wala silang natagpuan. Noong Huwebes, Mayo 25, habang may mga inaasikaso sa bayan, gumawa si Ken ng isang mabigat na pasya.

> Pasya habang papunta sa bayan — matindi ang presyon. Kailangang lisanin ang larangan ngayong tag-init. Mabigat na pasya — hindi tiyak sa patnubay.
>
> Ken, Mayo 25, 1967

Isiniksik pa niya ang isa pang salita sa itaas ng linya: *Luha.* Sa pahina ng memo sa likod ng talaarawan, isinulat niya, *"Mayo 25 — Itim na Huwebes."*

Pero sa pahina ng Abril, gamit ang parehong panulat, nagdagdag siya ng apat na salita:

> — ngunit tingnan, Mayo 26!
>
> talaarawan ni Ken

Mula sa talaarawan ni Ken noong 1967 at sa kuwento ni Gordon na "Black Thursday" (Oktubre 2, 2026).

Mga Kasamang Aklat

Katabi ng limang tomo ng kuwento ang walong kasamang aklat.

Sa Kaniyang Kagalakan: Ang Buhay at Ministeryo ni Ken Engle
Mga liham mismo ni Ken · 1951–1987 · ang kaniyang buhay at ministeryo

Herald of Christ: Ang Kuwento ni Rudy Ponce de Leon
San Juan, Rizal · 1951–1996

Grace Triumphant
ang talambuhay ni Cyril H. Brooks · © 1985 Walterick Publishers

"Mary Lou, Mary Lou": Ang Kuwento nina Evelyn at Fred Balanag
Lungsod ng Baguio · 1968–2010

Cheryl
Cheryl Lyn Engle · ang kaniyang buhay, musika at sariling mga salita

Karen, Patrick, at Romblon: "Dinadala ang Pangitain"
keepm.org · ang Emmaus app · Moments to Remember · sina Karen at Patrick

Mga Kuwento ng Pamilya at mga Kaibigan
Mga kaibigan ng gawain · mga kuwento ng pamilya · sanggunian ng pamilya

Mga Alaala ni Kevin
Kevin Engle · sa sarili niyang mga salita · Stewards Foundation · Sa Sariling mga Salita ni Itay

> **Faithful Men: Isang Aklatan ng mga Klasikong Kristiyano**, mula sa PlymouthBrethren.org: mga manunulat na Brethren at mga buhay ng misyonero, mahahanap ayon sa may-akda, Kasulatan at paksa. Buksan ang library ↗

Talaan ng Nilalaman ng buong serye →

Lahat ng link sa serye, sa iisang lugar →

Mga Pinagkunan

Mga kuwento ni Gordon na ginamit sa tomong ito: Eloise $10 · I Can't Give Two · On the Same Day · Two Weeks in April · The Journal, Sent · What He Carried · Thrilled · Heavenly Sunshine · The Witness · The Letter She Lost · Teach Others Also · Black Thursday · Heaven Came Down. Gayundin ang teyp ng patotoo ni Ken noong 1973, ang talambuhay at talaan ng mga petsa ni Mary Lou, at mga liham ng pamilya. Ang mga pahina ng mga Taon ng Digmaan, mula sa "Nag-uulat si Pvt. Engle" hanggang sa "Sa Isang Lugar sa Pilipinas," ay batay sa mga liham na isinulat o tinanggap ni Ken mula 1943 hanggang 1945 (Engle Letters, proyekto ng pagta-type ng mga liham noong 2007). Ang mga pahinang "Meet You at Taps," "Thanksgiving, 1950" at "Maganda" ay batay sa mga liham nina Ken at Mary Lou noong 1950–51 (Engle Letters, proyekto ng pagta-type ng mga liham noong 2007).

Tungkol sa mga Pahina ng mga Liham

Ang mga pahinang may tandang "Mula sa mga liham ng pamilya" ay hango sa mga liham ng pamilya Engle mula 1943 hanggang 1959: 365 liham na tinipa ng pamilya noong 2007 mula sa mga orihinal, at ipinadala ni Kevin Engle noong Oktubre 2026. Karamihan ay mga liham ni Ken pauwi at ang mga liham nina Ken at Mary Lou sa isa't isa. Ang iba ay mula sa kaniyang mga kaibigan sa hukbo, sa kaniyang mga magulang at kapatid na babae, kay Mr. Holloway, at sa mga misyonerong ipinanalangin niya.

Ang mga sinipi ay isinalin mula sa Ingles. Kapag hindi mabasa ng mga nagtipa ang isang salita, asterisk ang nasa liham, at gayon din sa mga pahinang ito.

Hindi pa natitipa ang mga sulat-kamay na liham ni Ken mula sa Maynila pagkaraan ng Marso 1951. Kapag natipa na, madaragdagan pa ang tomong ito at ang Ikapitong Tomo, *Grace Christian High School at si Paul Tan.*

Ang Susunod

Ipinagpapatuloy ng Ikatlong Tomo, *Kalye Malvar, Lungsod ng Baguio*, ang kuwento.

> Ingatan sila para kay Jesus hanggang sa walang hanggan.
>
> ang panalangin sa likod ng KEE Philippine Missions

Edisyong Tagalog, Oktubre 13, 2026 · salin ng pampublikong edisyon sa Ingles, hanggang sa mga kuwento ni Gordon na "Prays for Us Daily" (Oktubre 10, 2026), "ML + I," "Two Candles" at "The Wedding," ang mga liham ni Ken noong digmaan, 1943–45, ang mga liham ng 1950–51, "Herald of Christ" (ang kuwento ni Rudy Ponce de Leon), "Mary Lou, Mary Lou" (ang kuwento ni Evelyn Balanag), "The Landlord and the Projectionist," at ang listahan ng mga link

BINAGO NOBYEMBRE 2, 2026
104 PAHINA

Panginoon,

Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito

IKATLONG TOMO · KALYE MALVAR, LUNGSOD NG BAGUIO

Mula Lancaster County PA hanggang Kalye Malvar, Lungsod ng Baguio, Pilipinas

Engle · Robson · Leonard · Haines

Ken at Mary Lou Engle · Edisyong Tagalog

Ikatlong Tomo: Kalye Malvar, Lungsod ng Baguio

Ang mga taon sa Malvar, ang Brent School at ang tarangkahan sa Subic · 1967–1975

ANG MGA TAON SA MALVAR 3

Sa Isang Mataas na Bundok 4
Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito 6
Mahal na mga Kapatid 7
Ako, at Kami 9
Huwag Kayong Mangatakot 10
Ang Unang Araw ng Pasukan 11
Nasa Ere Na 12
Huwag Kang Matakot 13
Dalawang Kandila 14
ML + I 21
Ang mga Lalaki ng Kearsarge 25
Ipanalangin na Matapos Agad ang Digmaang Ito 33
Ang mga Sarhento 45
Napakasuwerte Mong Bata 55
Napakalinaw Nito sa Amin 64
Ipinapanalangin Kami Araw-araw 78
Si Jonas sa Araw ng Linggo 88
Ang May-ari ng Bahay at ang Projectionist 96
Walang Imposible 98
Pabalik-balik 99
Si Kevin at ang Navy 100
Mga Kasamang Aklat 101
Mga Pinagkunan 102

UNANG BAHAGI

Ang mga Taon sa Malvar

1967–1975 · 55 Kalye Malvar · Aurora Hill · Lungsod ng Baguio

BINAGO OKTUBRE 23, 2026

Sina Karen at Patrick sa Romblon

Sa Isang Mataas na Bundok

Ang Biyernes, Mayo 26, 1967, ay dapat sanang huling pamamasyal ng pamilya bago sila bumaba sa Manila para mag-empake. Pumunta silang pito sa Burnham Park at sa Mines View. Sa daan ay dumaan sila sa OMF guest house para imbitahan sa tsaa ang ilang kaibigan. Walang tao sa bahay.

Habang nakatayo sila sa daanan ng sasakyan, pumasok sa likuran nila ang isang Dr. dela Rosa. Pumunta siya roon para sabihin sa babaeng taga-OMF na may mga bahay siyang paupahan. Ikinuwento niya kay Ken ang isang bahay na may apat na silid-tulugan sa Kalye Malvar.

"Nagustuhan namin ang aming nakita," isinulat ni Ken. Mas maganda ang pagkakasabi ni Mary Lou: "Gustung-gusto namin!"

> Nagkasundo na — Marami kaming ipinanalangin. Nadama naming ibinigay sa amin ng Panginoon ang bahay.
>
> Ken, Mayo 26, 1967

> Kung hindi namin ginawa iyon, hindi sana namin nakilala si Dr. Dela Rosa.
>
> talambuhay ni Mary Lou

Tinawag ito ni Ken na *"isa sa pinakamalalaking pagbabago ng lugar sa buhay ko."* Sa itaas ng pahina ng araw na iyon, sa ibang pluma, itinala niya na kumanta ang tatlong-taong-gulang na si Gordon sa kotse papunta sa bahay: *"Do not be afraid"* (Huwag kang matakot).

Ang **55 Malvar** ang naging tahanan nila. Mula sa mga taong ito, napakinggan na ang programa ni Ken sa radyo, ang **Moments of Melody**. Noong 1967 ay nagsimula siyang magbigay ng mga Biblia, na may pangalan ng bawat isa na nakatatak sa ginto, sa mga nagtatapos na kadete ng Philippine Military Academy. Noong 1968 ay nagbigay siya ng mga Kasulatan kay Pangulong Marcos. Noong Hulyo 1969 ay pinanood ni Ken ang paglapag sa buwan sa Clark Air Base. Sa Baguio, sabi ni Kevin, sa wakas ay nakita ni Ken ang pagsisimula ng isang iglesya, isang bagay na hindi niya nakita sa lahat ng taon niya sa Manila. Para kay Kevin, ang mga taon sa Malvar ang pinakamahalagang mga taon nila sa Pilipinas.

Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito

Noong Sabado, Hunyo 3, 1967, tatlong araw nang nasa bahay sa 55 Malvar ang pamilya. Dalawang araw bago nito, isinulat ni Ken sa malalaking titik ang tatlong salita sa itaas ng pahina ng kaniyang talaarawan: *"GIVE ME THIS MT."* (Ibigay mo sa akin ang bundok na ito). Ngayon, nang Sabado ring iyon, umupo siya sa harap ng makinilya at sumulat sa matatanda (elders) ng **Woodside Bible Chapel** sa Maywood, Illinois, ang iglesya sa kanilang bayan sa Amerika na nananalangin para sa kanila. Ipinadala ni Gordon sa pamilya ang dalawang pahina, "kung paano niya ito minakinilya, kasama ang mga mali sa pagta-type at lahat."

Mahal na mga Kapatid

Nagsisimula ito gaya ng ulat ng sinumang misyonero. Nakapagpapalakas-loob ang asembleya sa Binangonan. May pasimula sa Taytay. Halos buo nang nasa kamay ng mga Pilipino mismo ang programa ng Brigade. Kalalampas lamang ng Bible School of the Air sa ika-isang milyong estudyanteng nag-enrol. Tumulong si Mary Lou na magsimula ng isang Bible study na may kasamang kape sa tahanan ng isa sa mga ginang sa San Juan.

Pagkatapos ay ipinaliwanag ni Ken ang kanilang paglipat. Pinayuhan sila ng doktor na lumipat sa ibang klima at iminungkahi ang Baguio, at noong araw bago sila aalis sa lungsod, nakilala nila ang isang Pilipinong doktor na may bahay na paupahan.

> Tiningnan namin ang bahay at nadama naming ito mismo ang kailangan namin. … Binigyan kami ng Panginoon ng kapayapaan tungkol sa buong bagay.
>
> Ken sa matatanda ng Woodside, Hunyo 3, 1967

Pero una muna, dinalaw ni Ken ang **Brent School**, na sinimulan noong 1909 ng Episcopal Church, at nalaman niyang maaaring mag-enrol doon ang mga bata sa darating na pasukan. Pagbalik sa Manila, sang-ayon ang lahat ng misyonero.

> Sinabi ni Mr. Brooks na baka ito ang paraan ng Panginoon ng pagtutulak sa amin palabas sa mga bagong lugar.
>
> ang liham ding iyon

Ipagpapatuloy niya ang pagre-record ng mga programa para sa Bible School of the Air at para sa sarili niyang "Living Letters," hahawakan ang bahagi ng mga papeles ng "Teach Others Program," at bababa paminsan-minsan sa Binangonan at Taytay. Mag-aaral sila ni Mary Lou ng Ilocano, ang wikang ginagamit sa kalakalan ng ilan sa mga tribo sa bundok sa paligid. At iilan lamang ang mga brodkast ng ebanghelyo sa Baguio. Umaasa siyang magkakaroon sila ng sarili nilang programa.

> Mula nang mangyari ang mga nabanggit sa itaas, nakatanggap kami ng isang tiyak na kaloob para sa gawain sa radyo, na ipinadala sa amin mismo upang gamitin sa paraang inaakala naming pinakamabuti. Ito na kaya ang unang "green light" patungo sa gawain sa radyo sa Baguio?
>
> ang liham ding iyon

> Gaya ng inyong nakikita, kailangan namin ang inyong mga panalangin. Labing-anim na taon na mula nang una akong dumating sa Pilipinas. Isa itong malaking pagbabago ng lugar. Kapwa namin nadarama na ang Panginoon ang nag-akay. Talagang mas mabuti ang pakiramdam ni Mary Lou sa klimang ito.
>
> ang liham ding iyon

> Ang bago naming address ay: GEN. DELIVERY, BAGUIO, PHILIPPINES.
>
> ang liham ding iyon

Ako, at Kami

Tingnan ang itaas at ang ibaba ng liham. Sa ibaba, minakinilya ni Ken ang mga salita ni Caleb mula sa aklat ng Josue, isang matandang lalaking humihingi ng lupaing maburol na tinitirhan ng mga higante:

> AT SINABI NI CALEB, "NGAYON NGA'Y IBIGAY MO SA AKIN ANG BUNDOK NA ITO, NA SINALITA NG PANGINOON NANG ARAW NA YAON." JOSUE 14:12

ang ibaba ng liham

Sa akin. Ang mga salita ring isinulat niya sa kaniyang talaarawan noong Huwebes. Sa itaas, sa pluma, may sumulat ng "**GIVE US THIS MOUNTAIN**" (Ibigay mo sa amin ang bundok na ito).
Sa amin. At hindi Ken ang pirma sa liham. Ang pirma ay Ken & Mary Lou.

Kung ano ang magiging kahulugan ng "Ibigay mo sa amin ang bundok na ito," sabi ni Gordon, iyon ang natitirang bahagi ng kuwento.

Huwag Kayong Mangatakot

Kanila na ngayon ang bahay. Pero ang isang bahay sa bundok ay kailangan pa ring maging isang tahanan.

Dumating mula sa Manila ang mga muwebles sakay ng trak sa katapusan ng Hunyo, at nilagyan ng isang karpintero ng bakod na picket ang ibabang palapag. Noong Martes, Hunyo 27, wala pang apat na linggo mula nang lumipat sila, nagkaroon ng pulong ng mga bata sa bahay.

> Nagkaroon kami ng pulong ng mga bata mga 4 PM. Kinanta ang Inibig Ako Ni Jesus. Ikinuwento ko ang "Barney's Barrel."
>
> Ken, Hunyo 27, 1967

Makalipas ang isang linggo, inayos ni Ken ang kaniyang mesa.

> Naayos ko na ang opisina ko. Pinakamagandang opisinang nagkaroon ako. Tinulungan ako ni Becky.
>
> Ken, Hulyo 3, 1967

Ang Unang Araw ng Pasukan

Sa liham niya sa matatanda noong unang Sabadong iyon, itinanong ni Ken kung ang isang kaloob para sa gawain sa radyo ay *"ang unang 'green light' patungo sa gawain sa radyo sa Baguio."* Kaya noong Agosto ay dinalaw niya ang mga istasyon ng radyo. Pagsapit ng ikasiyam, binigyan siya ng kontrata ng **DZBS**, isa sa mga istasyon sa Baguio.

Sa huling bahagi ng Agosto na iyon, sampung taong gulang na si Kevin. Pumunta sila sa Burnham Park, ang lawa sa gitna ng bayan, at isinulat ni Ken kung bakit:

> Kaarawan ni Kevin — sa Burnham Park — kapalit ng pasimula noong Mayo 26.
>
> Ken, Agosto 1967

Ang Mayo 26 ang araw ng pamamasyal na nagtapos sa isang doktor sa daanan ng sasakyan at isang bahay na paupahan. Ang regalo sa may kaarawan ay "isang telepono na talagang gumagana." Pagkatapos ay dumating ang unang araw ng pasukan.

> Unang araw ng pasukan ng mga bata sa Brent. Ako ang naghatid sa kanila. Sina Kevin & Stanley ay pumunta sa silid-aralan sa may tennis court. Masayang-masaya silang lahat pagbalik mula sa unang araw — Nagkaroon ng mga kaibigan, nagustuhan ang kanilang mga guro.
>
> Ken, Agosto 1967

Nasa Ere Na

Pagkatapos ay dumating ang Sabado, Setyembre 2, 1967. Sa itaas ng pahina isinulat ni Ken ang kaniyang talata para sa araw na iyon, mula sa Mateo 14, ang gabing lumapit si Jesus sa mga alagad na naglalakad sa ibabaw ng tubig, sa gitna ng bagyo:

> Mat. 14:27 Sa mga bagyo ng buhay, lumalapit Siya sa atin at sinasabi, "Laksan ninyo ang inyong loob; ako nga; huwag kayong mangatakot."
>
> Ken, Setyembre 2, 1967

At sa ibaba ng pahina ring iyon:

> Unang Childrens Bible Hour sa ere sa DZBS nang 330. (8.75) Ibinigay ko ang address sa dulo — may 60 segundo.
>
> Ken, Setyembre 2, 1967

Ang unang brodkast mula sa bundok, na may animnapung segundo sa dulo para ibigay ang address.

Huwag Kang Matakot

Ngayon, bumalik tayo sa Mayo 26, sa kotseng sumusunod sa doktor paakyat ng burol para tingnan ang isang bahay na hindi naman hinahanap ninuman. Sa itaas ng pahinang iyon, sa ibang pluma, isinulat ni Ken ang inaawit sa likurang upuan:

> `Kanta ni Gordon sa kotse papunta sa bahay 'Do not be afraid'`
>
> Ken, itaas ng pahina, Mayo 26, 1967

Isang tatlong-taong-gulang sa likurang upuan, papunta sa isang bahay: *do not be afraid*, huwag kang matakot. Labing-apat na linggo pagkaraan, sa sulat-kamay ng kaniyang ama, sa araw na unang lumabas ang programa nito sa ibabaw ng kabundukan: *be not afraid*, huwag kayong mangatakot.

Kung naalala man ni Ken ang kantang iyon noong Sabadong iyon, hindi sinasabi ng kaniyang pahina. Kung ano ang magiging kahulugan ng "huwag kayong mangatakot," sabi ni Gordon, iyon ang natitirang bahagi ng kuwento.

Dalawang Kandila

Wala pang limang buwan ang pamilya sa 55 Malvar. Noong gabi ng Lunes, Oktubre 16, 1967, nagpuyat si Mary Lou sa bahay sa gilid ng burol sa liwanag ng kandila. Wala si Ken sa bahay. Sa labas, may bagyo.

Isinulat niya iyon nang gabing iyon, sa isang maliit na spiral notebook. Sa itaas ng pahina isinulat niya ang "Bagyo," at sa ilalim nito, "Okt 16-17, 1967."

> Malilimutan ko ba ito kailanman?? Nakadapo sa gilid ng burol na ito, nanginginig sa hangin, tumutulo nang todo ang kisame ng kusina sa saksakan ng kuryente sa kisame! Umaangal ang hangin & bumubuhos ang ulan na parang sumisigaw. Bagyong Carla ang pangalan niya.
>
> Mary Lou, notebook, "Bagyo, Okt 16-17, 1967"

Anim na araw nang nasa Manila si Ken para sa gawain sa radyo. Uuwi siya kinabukasan at may kasama siyang bisita. Kaya nang hatinggabi, tumawag siya sa telepono.

> 6 na araw nang nasa Manila si Ken at uuwi bukas kasama si Dad Brooks, pero kinailangan kong tawagan ang mga Eppler nang hatinggabi para sabihin kung gaano kasama ito umaasang hindi ito susubukan nina Dad & Ken dahil masama ang mga daan! Hawak ng Panginoon ang lahat ng ito at nagtitiwala lang kami sa Kaniya na itatawid Niya kami rito.
>
> nang gabi ring iyon

Mga Sintas ng Sapatos

Si Dad Brooks ay si Cyril Brooks. Nang unang dumating sa Pilipinas sina Ken at Mary Lou, bawat isa sa kanila, tumuloy sila kina Cyril at Anna Brooks. Sa itaas ng burol, patuloy ang hangin.

> Pinapainit din ako ng 2 kandilang ito! Medyo malamig. Naku, kung paano umaangal ang hangin! Hinihila nitong pabukas ang mga bintanang hindi nakakandado. Itinali ko silang lahat nang sarado gamit ang mga sintas ng sapatos! Wala pang bagyong tulad nito. Siguradong nasa pinakamarahas na bahagi talaga kami nito. Isang puno ang bumagsak sa isang bahay at sa mga kawad ng kuryente sa Rimando, at walang kuryente sa bahaging ito ng Baguio.
>
> Mary Lou, notebook, Oktubre 1967

Mga sintas ng sapatos, sa bawat bintana ng bahay. At ano ang ginagawa ng isang babae, mag-isa sa bundok at patay ang mga ilaw? Isinusulat niya ang liham na matagal na niyang ipinagpapaliban.

> Sumulat ako kina Dr. & Dra Casas sa San Juan. Matagal ko nang gustong gawin ito. Alam ng Panginoon na kailangan kong magpuyat nang isang gabi bago ko ito gawin!
>
> nang gabi ring iyon

Trining

Ngayon, bumaba tayo ng bundok, sa Manila. Noong Martes, Oktubre 17, gising na si Ken nang alas-kuwatro y medya, nag-almusal nang alas-singko y kinse, at nanalangin bago bumiyahe: *"Umaasa kami sa iyo."* Ang ulat ng panahon, isinulat niya, ay *"hindi nakababahala."*

Dalawa ang daan paakyat ng Baguio: ang Kennon Road, tuwid paakyat sa bangin, at ang Naguilan Road, ang mahabang ikot mula sa baybayin.

> …nakita ang ulat ng bagyong "Trining." Nagpasyang tumuloy. Makalipas ang isang oras malakas na hangin & ulan. Mga karatula bagsak. Sa Kennon sabi ng bus "hindi puwede." Tumuloy sa Naguilan Rd — bumalik sa tulay. Tinawagan si ML P1.20. OK — Tumuloy sa Crestola — Walang ilaw maagang natulog. Lubos na nagpapasalamat sa kaniyang pag-iingat.
>
> Ken, Martes, Oktubre 17, 1967

Trining ang pangalan ng bagyo sa panig niya ng bundok, at Carla naman sa panig ni Mary Lou. Dalawang pangalan para sa iisang bagyo.

Sa itaas ng pahinang iyon ng talaarawan, nakalimbag ang linyang *"Ngayon ay Kaarawan ni ___."* Sa patlang, sa asul na tinta at nasa loob ng panipi, isang salita ang isinulat ni Ken: *"Trining."*

47.9 Pulgada

Kaarawan ng isang bagyo, isinulat ng isang lalaking bumalik sa isang tulay at natulog nang walang ilaw. Pagkatapos, Miyerkoles:

> Humina ang hangin sa gabi. Sira ang tulay papuntang Manila — sa totoo lang 2 sa mga ito. Sinubukang umakyat umaga & hapon pero sarado pa rin. … Pulong-panalangin sa gabi sa liwanag ng gasera.
>
> Ken, Miyerkoles, Oktubre 18, 1967

At sa ibaba ng pahina:

> 47.9" — ulan sa loob ng 24 oras rekord sa buong mundo
>
> Ken, ibaba ng parehong pahina

Apatnapu't pito punto siyam na pulgada, sa loob ng isang araw. Halos apat na talampakan iyon ng ulan sa lungsod sa loob ng dalawampu't apat na oras. Makalipas ang isang taon, sinabi nina Ken at Mary Lou sa kanilang mga kaibigan sa kanilang bayan:

> …mula nang lumipat kami rito nagtala ang Baguio ng bagong rekord sa buong mundo sa dami ng ulan. Umulan ng 47.9 pulgada sa loob ng 24 oras !
>
> Ken at Mary Lou, liham sa mga kaibigan, Oktubre 1968

Nagulat Silang Makita Kami

Apat na talampakan ng ulan, at isang babae sa burol na may dalawang kandila at mga sintas ng sapatos. Pagkatapos, Huwebes, ika-19:

> Maliwanag ang sikat ng araw. Nagpasyang pumunta hanggang sa makakaya namin. Tuloy-tuloy lang. May mga bus na paparating mula sa kabilang direksiyon.
>
> Ken, Huwebes, Oktubre 19, 1967

Umakyat sila sa Naguilan Road, nilampasan ang mga pagguho ng lupa. Binilang ni Ken ang mga iyon at isinulat ang bilang. At pagkatapos:

> Nakauwi nang 10:30. Nagulat silang makita kami.
>
> nang araw ring iyon

Tinawagan niya ang mga Eppler nang hatinggabi, umaasang hindi susubukan ng mga lalaki ang daan. Sinubukan nila, at noong Huwebes ay nakauwi sila. Walang kuryente, isinulat ni Ken, at walang tubig. Pero nasa bahay na ang lahat.

> Nguni't sa taong ito ako titingin, sa makatuwid baga'y sa kaniya na dukha at may pagsisising loob, at nanginginig sa aking salita.
>
> Isaias 66:2, ang talatang inilagay ni Ken sa ulunan ng kaniyang liham sa Woodside, Nobyembre 27, 1967

"Pinadama sa amin na tila kami'y manginig," sabi niya sa kanila, *"dahil sa dalawang bagyong dumaan sa amin nitong mga nakaraang linggo."*

Limang Magagandang Manika

Ngayon, tungkol sa liham na iyon sa liwanag ng kandila, kina Dr. at Dra. Casas sa San Juan. Makalipas ang labindalawang taon, noong Disyembre 1979, tinanong si Ken ng mga kaibigan kung saan ipinanganak ang bawat isa sa mga bata. Itinipa niya ang kaniyang sagot:

> Sina Stan at Kevin ay parehong ipinanganak sa San Juan Hospital, San Juan, Rizal. Pinaanak ni Dra. Nora Diokno Casas, kapatid ni Senador Diokno.
>
> Ken, liham sa mga kaibigan, Disyembre 7, 1979

Na nagbabalik sa atin sa burol, at sa ibaba ng unang pahina ni Mary Lou, ang linya bago niya ito binuklat:

> Magpupuyat ako buong gabi, nananalangin, sumusulat ng mga liham at nagbabantay sa aming 5 magagandang manika! ang tatamis nila kapag tulog.
>
> Mary Lou, notebook, Oktubre 1967

Lima: si Becky, labintatlo; si Karen, labindalawa; si Kevin, sampu; si Stan, pito; at si Gordon, tatlo. Natutulog sila sa bahay sa burol habang nagpupuyat ang kanilang ina sa tabi ng dalawang kandila, nagbabantay, at sumusulat sa San Juan.

Hindi Niya Nakalimutan

"Malilimutan ko ba ito kailanman??" tanong ni Mary Lou, sa itaas ng pahina.

Wala pang dalawang taon pagkaraan, noong Setyembre 1969, nasa daan na naman si Ken.

> Sa mga Haack nakitang papunta rito ang bagyo — naalala ang "Trining." Nagmadali — mabilis ang biyahe.
>
> Ken, Sabado, Setyembre 6, 1969

Hindi niya nakalimutan.

Kung ano ang magiging kahulugan ng "Malilimutan ko ba ito kailanman??" sabi ni Gordon, iyon ang natitirang bahagi ng kuwento.

ML + I

Noong nakaraan, isang bagyo: si Mary Lou na mag-isa sa burol sa 55 Malvar na may dalawang kandila at limang natutulog na bata, at si Ken na bumalik sa isang tulay na tinangay ng baha. Noong Huwebes, Oktubre 19, 1967, nakalusot siya. *"Nagulat silang makita kami."*

Nasa bahay na ang lahat. Pero walang kuryente, at walang tubig.

Noong Linggo, ika-22, nangaral si Ken, at isinahimpapawid sa radyo ang Children's Bible Hour nang linggong iyon. May mga taga-Baguio na nasawi sa bagyo, at isinulat niya na ang programa ay *"nagbigay ng salita ng pakikiramay sa mga namatayan ng mahal sa buhay."* Sa itaas ng pahina, isiningit sa tabi ng petsa, ang magandang balita: *"Bumalik ang kuryente nang 1:30."*

May ilaw na pala. Pero wala pa ring tubig. Noong Lunes, sa ibaba ng pahina, apat na salita:

> `Tuyo ang tangke ng tubig`
>
> Ken, Lunes, Oktubre 23, 1967

Ang mga Pinggan ni Becky

Kaya noong Martes, naghanap si Ken. Nakakita siya ng bomba ng tubig, hiniram ito, at nagsimulang maghakot ng tubig paakyat ng burol sa mga drum. Hindi siya nag-iisa.

```
Lumabas para maghanap ng tubig. Nakakita ng bomba
sa Mesman. Tumulong si Kevin sa paghakot 2 biyahe
— 4 na drum
```

Ken, Martes, Oktubre 24, 1967

Sampung taon si Kevin. At sa ibaba ng parehong pahina ay may isa pang linya, na mauunawaan ng bawat pamilyang nawalan na kailanman ng tubig sa gripo:

```
Krisis ng pamilya tungkol sa mga pinggan ni Becky.
```

sa parehong pahina

Labintatlong taon si Becky. Hindi sinabi ni Ken kung sino ang nanalo.

Noong Miyerkoles may dalawa pang biyahe at apat pang drum, at may para kay Mary Lou: *"Ikinabit ang de-gasang kalan MW — 1957 para kay ML."* Pagkatapos ay ibinalik ang bomba sa may-ari nito. Noong Huwebes, nakasulat nang malaki sa itaas ng pahina: *"May tubig na sa hapon!"* At sa ibaba, sa malalaking titik, isang salita: *"TUBIG."*

Welming

Labingwalong araw pagkatapos ng gabi ng unang bagyo, noong Biyernes, Nobyembre 3, may bisitang dumating para tumuloy, si Chuck Cox. Pininturahan nila ang kaniyang kuwarto nang linggong iyon at nilagyan ng bagong lampara. At noong Sabado, Nobyembre 4, 1967, bumalik ang hangin.

```
Malakas ang ihip ng hangin mula tanghali. Bagyong
"Welming" ML + I gising halos buong gabi.
Mahimbing ang tulog ng mga bata at ni Chuck.
```

Ken, Sabado, Nobyembre 4, 1967

Isa na namang bagyo. Isa na namang gabi sa burol, hinihila ng hangin ang bahay, limang batang natutulog. Pero sa pagkakataong ito, hindi na siya nag-iisa. *ML + I.*

Kinaumagahan, nangaral si Ken sa Baguio Baptist tungkol kay Jonas, mga kabanata isa at dalawa: isang tao, isang bagyo, at isang Diyos na nagtawid sa kaniya rito.

```
Nangaral sa Baguio Baptist tungkol sa Jonas 1+2.
```

Ken, Linggo, Nobyembre 5, 1967

```
Nguni't ang Panginoon ay nagsugo ng malakas na
hangin sa dagat, at nagkaroon ng malakas na unos
sa dagat.
```

Jonas 1:4

"Maraming pinsala ng hangin sa lungsod," isinulat niya. Pagkatapos ay ipinagpatuloy niya ang linggo.

Kung ano ang magiging kahulugan ng "ML + I," sabi ni Gordon, iyon ang natitirang bahagi ng kuwento.

Ang mga Lalaki ng Kearsarge

May mga araw na parang walang saysay kapag nasa papel. Magkasama sa iilang linya ang kaunting lungkot at ang isang malaking kagalakan. Ang Lunes, ikadalawampu ng Nobyembre, 1967, ay isa sa mga araw na iyon.

Ilang oras lang na lipad mula sa Baguio ang digmaan sa Viet Nam. Sa Camp John Hay, ang base ng mga Amerikano sa gilid ng bayan, pumupunta ang mga lalaki mula sa bawat sangay ng serbisyo para sa ilang araw na pahinga bago sila bumalik. Noong nakaraang araw, sa kapilya ng John Hay, nakilala ng mga Engle ang mga Eaton, ang pamilyang tumira sa kanilang bahay bago sila. Noong Lunes, isinulat ni Ken ang lahat, isa-isa:

> Nabalitaang narito ang mga sundalo. Nag-ensayo para sa trio sina ML Polly Taber + Janet Steiger. Pagkatapos ay tumawag si John Eaton, baka may mga lalaking pupunta rito. Sinabi naming “oo”. Nagkaroon ng libing para sa maliit na kuting.
>
> Ken, Lunes, Nobyembre 20, 1967

"Sinabi naming oo." At sa parehong hininga, isang libing para sa isang maliit na kuting.

Tatlumpu't Limang Mandaragat

May isang malungkot nang hapong iyon sa burol. Hindi sinasabi ng talaarawan kung sino ang may hawak ng kahon ng sapatos. At pagkatapos, nang gabi ring iyon:

> `Alas 10 ng gabi — mga 35 lalaki ng Navy mula sa USS Kearsarge ang dumating para umawit at magmeryenda. Umawit ang trio. Inilabas namin ang mga babasahin. Sa palagay ko hindi pa ako nakakita ng grupong mas mapagpasalamat`
>
> Ken, Lunes, Nobyembre 20, 1967

Alas-diyes ng gabi. Tatlumpu't limang mandaragat sa sala sa 55 Malvar. Si Mary Lou, umaawit sa isang trio kasama sina Polly Taber at Janet Steiger. May meryenda, at may mga babasahing nakalatag para sa sinumang may gusto.

Kagagaling sa Lugar ng Digmaan

Makalipas ang isang linggo, sumulat si Ken sa iglesya sa Woodside at sinabi sa kanila kung sino ang mga lalaking iyon:

> Isang linggo na ang nakaraan, mahigit tatlumpung sundalo ang dumalaw sa amin isang gabi. Napakasaya ng aming pagsasama-sama at pag-awit. Karamihan sa mga lalaking ito ay mula sa isang aircraft carrier na kagagaling lang sa lugar ng digmaan. Isang di-inaasahang pribilehiyo na makasama sila.
>
> Sina Ken at Mary Lou sa mga kaibigan sa Woodside, Nobyembre 27, 1967

Mga binatang ilang araw lang ang nakaraan ay nasa lugar ng labanan, at ngayon ay umaawit ng mga himno sa isang sala sa burol sa gitna ng mga pino.

Pero pauna lang ang mga lalaki ng Kearsarge. Noong Oktubre pa, sa linggo ring iyon ng bagyo, may isinulat si Ken na isang maikling linya:

> Tinawagan si ML ng Chaplain ng US Canberra. Gusto ng isang Conf para sa mga sundalo sa huling bahagi ng Nob.
>
> Ken, Huwebes, Oktubre 26, 1967

Isang Retreat para sa Canberra

Isang heavy cruiser ang USS Canberra. Inilarawan ito ni Mary Lou sa isang kuwadernong pinamagatan niyang "Servicemens' Work":

> mula sa U.S.S. Canberra isang heavy cruiser na nagbabantay sa baybayin ng North Vietnam — namamaril gabi-gabi sa mga target sa pampang. Tinawagan kami ni Chap. Zellar mga dalawang buwan na ang nakaraan, nagtatanong kung makapagpaplano kami ng retreat para sa 25.
>
> Kuwaderno ni Mary Lou, “Servicemens’ Work”, Nobyembre 20, 1967

Dalawampu't lima ang inaasahan. Siyam ang dumating, tatlo sa kanila ay opisyal. Para kay Mary Lou, mas mabuti pa iyon:

> Mas mabuti ang mas maliit na grupong ito na dumating dahil mabibigyan sila ng personal na pansin.
>
> Kuwaderno ni Mary Lou, “Servicemens’ Work”

Sa Paligid ng Tsiminea

Noong Martes, ikadalawampu't walo ng Nobyembre, dumating sa John Hay ang mga lalaki ng Canberra nang alas-tres ng hapon. Nang gabing iyon ay umakyat sila sa burol papunta sa bahay.

> `Dumating sila sa bahay nang 700 PM. Sa paligid ng tsiminea — nagsalita sa kanila tungkol sa Mayamang lalaki — hindi ko namalayan hanggang sa kalaunan na ang isa sa kanila ay isang mayamang binata.`
>
> Ken, Martes, Nobyembre 28, 1967

Isang misyonerong may hawak na Biblia, siyam na mandaragat mula sa isang barkong pandigma, at ang kuwento ng mayamang lalaki.

Noong Miyerkoles, isinulat ni Ken sa kaniyang talaarawan ang siyam na pangalan: ang chaplain, si Commander Dwight Zeller; isang doktor; isang taga-Annapolis; isang bagong-bagong ama.

Ang Menu ni Mary Lou

Noong Huwebes ng gabi, ika-30, sinundo silang lahat ni Ken nang alas-sais at iniuwi para sa hapunan. Maikli ang kaniyang linya:

> Sinundo sila nang 6 PM. Paglilibot sa bahay. Masarap na hapunan ni ML.
>
> Ken, Huwebes, Nobyembre 30, 1967

Pero isinulat ni Mary Lou ang menu, gaya ng ginagawa ng isang mahusay na kusinera:

> Naghain ng macaroni na may karne + kamatis na casserole, fruit salad, lutong-bahay na tinapay, atsara, stollen coffee-cake — kape. Pagkatapos ay dagdag pang tinapay, popcorn + soft drinks. Kumain ang lahat hanggang sa busog na busog! Magandang maginhawang gabi.
>
> Kuwaderno ni Mary Lou, “Servicemens’ Work”, Huwebes, Nobyembre 30, 1967

Lutong-bahay na tinapay. Stollen. Popcorn at soft drinks. Para sa isang mandaragat na napakalayo sa kusina ng kaniyang ina, baka iyon na ang pinakamasarap na kain niya sa buong tour.

Mga Tanda ng Tunay na Pagkilos

Pagkatapos, sa paligid muli ng apoy, nagsalita si Ken tungkol sa Juan 21. May mga patotoo. Isang batang mandaragat, si Jimmy, ang nagkuwento ng buong buhay niya, at isinulat ni Mary Lou nang gabing iyon, *"Talagang kailangan niya ang Panginoon!"*

Kinaumagahan, sa pangwakas na pagtitipon, nag-enrol sina Jimmy at isang lalaking nagngangalang Manuel sa kurso sa Biblia.

> Biyernes ng umaga magandang pagtitipon na nagtapos sa paanyaya. Walang nagpasya pero may mga tanda ng tunay na pagkilos. Inenrol sina Jimmy + Manuel sa W.B.T.

Kuwaderno ni Mary Lou, “Servicemens’ Work”, Biyernes, Disyembre 1, 1967

> Paalam sa kanilang lahat. Binigyan namin sila ng “Think of Your Future”.

Ken, Biyernes, Disyembre 1, 1967

At bumalik ang mga lalaki sa barko, at bumalik ang barko sa baybayin ng Viet Nam.

Ang Masarap na Pagkaing Iyon

> Huwag ninyong kaligtaang mangagpatuloy sa mga taga ibang bayan: sapagka't sa paraang ito'y may ilan na nangakapagpatuloy sa mga anghel ng hindi nila nalalaman.
>
> Mga Hebreo 13:2

Akala natin ang sermon ang pinakamahalaga, at mahalaga nga ang mga salita. Pero noong ikasiyam ng Disyembre, ang chaplain mismo ang sumulat mula sa barko, at pakinggan ninyo kung ano ang naalala ng mga lalaki:

> Ang isang bahagi ng inyong ministeryo na matagal naming maaalala ay ang taos-puso ninyong malasakit bilang Kristiyano para sa aming lahat. Naaalala naming lahat ang masarap na pagkaing iyon at maraming beses na naming napag-usapan ito.
>
> Chaplain Dwight F. Zeller, USS Canberra, kina Rev. at Mrs. Ken Engle, Disyembre 9, 1967

Ang malasakit, at ang luto ni Mary Lou. Huwag mong mamaliitin ang isang masarap na hapunan. Marami na nito ang nagamit ng Panginoon.

Susunod, sabi ni Gordon: may anak na lalaki ang isa sa mga lalaki ng Canberra na halos kasing-edad ni Kevin, at mula sa Gulf of Tonkin ay sumulat siya ng sariling liham sa sampung-taong-gulang na si Kevin.

Ipanalangin na Matapos Agad ang Digmaang Ito

Karamihan sa mga sulat na umaakyat sa burol papunta sa 55 Malvar ay para kina Mr. at Mrs. Ken Engle: mga iglesya, mga katuwang sa panalangin, mga estudyante ng kurso sa Biblia. Pero sa mga unang araw ng 1968, may isang liham na dumating mula sa Gulf of Tonkin, sa baybayin ng Viet Nam, at ang bahagi nito ay para sa isang sampung-taong-gulang na batang lalaki.

Galing ito sa isa sa siyam na lalaki ng USS Canberra, ang mga lalaking dumalaw sa bahay sa katapusan ng Nobyembre. Isinulat ni Mary Lou kung anong uri ng barko iyon: isang heavy cruiser na nagbabantay sa baybayin ng North Vietnam, *"namamaril gabi-gabi sa mga target sa pampang."*

Namamaril gabi-gabi. At ang mga lalaking iyon ay naupo sa isang sala sa gitna ng mga pino, kumain ng luto ni Mary Lou, binuksan ang Biblia kasama si Ken, at bumalik sa barko.

Isang Liham mula sa Gulf of Tonkin

Noong ikasampu ng Enero, sumulat si Ken sa iglesya sa Woodside:

> Katatanggap lang namin ng liham mula sa isa sa mga lalaki ng barko habang sila'y nasa Gulf of Tongkin. Nagpasalamat siya sa amin at hinimok kaming pag-isipang gumawa pa ng ganitong uri ng ministeryo. Sa isang personal na liham kay Kevin, na kinagiliwan niya dahil may anak siyang halos kasing-edad nito, isinulat niya, “At gawan mo kami ng pabor kung puwede. Ipanalangin mo na matapos agad ang digmaang ito para makauwi na kaming lahat sa aming mga pamilya sa USA.”
>
> Si Ken sa mga kaibigan sa Woodside, Enero 10, 1968

Isipin mo iyan. Isang lalaking nasa barkong pandigma, malayo sa sarili niyang anak, ay sumulat sa anak ng iba. Hindi siya humingi ng sermon. Hindi siya humingi ng padala. Hiniling niya sa isang sampung-taong-gulang na manalangin.

Gawan Mo Kami ng Pabor

"Gawan mo kami ng pabor kung puwede." Ganiyan magsalita ang isang lalaking alam na hindi maliit ang hinihiling niya.

Ipinasa agad ni Ken ang kahilingan sa Woodside:

> Habang binabasa ninyo ang balita at naririnig ang tungkol sa digmaan sa Viet Nam, ipanalangin ninyo ang mga lalaking ito sa CANBERRA at ang iba pang mga lalaking nakikipaglaban sa lugar na iyon.
>
> Si Ken sa mga kaibigan sa Woodside, Enero 10, 1968

At sa liham-panalangin noong Enero sa lahat ng kanilang mga kaibigan, mas tahasan pa niyang sinabi:

> Sa dami ng usapan at pagtatalo tungkol sa mga patakaran sa Viet Nam, iniisip ko kung hindi kaya natin nakakalimutang ipanalangin ang mga lalaking naroon gaya ng nararapat.
>
> Liham-panalangin nina Ken at Mary Lou, "Dear Friends," Enero 1968

Nakabenta ng 91 Kurso

Makalipas ang isang linggo, dumating sa Baguio ang mga sundalo para sa malaking kumperensiya, mula ikalabing-anim hanggang ikadalawampu't isa ng Enero. Naglagay si Ken ng isang mesa ng mga kurso sa Biblia at binilang ang mga lalaki:

> Mga 120 ang dumalo mula sa Okinawa, Taiwan, Guam, Viet Nam & Pilipinas … Maraming kursong naibebenta … Napakagaganda ng mga patotoo sa gabi. Nakabenta ng 91 kurso.

Talaarawan ni Ken, linggo ng kumperensiya, Enero 18–20, 1968

Sinabi niya sa Woodside kung ano ang inaasahan niya para sa mga lalaking iyon. Tandaan ang linyang ito; kakailanganin natin ito:

> Hangad namin na ang ilan sa mga lalaking ito ay bumalik dito balang araw para makipaglaban sa ibang digmaan, na ang Tabak ng Espiritu ang kanilang sandata.

Si Ken sa mga kaibigan sa Woodside, Enero 10, 1968

Sampung Taon si Kevin

At si Kevin? Sampung taon si Kevin, at abala siya nang taglamig na iyon. Isang Linggo ng Enero, isinulat ni Ken:

> Nagturo ng klase sa SS sa John Hay tungkol sa Juan 2. Naroon ang mga Skivington. Tumulong si Kevin sa brodkast.

Ken, Linggo, Enero 14, 1968

Isang Miyerkoles sa katapusan ng Pebrero, isinulat ni Mary Lou:

> Si Kevin sa ‘Ugly Duckling’ sa Brent. Napakagandang programa.

Planner ni Mary Lou, Miyerkoles, Pebrero 28, 1968

Pagkatapos, noong Marso, ginastos niya ang kaniyang pera.

Ang Empire Scout

> Si Kevin sa bayan — bumili ng Empire Scout Camera (120) halagang ₱24.
>
> Ken, Sabado, Marso 16, 1968

> Dumating na ang mga litrato ni Kevin — Magandang set mula sa kaniyang Empire Scout
>
> Ken, Martes, Marso 19, 1968

> Papasok si Kevin sa negosyo ng pagkuha ng litrato para sa iba.
>
> Ken, Miyerkoles, Marso 20, 1968

Apat na araw matapos niya itong bilhin, may negosyo na ang isang sampung-taong-gulang na may ₱24 na kamera.

Kumuha ng mga Litrato si Kevin

Makalipas ang dalawang araw, nagmaneho ang pamilya papunta sa Philippine Military Academy para panoorin ang martsa ng mga kadete.

> Pumunta kami sa PMA para makita ang Martsa. Unang beses namin mula noong 1953. Nakita si Sgt. Mitch. Kumuha ng mga litrato si Kevin
>
> Ken, Biyernes, Marso 22, 1968

Isang batang hiningang manalangin para sa mga sundalo, nakatayo sa gilid ng parade ground na may ₱24 na kamera, kumukuha ng mga litrato ng mga sundalo.

Kung ipinanalangin ni Kevin ang panalanging iyon nang gabing iyon, walang sumulat. Hindi karaniwang iniuulat ng mga sampung-taong-gulang ang kanilang mga panalangin sa talaarawan ng kanilang ama. Pero nakatala ang kahilingan, at gayundin ang Diyos na pinag-ukulan nito.

Kaniyang Pinatitigil ang mga Pagbabaka

> Kaniyang pinatitigil ang mga pagbabaka hanggang sa wakas ng lupa; kaniyang binabali ang busog, at pinuputol ang sibat.
>
> Mga Awit 46:9

Ganito ang panalangin ng isang bata. Tayong matatanda, gusto nating makita ang sagot bago matapos ang linggo. Hiniling ng mandaragat na matapos agad ang digmaan. Hindi ito natapos agad. Tumagal pa ito nang ilang taon. Pero hindi naiwawala ng Diyos ang isang panalangin dahil lang mas matagal Niya itong sinagot kaysa sa gusto natin.

Makalipas ang pitong taon, nasa bundok pa rin ang pamilya. Noong Huwebes, ikadalawampu ng Marso, 1975, isinulat ni Mary Lou:

> Umalis si Kevin kaninang umaga papuntang Alongapo para sumubok sa Navy. Anchors Aweigh My Boys ang bago naming theme song.
>
> Talaarawan ni Mary Lou, Huwebes, Marso 20, 1975

Da Nang at Saigon

Makalipas ang siyam na araw, umuwi siya mula sa Subic Bay, at sa parehong maliit na pahina ng talaarawan ay sinalungguhitan ni Mary Lou ng pula ang balita:

> Nakauwi si Kevin mula sa Subic. Pumasa sa kaniyang mga pagsusulit sa navy at sa loob ng 10 araw ay pupunta para sa physical. Sabik na sabik kaming lahat sa bago niyang karera. … Bumagsak ngayon sa mga Komunista ang Da Nang, Vietnam.

Talaarawan ni Mary Lou, Sabado, Marso 29, 1975

Makalipas ang isang buwan, ang huling linya ng isang Miyerkoles:

> Nasakop na rin ng mga Komunista ang Saigon. Ginhawa para sa mundo.

Talaarawan ni Mary Lou, Miyerkoles, Abril 30, 1975

Tapos na ang digmaan.

Nanumpa sa Subic

Makalipas ang apat na linggo, noong Martes, ikadalawampu't pito ng Mayo, inihatid nina Ken at Stan si Kevin sa tarangkahan sa Subic:

> `Kami nina Kevin Stan sa gate 6:45 — pumunta sa Recruiting Office. Kinalbo si Kevin + mga iniksiyon — nanumpa mga 10:15. Nagpaalam —`
>
> Ken, Martes, Mayo 27, 1975

> `Araw ng panunumpa ni Kevin sa Subic! Panatilihin nawa siyang matatag ng Diyos sa lahat ng paraan!`
>
> Talaarawan ni Mary Lou, Martes, Mayo 27, 1975

Nakita ni Gordon ang mga slide ng umagang iyon: si Kevin, kalbo, nanunumpa sa tabi ng bandila, at sa mesa ng recruiter kasama ang kaniyang mga papeles, nakasuot ng kulay-dalandan na kamiseta. Ikinukuwento mismo ni Kevin ang araw na iyon sa Ang Tarangkahan sa Subic.

Ngayon, si Kevin na ang Mandaragat

Makalipas ang isang taon, nasa Kansas na ang pamilya, at may dumating na liham mula sa kabilang panig ng Pacific. Ipinasa ito ni Ken sa Woodside:

> Nabalitaan namin ngayong linggo na ang aming panganay na lalaki, si Kevin, ay nasa Pilipinas na ngayon. Sumali siya sa Navy roon isang taon na ang nakaraan. … Isinulat niya na malamang ay makakasama niya sa ilang bahagi ng biyaheng ito ang isa sa kaniyang mga kaibigang Kristiyano mula sa barko.
>
> Sina Ken at Mary Lou sa Woodside Bible Chapel, Mayo 1976

Isang Kristiyanong mandaragat, katabi ang isang kaibigan mula sa kaniyang barko, umaakyat sa bundok papuntang Baguio sa kaniyang bakasyon sa dulo ng linggo. Walong taon bago nito, ang mga Kristiyanong mandaragat ay ang mga lalaki ng Canberra sa sala sa Malvar. Ngayon, si Kevin na ang mandaragat.

Tungkol sa Sarili Niyang Anak

Isinulat ni Ken noong Enero 1968 na hangad niyang ang ilan sa mga sundalong iyon ay *"bumalik dito balang araw para makipaglaban sa ibang digmaan, na ang Tabak ng Espiritu ang kanilang sandata."* Hindi niya alam na ang sarili niyang anak ang ipinapanalangin niya.

> `Narito, ako'y gagawa ng bagong bagay; ngayo'y lalabas; hindi baga ninyo malalaman? gagawa ako ng daan sa ilang, at ng mga ilog sa kagubatan.`
>
> Isaias 43:19, ang talatang isinulat nina Ken at Mary Lou na ibinigay sa kanila ng Panginoon noong Enero 1967, nakalimbag sa liham-panalangin ding iyon ng Enero 1968

At kung ano ang magiging kahulugan ng "ipanalangin na matapos agad ang digmaang ito," sabi ni Gordon, iyon ang natitirang bahagi ng kuwento.

Ang mga Sarhento

> At sinabi ni Agripa kay Pablo, Sa kaunting paghikayat ay ibig mo akong gawing Cristiano.
>
> Mga Gawa 26:28 (sa Ingles na King James: "Almost thou persuadest me")

Aminin na natin, sabi ni Gordon: ang isang first sergeant ay hindi madaling mapahanga. Narinig na niya ang lahat ng dahilan at lahat ng kuwento, at mas maraming binatang pinamartsa niya sa parade ground kaysa sa makikilala ng karamihan sa atin. Kung gusto mong makumbinsi ang isang first sergeant sa anumang bagay, kailangang totoo ka.

Malapit lang sa 55 Malvar ang Philippine Military Academy. Noong Pebrero 1968, may isang first sergeant mula sa mga tauhan nito, si Sarhento Jaleco, na lumitaw sa talaarawan ni Ken. Pinag-aaralan niya ang *What the Bible Teaches*, ang kursong nagdala kay Evelyn Balanag sa Panginoon. Tinawag siya ni Ken na "isang lalaking muntik nang makuha ng mga Mormon." At napansin niya kung sino ang unang kumuha ng kurso: "Ang asawa niya ang may kurso."

Muntik Na

Ganoon din ang isinulat ni Mary Lou nang Lunes na iyon, at isiningit pa niya ang dalawang salita sa itaas ng linya:

> (muntik nang maging mormon) Sgt. Jaleco Nag-aaral ng kurso. Gustong pumunta sa klase tuwing Linggo ng gabi.
>
> Talaarawan ni Mary Lou, Lunes, Pebrero 19, 1968

Muntik na. Malaki ang ginagampanan ng salitang iyan sa Biblia. Iyan ang sinabi ni Haring Agripa kay Pablo, sa Ingles na Biblia. At heto, nakasulat sa gilid ng talaarawan ni Mary Lou, tungkol sa isang sarhento.

Dumalo nga siya sa klase tuwing Linggo ng gabi. At hindi siya nag-iisa:

> 3 ang nasa klase ni ML at nasa akin sina Fred, Sgt Jaleco + 2 pang Sgt. Pagod pero tunay na kagalakan.
>
> Talaarawan ni Ken, Linggo, Marso 10, 1968

Sabi ni Jaleco, Ligtas Na Siya

Makalipas ang isang linggo, napansin ni Mary Lou kung ano ang isinasakripisyo ng ilan para makadalo:

> Dalawa sa mga dumalo sa Pag-aaral ng Biblia ang nagpaubaya ng iba pang mahahalagang gawain. 5 lalaki 2 babae. Interesadong-interesado si Sgt. Jaleco.

Talaarawan ni Mary Lou, Linggo, Marso 17, 1968

Pagdating ng Mayo, napuno ang bahay sa pag-aaral ng Biblia, at pagkatapos ay may ibinalita ang sarhento. Isinulat ito ni Ken nang tapat, gaya ng taong nagbibilang ng iskor:

> Pinakamaraming dumalo sa Pag-aaral ng Biblia. 7 babae 6 lalaki kasama kami. … Sa usapan nila pagkatapos ng pulong sa bahay ng mga Balanag, sabi ni Jaleco ligtas na siya. Sabi ni Ascension hindi pa.

Talaarawan ni Ken, Linggo at Lunes, Mayo 5 at 6, 1968

Hindi nakipagtalo si Ken sa alinman sa dalawa. Isinulat lang niya ito at nagpatuloy sa pagtuturo. Mas simple ang pagkakasabi ni Mary Lou sa kaniyang kuwaderno tungkol sa mga taon nila sa Baguio: naligtas ang mga sarhento noong huling bahagi ng tagsibol ng 1968.

Nananalangin Nang Maraming Taon

Pagsapit ng Setyembre, dalawa na sila. Nagsimula nang dumalo si Sarhento Badilla, at magkasamang umaakyat sa burol ang dalawang lalaki tuwing gabi:

> `Narito sina Sgt Jaleco + Sgt Badilla nang 6:30 — Pinag-aralan namin ang Exo 34 sa QT. — pinag-usapan ang mga tanong tungkol sa Biblia.`
>
> Talaarawan ni Ken, Biyernes, Setyembre 20, 1968

Exodo 34: muling umakyat si Moises sa bundok para sa ikalawang pares ng tapyas na bato, at bumaba siyang nagniningning ang mukha. Dalawang sundalo sa isang sala sa bundok, nagbabasa tungkol sa isang lalaki sa bundok. Noong Oktubre, may sinabi ang mas tahimik sa dalawa na gustong tandaan ni Ken:

> `Ipinahayag ni Sgt. Badilla ang interes niya sa pananalangin — maraming taon na siyang nananalangin nang mag-isa.`
>
> Talaarawan ni Ken, Linggo, Oktubre 13, 1968

May kumakausap na pala sa Diyos sa kampong iyon bago pa lumipat ang isang pamilyang Amerikano sa itaas ng daan.

Katabi Namin si Jaleco

Nang linggo ring iyon, sumulat si Ken sa iglesia sa Woodside, at isinama ang mga sarhento sa listahan:

> Kaya hinihiling namin na ipanalangin ninyo nang tiyak ang mga sumusunod: sina Fred at Evelyn Belaneg; si Rizalina; sina Sgt. Jaleco at Sgt. Bedille mula sa mga tauhan ng Military Academy.

Si Ken sa mga kapatid sa Woodside, Oktubre 17, 1968

Bago mag-Pasko, bumaba ang pamilya sa Academy para panoorin ang mga kadete. Malaking araw iyon para sa lahat:

> Pumunta sa PMA — nakita ang Karate, Silent Drill + Martsa. Katabi namin si Jaleco. Nakinig nang 1130 para sa desisyon ng Apollo 8 na tumuloy sa buwan.

Talaarawan ni Ken, Sabado, Disyembre 21, 1968

Ang first sergeant, nasa upuan ng manonood kasama ang mga Engle, habang hinihintay ng buong mundo kung papayagang tumuloy sa buwan ang tatlong Amerikano.

Isang Tunay na Mananampalataya

> At ang mga bagay na iyong narinig sa akin sa gitna ng maraming saksi, ay siya mong ipagkatiwala sa mga taong tapat, na makapagtuturo naman sa iba. Magtiis kang kasama ko ng mga kahirapan, na gaya ng mabuting kawal ni Cristo Jesus.
>
> 2 Timoteo 2:2–3

Iyan ang dalawang bagay na pinakakilala ng isang first sergeant: mga taong tapat, at pagtitiis sa hirap. Noong Setyembre 1969, nagpalipas ng gabi si Ken kasama si Jaleco, at kinabukasan ng gabi ay bumalik ang dalawang sarhento:

> Nagpalipas ng gabi kasama si F/Sgt Jaleco. Pakiramdam ko tunay siyang mananampalataya. … Narito sina Jaleco + Badilla — pinag-aralan ang 4 na batas. Pakiramdam ko naging kapaki-pakinabang ang 2 gabing ito.
>
> Talaarawan ni Ken, Huwebes at Biyernes, Setyembre 25 at 26, 1969

Isang taon at kalahati matapos ang "sabi ni Jaleco ligtas na siya," handa na si Ken na isulat iyon sa sarili niyang mga salita. Nang taon ding iyon, kabilang ang dalawang sarhento sa mga bininyagan sa unang bautismo ng maliit na iglesia.

Si Jaleco ang Nagturo ng Klase

Pagkatapos ay dumating ang Linggo na hindi makapunta si Ken sa dalawang lugar nang sabay. May gumalaw sa poste ng kuryente nang gabi:

> Nang 2 AM - may pumutol sa 2 kawad sa poste papunta sa mga Malicdem — kaya walang kuryente ang 2 bahay dito. Mga pulis na may flashlight sa gilid ng burol. May tungkulin si Fred dahil malapit na ang eleksiyon. Kaya si Jaleco na ang nagturo ng klase.
>
> Talaarawan ni Ken, Linggo, Oktubre 19, 1969

Walang kuryente. Mga pulis sa gilid ng burol. Wala si Fred. Kaya tumayo ang first sergeant at nagturo ng klase. Kapag wala ang opisyal, ang first sergeant ang humahawak sa pormasyon.

Noong Enero, ilang buwan na lang bago ang furlough, umaakyat pa rin ang dalawang lalaki sa burol:

> Pag-aaral ng Biblia kasama sina Jaleco & Badilla — napakagandang panahon sa Salita.
>
> Talaarawan ni Ken, Biyernes, Enero 23, 1970

Ang Asawa Niya ang May Kurso

Pero may itinabi pa, sabi ni Gordon, at ito ang pinakamagandang bahagi.

Noong Mayo 1970, umuwi ang pamilya sa Kansas para sa furlough. Isinulat ni Ken nang nakaraang tag-araw na kapag umalis na sila, kailangang tumayo sa sarili nilang paa ang mga mananampalataya. Wala siya roon para makita ang sumunod na nangyari. Pero sa likod ng kaniyang talaarawan, isinulat niya ang isang listahan ng mga pangalan sa ilalim ng pamagat na "Bininyagan Peb 28, 71." Malapit sa ibaba:

> Mrs Felisa Badilla / Mrs. Milagros Jaleco / Sandra, Sonia / Marilou, Lourdes

Talaarawan ni Ken, 1971–72, listahan sa likod, "Bininyagan Peb 28, 71"

Natatandaan ba ninyo kung sino ang unang may kurso bago pa ang first sergeant? "Ang asawa niya ang may kurso." Makalipas ang tatlong taon, nasa listahan ng bautismo ang kaniyang pangalan.

Si Jaleco ang Nangaral

Noong Hulyo 1973, bumalik sina Ken at Mary Lou sa Baguio. Nagretiro na si Jaleco sa Academy habang wala sila; sibilyan na siya ngayon. Nang Nobyembreng iyon, nagdaos ang iglesia ng klase tungkol sa bautismo, at isinulat ni Ken kung sino ang nagsalita:

```
Nagsalita si Jaleco tungkol sa Trinidad / Huling
klase tungkol sa Bautismo
```

Talaarawan ni Ken, Linggo, Nobyembre 18, 1973

Ang lalaking muntik nang makuha ng mga Mormon ay tumayo sa harap ng maliit na iglesia at nangaral tungkol sa Ama, sa Anak at sa Espiritu Santo.

Makalipas ang isang linggo, may bautismo. Nakasulat ang mga pangalan sa sulat-kamay ni Ken, isa sa ilalim ng isa, at ang huli sa listahan ay isa sa sarili niyang mga anak:

```
Bautismo sa Calvary Chapel … Rafael Buendia / Stan
Engle / Si Jaleco ang nangaral — si Badilla ang
namahala + ako ang nagbautismo.
```

Talaarawan ni Ken, Linggo, Nobyembre 25, 1973

Mga Taong Tapat

Lumusong si Stan sa tubig kasama ang kaniyang ama. Si Sarhento Badilla, ang lalaking maraming taon nang nananalangin, ang namahala sa pagtitipon. At si Ruperto Jaleco, ang lalaking tinawag ni Ken na "tunay na mananampalataya," ang nangaral.

Dalawang lalaking minsang ipinapanalangin ni Ken sa Woodside, nangangaral at namamahala ngayon sa bautismo ng sarili niyang anak. Mga taong tapat, na makapagtuturo naman sa iba. Pagsapit ng 1974, sila ang dalawa sa unang tatlong matatanda ng iglesia, kasama si Fred Balanag.

At kung ano ang magiging kahulugan ng "muntik nang makuha ng mga Mormon," sabi ni Gordon, iyon ang natitirang bahagi ng kuwento.

Napakasuwerte Mong Bata

> Iingatan ka ng Panginoon sa lahat ng kasamaan;
> iingatan niya ang iyong kaluluwa.
>
> Mga Awit 121:7

Balik tayo sa bundok, sabi ni Gordon. At ang kuwentong ito ay para sa batang bumaba roon nang mas mabilis kaysa kaninuman.

Bawat pamilyang nakatira sa burol ay may patakaran tungkol sa burol. Pababa mula sa bahay ang Kalye Malvar, at sa may bandang ibaba, sa tapat ng bahay ng mga Malikdem, hindi na ito parang kalye kundi parang padulasan na. Si Ken mismo ang nagkuwento nito makalipas ang ilang linggo, sa isang liham sa mga kaibigan, at nagsimula siya sa patakaran:

> Matagal na naming itinakda na hindi sila lalampas sa bahay ng mga Malikdem, kung saan nagsisimulang tumarik ang daan. Kinausap na rin si Kevin nina Evelyn Balanag at Mrs. Malikdem nang hapong iyon tungkol sa bilis ng takbo niya.
>
> Liham nina Ken at Mary Lou sa mga kaibigan, Nobyembre 1968

Dalawang ale, sa iisang hapon, parehong nagsasabi sa iisang bata na bagalan niya. Labing-isang taon si Kevin noon. Hulaan n'yo na ang kasunod.

Walang Preno

Nahulaan din ni Ken:

> Lumampas nga siya sa hangganan, at habang pababa siya sa matarik na burol papunta sa Pines City Baptist, natanggal ang kadena. … Basta nasa burol siya at pababa nang walang preno.
>
> Liham nina Ken at Mary Lou sa mga kaibigan, Nobyembre 1968

Walang kadena, walang preno, at matarik pa ang burol. At sa ibaba:

> Diretso siya sa isang halamang-bakod sa ibaba at sa isang bakod na bakal na matutulis ang dulo. Tumilapon siya sa ere, lumampas sa bakod, at bumagsak sa bakuran... sa semento.
>
> Liham nina Ken at Mary Lou sa mga kaibigan, Nobyembre 1968

Mga poste ng bakal na matutulis ang dulo. Lumampas siya sa ibabaw ng mga iyon. Bumagsak sa semento.

Purihin Siya

Wala si Ken doon. Nasa Maynila siya, sa ibaba ng bundok, nagre-record ng mga programa sa istasyon ng radyo. Sa pahina ng talaarawan niya para sa linggong iyon, dalawang linya ang balita, magkapatong, at sa tabi ng una, sa gilid ng pahina, sumulat siya ng dalawang salita at sinalungguhitan: "Praise Him," "Purihin Siya."

> Sa Baguio naaksidente si Kevin — bisikleta pababa ng Malvar — lumampas sa bakod. Walang nabaling buto. Dito tumuloy si Belang. … Sa DZAS 1PM - 5PM. Tumawag si ML habang paalis na ako papuntang SIL — ang aksidente ni Kevin.
>
> Talaarawan ni Ken, Lunes 28 at Martes 29 Oktubre 1968

May dalawang lalaki sa salaysay nina Ken at Mary Lou tungkol sa gabing iyon, sabi ni Gordon. Ang isa ay doktor na nakaputing gown at may hawak na X-ray, at sinabi niya ang salitang sinasabi ng lahat: suwerte. "Napakasuwerte mong bata."

Suwerte

Ang isa pa ay ang may-ari ng bahay, si Dr. dela Rosa, ang lalaking pumarada sa likod ng pamilya noong Mayo 1967, may dalang bahay na hindi naman nila hinahanap. Wala siyang sinabi. Itinuro lang niya ang langit.

Pumanig si Ken sa may-ari ng bahay.

> Sapagka't siya'y magbibilin sa kaniyang mga anghel tungkol sa iyo, upang ingatan ka sa lahat ng iyong mga lakad. Kanilang dadalhin ka sa kanilang mga kamay, baka matisod ang iyong paa sa isang bato.
>
> Mga Awit 91:11–12

Pagkatapos ay dumamay ang mga kapitbahay, gaya ng ginagawa ng mabubuting kapitbahay:

> Sinamahan siya ni Mary Lou sa ospital nang isang gabi. Sina Fred at Evelyn Balanag ang tumuloy dito sa bahay kasama ng mga bata. Napakamatulungin at napakabait ng lahat ng kapitbahay.
>
> Liham nina Ken at Mary Lou sa mga kaibigan, Nobyembre 1968

Sa Tamang Panahon ng Panginoon

Sina Fred at Evelyn. Walong buwan bago noon, sila ang mag-asawang nakatira sa ibaba lang ng kalye na hindi pa kilala ang Panginoon. Ngayon, sila ang nagbabantay sa 55 Malvar kasama sina Becky, Karen, Stan at Gordon, para makapagbantay si Mary Lou kay Kevin sa ospital. Umuwi agad si Ken pagkatapos ng recording, at nadatnan niyang "nakahiga — medyo namamaga."

Kaya ginawa ng pamilya ang lagi nilang ginagawa. Nagplano sila ng salu-salo para sa Diyos: isang gabi ng pasasalamat, mga isang linggo pa, para sa lahat ng tumulong, kasama ang isang pelikula ng Moody, ang *God of Creation*, na iniakyat ni Ken mula Maynila. Handa na ang lahat.

At noong gabi bago nito, tumunog ulit ang telepono. Si Dave Silver iyon, asawa ng pinsan ni Ken na si Orla Robson, isang major sa Air Force na kadedestino lang sa Pilipinas, tumatawag mula sa Clark Air Base.

> `Tumawag si Dave mula sa Clark. Hinikayat ko siyang umakyat dito.`
>
> Talaarawan ni Ken, Lunes 4 Nobyembre 1968

Mga 50 ang Narito

Dumating nga siya. Alas-onse ng umaga kinabukasan siya dumating, at noong gabing iyon tumayo siya sa sala at nagpatotoo. Ang isinulat ni Ken para sa araw na iyon:

> pagtitipon ng pasasalamat — nakaplano na ito (Ang tamang panahon ng Panginoon) Nagpatotoo si Dave. Ipinalabas namin ang God of Creation na de-kolor. Mga 50 ang narito: PMA, mga kapitbahay at iba pa.
>
> Talaarawan ni Ken, Martes 5 Nobyembre 1968

Nakaplano na ito. Ang tamang panahon ng Panginoon. At sa liham sa mga kaibigan:

> Nagpadala ang mga taga-Philippine Military Academy ng dalawang dyip na puno ng tao, kaya talagang itinaon ng Panginoon na narito si Dave.
>
> Liham nina Ken at Mary Lou sa mga kaibigan, Nobyembre 1968

Dalawang dyip mula sa Academy, kung saan naroon ang mga sarhento.

Puwede Sanang Nangyari

At sa may pinto, habang umuuwi ang limampu sa dilim, hulaan n'yo kung sino ang namimigay sa kanila ng babasahin tungkol sa ebanghelyo:

> Namigay si Kevin at ang mga bata ng mga babasahin habang paalis sila. … Mahigit isang linggo lang hindi nakapasok si Kevin sa paaralan.

Liham nina Ken at Mary Lou sa mga kaibigan, Nobyembre 1968

Isa pa tungkol sa Martes na iyon. Ika-5 ng Nobyembre 1968 iyon, Araw ng Halalan sa Amerika. Makalipas ang dalawang araw, mabilis na sumulat si Ken kina Uncle Kevin at Aunt Eloise, at hindi niya napigilan ang sarili:

> Kasama namin si Dave Silver noong Martes (Araw ng Halalan). Yehey, para kay NIXON! Masaya kami kasama si Dave... hindi si Nixon.

Liham ni Ken kina Kevin at Eloise Dyer, 7 Nobyembre 1968

At sa ilalim mismo nito, sa malalaking titik:

> PURIHIN ANG DIYOS: Naaksidente si Kevin sa bisikleta at puwede sanang naging malubha ito.

Liham ni Ken kina Kevin at Eloise Dyer, 7 Nobyembre 1968

Puwede sanang naging malubha. Iyan ang pinakamapagpasalamat na pangungusap, sabi ni Gordon. Karamihan sa ginagawa ng Diyos para sa atin ay nasa "puwede sanang nangyari," at hindi natin iyon nakikita. Nang linggong iyon, sa Kalye Malvar, nakita nila.

Pababa Muli ng Bundok

Hindi nagtagal si Dave. Kinaumagahan, bago magbukang-liwayway, inihatid siya nina Ken at Stan pababa ng bundok papuntang Clark:

> `Gumising nang 4AM. Sumama si Stan nang ihatid namin si Dave sa Clark. Naihatid namin siya sa Oasis nang 9AM. Nakauwi nang 3 PM. Pagod na pagod (Dumaan kami sa mga Bingham)`
>
> Talaarawan ni Ken, Miyerkoles 6 Nobyembre 1968

At nang linggo ring iyon, kaarawan ni Stan. Isinulat iyon ni Ken sa parehong pahina:

> `Stanley — 9 na taon. Nagdiwang kami sa gabi.`
>
> Talaarawan ni Ken, Nobyembre 1968

Pero may itinabi pa, sabi ni Gordon, at iyon ang pinakamagandang bahagi.

Ang suwerte ay hindi nagpaplano ng pasasalamat isang linggo bago pa ito at saka magpapadala ng tagapagsalita noong gabi bago nito. At ang suwerte ay hindi bumabalik. Si Dave Silver, bumalik.

Isang Kamera

Makalipas ang sampung buwan, noong Agosto 1969, umakyat ulit siya sa bundok. Malapit na ang ikalabindalawang kaarawan ni Kevin, at isinulat ni Ken:

> Isinama kami ni Dave sa John Hay. Naglaro ng miniature golf ang buong pamilya. Pagkatapos ay dinala kami sa Bx. Nakakuha si Kevin ng 16mm Minolta para sa kaarawan niya.
>
> Talaarawan ni Ken, Agosto 1969

Ang lalaking umakyat sa burol para magpasalamat dahil kay Kevin ay muling umakyat sa burol, at iyon ang araw na nagkaroon si Kevin ng kamera. Ang batang iyon din na, isang taon at kalahati bago noon, ay gumastos ng sarili niyang dalawampu't apat na piso para sa isang kamera at "nagnegosyo ng pagkuha ng litrato para sa iba."

Tinawag siyang suwerte ng doktor. Itinuro ng may-ari ng bahay ang langit. Isinulat ng isang ama ang "Praise Him" sa gilid ng pahina at sinalungguhitan ito, para hindi niya makalimutan kung alin ang tama.

Napakalinaw Nito sa Amin

> Sinasabi ko sa inyo, na gayon din magkakaroon ng kagalakan sa langit dahil sa isang makasalanang nagsisisi, ng higit kay sa siyam na pu't siyam na matuwid, na hindi nangangailangan ng pagsisisi.
>
> Lucas 15:7

Ang Linggong ito, sabi ni Gordon, ay ang huling Sabado't Linggo ng Agosto 1969, noong parang lahat ay nagkamali, pero tatlumpu't lima pa rin ang dumating sa salas ng 55 Malvar.

Aminin na natin: may mga linggo talagang parang buong mundo ay nakapila laban sa araw ng Linggo.

Noong Agosto 1969, may sinimulang bago ang pamilya. Dati, sa kapilya sila ng Camp John Hay sumasamba, ang base ng mga Amerikano sa Baguio. Ngayon, sa sarili na nilang salas sa 55 Malvar, ang bahay sa burol, sila magsisimba. May pulang kuwaderno si Mary Lou kung saan isinusulat niya ang mga ginawa ng Panginoon noong mga taong iyon, at isinulat niya ito:

Mga 35 Bawat Pagsamba

> Sinimulan ang mga pagsamba tuwing umaga sa bahay namin. Nagbitiw na sa John Hay Chapel. Mga 35 bawat pagsamba. Isang gabi, nang ipalabas namin ang “Dust or Destiny,” 60 ang narito. Pero ang Sabado’t Linggo ng Agosto 30-31 ay talagang nakakapanghina ng loob.
>
> Kuwaderno ni Mary Lou na “Baguio Experiences”, p. 20, Agosto 1969

Sa mga litrato ni Gordon ng mga pagsambang iyon sa salas, makikita si Mary Lou sa piyano, si Lola Leonard at ang mga bata, ang mga Balanag, ang mga Badilla, si Sarhento Jaleco at ang mga kabataan, may Biblia sa kandungan.

Talagang nakakapanghina ng loob. Tapos binilang niya ang mga dahilan, isa hanggang lima, parang inililista mo ang mga salot sa Ehipto:

Talagang Nakakapanghina ng Loob

> 1) Si Sgt. Jalco ng P.M.A. ay abala sa paghahanda para sa libing ng isang 7 taong gulang na batang nasagasaan ng trak 2) May parada ang Baguio Colleges kinaumagahan kaya sabi ni Evelyn kaunti lang sa kanila ang makakapunta. … 4) May sakit ang baby ni Evelyn - sinubukang dalhin siya nang maaga sa ospital, pero sabi nila alas-9. 5) May sakit si Becky kaya hindi makapagturo
>
> Kuwaderno ni Mary Lou na “Baguio Experiences”, p. 20, Agosto 1969

Ang sarhento ay si Sarhento Jaleco ng Philippine Military Academy.

Isang sarhentong nagdadalamhati, isang parada, isang batang may sakit, isang guro sa Sunday school na may sakit. Kung may plano ang kaaway para sa Sabado’t Linggong iyon, talagang buo ang pagkakaplano.

35 ang Dumating

Tapos ang kasunod niyang linya:

> Laging ginagawa ito ni Satanas, pero sa kabila nito, 35 ang dumating. Dumating si Zeny Tiongson at ang karamihan sa mga anak niya.

Kuwaderno ni Mary Lou na "Baguio Experiences", p. 20, Agosto 1969

Tatlumpu't lima. Kapareho ng ibang linggo.

Si Zeny Tiongson ang bagong kapitbahay, isang pamilyang militar na maraming anak. Apat na araw bago noon, isinulat ni Mary Lou ang linggo ni Zeny, eksakto kung paano ito sinabi ni Zeny sa kanya:

> Sabi ni Zeny Tiongson, "Lunes Mahjong, Martes Bingo, Miyerkoles Bible Study; Huwebes maj; Biyernes Bingo; Sabado maj; Linggo Bible Studies." Masiglang Bible Class.

Talaarawan ni Mary Lou, Miyerkoles, 27 Agosto 1969

Nakakatuwa ang katapatan niya. At heto siya, Linggo ng umaga, kasama ang karamihan sa mga anak niya.

Dalawang Sermon

Dalawa ang sermon ni Ken nang araw na iyon. Isinulat niya ang mga ito sa ilang salita:

> Mga pagsamba - Nangaral tungkol sa Nawawalang Tupa, Pilak, Anak. CBH - naka-tape - para makapaghanda. Nangaral tungkol sa Mayaman at kay Lazaro. Dalawang pamilyang King ang narito.
>
> Talaarawan ni Ken, Linggo, 31 Agosto 1969

Sa umaga, Lucas 15: ang nawawalang tupa, ang nawawalang pilak, ang nawawalang anak, at ang kagalakan sa langit kapag natagpuan ang bawat isa. Sa gabi, ang sumunod na kabanata: isang taong nawala at hindi na natagpuan.

Dalawang pamilyang King. Unang isinulat ni Ken ang pangalan nila sa talaarawan niya apat na Linggo bago noon, noong gabing ipinalabas nila ang pelikulang *Dust or Destiny* sa salas:

> Gabi, 40 ang narito - Dust or Destiny. Sgt Smith at asawa at Ron Kings - nag-usap pagkatapos. Nababagabag siya.
>
> Talaarawan ni Ken, Linggo, 3 Agosto 1969

Nababagabag Siya

May isang nababagabag sa salas na iyon. Hindi sinabi ni Ken kung sinong lalaki. Pero makalipas ang dalawang araw, sa itaas ng pahina niya, isinulat niya:

```
Bumili ng “Taste of New Wine” para kay Ron Kings.
```

Talaarawan ni Ken, Martes, 5 Agosto 1969 (sa itaas ng pahina)

At noong Sabado ng nakakapanghinang Sabado’t Linggong iyon, sa pagitan ng paghahanda sa libing at ng parada, isang linya:

```
Kasama namin sina Ron Kings at Howard Kings
```

Talaarawan ni Ken, Sabado, 30 Agosto 1969

Hindi Pa Ligtas, pero Naghahanap

Kaya noong Linggo ng gabi, pagkatapos ng parada at ng batang may sakit, napuno na naman ang salas. Isinulat ito ni Mary Lou sa kasunod na pahina ng kuwaderno:

> Linggo ng gabi, dumating si Zeny galing sa buong hapon ng mahjong. Pati sina Ron at Karen King, Howard at Joyce King. Sina Ron at Karen ay hindi pa ligtas, pero naghahanap. Nagpalitan ng mga libro. Taste of New Wine (para kay Ron), ang Adventure into the Reality of You (para sa amin). Napakalakas ng pangangaral ni Ken tungkol sa mayaman at kay Lazaro. Napakalinaw nito sa amin!
>
> Kuwaderno ni Mary Lou na "Baguio Experiences", p. 21, Linggo ng gabi, 31 Agosto 1969

Napakalakas ng Pangangaral

Si Zeny, diretso galing sa mesa ng mahjong. Isang batang mag-asawa, “hindi pa ligtas, pero naghahanap.” At si Ken, nangangaral nang “napakalakas” tungkol sa pinakamabigat na kuwentong ikinuwento ni Jesus.

Kaya pakinggan natin ito gaya ng pagkarinig nila nang gabing iyon. Ikinuwento ito ni Jesus sa Lucas 16.

> Mayroon ngang isang taong mayaman, at siya’y nararamtan ng kulay-ube at ng mainam na lino, at nagpapakasaya sa karangyaan araw-araw: At may isang pulubing nagngangalang Lazaro, na inilagay sa kaniyang pintuan, na tadtad ng mga sugat, At ninanasang mabusog ng mga nalalaglag sa dulang ng mayaman; oo, pati ng mga aso ay nagsisiparoon at hinihimuran ang kaniyang mga sugat.
>
> Lucas 16:19–21

Pansinin ninyo. Walang pangalan ang mayaman. May pangalan ang pulubi. Dito sa lupa, kilala ng lahat ang pangalan ng mayaman at walang nakakaalam ng pangalan ng pulubi. Sa langit, baligtad.

Isang Malaking Bangin

> At nangyari, na namatay ang pulubi, at siya'y dinala ng mga anghel sa sinapupunan ni Abraham: at namatay naman ang mayaman, at inilibing. At sa Hades ay itiningin niya ang kaniyang mga mata, palibhasa'y nasa mga pagdurusa, at natanaw sa malayo si Abraham, at si Lazaro ay nasa kaniyang sinapupunan.
>
> Lucas 16:22–23

Parehong namatay ang dalawa. Hindi iyon pinagdududahan. Ang isa ay dinala ng mga anghel. Ang isa ay inilibing, at ang sunod niyang alam, itiningin niya ang kaniyang mga mata.

> At bukod sa lahat ng ito, sa pagitan namin at ninyo ay may isang malaking banging nakalagay, upang ang mga nagnanasang tumawid mula rito hanggang sa inyo ay huwag mangyari, at ng walang makatawid mula riyan hanggang sa amin.
>
> Lucas 16:26

Isang malaking bangin, nakalagay na. Hindi ito butas na puwede mong akyatin palabas. Hindi ito waiting room. Nakalagay na. Anuman ang pasya natin tungkol kay Jesu-Cristo, dito natin ito pinapasya, sa panig na ito ng bangin.

Limang Kapatid

> At kung paanong itinakda sa mga tao ang mamatay na minsan, at pagkatapos nito ay ang paghuhukom;
>
> Mga Hebreo 9:27

Tapos ginawa ng mayaman ang nag-iisang bagay na hindi makasarili sa buong kuwento. Inalala niya ang pamilya niya.

> At sinabi niya, Kung gayo'y ipinamamanhik ko sa iyo, ama, na siya'y suguin mo sa bahay ng aking ama; Sapagka't ako'y may limang kapatid na lalake; upang sila'y kaniyang mapatotohanan, baka pati sila'y magsipunta sa dakong ito ng pagdurusa.
>
> Lucas 16:27–28

Limang kapatid. Magpadala ng kahit sino. Magpadala ng himala. Magpadala ng taong bumalik mula sa patay; siguradong makikinig sila roon. At ang sagot ni Abraham ang bisagra ng buong talinghaga:

Kahit May Magbangon

> At sinabi niya sa kaniya, Kung hindi nila pinakikinggan si Moises at ang mga propeta, ay hindi rin naman sila mangahihikayat, kahit may magbangon sa mga patay.
>
> Lucas 16:31

May bumangon nga mula sa mga patay. Jesus ang pangalan Niya. At ang Salitang hawak ng mga kapatid ng mayaman ay siya ring Salitang hawak natin. Hindi nagpapadala ang Diyos ng multo sa salas. Ipinapadala Niya ang Kanyang Salita, at isang taong magbabasa nito, at isang kapitbahay na paulit-ulit na nagsasabing halika.

At ito ang biyaya roon. Sinadya ni Jesus na ikuwento iyon habang ang mga nakikinig sa Kanya ay nasa tamang panig pa ng bangin. Nakalagay na ang bangin pagkatapos ng kamatayan. Bago ang kamatayan, bukas na bukas ang pinto.

> Katotohanan, katotohanang sinasabi ko sa inyo, Ang dumirinig ng aking salita, at sumasampalataya sa kaniya na nagsugo sa akin, ay may buhay na walang hanggan, at hindi mapapasa paghatol, kundi lumipat na sa buhay mula sa kamatayan.
>
> Juan 5:24

Sa Amin

Pero may itinabi pa, sabi ni Gordon, at ito ang pinakamaganda.

Tingnan ulit ang huling linya sa kuwaderno ni Mary Lou. Hindi niya isinulat, “Napakalinaw nito sa mga King.” Hindi niya isinulat, “Napakalinaw nito kay Zeny.” Labing-anim na taon na siyang misyonera noon. Ang isinulat niya:

> `Napakalinaw nito sa amin!`
>
> Kuwaderno ni Mary Lou na “Baguio Experiences”, p. 21

Sa amin. Ang mismong asawa ng mangangaral, nasa unang hanay ng sarili niyang salas, ibinibilang ang sarili sa mga kailangang makarinig nito. Walang sermon na para lang sa ibang tao sa silid.

Apat na Oras

At ang binatang “naghahanap”? Makalipas ang walong linggo, isinulat ni Mary Lou sa talaarawan niya:

> Narito si Ron King para kausapin si Ken tungkol sa mga espirituwal na bagay. Apat na oras silang nag-usap.
>
> Talaarawan ni Mary Lou, Martes, 28 Oktubre 1969

Apat na oras. At nang sumunod na Martes:

> Magandang Bible Study dito sa bahay. Dumating si Ron King para makipag-usap kay Ken.
>
> Talaarawan ni Mary Lou, Martes, 4 Nobyembre 1969

Walang kinailangang bumalik mula sa patay para kay Ron King. Siya mismo ang bumalik, sa bahay sa Kalye Malvar, para pag-usapan ang Aklat. Kung ano ang naging pasya niya, hindi sinasabi ng mga talaarawan. Hindi kailanman naisulat ang pahinang iyon, at hindi ito isusulat ng kuwentong ito para sa kanya.

Ang Panahong Kanais-nais

Pero ibibigay sana ng mga kapatid ng mayaman ang lahat para sa isang gabing tulad niyon, sa isang mainit na salas, nakabukas ang Biblia, at may isang taong handang makipag-usap sa kanila nang apat na oras.

> Narito, ngayon ang panahong kanais-nais; narito, ngayon ang araw ng kaligtasan.
>
> 2 Corinto 6:2

Ipinapanalangin Kami Araw-araw

Karamihan sa atin ay hindi isinusulat ang mga muntik nang mangyari: ang araw na kumapit ang preno, ang gabing bumaba ang lagnat. Nagpapasalamat tayo nang mga isang oras, at pagkatapos ay nagpapatuloy ang buhay at nakakalimot tayo. Isinulat ni Ken Engle ang mga ito.

Sa kusina sa 55 Malvar ay may isang kahong tinatawag na booster. Maaaring humina ang kuryente sa burol, at naroon ang booster para palakasin itong muli. Idinikit ni Ken sa kaniyang album ang isang litrato ng kusina at isinulat sa tabi nito:

> Kusina, 55 Malvar — Pansinin ang booster sa kaliwa — Minsan ang boltahe ay hindi 110 kundi 40 o 50 bolt.

Album ng mga litrato ni Ken, 55 Malvar

Dumating sa bahay ang booster noong Hulyo 1967. *"Inabot ng buong hapon bago ito naikabit,"* isinulat ni Ken, at *"pumutok ang piyus nito kinagabihan."* Sa huling bahagi ng Agosto ding iyon, sa ikasampung kaarawan ni Kevin, ang araw ng German chocolate cake at ng teleponong talagang gumagana, isiningit ni Ken ang isang linya sa itaas mismo ng handaan:

> Uminit nang husto ang booster — kaya muntik na kaming magkasunog — matapang na amoy mula rito.

Ken, Agosto 1967

Muntik na. May dumating na lalaki kinabukasan. Noong Setyembre ay may mas malaking booster na. At nagpatuloy ang pamilya sa kanilang buhay.

Ang Takure

Lumipas ang siyam na buwan. Noong Huwebes, Mayo 9, 1968, dumating sa Baguio si Pangulong Ferdinand Marcos, at bumili si Ken ng apat na aklat sa OMF bookshop, ang Living series, para iabot sa mga kamay ng Pangulo.

> Darating si Pres Marcos sa gabi. Nakuha namin ang Living Series sa OMF P32 4 na tomo — sinulatan ni ML ang mga ito.
>
> Ken, Huwebes, Mayo 9, 1968

Sinulatan ni Mary Lou ang mga ito. Malaki ang ibibigay ng pamilya para lang malaman kung ano ang isinulat niya. Hindi niya sinabi.

Pagkatapos ay dumating ang Sabado. Sumulat si Ken na gaya ng pagsulat ng isang lalaking kumakabog pa ang dibdib:

> Gumising 530 - Booster - nag-aapoy ang takure - ilang minuto pagkaraan naamoy ni ML ang usok - sumigaw - tumakbo ako - nagbabaga sa init ang ground wire. Binuhusan ng tubig ang mga kurtina - bago pa. Pinatay lahat ng kuryente. Ilang minuto pa at baka huli na ang lahat.
>
> Ken, Sabado, Mayo 11, 1968

Isang Pader ng Apoy

At narito si Mary Lou, sa araw ding iyon:

> Isang araw na hindi namin malilimutan kailanman. Alas 6:00 isinalang ni Ken ang takure para pakuluan. Nag-uusap kami sa kuwarto namin nang parang may naamoy akong usok. Tumakbo ako sa kusina & ang mga kurtinang kawayan sa kusina ay isang pader ng apoy! Sumigaw ako ng sunog, hinila ko palabas ang mga bata. Nilabanan ni Ken ang apoy. Tinawag ko si Karen & si Julie. Nakahanda ang hose sa pintuan sa likod. Mabilis itong napatay ni Ken.
>
> Mary Lou, Sabado, Mayo 11, 1968

Dalawang orasan, iisang sunog. Naamoy niya ito; tumakbo siya. Hinila palabas ng pinto ang mga bata, tinawag si Karen, at naghihintay na ang hose sa pintuan sa likod. Ang ikalawang salita sa listahan ni Ken ay *"Booster"*, ang kahon ding nagbabala sa kanila noong kaarawan ni Kevin.

Pagkatapos ay sumulat si Mary Lou, hindi tungkol sa pinsala o sa uling o sa halaga ng mga bagong kurtina, kundi ito:

> Hindi maayos ang pagkakakabit ng kalan. Sabi ng elektrisyan, puwede raw itong nangyari anumang oras kahit sa gabi! Lubos kaming nagpapasalamat na pinahintulutan ito ng Panginoon sa liwanag ng araw.
>
> Mary Lou, Sabado, Mayo 11, 1968

Anumang oras, kahit sa gabi, habang tulog silang lahat sa isang bahay na kahoy sa gilid ng burol. Sa halip, nangyari ito sa madaling-araw, habang gising silang dalawa at nag-uusap sa kanilang kuwarto. Nakita ni Mary Lou ang isang Kamay sa tiyempo nito, at isinulat niya ito.

Paghahati-hati ng Tinapay

> Hindi niya titiisin na ang iyong paa ay makilos: siyang nagiingat sa iyo ay hindi iidlip.
>
> Mga Awit 121:3

At pagkatapos ay nagpatuloy lang ang araw. Ang isa pang pahina ni Ken para sa Sabadong iyon ay parang karaniwang Sabado lang:

> Inayos ng elektrisyan ang kalan — naglagay ng bagong kahon. Nag-ayos si Nick. 3 bagong bintana — mga rehas atbp. Boys club — Paghahati-hati ng Tinapay sa gabi. Wellers. CHB. Epplers. Mrs Balanag. Narito si Sgt. Jaleco. Kasama namin si CHB sa dulo ng linggo.
>
> Ken, Sabado, Mayo 11, 1968, ang kaniyang isa pang pahina

Isang nasunog na kusina sa umaga; ang Hapunan ng Panginoon sa bahay sa gabi.

"Pres Marcos –"

Noong Linggo, ika-12, gising na naman sila nang alas singko y medya, sinadya na nila ngayon. Nilagyan ni Ken ang pahina ng pamagat na asul na tinta, *"Pres Marcos —"*:

> Bumangon kami nang 530. Tinawagan ni ML si Evelyn — tinawagan ni Fred ang aide ng Pres. Sabi nagbibihis na ang Pres. — maaga silang aalis. Kumain kami nagmadali sa Airport. Ilang minuto lang dumating ang Pres. Review + 21 saludo ng PMA.
>
> Ken, Linggo, Mayo 12, 1968

Si Fred ay si Fred Balanag, ang asawa ni Evelyn. Isang linya lang ang ibinigay ni Mary Lou:

> Isa na namang dakilang araw - ibinigay ni Ken, ni Dad B. & ni Fred ang mga Tomo ng Living Writings kay Pres. Marcos nang alas 7 kaninang umaga!
>
> Mary Lou, Linggo, Mayo 12, 1968

Mabilis ang mga pangyayari. Umakyat ng bundok si Pangulong Marcos para sa Philippine Military Academy, at binigyan siya ng mga kadete ng review at dalawampu't isang putok na saludo sa paliparan bago siya lumipad paalis. Tinawagan ni Fred ang aide ng Pangulo at nalamang maaga itong aalis, kaya kumain ang mga Engle at nagmadali sa paliparan. Ilang minuto lang ay naroon na ang Pangulo.

Noong taon ding iyon lamang lumapit sa Panginoon sina Fred at Evelyn. Ngayon ay nakatayo si Fred sa tabi ng pakpak ng eroplano ng Pangulo at iniabot ang Salita ng Diyos sa kaniyang mga kamay, katabi sina Ken at Dad Brooks.

Kinabukasan ng sunog, ang mga aklat na may sulat-kamay niya ay napunta sa Pangulo ng Pilipinas.

Sa Tabi ng Eroplano

Iniaabot ni Fred Balanag ang mga aklat ng Living kay Pangulong Ferdinand Marcos sa paliparan ng Baguio, alas-siyete ng umaga ng Linggo, Mayo 12, 1968. Binili ni Ken ang mga ito sa OMF bookshop, at sinulatan ni Mary Lou. Makalipas ang apat na taon, si Ken mismo ang sumulat sa Pangulo; basahin ito sa Sa Kaniyang Kagalakan, "Mga Biblia para sa mga Kadete."

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Mr. Reinheimer

May isang bagay na hindi pa nasasabi, at iyon ang pinakamagandang bahagi. Bumalik tayo nang pitong taon, sa tag-araw ng 1961. Nasa California ang pamilya sa Home of Peace, isang tahanan ng mga misyonero sa San Francisco Bay, at naghahanda nang maglayag pabalik sa Pilipinas. Kailangan ni Ken ng mga makinilya para sa gawain, at may tumulong sa kaniya.

> Sumama kay Mr. Reinheimer sa San Francisco para sa mga makinilya para sa BSA. Pumunta sa Remington & Sears. Sa wakas nakakita ng dalawang Remington #17 sa isang tindahan ng segunda-mano $60 bawat isa. Nadama kong ang Panginoon ang pumatnubay.
>
> Ken, Biyernes, Hunyo 30, 1961

Hindi iyon ang unang pagkakataon; noong 1956 ay may dalawang segunda-manong makinilya ring dumating *"mula o sa pamamagitan ni Mr. Reinheimer."* Makalipas ang isang buwan, sa araw ng paglalayag, Linggo, Hulyo 30, 1961, ang unang pangalang isinulat ni Ken nang hapong iyon ay ang sa kaniya:

> Alas 1:30 naroon si Mr Reinheimer —
>
> Ken, Linggo, Hulyo 30, 1961

Sa gilid ng pahinang iyon, patagilid sa margin, idinagdag niya, *"Tensiyonado ako halos buong araw."* At ang huling linya ng araw: *"Naglayag nang 7PM — Lubos na nagpapasalamat sa lahat"* Kinabukasan, sa dagat: *"Panatag na paglalayag! Ang pinakamagandang unang araw mula S.F. na natatandaan ko."*

Naglayag sila sakay ng *Anna Bakke* nang alas siyete ng gabing iyon. At si Mr. Reinheimer, lumalabas, ay patuloy na nanalangin.

Ipinapanalangin Niya Kami Araw-araw

Ngayon, bumalik tayo sa pahina ng sunog. Kasusulat lang ni Mary Lou ng, *"Lubos kaming nagpapasalamat na pinahintulutan ito ng Panginoon sa liwanag ng araw."* Ito ang kasunod na kasunod niyang isinulat:

> Liham mula kay Wm. Reinheimer (86) na nagsasabing ipinapanalangin niya kami araw-araw, ang pag-iingat & pag-aalaga ng Panginoon!
>
> Mary Lou, Sabado, Mayo 11, 1968

Walumpu't anim na taong gulang. Nasa kabilang panig ng mundo. Pitong taon mula noong nasa daungan. Araw-araw.

> Malaki ang nagagawa ng maningas na panalangin ng taong matuwid.
>
> Santiago 5:16

Hindi natin nakikita kahit kailan ang karamihan sa mga panalanging umaalalay sa atin. Paminsan-minsan ay hinahayaan ng Panginoon na makita ang isa, sa parehong pahina at sa parehong araw ng bagay na pinipigilan nito. Nang Sabadong iyon ay ipinakita Niya kay Mary Lou ang isa.

May nanalangin din para sa iyo ngayong linggo. Baka hindi mo malaman kahit kailan kung sino. Pasalamatan mo pa rin sila. Mas mabuti pa, sabi ni Gordon, maging isang Mr. Reinheimer ka para sa isang tao.

Ang susunod na kuwento ni Gordon, pangako niya, ay magsasabi kung sino si Fred Balanag, at kung paanong ang kapitbahay sa burol ay napunta sa eroplano ng Pangulo na may apat na aklat sa kaniyang mga kamay.

Fred Balanag (1933–2026): “Wala na sa katawan, kapiling na ng Panginoon” (2 Corinto 5:8).

Si Jonas sa Araw ng Linggo

May ilang aklat ng Bibliya na laging binabalikan ng bawat mangangaral, gaya ng pagbalik mo sa isang mabuting amerikana. Para kay Ken Engle sa burol sa Baguio, isa sa mga ito ang isang maliit na aklat na may apat na kabanata: isang taong tumakas sa Diyos, isang bagyong humabol sa kaniya, at isang lungsod na hindi pinabayaan ng Diyos.

Si Jonas. Paulit-ulit itong lumilitaw sa kaniyang mga talaarawan, mula simula hanggang wakas ng mga taon sa Malvar. Sundan mo ito tuwing Linggo, at may sarili itong kuwento.

Nagsimula ito sa isang bagyo. Kinaumagahan pagkatapos ng Bagyong Welming, Linggo, Nobyembre 5, 1967, bumaba si Ken sa burol at nangaral tungkol sa Jonas 1 at 2 sa Baguio Baptist: ang barko, ang mga mandaragat, ang isda, sa umagang naririnig pa ng buong lungsod ang hangin.

> Tinawagan ko ang Panginoon dahil sa aking pagdadalamhati, At siya'y sumagot sa akin; Mula sa tiyan ng Sheol ako'y sumigaw, At iyong dininig ang aking tinig.
>
> Jonas 2:2

Makalipas ang sampung buwan, bumalik si Jonas, at sa pagkakataong ito ay umuwi siya sa bahay.

Isang Klase sa Sala

Noong Setyembre 1968, naghahanda ang mga Engle na sumubok ng bago: isang klase sa Bibliya tuwing Linggo ng umaga, sa mismong sala nila sa 55 Malvar. Nagustuhan ni Sarhento Jaleco ang ideya.

> Bukas si Sgt. Jaleco sa pulong tuwing Linggo ng umaga.
>
> Mary Lou, Martes, Setyembre 17, 1968

Sa pahina ni Ken para sa linggong iyon, isiniksik sa dulo ng isang linya, may tatlong salita:

> … Dumating ang mga Fields — huli — nagpapasalamat (210) Jonas para sa Linggo … Mga plano para sa Linggo — nag-aral para sa JHay + 55 Malvar
>
> Ken, linggo ng Setyembre 15–21, 1968

Pagkatapos ay dumating ang Linggo, ang ikadalawampu't dalawa. Itinuro muna ni Ken si Jonas sa kapilya sa John Hay Air Base, at pagkatapos:

> Nagturo ng klase tungkol kay Jonas sa John Hay AFB — 12 Pagkatapos ay nagmadali kaming umuwi — ang aming Klase sa 55 Malvar 17 matanda 5 bata + mga Engle = 29. Mukhang nagustuhan ng lahat ang oras sa umaga 10:00 - 11:30.
>
> Ken, Linggo, Setyembre 22, 1968

Dalawampu't Pito o Dalawampu't Siyam

Isinulat din ito ni Mary Lou, sa berdeng tinta:

> Unang araw ng Klase sa Bibliya nang 10 n.u. 20 lahat. 27 kasama ang aming pamilya. Isang magandang maaraw na araw. Tunay na pampalakas-loob
>
> Mary Lou, Linggo, Setyembre 22, 1968

Dalawampu't siyam ang bilang ni Ken. Dalawampu't pito ang bilang ni Mary Lou. Walang nagbibilang ng puntos; abala sila sa pagiging masaya. Sa litrato ni Gordon ng klase noong 1969, may mga Bibliya sa kandungan, at nasa itaas sa kanan si Evelyn Balanag, taimtim na nakikinig.

At bago matapos ang linggo, mahuhulaan mo na, bumalik ang hangin. Sa ibaba ng pahina ni Ken:

> Nagsimula ang bagyo bandang hatinggabi — walang tulog si ML. Kinansela ang pulong ng mga lider ng Brigade — napakalakas talaga ng hangin & ulan. May 185 km na hangin malapit sa gitna ang Bagyong "Nitang."
>
> Ken, linggo ng Setyembre 22–28, 1968

Si Jonas tuwing Linggo, isang bagyo pagsapit ng katapusan ng linggo. May mga linggong may kasamang sound effects ang sermon.

Paghahanap ng Kapilya

Lumipas ang isang taon, hanggang Linggo, Nobyembre 16, 1969. Ang maliit na klase sa sala ay naging sariling pagsamba ng pamilya tuwing Linggo. Sa itaas ng pahina, isinulat ni Ken:

> Pagsamba rito. Sinimulan ang serye tungkol kay Jonas.
>
> Ken, Linggo, Nobyembre 16, 1969

Nang alas-onse y medya ay bumaba na siya ng bundok kasama si Art at limang batang lalaki ng Brigade. Tatlo sa kanila ang hindi pa nakararating sa Maynila.

Patuloy na napupuno ang silid. Makalipas ang isang buwan, isinulat ni Mary Lou na naghanap sila ni Ken ng mas malaking lugar:

> Kami ni Ken ay nag-'chapel hunting'. Naramdaman naming may matatagpuan. Wala hanggang natanaw namin ang Teachers Camp & nagpasiyang magtanong. Napakagandang pasilidad sa halagang ₱5.00 bawat silid tuwing Linggo. Gagamit kami ng dalawa.
>
> Mary Lou, Martes, Disyembre 16, 1969

Dalawang Silid

Ang pahina ni Ken para sa araw ding iyon:

> Naghanap ng lugar na mapupulungan malapit sa Navy Base. Sinubukan ang ilan. Sa wakas naisip ni ML ang Teacher's Camp — Isang silid ₱5. Baka makakuha kami ng 2.
>
> Ken, Martes, Disyembre 16, 1969

Dalawang silid. Hindi na masama para sa isang klase sa Bibliya na nagsimula sa mahigit dalawampung tao sa isang sala.

Ang Linggo pagkatapos ng Pasko ay Disyembre 28, 1969. Buong linggong sumulat ng mga liham ng pasasalamat ang mga batang lalaki. At isinulat ni Ken:

> Maraming dumalo — narito sina Sgt Mitch & Badilla. Kinailangang nasa Ft del Pilar si Jaleco. Narito si Mrs Rodriguez para sa SS & FBH. Nangaral tungkol sa Jonas 2
>
> Ken, Linggo, Disyembre 28, 1969

Kaligtasa'y sa Panginoon

Ang Jonas, kabanata dalawa, ay ang panalangin mula sa loob ng isda. Isang taong nasa pinakailalim, *"ang mga damong dagat ay pumulupot sa aking ulo,"* at mula roon ay sinabi niya ang pinakatotoong bagay sa aklat:

> `Kaligtasa'y sa Panginoon.`
>
> Jonas 2:9

Hindi kay Jonas. Hindi sa mga mandaragat. Hindi sa mangangaral sa burol. Sa Panginoon.

Nang gabing iyon ay nanghiram si Ken ng projector at ginawang sinehan ang sala. Nakarating din pala si Jaleco:

> `Pumunta sa Nazarene Bible College kinuha ang projector. Ipinalabas ang "God of the Atom" — Jaleco, Fred & Badilla pati mga kabataan dito`
>
> Ken, Linggo, Disyembre 28, 1969

May litrato si Gordon ng ganitong gabi ng pelikula, nasa likod ang projector, at nasa hulihang hanay sina Becky, Julie Aquino, Evelyn Balanag at Stanley Grant na mukhang, sabi niya, sabik na sabik (ang ibig niyang sabihin, bagot), at si Karen sa kanang likod.

Ang Ikalawang Pagkakataon

Makalipas ang isang linggo ay dumating ang unang Linggo ng 1970, at ang kabanata tatlo:

> Maraming dumalo — mga 50 marahil. Dumalo ulit si T/Sgt Misch. Nangaral tungkol sa Jonas 3.
>
> Ken, Linggo, Enero 4, 1970

Mga limampu siguro. At nagsisimula ang Jonas 3 sa isa sa pinakamagiliw na pangungusap sa buong Bibliya:

> At ang salita ng Panginoon ay dumating kay Jonas na ikalawa.
>
> Jonas 3:1

Ang ikalawang pagkakataon. Ang taong tumakas, ang taong lumubog, at muling nagsalita sa kaniya ang Diyos. Iyan ang biyaya. Hindi lang nagbibigay ang Diyos ng ikalawang pagkakataon; hinahanap Niya tayo para ibigay ito.

Nang sumunod na Linggo, Enero 11, maagang gumising si Ken at pumunta sa Philippine Military Academy:

> Nangaral sa Cadet Chapel nang 8 n.u. … Nangaral tungkol kay Jonas … Maraming kabataang dumalo.
>
> Ken, Linggo, Enero 11, 1970

Ninive

Hanay-hanay na mga binatang naka-uniporme nang alas-otso ng umaga, nakikinig tungkol sa isang Diyos na nagbibigay ng ikalawang pagkakataon. Nang Mayo ding iyon, lilipad pauwi ang pamilya para sa furlough.

Kung nangaral man si Ken tungkol sa kabanata apat sa burol, hindi sinasabi ng mga talaarawan. Baka angkop iyon. Ang Jonas 4 ang kabanata kung saan nagtatampo ang mangangaral sa ilalim ng isang halaman, at ang Diyos ang may huling salita. Isang tanong ang huling salita, tungkol sa isang lungsod na puno ng mga taong mahal Niya:

> At hindi baga ako manghihinayang sa Ninive, sa malaking bayang yaon, na kinaroroonan ng mahigit na isang daan at dalawang pung libong tao na hindi makakilala ng kanilang kanang kamay sa kanilang kaliwang kamay; at ng maraming hayop naman?
>
> Jonas 4:11

Mahal ng Diyos ang Ninive. Mahal din Niya ang isang sala sa Baguio: dalawampu't pitong tao roon, o dalawampu't siyam, depende kung sino ang nagbibilang.

Isang magandang maaraw na araw. *"Tunay na pampalakas-loob."*

Ang May-ari ng Bahay at ang Projectionist

Hindi lamang pinaupahan ni Dr. Jose dela Rosa ng bahay ang pamilya. May-ari siya ng isang sinehan sa bayan, sa paanan ng Session Road, at ipinahiram niya sa mga Engle ang kaniyang projectionist.

Kaya sa mga gabi ng pelikula, nagiging maliit na sinehan ang sala sa 55 Malvar. Umaakyat sa burol ang projectionist dala ang projector, at ipinapalabas ng pamilya ang mga pelikulang Moody Science. Dalawampu, dalawampu't lima, tatlumpu, kung minsan tatlumpu't limang tao ang nagsisiksikan sa loob, at pagkatapos ay naghahain si Mary Lou ng meryenda. Naaalala ni Kevin na si Dr. dela Rosa mismo ay dumalo sa ilan sa mga palabas, kung saan napakalinaw na ipinahayag ang ebanghelyo.

Ang mga pelikula ay galing sa Moody Institute of Science, na itinatag noong 1945, na nagmula sa "Sermons from Science" ni Dr. Irwin Moon. May mga pamagat na gaya ng *God of Creation*, *City of the Bees* at *Red River of Life*. Ginamit ng bawat isa ang mga kababalaghan ng kalikasan para ituro ang Lumikha. Pagsapit ng 1951, mga 200,000 sundalo bawat taon ang nanonood ng mga ito.

Para kay Ken, galing sa sarili niyang tahanan ang mga pelikula. Nag-aral siya sa Moody Bible Institute bago ang digmaan at muli mula 1946 hanggang 1950, at naging announcer siya sa istasyon nito ng radyo.

> Isa sa mga layunin ng aking ama ay magkaroon ang mga tao ng pinakamaraming pagkakataon na tanggapin ang Panginoong Jesu-Cristo bilang kanilang Tagapagligtas, habang nanonood man ng pelikula, nasa bahay, nasa kanilang kotse, nasa jeepney, o saanman.
>
> Kevin, 2026

Iyon din ang pasaning dala niya para sa Pilipinas mula nang lumipad siya sa ibabaw ng mga pulo sa buntot ng isang B-24.

Walang Imposible

Sa unang pahina ng kaniyang talaarawan noong 1967, bago pa may nakarinig ng Kalye Malvar, isinulat ni Ken ang kaniyang talata para sa taon, Isaias 43:19, at sa ilalim nito ay isang linyang sarili niya:

> Anong bagong bagay (mga bagay) ang gagawin Niya sa 1967. Sabik na akong makita.
>
> Ken, Enero 1, 1967

Sa labing-anim na taon sa Manila, sabi ni Kevin, hindi nakita ni Ken ang pagsisimula ng isang iglesya. Sa Baguio, nakita niya.

Nagsimula ito sa isang kabataang babae, si **Evelyn Balanag**, na lumapit kay Cristo. Sumunod ang iba, at nagsimulang magtipon ang isang maliit na pangkat ng mga mananampalataya. Tuwing sila'y nagtitipon, naaalala ni Kevin, may isang koro na lagi nilang inaawit, at ito ang naging awit ng iglesya sa Baguio: "**Nothing Is Impossible.**"

Ang isang lalaking nanalangin noong 1945 para sa isang iglesya sa Mindoro, at hindi nakarating doon, ay nakakita sa wakas ng pagsisimula ng isang iglesya, sa lungsod ng mga pino kung saan sila ni Mary Lou nag-honeymoon. Para kay Kevin, ang mga taon sa Malvar ang pinakamahalagang mga taon nila sa Pilipinas.

Ang sariling kuwento ni Evelyn, sa mga salita ni Mary Lou, ay nasa Ikalawang Bahagi ng tomong ito: "Mary Lou, Mary Lou." Hindi pa naikukuwento: kung saan unang nagtipon ang iglesya, at kung sino ang sumunod.

Pabalik-balik

Noong Hunyo 1970 ay umuwi ang pamilya sa Abilene, umaasang babalik pa. Inihatid ni Ken si Gordon sa Garfield Elementary sa una nitong araw sa paaralan. Ang talata niya para sa 1970 ay Nehemias 2:20:

> Ang Dios ng langit, siya'y magpapaginhawa sa amin; kaya't kaming kaniyang mga lingkod ay magsisibangon at magsisipagtayo.
>
> talaarawan ni Ken, talata para sa 1970

Tatlong taon silang nanatili, para matapos ni Karen ang high school sa Abilene. Puno ng maliliit na bagay ang talaarawan ni Mary Lou noong 1971. Itinanong ni Gordon kung kilala niya "ang mga kuting na tumutubo sa puno" (pussy willows). Inaalog niya ang kaniyang mga birthday card para makita kung may perang mahuhulog, at kung wala, sinasabi niyang "Walang kuwenta!" Napanaginipan ni Stan na tumatalon siya mula sa high dive, at nahulog siya mula sa itaas ng kaniyang double-deck na kama. Sa edad na walo, nag-type si Gordon ng liham sa guro niya sa ikalawang baitang, si Miss McMahon, para pasalamatan siya sa isang magandang taon. Noong Pebrero 1972 ay sumulat si Ken sa mga tagasuporta na hindi pa tiyak ang kanilang pagbabalik: *"May isa pang taon si Karen sa high school."*

Noong Hunyo 1973 ay bumalik sila sa Baguio. Sa **Brent School** pumasok ang mga nakababatang anak. Gumawa si Gordon ng modelong telegrapo para sa science fair, katabi ng modelo ni Stan ng Hoover Dam.

Si Kevin at ang Navy

Noong tagsibol ng 1975, si Kevin, labimpitong taong gulang, ay bumaba sa Subic Bay upang sumubok sa Navy, ginampanan si Jud Fry sa *Oklahoma!* ng Brent School, nanalo ng gintong medalya ng paaralan bilang pinakamahusay na aktor, at nanumpa sa gate ng Subic noong Mayo 27.

Nasa sariling aklat na ni Kevin ang mga pahinang iyon, ang *Mga Alaala ni Kevin*, sa bahaging “Paglaki sa Pilipinas”: Anchors Aweigh · Jud Fry · Pinakamahusay na Aktor ng Taon · Ang Tarangkahan sa Subic.

Sa katapusan ng Hunyo 1975, iniwan nina Ken at Mary Lou ang Pilipinas sa huling pagkakataon bilang mga misyonerong naninirahan dito. Dalawampu't apat na taon silang naglingkod.

Mga Kasamang Aklat

Katabi ng limang tomo ng kuwento ang walong kasamang aklat.

Sa Kaniyang Kagalakan: Ang Buhay at Ministeryo ni Ken Engle

Herald of Christ: Ang Kuwento ni Rudy Ponce de Leon

Grace Triumphant

"Mary Lou, Mary Lou": Ang Kuwento nina Evelyn at Fred Balanag

Cheryl

Karen, Patrick, at Romblon: "Dinadala ang Pangitain"

Mga Kuwento ng Pamilya at mga Kaibigan

Mga Alaala ni Kevin

> **Faithful Men: Isang Aklatan ng mga Klasikong Kristiyano**, mula sa **PlymouthBrethren.org**: mga manunulat na Brethren at mga buhay ng misyonero, mahahanap ayon sa may-akda, Kasulatan at paksa. **Buksan ang library ↗**

Talaan ng Nilalaman ng buong serye →

Lahat ng link sa serye, sa iisang lugar →

Mga Pinagkunan

Mga kuwento ni Gordon na ginamit sa tomong ito: A High Mountain Apart · Give Us This Mountain (kasama ang liham ni Ken noong Hunyo 3, 1967 sa mga matatanda ng Woodside Bible Chapel) · The Boy Who Went to Four Schools · Anchors Aweigh, My Boys · Best Actor of the Year · Two Big Shots · Be Not Afraid · Two Candles (kasama ang kuwaderno ni Mary Lou tungkol sa bagyo noong Oktubre 16–17, 1967, ang talaarawan ni Ken para sa Oktubre 17–19, 1967 at Setyembre 6, 1969, at ang kaniyang mga liham noong Nobyembre 27, 1967 at Disyembre 7, 1979) · ML + I (talaarawan ni Ken para sa Oktubre 22 – Nobyembre 5, 1967) · Prays for Us Daily (mga talaarawan nina Ken at Mary Lou para sa Mayo 9–12, 1968, mga talaarawan ni Ken noong 1961 at 1967 at ang kaniyang photo album) · Jonah for Sunday (mga talaarawan nina Ken at Mary Lou mula Nobyembre 5, 1967 hanggang Enero 11, 1970). Ang "The Landlord and the Projectionist" ay sariling alaala ni Kevin (Oktubre 8, 2026); tungkol sa mga Moody Science film, ang artikulo sa internet na "Sermons from Science" at ang talambuhay ni Dr. Irwin Moon na isinulat ni David Coppedge (crev.info) · The Kearsarge Men (talaarawan ni Ken para sa Oktubre 26 at Nobyembre 20 – Disyembre 1, 1967, ang kuwaderno ni Mary Lou na "Servicemens' Work," ang liham sa Woodside noong Nobyembre 27, 1967 at ang liham ni Chaplain Dwight F. Zeller noong Disyembre 9, 1967) · You Are a Very Lucky Boy (mga talaarawan ni Ken para sa Oktubre–Nobyembre 1968 at Agosto 1969; ang liham nina Ken at Mary Lou sa mga kaibigan, Nobyembre 1968; ang liham ni Ken kina Kevin at Eloise Dyer, 7 Nobyembre 1968).

Mga Pinagkunan (karugtong)

Pray That This War Would Be Over Soon (ang liham ni Ken sa Woodside noong Enero 10, 1968 at ang liham-panalangin noong Enero 1968, mga talaarawan ni Ken para sa Enero – Marso 1968 at Mayo 27, 1975, ang planner ni Mary Lou noong 1968 at ang kaniyang talaarawan noong 1975, at ang liham sa Woodside noong Mayo 1976) · The Sergeants (mga talaarawan ni Ken mula Pebrero 1968 hanggang Nobyembre 1973, ang talaarawan ni Mary Lou noong 1968 at ang kaniyang kuwaderno tungkol sa mga taon sa Baguio, ang liham ni Ken sa Woodside noong Oktubre 17, 1968, at ang listahan ng bautismo sa likod ng kaniyang talaarawan noong 1971–72). Gayundin ang mga talaarawan ni Mary Lou noong 1971 at 1975, ang talaarawan ni Ken noong 1975, ang kanyang liham sa mga kamag-anak noong Abril 22, 1975, at ang sariling mga alaala ni Kevin (Agosto 2026).

Ang Susunod

Ipinagpapatuloy ng Ikaapat na Tomo, *Ang mga Taon sa Abilene*, ang kuwento.

> **Ingatan sila para kay Jesus hanggang sa walang hanggan.**
>
> ang panalangin sa likod ng KEE Philippine Missions

Edisyong Tagalog, Oktubre 11, 2026 · salin ng pampublikong edisyon sa Ingles, hanggang sa mga kuwento ni Gordon na "Prays for Us Daily" (Oktubre 10, 2026), "ML + I," "Two Candles" at "The Wedding," ang mga liham ni Ken noong digmaan, 1943–45, ang mga liham ng 1950–51, "Herald of Christ" (ang kuwento ni Rudy Ponce de Leon), "Mary Lou, Mary Lou" (ang kuwento ni Evelyn Balanag), "The Landlord and the Projectionist," at ang listahan ng mga link

READ IN ENGLISH →

BINAGO OKTUBRE 23, 2026

20 PAHINA

Panginoon,

Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito

IKAAPAT NA TOMO · ANG MGA TAON SA ABILENE

Mula Lancaster County PA hanggang Kalye Malvar, Lungsod ng Baguio, Pilipinas

Engle · Robson · Leonard · Haines

Ken at Mary Lou Engle · Edisyong Tagalog

Ikaapat na Tomo: Ang mga Taon sa Abilene

Pag-uwi sa Kansas, ang paglaki ng anim, at dalawang pag-uwi sa Panginoon · 1975–2009

PAUWI SA ABILENE 3

- Abilene 4
- Sa Dulo ng Pasilyo 5
- Maligtas sa Murang Edad 7
- Ang Kasal 9
- Nangaral Tungkol sa Daan Patungong Emmaus 13
- Ang Pagtatapos ni Kevin 14

MGA PAG-UWI SA PANGINOON 15

- Dalawang Pag-uwi sa Panginoon 16
- Mga Kasamang Aklat 18
- Mga Pinagkunan 19

UNANG BAHAGI

Pauwi sa Abilene

1975–2009 · Abilene, Kansas

BINAGO OKTUBRE 12, 2026

Sina Karen at Patrick sa Romblon

Abilene

Hindi talaga iniwan ni Ken ang Pilipinas. Mula sa Abilene, nagpatuloy siyang mag-record para sa radyo hanggang mga taong 2000, mahigit isang libong mensahe lahat-lahat. Nangaral siya sa mga asembleya sa paligid, nagsalita sa Kansas Bible Camp, at dumalaw sa mga nursing home na may dalang pisara. *"Kapag nakakasama si Mary Lou para tumugtog, malaking dagdag iyon."*

Isinilang si **Doug** noong 1976, dalawampu't dalawang taon pagkatapos ni Becky. Noong Setyembre 1980, isinama ni Ken ang tatlong-taong-gulang na si Doug sa pagsamba sa Brown's Home, kung saan nakatira na noon sina Lolo at Lola. Nakapagsaulo si Doug ng isang talata para sa bawat titik mula A hanggang Q. Binigkas niya ang A hanggang D sa mikropono nang *"napakahusay!!"* Isinulat ni Ken, *"Talagang 'pumatok' siya."* Isang kamag-anak, si Jenny Engle, ang nagbigay sa kanya ng limang dolyar.

Noong Nobyembre 21, 1987, ikinasal si Stan kay **Fiona Harvey** sa Torquay, England. Si Karen lamang ang Engle na naroon. Umawit siya, umalalay sa nobya, at iniuwi ang mga larawan at isang tape. *"Siya ang tamang taong naroon sa England,"* isinulat ni Mary Lou.

Noong Memorial Day 1997, isinuot ni Ken ang Navy jacket ni Kevin at naglakad papunta sa Eighth Street Bridge upang manalangin. Sinimulan niya ito sa pagbanggit ng mga naglingkod sa sarili niyang pamilya:

> `Sinimulan sa pagbanggit kay KLE sa Navy, 2 sa Air Force + KES sa US Army Air Corps.`
>
> Ken, Memorial Day 1997

Mula sa mga talaarawan at liham nina Ken at Mary Lou, at sa mga kuwento ni Gordon na "He Made Quite a Hit," "The Witness" at "Anchors Aweigh, My Boys."

Sa Dulo ng Pasilyo

Noong Martes, Pebrero 20, 1962, sa Pilipinas, isinama ni Mary Lou ang apat-at-kalahating-taong-gulang na si Kevin sa kaniyang mga klase sa musika. Hindi pa talaga siya sapat ang gulang para mag-aral, pero nang araw na iyon ay nakasama siya. Habang nagtuturo ang kaniyang ina, umalis siya para sa sarili niyang lakad: sa dulo ng pasilyo, sa silid ng unang baitang, kung saan nakaupo ang kaniyang ate na si Karen, anim na taong gulang.

> Isinama ko si Kevin sa paaralan, sa mga klase ko sa musika. Dinalaw niya ang silid ni Karen.
>
> Talaarawan ni Mary Lou, Pebrero 20, 1962

Nang araw ding iyon, pigil-hininga ang buong mundo para sa isang tao.

> Nakikinig sa Voice of America at nagre-record habang si JOHN GLENN ay nakatakdang umikot sa orbit sa loob ng isang oras.
>
> Talaarawan ni Mary Lou, Pebrero 20, 1962

Sa pahina ng kaniyang desk diary para sa Martes na iyon, sa ilalim ng Exodo 29:37, isinulat ni Ken ang sarili niyang panalangin:

> O Panginoon, ang buhay ko’y ibinibigay ko sa Iyo sa dambana.
>
> Desk diary ni Ken, Pebrero 20, 1962

Iikot na sa mundo ang isang tao, at isang batang lalaki ang pumunta sa dulo ng pasilyo upang hanapin ang kaniyang ate.

Pakinggan: Piyano ni Mary Lou

Pakinggan: Moments to Remember

Isang Salamin mula sa Japan

Makalipas ang labing-apat na taon, nasa kabilang panig na ng mundo ang batang iyon. Noong tagsibol ng 1975, sa edad na labimpito, sumali si Kevin sa United States Navy. Sa unang linggo ng Enero 1976, may liham na dumating sa bahay sa Abilene.

> Unang liham mula kay Kevin sa Japan! Masaya! Nasa Yokota AFB daw siya, Tokyo, at pupunta sa kaniyang barko.
>
> Talaarawan ni Mary Lou, Enero 5, 1976

Nang Abril na iyon, natapat sa Linggo ng Pagkabuhay ang ikadalawampu't isang kaarawan ni Karen. Hatinggabi na siya nakauwi. Gumising si Ken nang alas-singko para sa sunrise service, puno ang kapilya nang umagang iyon, mahigit siyamnapung tao ang pumirma sa guest book sa open house sa hapon, at puno muli ang bahay nang gabi. Tinawag iyon ni Mary Lou na "nakapananabik na karanasan," at sa itaas ng araw na iyon, sa pulang tinta, isinulat niya:

> Ika-21 kaarawan ni Karen. Napakagandang araw.
>
> Talaarawan ni Mary Lou, Linggo ng Pagkabuhay 1976

Isang regalo ang tumawid sa karagatan, mula sa labingwalong-taong-gulang na marinong hindi makadalo sa hapag. Isinulat iyon ni Ken, na may maliit na E na isiningit sa itaas ng pangalan, dahil nasa bayan noon si Kevin Dyer:

> Mga regalo — nagpadala si Kevin E ng salamin mula sa Japan.
>
> Talaarawan ni Ken, Linggo ng Pagkabuhay 1976

Mula sa mga talaarawan ni Mary Lou noong 1962 at 1976, sa mga talaarawan ni Ken, at sa kuwento ni Gordon na "Down the Hall" (Set. 28, 2026).

Pakinggan: Piyano ni Mary Lou

Pakinggan: Moments to Remember

Maligtas sa Murang Edad

Sa likod ng talaarawan ni Ken noong 1976 ay may isang pahinang may nakalimbag na pulang mga hanay at may pamagat na MARCH CASH ACCOUNT. Hindi siya kailanman naglagay doon ng kahit isang sentimo. Pababa sa hanay na dapat sanang lagyan ng pera, isinulat niya ang kanyang pamilya, isang pangalan bawat linya, kasama ang kailangan ng bawat isa.

> Becky & Dave — trabaho sa Mathson · may darating na sanggol / Karen — trabaho, mga plano sa hinaharap / Kevin — Mga tukso, mga pananagutan · Edukasyon, HS, kolehiyo o militar / Stan — Trabaho. Allergy. paa-daliri. kotse / Gordon — paghinog ✱ GRIT / Douglas — maligtas sa murang edad
>
> talaarawan ni Ken, 1976

Ilang linggo pa lamang noon si Douglas. Taun-taon, lumalaki ang linya kasabay ng bata: *maligtas sa murang edad — kalooban ng Diyos* (1977), *Huwag palayawin. Espir. na pagsasanay.* (1980), *Grade 1, Kennedy* (1983).

Noong Disyembre 29, 1986, binuksan ni Ken ang bagong talaarawan sa dalawang magkaharap na pahina na may pamagat na *Memo para sa Susunod na Taon*. Sa kanan, inilista niya ang kanyang pamilya. Sa kaliwa, isinulat niya ang isang panalangin:

> TUMAWAG ka sa AKIN, at sasagutin kita, at ipakikilala ko sa iyo ang mga Dakila at Makapangyarihang bagay, na hindi mo nalalaman. GMT Jer 33:3
>
> Ken, Disyembre 29, 1986

Makalipas ang ilang buwan, binalikan niya ang pahinang iyon at, sa ilalim ng pangalan ni Douglas, isiningit ang isang linya na may maliit na tandang ^ na nakaturo kung saan ito dapat ilagay:

> ^ Bininyagan 14 Hun 87 So. Porcupine ON
>
> ang parehong pahina

Mula sa mga talaarawan ni Ken, 1976–87, sa kuwento ni Gordon na "Saved Early Age."

Ang Kasal

Kansas, ang huling linggo ng Hulyo 1983. Nakapapasong init, hindi lang basta mainit. Isinulat ni Mary Lou ang "mahigit 100" sa itaas ng pahina, araw-araw.

> 108° ngayon sa lilim.
>
> Mary Lou, Martes, Hulyo 26, 1983

> Sobrang init, hindi mailabas ang katawan sa pinto. Tuyong-tuyo ang Kansas! Sana malamig sa langit!
>
> Mary Lou, Huwebes, Hulyo 28, 1983

Pero noong Lunes ng linggong iyon, iba ang isinulat niya:

> Umalis ang mga Engle papuntang Chicago para sa kasal ni Mark Dyer sa ika-30
>
> Mary Lou, Lunes, Hulyo 25, 1983

Ang ibig sabihin ng mga Engle ay sina Grant at Mabel, sina Grandpa at Grandma Engle. Naging walumpu't apat na taon si Grant noong nakaraang linggo; walumpu't dalawa naman si Mabel. Umalis sila, palayo sa init na iyon ng Kansas, hanggang Chicago, upang makita ang kanilang apo na si Mark, anak ni Eloise, na ikinasal kay Sue noong Sabado, ika-30.

Hindi isinasalaysay ng mga talaarawan ang mismong kasal; nasa bahay sina Ken at Mary Lou noong linggong iyon. Pero noong Linggo, isang linya ang isinulat ni Ken na nagsasabing natuloy at natapos ang paglalakbay:

> `Nakauwi na ang mga magulang ko mula Pross Hts.`
>
> Ken, Linggo, Hulyo 31, 1983

Prospect Heights. Nakauwi na muli. Iyon ang Hulyo.

Siyam na Apong Lalaki

Makalipas ang apat na buwan, noong Lunes, Nobyembre 21, 1983, isinulat ni Mary Lou:

> `Namatay si G'ma Engle ngayon sa Wichita.`
>
> Mary Lou, Nobyembre 21, 1983

Kinabukasan: "Dumating si Kevin Dyer ngayon." Noong Huwebes, Araw ng Pasasalamat, dumating ang pamilya mula sa kung saan-saan. *"Araw ng Pasasalamat 1983 Narito ang lahat ng Engle dahil kay Grandma,"* isinulat ni Mary Lou, at isinulat ni Ken kung sino ang matutulog sa ilalim ng kaniyang bubong nang gabing iyon:

> `Mga Corkill, mga anak ng mga Dyer — titira sa amin — Mark + Sue at Craig — magandang pagdalaw.`
>
> Ken, Araw ng Pasasalamat, Nobyembre 24, 1983

Sina Mark at Sue, wala pang apat na buwang kasal. Noong Hulyo, naglakbay ang kaniyang lola hanggang Chicago, palayo sa init na iyon, upang makita siyang ikasal. Noong Nobyembre, naglakbay naman siya at ang kaniyang bagong asawa hanggang Kansas upang makita ang paglilibing sa kaniyang lola.

Noong Biyernes, ika-25, isinulat ni Ken, *"Nagsalita si Kevin Dyer."* At si Mary Lou:

> `Libing ni G'ma Engle! 9 na apong lalaki ang bumuhat sa kaniyang kabaong. Magandang araw!`
>
> Mary Lou, Nobyembre 25, 1983

Pakinggan: Piyano ni Mary Lou

Newbern Cemetery

Nang Paskong iyon, inilagay nina Ken at Mary Lou ang Lucas 2:10–11 sa itaas ng kanilang liham sa mga kaibigan, at ikinuwento ni Ken sa kanila ang tungkol sa mga apong lalaki:

> Kahanga-hangang makita ang mga binatang ito, na malaki ang utang sa mga panalangin at payo ng kanilang lola, habang binubuhat siya patungo sa Newbern Cemetery. Ang sementeryo ay nasa sulok ng bukid ng mga Engle.
>
> Ken, liham pang-Pasko, Disyembre 1983

Apat na buwan, tig-isang paglalakbay sa magkabilang direksiyon.

Mula sa mga talaarawan nina Ken at Mary Lou noong 1983 at sa kanilang liham pang-Pasko noong Disyembre 1983, sa kuwento ni Gordon na "The Wedding" (Oktubre 9, 2026).

Nangaral Tungkol sa Daan Patungong Emmaus

Noong Sabado, Hunyo 13, 1987, sa tahanan nina Becky at Dave sa South Porcupine, Ontario, isinulat ni Ken ang isang karaniwang araw.

> `Kinakausap ni Dave sina Doug + Christy. Pinupuno ni Dave ang tangke ng binyagan — mainit na tubig.`
>
> Ken, Hunyo 13, 1987

Sumunod ang tungkol sa mga turn signal, inihaw na manok at salad. At sa huling linya ng pahina: *"Pag-aaral = Lucas 24."* Ang daan patungong Emmaus.

Kinaumagahan, bininyagan ni Dave si Doug, sampung taong gulang, at ang sarili niyang anak na si Christy, at isinalaysay nila kung paano sila naligtas. Si Ken ay *"Nangaral tungkol sa Daan patungong Emmaus."*

Hindi iyon bagong teksto para sa kanya. Noong Agosto 1963, nagmaneho si Ken papunta sa Emmaus Bible School at nag-alok na magturo, at nagmamarka pa rin siya ng mga correspondence course nito noong 1999. Nag-aral si Doug sa Emmaus Bible College sa Dubuque, Iowa, at nagtapos noong Mayo 2000.

Noong gabi bago binyagan ang kanyang bunsong anak, isang lalaking dalawampu't apat na taon nang nagtuturo tungkol sa daan patungong Emmaus ang umupo at muli itong pinag-aralan, na para bang mas mahalaga ito ngayon.

Mula sa talaarawan ni Ken noong 1987, sa kuwento ni Gordon na "Spoke on Emmaus Road."

Ang Pagtatapos ni Kevin

Noong Sabado, Mayo 21, 1988, naupo sina Ken at Mary Lou sa lilim sa isang seremonya sa labas sa Dallas at pinanood si Kevin, tatlumpung taong gulang, na tumanggap ng B.A. in Psychology mula sa University of Texas at Dallas. Nakalimbag sa itaas ng pahina ng talaarawan ni Ken sa araw na iyon ang mga salitang **Armed Forces Day**.

Nasa sariling aklat na ni Kevin ang buong kuwento: Araw ng Sandatahang Lakas.

IKALAWANG BAHAGI

Mga Pag-uwi sa Panginoon

2003 · 2009 · at ang pamilyang nagpapatuloy nito

BINAGO OKTUBRE 12, 2026

☀ Sina Karen at Patrick sa Romblon

Dalawang Pag-uwi sa Panginoon

Umuwi si Mary Lou sa Panginoon noong Abril 12, 2003, sa edad na pitumpu't dalawa. Ang libing ay isang linggo bago sana ang kanilang ikalimampung anibersaryo ng kasal. Naglatag si Stan ng isang daang cassette ng kanyang musika, at naubos ang lahat. Tinugtog niya ang "Be Thou My Vision." Nagsalita si Doug, at sa isang liham pagkatapos ay matagal na nagkuwento si Ken tungkol sa kanya:

> Susunod si Doug. Masisiyahan kayo sa kanya!! … Siya ang anak ng aming "katandaan."
>
> Ken, sa isang liham noong Agosto 22, 2003

Hiniram ni Doug ang biro ng pamilya na si Dad ay "marunong lamang tumugtog ng radyo."

Ginugol ni Ken ang kanyang mga huling taon kasama sina Kevin at Cheryl sa Texas, na may mahahabang pagdalaw kina Becky at Karen. Hindi kailanman nawala ang kanyang pagkamapagbiro. *"Kapag nakalimutan ko,"* isinulat ni Kevin, *"ipinaaalala niya sa akin na siya ang ama."*

Umuwi si Ken sa Panginoon noong Huwebes, Nobyembre 5, 2009, sa Abilene, apat na araw bago ang kanyang ika-85 kaarawan. Hawak ni Kevin ang kanyang kamay. Inawit ni Cheryl ang "Finally Home." Ibinigay sa kanya ng isang military honor guard ang mga parangal na kanyang pinagpaguran sa ere sa ibabaw ng Pasipiko, at inihimlay siya malapit kay Mary Lou.

> `Gordon, namnamin mo ang paglalakbay.`
>
> Ken

Mula sa liham ni Ken noong Agosto 22, 2003, sa kuwento ni Gordon na "The Son of Our Old Age" (Oktubre 1, 2026), at sa mga email ng pamilya.

Mga Kasamang Aklat

Katabi ng limang tomo ng kuwento ang walong kasamang aklat.

Sa Kaniyang Kagalakan: Ang Buhay at Ministeryo ni Ken Engle
Mga liham mismo ni Ken · 1951–1987 · ang kaniyang buhay at ministeryo

Herald of Christ: Ang Kuwento ni Rudy Ponce de Leon
San Juan, Rizal · 1951–1996

Grace Triumphant
ang talambuhay ni Cyril H. Brooks · © 1985 Walterick Publishers

"Mary Lou, Mary Lou": Ang Kuwento nina Evelyn at Fred Balanag
Lungsod ng Baguio · 1968–2010

Cheryl
Cheryl Lyn Engle · ang kaniyang buhay, musika at sariling mga salita

Karen, Patrick, at Romblon: "Dinadala ang Pangitain"
keepm.org · ang Emmaus app · Moments to Remember · sina Karen at Patrick

Mga Kuwento ng Pamilya at mga Kaibigan
Mga kaibigan ng gawain · mga kuwento ng pamilya · sanggunian ng pamilya

Mga Alaala ni Kevin
Kevin Engle · sa sarili niyang mga salita · Stewards Foundation · Sa Sariling mga Salita ni Itay

> **Faithful Men: Isang Aklatan ng mga Klasikong Kristiyano**, mula sa PlymouthBrethren.org: mga manunulat na Brethren at mga buhay ng misyonero, mahahanap ayon sa may-akda, Kasulatan at paksa. Buksan ang library ↗

Talaan ng Nilalaman ng buong serye →

Lahat ng link sa serye, sa iisang lugar →

Mga Pinagkunan

Mga kuwento ni Gordon na ginamit sa tomong ito: He Made Quite a Hit · The Son of Our Old Age · Down the Hall · Saved Early Age · Spoke on Emmaus Road · Armed Forces Day · The Wedding (mga talaarawan nina Ken at Mary Lou noong 1983 at ang kanilang liham pang-Pasko noong Disyembre 1983). Gayundin ang mga talaarawan ni Ken para sa 1976–2001 at ang mga talaarawan at planner ni Mary Lou.

Ang Susunod

Isinasalaysay ng Ikalimang Tomo, *Moments of Melody*, ang ministeryo ni Ken sa radyo, mula WMBI hanggang keepm.org. Halos araw-araw pa ring nagpapadala si Gordon ng kuwento, at bawat isa ay idaragdag sa serye.

> Ingatan sila para kay Jesus hanggang sa walang hanggan.
>
> ang panalangin sa likod ng KEE Philippine Missions

Edisyong Tagalog, Oktubre 11, 2026 · salin ng pampublikong edisyon sa Ingles, hanggang sa mga kuwento ni Gordon na "Prays for Us Daily" (Oktubre 10, 2026), "ML + I," "Two Candles" at "The Wedding," ang mga liham ni Ken noong digmaan, 1943–45, ang mga liham ng 1950–51, "Herald of Christ" (ang kuwento ni Rudy Ponce de Leon), "Mary Lou, Mary Lou" (ang kuwento ni Evelyn Balanag), "The Landlord and the Projectionist," at ang listahan ng mga link

Pakinggan: Moments to Remember

READ IN ENGLISH →

BINAGO OKTUBRE 23, 2026

32 PAHINA

Panginoon,

Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito

IKALIMANG TOMO · MOMENTS OF MELODY

Mula Lancaster County PA hanggang Kalye Malvar, Lungsod ng Baguio, Pilipinas

Engle · Robson · Leonard · Haines

Ken at Mary Lou Engle · Edisyong Tagalog

Ikalimang Tomo: Moments of Melody

Ang ministeryo ni Ken Engle sa radyo, mula WMBI hanggang keepm.org · 1946–2026

Kronolohiya: Si Ken Engle sa Radyo 3
Kronolohiya, karugtong 4

NARINIG SA SARILING BAYAN 5
Isang Radyo sa Bukid 6
Ikaw ang Nagsanay sa Akin 8
Helen Barth 9
Ang Maliit na Silid 10
Pagsasahimpapawid ng Relihiyosong Programa sa Radyo 11
Nakikinig Mula sa Barko 13

ANG MGA PULO 14
Ang Bible School of the Air 15
Isang Libong Programa 16
Huwag Kayong Mangatakot 17
Limang Minuto Mula sa Bundok 18
Moments of Melody 25

NASA ERE PA RIN 26
Mula sa Abilene 27
Sky Angel 28
Muling Nasa Ere 29
Mga Kasamang Aklat 30
Mga Pinagkunan 31

Kronolohiya: Si Ken Engle sa Radyo

Dekada 1930	Isang batang magsasaka malapit sa Abilene ang nakikinig sa mga programa sa radyo ng Moody Bible Institute
Hayskul	Nanalo ng gantimpala sa isang talumpati sa FFA (Future Farmers of America); dinala siya ng isang paglalakbay ng FFA sa Chicago at sa Moody
1943	Unang termino sa Moody, bago ang digmaan
1946–50	Estudyante sa Moody at announcer sa WMBI, Chicago
Huling bahagi ng dekada 1940	Sinanay si Bill Pearce, na kalaunan ay naging host ng Nightsounds, sa console ng WMBI; kasama sa ere si Helen Barth, ang dating mang-aawit ng isang dance band
Hulyo 1950	Humalili sa "Morning Clock" ng WMBI, apat na umaga
Taglagas ng 1950	Mga pahayag sa radyo sa kanyang paglalakbay-deputasyon sa silangan; inirekomenda ang kanyang visa dahil siya ay "nag-espesyalisa sa pagbo-broadcast ng relihiyosong programa sa radyo"
Marso 1951	Dumating sa Manila; announcer ng Bible School of the Air ni Cyril Brooks sa DZAS (Far East Broadcasting Company); 2,400 ang nakatala
1951–75	Mga programa mula sa Manila at Baguio

Pakinggan: Moments to Remember

Kronolohiya, karugtong

1966	Tatlumpu't anim na programa tungkol sa Roma, kasama si Dad Brooks
1967	Lumampas sa isang milyon ang mga estudyanteng nakatala sa Bible School of the Air; ang sarili niyang programang "Living Letters"
Setyembre 1967	Kontrata sa DZBS sa Baguio; unang Children's Bible Hour sa ere, Setyembre 2
Okt 1, 1967	Nagsimula ang Moments of Melody sa DZBS nang 6 a.m., limang minuto araw-araw; susunod ang DZFE at tatlong istasyon sa ibang bansa
1970–73	Sa mga istasyon sa Kansas na KABI, KSKG at KLJC; hiniling ng KSKG ang Moments of Melody araw-araw (1971)
1973–75	Muling nasa ere mula sa Baguio
1975–mga 2000	Nagre-record mula sa Abilene: Moments of Melody, Moments to Remember, Living Bible, Living Psalms at iba pa
Lahat-lahat	Mahigit isang libong programa; 1,046 na mensahe ang nakatago sa Voices for Christ
Mayo 2004	Ang Moments of Melody, na-remaster, ay ipinalabas sa 265 istasyon ng Bible Broadcasting Network sa loob ng tatlong araw
Hulyo 7, 2026	Nagsimulang magsahimpapawid ang keepm.org, pinatutugtog ang kanyang mga mensahe araw at gabi

UNANG BAHAGI

Narinig sa Sariling Bayan

1946–1951 · WMBI, Chicago · at isang tawag patungo sa mga pulo

BINAGO OKTUBRE 12, 2026

Pakinggan: Moments to Remember

Isang Radyo sa Bukid

Nagsimula ang ministeryo ni Ken Engle sa radyo sa isang radyo sa isang bukid sa Kansas. Noong bata pa siya, nakikinig siya sa mga programa ng Moody Bible Institute. Noong hayskul, nanalo siya ng gantimpala sa isang talumpati sa FFA, ang Future Farmers of America, at dinala siya ng isang paglalakbay ng FFA sa Chicago, kung saan nakita niya mismo ang Moody. Nagpatala siya roon.

Pagkatapos ng digmaan, bumalik siya sa Moody at naging announcer sa **WMBI**, ang istasyon ng Institute. Minsan, ang salon orchestra ay naipakilala niya bilang "saloon orchestra." Isinisi niya ito sa pagiging "masyadong matagal sa Air Force."

Noong tag-araw ng 1950, ipinadala niya sa kanyang kapatid na si Eloise ang kanyang iskedyul sa radyo, kasama ang isang balita:

> `Sorpresa sa lahat ng sorpresa - Ako ang gagawa ng Morning Clock (trabaho ni Bob Murfin) 4 na umaga sa Hulyo (4,8,11,15). Ipanalangin mo ako.`
>
> Ken kay Eloise, Hunyo 29, 1950

Isang labing-apat na taong gulang na tagapakinig, dagdag niya, ang sumulat sa istasyon upang sabihing sa isip niya ay kamukha raw ni Ken Engle si Bob Murfin.

Pakinggan: Moments to Remember

Ang "Morning Clock" ang programang gumigising sa Chicago. Makalipas ang dalawang linggo, sumulat si Ken kay Mary Lou Leonard, isang estudyanteng nars na kasisimula pa lamang niyang ligawan:

> Wala akong ideya kung ilang tapat na tagapakinig na ang naiwala ko sa istasyon. Kahit walang ibang natutuwa rito, masasabi kong ito na ang pinakamasayang panahon ng buhay ko.
>
> Ken kay Mary Lou, Hulyo 13, 1950

"Sa ngayon ay dalawang kahilingan na ang natanggap ko mula sa mga tao na basahin sa ere ang mga tula."

Mula sa mga liham ni Ken at sa mga alaala ni Kevin.

Ikaw ang Nagsanay sa Akin

Sa WMBI, sinanay rin ni Ken ang mga bagong tauhan. Isa sa kanila si **Bill Pearce**, isang trombonista ng Marine Corps na kauuwi mula sa digmaan, na pumasok sa Moody at tinanggap sa istasyon. Itinuro ni Ken sa kanya ang control console. Malapit na nakatrabaho roon ni Bill si Chuck Christensen.

Hindi kailanman nakalimutan ni Bill kung sino ang nagturo sa kanya. Sa mga sumunod na taon, tuwing makikita niya si Ken, iisa ang lagi niyang sinasabi:

> `Ikaw ang nagsanay sa akin.`
>
> Bill Pearce kay Ken, ayon sa alaala ni Kevin

Nagkaroon si Bill ng sarili niyang mahabang buhay sa radyo. Sa WMBI noong dekada 1960, naging host siya ng isang programa sa hatinggabi, at noong dekada 1970 ay itinatag niya ang **Nightsounds**, musika at isang tahimik na salita para sa gabi, na napapakinggan tuwing gabi mula Lunes hanggang Biyernes sa mahigit 300 istasyon sa Estados Unidos, Canada at sa ibang bansa. Noong 1992, ipinasok siya sa National Religious Broadcasters Hall of Fame.

Pakinggan ang Nightsounds sa nightsoundsradio.org.

Ayon sa alaala ni Kevin (Oktubre 8, 2026), kasama ang mga kasaysayan ng Nightsounds mula sa mga istasyon.

Helen Barth

Sa lahat ng tinig sa WMBI, si **Helen Barth** ang pinakaikinatuwang makatrabaho ni Ken. Naaalala siya ng pamilya bilang ang mang-aawit sa nightclub na dumating upang umawit para sa Panginoon, at laging natutuwa si Ken na ikuwento ito.

Lumaki siya bilang Helen McAlerney sa Moline, Illinois. Noong dalaga pa siya, umaawit siya kasama ng isang dance orchestra at may sarili siyang palabas sa isang istasyon sa kabilang pampang ng ilog, sa Davenport, Iowa, at patungo na siya sa mundo ng mga nightclub. Hindi siya masaya. Noong 1939, nagpatala siya sa Moody Bible Institute, at sa mga unang araw niya roon ay sumampalataya siya kay Cristo.

Dalawang beses siyang tinanggihan ng WMBI. Sa ikatlo niyang audition, tinanggap siya. Pagsapit ng 1942, buong-panahon na siyang kasapi ng staff, umaawit sa sarili niyang mga live na programa linggo-linggo, madalas kasama si George Beverly Shea. Noong 1943, inanyayahan siya ng bandleader na si Tommy Dorsey na sumali sa kanyang banda, at tumanggi siya. Nang sumunod na taon, ikinasal siya kay Reinhold Barth, at mula 1950 ay naglingkod sila sa Youth for Christ sa Germany, kung saan umawit siya sa mga pagtitipon ni Billy Graham sa London at Berlin.

Hindi kailanman nakalimutan ni Ken ang pagsasama nila sa ere. Habang naglalayag patungong Pilipinas noong Marso 1951, nakinig siya sa DZAS mula sa barko at isinulat kay Mary Lou ang balita:

> `Narinig ko si Helen Borth noong isang araw.`
>
> Ken kay Mary Lou, Marso 14, 1951

Sa kabilang panig ng mundo, nauna nang nakarating doon ang kanyang tinig.

Mula sa alaala ng pamilya, sa liham ni Ken noong Marso 14, 1951, at sa parangal ng Moody Bible Institute sa mga alumni noong 2017.

Ang Maliit na Silid

Nang Agostong iyon, nilibot ni Mary Lou kasama ng mga kaibigan ang istasyon ng Moody at sumulat kay Ken, na nasa bukid noon sa Kansas:

> Nakita ko ang maliit na silid na pinagmumulan ng "Morning Clock". Naiisip kitang naroon, pinipilit na huwag makatulog at pinipilit na gisingin ang iba.
>
> Mary Lou kay Ken, Agosto 1950

Natuwa si Ken sa pahinga. Ang pag-aararo sa bukid, isinulat niya, ay *"halos ang pinakamagandang bakasyon na maaari kong makuha dahil nakapagpapahinga ito nang husto pagkatapos ng trabaho sa radyo at sa paaralan."* Bago siya umalis ng Chicago, ikinabit niya ang isang maliit na record player sa kanyang Hallicrafters short-wave set, *"handa nang dalhin sa Pilipinas."*

Sa Chicago, patuloy na nakinig si Mary Lou. Noong Disyembre, narinig niya siyang muli:

> Ngayong hapon nang 3:15, narinig kita sa WMBI … Binanggit mo ang talatang "Iyong iingatan siya sa lubos na kapayapaan" atbp.
>
> Mary Lou kay Ken, Disyembre 1950

Nang buwan ding iyon, sumulat kay Ken ang isang matagal nang kaibigan, si Clyde Dennis, na narinig niya ang tinig ni Ken sa WMBI *"at umaasang magbo-broadcast na ako sa Malayong Silangan sa lalong madaling panahon."*

Mula sa mga liham nina Ken at Mary Lou, 1950.

Pagsasahimpapawid ng Relihiyosong Programa sa Radyo

Nang taglagas na iyon, naglakbay si Ken sa New England at New York upang magsalita, dala ang kanyang mga slide ng Pilipinas, at ang ilan sa mga pahayag ay ipinalabas sa radyo. *"Kailangan itong isulat nang buo para sa radyo,"* isinulat niya tungkol sa isa, *"at ilang oras ko na itong pinagtrabahuhan."*

Hindi pa rin tiyak ang kanyang visa para sa Pilipinas. Noong Nobyembre, dumating ang isang sulat mula kay Cyril Brooks sa Manila. Inirekomenda na ng imbestigador ng immigration ang visa, at ipinaliwanag ni G. Brooks kung ano ang nakatulong:

> Lalo kong idiniin ang katotohanang nagpakadalubhasa ka sa pagsasahimpapawid ng relihiyosong programa sa radyo. Kita mo, kailangan naming ipakita na walang sinuman dito na makukuha para sa gawaing pupuntahan mo.
>
> Cyril Brooks, sinipi ni Ken, Nobyembre 1950

Ipinasa ito ni Ken kay Mary Lou nang araw ding iyon.

Pakinggan: Moments to Remember

> Alam mo kung gaano ko kamahal ang gawain sa radyo, mahal ko - mukhang doon ay magagawa ko ito. Nakaplano na ng Panginoon ang lahat ng ito.
>
> Ken kay Mary Lou, Nobyembre 1950

Sinabihan niya si Mary Lou na hanapin ang bagong labas ng *Christian Life*, na may *"isang kahanga-hangang artikulo tungkol sa DZAS,"* ang istasyon ng ebanghelyo sa Manila. At hinayaan niya ang sariling mangarap: *"Natatanaw ko na si M.L. sa organ ng studio ng DZAS. Iyon ang magiging pinakamatamis na musikang narinig ng mga Pilipinong iyon."*

Mula sa mga liham ni Ken kay Mary Lou, Nobyembre 1950.

Nakikinig Mula sa Barko

Naglayag si Ken mula San Francisco noong Pebrero 18, 1951 sakay ng barkong pangkargamento na *California Bear*. Sa isang dako ng Pacific, nagsimulang masagap ng kanyang receiver ang DZAS, at narinig niya ang sarili niyang pangalan.

> Siyanga pala, dalawang beses kong narinig si G. Brooks habang nasa barko. Noong Lunes ng gabi, may sinabi siyang ganito - "Sa susunod na linggo ay magkakaroon tayo ng panauhin, si G. Kenneth Engle na ngayon ay nasa California Bear - " (Tuwang-tuwa ako)
>
> Ken kay Mary Lou, Marso 14, 1951

"Kahawig na kahawig ng WMBI," isinulat niya. Sa Manila Bay nang sumunod na gabi, pinakinggan niya ang balita nang alas-sais mula sa DZAS: *"Napakataas ng kalidad ng mga programa, sa tingin ko."*

Sa Chicago, nakikinig naman si Mary Lou sa WMBI at naiisip siya.

> Kasasahimpapawid lang ng Saturday Songsters. Naku, talagang natutuwa ako rito. Kung ang mga taga-Pilipinas ay natutuwa sa D. ZAS kahit kapiraso lang ng pagkatuwa namin sa WMBI, tunay itong pagpapala.
>
> Mary Lou kay Ken, Marso 17, 1951

Sa isang pulong ng mga kabataan, nanood siya ng pelikula tungkol sa HCJB, ang istasyong pangmisyon sa Ecuador. *"Iniisip kita sa studio ng DZAS,"* isinulat niya, *"habang aktuwal kong nakikita ang uri ng gawaing ginagawa ng radyong pangmisyon."*

Mula sa mga liham nina Ken at Mary Lou, Marso 1951.

IKALAWANG BAHAGI

Ang mga Pulo

1951–1975 · DZAS, Manila · DZBS, Baguio

BINAGO OKTUBRE 14, 2026

Pakinggan: Moments to Remember

Ang Bible School of the Air

Dumating si Ken sa Manila noong Sabado, Marso 17, 1951. Noong Lunes, nagbubukas at nagmamarka na siya ng mga liham para sa **Bible School of the Air** ni G. Brooks, na may *"mahigit 2000 na nakatala,"* at nang gabing iyon ay kinapanayam siya ni G. Brooks sa DZAS. Sa loob ng linggo ring iyon, ipinaubaya na sa kanya ni G. Brooks ang pag-a-announce.

> Sa gabi, papunta sa DZAS. Ako na ngayon ang announcer ng programa. … Tuwang-tuwa silang lahat sa pagsulong ng paaralan. Mas marami kaming natatanggap na liham kaysa alinmang ibang programa. Sa Kanya nawa ang lahat ng kaluwalhatian.
>
> Ken kay Mary Lou, Marso 26, 1951

Siya ang sumulat ng mga script at nag-mimeograph ng mga aralin. Pinapalabas ang programa tuwing Lunes ng gabi at muli tuwing Linggo, kaya *"talagang tatlong beses kaming nasa ere bawat linggo."* Nang marinig niya ang sarili sa tape, inamin niya, *"Medyo takot ang dating ng boses ko—baka masanay rin ako."* Isang linggo, mahigit isandaang bagong nagpatala ang dumating, *"ang pinakamalaking linggo sa ngayon,"* kasama ang liham ng isang tagapakinig na naligtas. Sa pagdalaw, nakilala niya sa ospital ng tuberkulosis ang isang binatang *"naabot ng gawain sa radyo."*

Sumagot si Mary Lou mula sa Chicago: *"Naririnig ko na ang pag-a-announce mo! (Mapapalad ang mga taong nakaririnig sa aking Ken)."*

Pagkaraan ng dalawang buwan, ang istasyon naman ang gumanti. Nang dumating ang balitang pumayag si Mary Lou sa kanyang alok na pagpapakasal, may isang taga-DZAS na nag-alay ng isang awit sa ere: *"Kaya Kenny, para sa iyo ito."*

Mula sa mga liham nina Ken at Mary Lou, Marso–Mayo 1951.

Panoorin sa YouTube: Work in the Philippines: Ken and Mary Lou Engle, 1951–1975, ni Cyril H.

Isang Libong Programa

Naglingkod si Ken sa radyo kasama ng Far East Broadcasting Company sa Manila mula 1951. Sa paglipas ng mga taon, nakagawa siya ng mahigit isang libong programa sa radyo. Noong tagsibol ng 1966, nag-record sila ni Dad Brooks ng tatlumpu't anim na programa tungkol sa Roma, isang kabanata pagkatapos ng isa. Para sa marami niyang tagapakinig na Romano Katoliko, madalas siyang bumasa mula sa salin ni Knox.

Pagsapit ng Hunyo 1967, lumampas na sa isang milyon ang mga estudyanteng nakatala sa Bible School of the Air. Nang lumipat ang pamilya sa Baguio nang tag-araw na iyon, sumulat si Ken sa mga matatanda (elders) ng kanilang iglesya sa Amerika na ipagpapatuloy niya ang pagte-tape ng mga programa para rito at para sa sarili niyang programa, ang "Living Letters."

Kararating lamang ng isang kaloob para sa gawain sa radyo, at itinanong niya kung ito na ang unang "green light" patungo sa gawaing radyo sa Baguio. Nasa Ikatlong Tomo ang liham, "Mahal na mga Kapatid."

Noong Agosto, dinalaw niya ang mga istasyon ng radyo sa Baguio. Pagsapit ng ika-siyam, binigyan na siya ng **DZBS** ng kontrata.

Mula sa liham ni Ken sa mga matatanda ng Woodside, Hunyo 3, 1967.

Huwag Kayong Mangatakot

Noong Sabado, Setyembre 2, 1967, unang lumabas sa ere ng DZBS sa Baguio ang Children's Bible Hour, na may animnapung segundo sa dulo upang ibigay ang address. Ang pahina ng talaarawan ni Ken sa araw na iyon, kasama ang talata mula sa Mateo 14, ay buong isinalaysay sa Ikatlong Tomo, "Huwag Kayong Mangatakot."

Sa loob ng buwang iyon, sinimulan niya ang isa pang programa, ang pinakanaaalala ng pamilya: **Moments of Melody**, mga himno at musikang pang-ebanghelyo na may maikling salita mula sa Kasulatan sa kanyang sariling mahinahong tinig. Ganito ito nagsimula.

Mula sa talaarawan ni Ken noong 1967 at sa kuwento ni Gordon na "Be Not Afraid" (Oktubre 7, 2026).

Pakinggan: Moments to Remember

Limang Minuto Mula sa Bundok

Hindi gaanong mahaba ang limang minuto. Iyan ang tagal ng paglamig ng isang tasa ng kape, o ng paghahanap ng susi ng kotse. Pero bigyan mo ang isang tao ng limang minuto sa radyo nang alas-sais ng umaga, araw-araw, at malalaman mo agad kung ano ang pinakamahalaga para sa kaniya.

Noong Lunes, Agosto 28, 1967, ilang buwan matapos lumipat ang pamilya sa 55 Malvar, inihatid ni Ken ang mga bata sa Brent School at nagmaneho papunta sa DZBS, ang istasyon ng radyo sa Baguio. Nang gabing iyon, isinulat niya:

> Kinausap ko sila tungkol sa isang programa para sa akin. Limang minuto — inalok nila sa akin ang 600–605 AM sa halagang ₱2.85 bawat araw.
>
> Ken, Lunes, Agosto 28, 1967

Alas-sais ng umaga, sa halagang dalawang piso at walumpu't limang sentimo bawat araw. Kinabukasan, habang humahampas sa labas ang bagyong si Rosie, naupo siya para planuhin ito:

> Sinimulan ang paghahanda ng Moments of Melody + Meditation gamit ang Juan. Nakasentro sa Kasulatan — may musika + maiikling salita.
>
> Ken, Martes, Agosto 29, 1967

Pakinggan: Moments to Remember

Tunay na Kagalakan

Moments of Melody: musika, at ang Ebanghelyo ni Juan, ilang talata bawat araw. Sinasabi mismo ng Ebanghelyong pinagbatayan niya ng mga unang programa kung bakit ito isinulat:

> Datapuwa't ang mga ito'y nangasulat, upang kayo'y magsisampalataya na si Jesus ang Cristo, ang Anak ng Dios; at upang sa pagsampalataya ay mangagkaroon kayo ng buhay sa kaniyang pangalan.
>
> Juan 20:31

Buong Setyembre niya itong pinagtrabahuhan. Noong ika-12, matapos ang isang umaga sa palengke at isang tawag kay Dr. dela Rosa tungkol sa electric booster, isinulat niya ang isang linyang nagsasabi kung ano ang pakiramdam niya:

> Nakagawa ng 12 Moments of Melody — Tunay na kagalakan ang paggawa ng mga ito + tungkol sa Juan — Tulong Niya!
>
> Ken, Martes, Setyembre 12, 1967

Pakinggan: Moments to Remember

Tatlong Istasyon sa Ibang Bansa

Makalipas ang isang linggo, bumaba siya ng bundok papuntang Maynila para mag-record sa malaking istasyon, ang DZAS. At lalo pang lumaki ang balita:

> Pagkatapos ay tuloy-tuloy na pag-record ng ½ oras ng 5-minutong Moments of Melody — nakuha ang mga ito sa 12 programa. Ilalabas ng DZFE ang MMM (Moments of Melody + Meditation) simula Okt 1 + 3 istasyon sa ibang bansa bukod sa DZBS — Purihin Siya.
>
> Ken, Lunes, Setyembre 18, 1967

Tatlong istasyon sa ibang bansa, para sa isang programang pinlano sa isang mesa sa isang bahay sa burol sa Baguio.

Noong Sabado, Setyembre 30, nagmaneho si Ken papunta sa DZBS dala ang isang kahon ng mga tape. Isinulat niya ito sa dalawang maikling linya, at halos marinig mo ang kaniyang ngiti:

> Dinala ang 24 na broadcast sa DZBS kasama ang mga patalastas ng Moments of Melody. Unang beses kong magkaroon ng programang araw-araw.
>
> Ken, Sabado, Setyembre 30, 1967

Labing-anim na taon sa Pilipinas: mga sermon, mga klase, mga broadcast, mga kampo ng Brigade, mga kursong pang-Biblia nang libu-libo. Pero ngayon lang, sa unang pagkakataon, nagkaroon siya ng programang araw-araw.

Alas-sais, Linggo ng Umaga

Kinaumagahan, Linggo, Oktubre 1, 1967, alas-sais ng umaga:

> 6AM unang paglabas ng Moments of Melody. Master Control theme — awit tungkol sa perlas, pagkatapos ay mga talata mula sa salin ni Knox, “It Will Be Worth It All” pangwakas na awit — 5 minuto araw-araw DZBS — DZFE + sa ibang bansa.
>
> Ken, Linggo, Oktubre 1, 1967

Ang pangwakas na awit ay "It Will Be Worth It All" (Sulit ang Lahat).

Pagkatapos ay ginawa niya ang kailangang gawin ng bawat taong may programang araw-araw. Gumawa pa siya.

> Ginagawa ang Moments of Melody.
>
> Ken, Lunes, Oktubre 2, 1967

> Ginawa ang Moments of Melody. Mga sulat sa Abilene.
>
> Ken, Martes, Oktubre 3, 1967

Ang limang minuto bawat araw ay tatlumpu't limang minuto bawat linggo, at hindi tumitigil ang linggo.

Pakinggan: Moments to Remember

Mula sa Silid-tulugan

Kahit pa nakahiga ang tao. Noong Miyerkoles, Nobyembre 22, may sakit si Ken at nakahiga. Isinulat niya:

> Nakahiga buong araw — pero nakagawa ng 5 sa mga 5-minutong programa sa aking silid-tulugan. Talagang nakatulong para makapagpatuloy ako. Medyo nilalagnat — talagang masakit ang lalamunan.
>
> Ken, Miyerkoles, Nobyembre 22, 1967

Masakit ang lalamunan, at taga-radyo pa naman. Pero nag-record pa rin siya ng limang programa, mula sa kaniyang silid-tulugan, at sinabi niyang iyon ang nagpalakas sa kaniya.

Kadalasan, ginagawa natin ang pinakamahusay nating trabaho kapag maganda ang pakiramdam natin. Pero paminsan-minsan, hinahayaan tayo ng Panginoon na gawin ito sa araw na hindi maganda ang pakiramdam natin, at iyon pala ang araw na hindi natin malilimutan.

> Oh Panginoon, sa umaga ay didinggin mo ang aking tinig; sa umaga ay itutuwid ko ang aking dalangin sa iyo, at magbabantay ako.
>
> Awit 5:3

Pitumpu't Limang Sentimo

Kinabukasan ay Thanksgiving. Sa pahinang iyon, itinala ni Ken ang isang kahilingan mula sa Amerika:

> Hiniling ni Kevin D na bigyan ko sila ng impormasyon tungkol sa misyon para sa kanilang serbisyo sa telepono.
>
> Ken, Huwebes, Nobyembre 23, 1967, Thanksgiving

Iyon si Tito Kevin Dyer, sa Illinois, na nagsisimula ng isang linya ng telepono na matatawagan ng mga tao para sa pinakabagong balita mula sa mga misyonero. Sumagot si Ken noong ika-27, at hindi niya napigilang magbiro:

> Nakamamangha isipin na sa halagang 75¢ ay makatatawag ang mga tao mula saanman sa bansa. Sa ganyang singil, gabi-gabing mag-uusap sina Mary Lou at Eloise mula sa magkabilang dulo ng bansa. Sana'y hindi magkaroon ng ganyang singil para sa ibang bansa. Isa sa mga natipid ko mula nang bumalik sa Pilipinas ay ang bayad sa telepono!!
>
> Sina Ken at Mary Lou kina Kevin at Eloise Dyer, Nobyembre 27, 1967

Dalawang magbayaw, magkabilang panig ng mundo, kapwa nagsisikap na maipaabot nang mas mabilis ang balita.

Pakinggan: Moments to Remember

Balik-tanaw sa 1967

Noong Disyembre 11, nasa Maynila ulit si Ken, sa harap ng mikropono:

> Nag-record ng 35 Moments of Melody — sa totoo’y 40 dahil kinailangan naming ulitin ang 5.
>
> Ken, Lunes, Disyembre 11, 1967

Sa hulihan ng talaarawan nang taóng iyon, sa isang pahinang pinamagatan niyang "Review of 1967," kasama ng pinakamalalaking pangyayari ng taon, isinulat niya ang isa pang linya:

> Balik-tanaw sa 1967 … Hunyo LIPAT SA BAGUIO … Okt. 1 Unang Moments of Melody DZBS
>
> Talaarawan ni Ken ng 1967, pahinang "Review of 1967"

Naalala rin ito ni Mary Lou. Kalaunan, nang ilista niya ang mga ginawa ng Panginoon sa kanilang mga taon sa Baguio, ito ang inuna niya sa gawain sa radyo:

> 3. Gawain sa Radyo — 1) Moments of Melody a) DZBS - DZAH tuwing umaga b) sa iba pang istasyon mula Hilaga hanggang Timog sa pagsisikap ni H. Eppler
>
> Kuwaderno ni Mary Lou, Baguio Experiences

Mula hilaga hanggang timog, limang minuto sa bawat pagkakataon.

Mula sa talaarawan ni Ken noong 1967, sa liham nila ni Mary Lou kina Kevin at Eloise Dyer noong Nobyembre 27, 1967, at sa kuwaderno ni Mary Lou sa Baguio, sa kuwento ni Gordon na "Five Minutes from the Mountain" (The Malvar Years, 11; ipinadala Oktubre 14, 2026).

Moments of Melody

Pagkaraan ng maraming taon, isang misyonerong nagngangalang Jack Baker, na nagtrabaho rin sa radyo sa DZAS, ang dumalaw sa pamilya sa Canada. Sumulat si Becky kay Kevin pagkatapos, na si Jack ay *"nagsabi kay Daddy kung gaano niya pinahahalagahan ang mga programa ni Dad, ang Moments of Melody."* Ang naaalala ni Jack, sabi niya, ay ang *"mahinahon at mapagmahal na pag-uugali, at malumanay na tinig"* ni Ken.

Nang umuwi ang pamilya sa Abilene mula 1970 hanggang 1973, sumama rin ang programa. Napakinggan si Ken sa mga istasyon sa Kansas na KABI, KSKG at KLJC. Ang talaarawan ni Mary Lou noong Setyembre 22, 1971:

> `Nagpunta kami ni Ken sa Salina. Gusto ng KSKG na gamitin ang m.m. araw-araw.`
>
> Mary Lou, Setyembre 22, 1971

Pagkaraan ng sampung araw, bumalik sila sa Salina *"upang dalhin ang mga tape sa KSKG."* Noong 1973, bumalik ang pamilya sa Baguio, at nagpatuloy ang mga programa hanggang sa umalis sila sa larangan ng misyon noong 1975.

Mula sa email ni Becky kay Kevin at sa talaarawan ni Mary Lou noong 1971.

Pakinggan: Piyano ni Mary Lou

Pakinggan: Moments to Remember

IKATLONG BAHAGI

Nasa Ere Pa Rin

1975–2026 · Abilene, Kansas · at sa buong mundo

BINAGO OKTUBRE 12, 2026

Pakinggan: Moments to Remember

Mula sa Abilene

Sa ngayon, 1,046 sa mga mensaheng ini-record ni Ken mula sa Abilene ang nakatago sa Voices for Christ.

Tinutukso siya ng kanyang mga anak na si Dad ay *"marunong lang magpatugtog ng radyo."* Noong 2008, habang nakikituloy kay Becky sa Ontario, pinakinggan niya ang mga lumang record album ng Radio Bible Class at ng Sixteen Singing Men. Isinulat ni Becky na ang musika ay *"nagbubukas sa bahagi ng kanyang utak na nakaaalala ng napakaraming detalye tungkol sa mga lalaking kasangkot sa musikang ito at sa Moody."*

Mula sa mga email ng pamilya, 2008.

Pakinggan: Moments to Remember

Sky Angel

Noong Mayo 2004, pagkaraan ng mga dalawampung taong wala sa ere, nagbalik ang Moments of Melody. Si Kevin ang nag-prodyus nito. Ang mga audio engineer sa Children's Bible Hour sa Grand Rapids, Michigan, ang nag-remaster ng mga programa: inalis nila ang musika at ibinalik ito mula sa mga bagong digital na kopya ng orihinal na mga plaka. Nag-record si Ted Sealy ng pambungad at pangwakas. May sapat na programa si Kevin para sa mahigit pitong taon ng lingguhang broadcast.

Ipinalabas ito ng Bible Broadcasting Network sa 265 istasyon sa Estados Unidos at Timog Amerika, sa pamamagitan ng satelayt na Sky Angel. Hindi naaabot ng signal ang Abilene, kaya si Ken, pitumpu't siyam na taong gulang, ay nagmaneho patungong Salina upang marinig ang unang broadcast sa AM radio.

Pagkaraan ng tatlong araw, kinansela ito ng network. Walang nakaaalam kung bakit talaga. Apat na salita ang isinulat ni Ken sa kanyang pang-araw-araw na talaan:

> `Pinabagsak ang Sky Angel.`
>
> Ken, Mayo 4, 2004

Ayon sa alaala ni Kevin, kasama ang pang-araw-araw na talaan ni Ken noong Mayo 2004.

Muling Nasa Ere

Noong Hulyo 7, 2026, sumulat si Kevin sa pamilya: *"LIVE na ang keepm.org Radio — kasisimula lang ng ISTASYON ni Dad."*

Ang keepm.org ay isang 24-oras na istasyon ng radyo ng ebanghelyo. Pinatutugtog nito ang mga mensahe ni Ken Engle araw at gabi, kasama ng pagtuturo ng Biblia mula sa mga lalaking tulad nina Tommy Nelson at Ray Stedman. Bahagi ito ng **KEE Philippine Missions**, na nagpapatuloy sa matinding pagmamahal ni Ken sa mga pulo. Sa pamamagitan ng Messenger 60 Project, ang mga Pilipinong tagapakinig na nakapagsaulo ng animnapung talata ng Biblia ay tumatanggap ng sarili nilang solar audio Bible.

Mabilisang Gabay sa Messenger 8 (PDF) ↗ · **Buong Gabay (PDF) ↗** · **Gabay sa Tagalog (PDF) ↗**

Isang batang magsasaka ang nakinig sa radyo ng Moody sa Kansas. Walumpung taon ang lumipas, ang sarili niyang tinig ay muling nasa ere, araw at gabi, para sa Pilipinas na kanyang minahal.

> `Ingatan sila para kay Jesus hanggang sa walang hanggan.`
>
> ang panalanging nasa likod ng KEE Philippine Missions

Mula sa email ni Kevin sa pamilya, Hulyo 7, 2026.

Mga Kasamang Aklat

Katabi ng limang tomo ng kuwento ang walong kasamang aklat.

Sa Kaniyang Kagalakan: Ang Buhay at Ministeryo ni Ken Engle
Mga liham mismo ni Ken · 1951–1987 · ang kaniyang buhay at ministeryo

Herald of Christ: Ang Kuwento ni Rudy Ponce de Leon
San Juan, Rizal · 1951–1996

Grace Triumphant
ang talambuhay ni Cyril H. Brooks · © 1985 Walterick Publishers

"Mary Lou, Mary Lou": Ang Kuwento nina Evelyn at Fred Balanag
Lungsod ng Baguio · 1968–2010

Cheryl
Cheryl Lyn Engle · ang kaniyang buhay, musika at sariling mga salita

Karen, Patrick, at Romblon: "Dinadala ang Pangitain"
keepm.org · ang Emmaus app · Moments to Remember · sina Karen at Patrick

Mga Kuwento ng Pamilya at mga Kaibigan
Mga kaibigan ng gawain · mga kuwento ng pamilya · sanggunian ng pamilya

Mga Alaala ni Kevin
Kevin Engle · sa sarili niyang mga salita · Stewards Foundation · Sa Sariling mga Salita ni Itay

> **Faithful Men: Isang Aklatan ng mga Klasikong Kristiyano**, mula sa PlymouthBrethren.org: mga manunulat na Brethren at mga buhay ng misyonero, mahahanap ayon sa may-akda, Kasulatan at paksa. Buksan ang library ↗

Talaan ng Nilalaman ng buong serye →

Lahat ng link sa serye, sa iisang lugar →

Mga Pinagkunan

Pinagkunan: ang mga liham nina Ken at Mary Lou noong 1950–51 (Engle Letters, proyekto ng transkripsiyon noong 2007); ang mga talaarawan ni Ken at ang kanyang liham noong Hunyo 3, 1967 sa mga matatanda ng Woodside Bible Chapel; ang talaarawan ni Mary Lou noong 1971; ang mga kuwento ni Gordon na "The Letter She Lost," "Give Us This Mountain," "Be Not Afraid" at "Five Minutes from the Mountain" (ang talaarawan ni Ken noong 1967, ang liham nila ni Mary Lou kina Kevin at Eloise Dyer noong Nobyembre 27, 1967, at ang kuwaderno ni Mary Lou sa Baguio); mga email ng pamilya noong 2008–2026 mula kina Becky, Kevin, Gordon at Doug; ang mga alaala ni Kevin (Oktubre 8, 2026: ang gantimpala sa talumpati sa FFA, ang WMBI noong 1946–50, ang pagsasanay kay Bill Pearce, at ang mga pangalan ng mga programa sa kalaunan); tungkol kay Bill Pearce at sa Nightsounds, ang mga pahina ng mga istasyong KARI 550 at WORD-FM; tungkol kay Helen Barth, ang parangal ng Moody Bible Institute sa mga alumni noong 2017; ang tape ng patotoo ni Ken noong 1973.

Marami pang darating. Tinitipon ni Kevin ang iba pang materyal ni Ken sa radyo, at lalago pa ang tomong ito.

Ang Susunod

Patuloy na tinitipon ni Kevin ang iba pang programa ni Ken sa radyo at ang kaniyang mga papeles. Lalago pa ang tomong ito habang dumarating ang mga iyon.

> Ingatan sila para kay Jesus hanggang sa walang hanggan.
>
> ang panalangin sa likod ng KEE Philippine Missions

Edisyong Tagalog, Oktubre 11, 2026 · salin ng pampublikong edisyon sa Ingles, hanggang sa mga kuwento ni Gordon na "Prays for Us Daily" (Oktubre 10, 2026), "ML + I," "Two Candles" at "The Wedding," ang mga liham ni Ken noong digmaan, 1943–45, ang mga liham ng 1950–51, "Herald of Christ" (ang kuwento ni Rudy Ponce de Leon), "Mary Lou, Mary Lou" (ang kuwento ni Evelyn Balanag), "The Landlord and the Projectionist," at ang listahan ng mga link

Pakinggan: Moments to Remember

READ IN ENGLISH →

BINAGO OKTUBRE 23, 2026

100 PAHINA

Panginoon,

Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito

KASAMANG AKLAT · SA KANIYANG KAGALAKAN

KENNETH ENGLE, KASAMA SI KEVIN ENGLE

Mula Lancaster County PA hanggang Kalye Malvar, Lungsod ng Baguio, Pilipinas

Engle · Robson · Leonard · Haines

Ken at Mary Lou Engle · Edisyong Tagalog

Sa Kaniyang Kagalakan: Ang Buhay at Ministeryo ni Ken Engle

Mga liham ni Ken Engle, kasama ang mga alaala ni Kevin Engle, 1951–1987

Sa Kaniyang Kagalakan 4
Ang Minamahal na Manggagamot 7
Ang Pulong-Panalangin sa Moody 10

ANG MGA TAON SA MANILA 12
Tatlumpu't Anim na Taon na ang Nakalipas Ngayong Araw 13
Ang Bible School of the Air 17
Kung Saan Walang Ebanghelistang Nakarating 19
Ang Unang Hapon 21
Isinilang sa San Juan 23
Binangonan 25
Labing-isa sa Lawa 26
Isang Billboard, Malaki at Malinaw 27
Maulap na mga Araw 29

IBIGAY MO SA AMIN ANG BUNDOK NA ITO 32
Isang Buong Bagong Larangan ng Misyon 33
Tinutulungan Ako ng Aking mga Anak 35
Si Lino Aragon ng Binangonan 37
Ang Apat na B 49
Ipanalangin na Matapos na ang Digmaang Ito 50
Malibang ang Panginoon ang Magtayo ng Bahay 51
Mga Biblia para sa mga Kadete 53
Sampung Libong Milya ang Layo 55
Isang Furlough sa Kansas 57
Pabalik sa Bundok 59
Gospel Dimensions 60
Mga Panandaliang Misyonero 62
Kaya na Nilang Tumayo sa Sarili 63

PATULOY NA NAGPAPADALA 65
Ang Aming Misyonero sa Pasipiko 66

Mga Nilalaman

Bunga sa Dallas 71
Radyo mula sa mga Taniman ng Trigo 72
Huwag Mag-alala Kung Mahirap Bigkasin 74
Ang Sarili Naming Kinatawan 76
Ang Walang Hanggan Lamang ang Magpapakita 78
Ang Bundok, Muli 80
Mga Christian Servicemen's Center 82
Si Ken at ang Kaniyang mga Kamera: Para Lamang sa Katuwaan 89
Mahahalagang Yugto 90
Mahahalagang Yugto, karugtong 93
Mga Araw na Inaalala ni Ken 95
Mga Talata ni Ken 97
Mga Sagot para sa Ikalimang Tomo 99
Mga Pinagkunan 100
Mga Kasamang Aklat 101

Sa Kaniyang Kagalakan

Sa loob ng tatlumpu't anim na taon, sumulat si Ken Engle pauwi sa mga taong nananalangin para sa kaniya. Nagmakinilya siya sa kung anumang makinang mayroon siya, nagtabi ng carbon na kopya, at halos palagi ay iisa ang kaniyang pangwakas: **In HIS joy** (Sa KANIYANG kagalakan). Mga dalawampung taon na ang nakalipas, ipina-scan nina Kevin at Gordon ang mga kopyang iyon. May 509 na pahina ang mga ito, mula dekada 1940 hanggang 1987, at karamihan ay para sa matatanda (elders) at sa "Dear Ones at Woodside," ang Woodside Bible Chapel sa Maywood, Illinois, ang asembleyang sumuporta sa kaniya sa buong buhay niya.

Isinasalaysay ng aklat na ito ang kuwento ni Ken mula sa mga liham na iyon, sa sarili niyang pagkakasunod-sunod, taon-taon. Ang hindi galing sa mga liham ay mula sa mga alaala ni Kevin Engle. Ang ibang tomo ng seryeng ito ay nagkukuwento tungkol sa mga taon ng digmaan, sa panliligaw, sa bahay sa Kalye Malvar, kay Evelyn at kay Rudy. Ang aklat na ito ay tungkol sa gawain: kung ano ang ginawa niya, saan, kasama sino, at anong talata ang kaniyang pinanghahawakan habang ginagawa iyon.

Halos bawat liham ay nagsisimula sa isang talata ng Biblia. Iniingatan dito ang mga talatang iyon kasama ang kanilang reperensiya, gaya ng pagkakasulat niya.

Saanman mabanggit sa mga liham ni Ken sina **Kevin** o **Karen**, sinasabi iyon ng pahina. Kapwa sila naglilingkod sa Pilipinas ngayon, at ipinakikita ng mga liham na ito kung saan ito nagsimula.

> Na siya naming ipinangangaral, na pinaaalalahanan ang bawa't tao at tinuturuan ang bawa't tao sa buong karunungan, upang aming maiharap na sakdal kay Cristo ang bawa't tao.
>
> Colosas 1:28, ang talata sa itaas ng liham ni Ken noong Oktubre 10, 1969

Ang Plake sa Dingding ni Ken

Si Kevin, hawak ang kaniyang tasang may tatak na Pilipinas, sa ilalim ng plakeng isinabit ni Ken sa bawat opisinang pinaglingkuran niya (Colosas 1:28, "Si Cristo ang aming ipinangangaral"), katabi ng kaniyang larawan mula sa serbisyong pang-alaala. Nagpapatuloy ang gawain.

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Nakasabit ang talatang iyon sa dingding ng bawat opisinang nagkaroon siya. *"Isang kagalakan ang mapasama sa ganoon ding uri ng gawain na ginagawa niya noong unang siglo,"* isinulat niya sa ilalim nito, *"...pangangaral, pagtuturo, pagsasanay."*

Mula sa liham ni Ken sa Woodside, Oktubre 10, 1969, at sa mga alaala ni Kevin.

Ang Minamahal na Manggagamot

Sa bukid ng mga Engle malapit sa Abilene, Kansas, tumatakbo ang radyo sa baterya ng kotse. Noong unang bahagi ng dekada 1930, isang batang nagngangalang Ken ang nakaupo sa tabi nito at nakikinig sa isang tinig mula sa Kansas City: si Dr. Walter L. Wilson, na kilala bilang "ang minamahal na manggagamot." Mula 1926 hanggang 1935, nagbigay si Dr. Wilson ng mensahe mula sa Biblia araw-araw sa WDAF, Kansas City.

Naligtas si Ken noong mga siyam na taong gulang siya, sa pamamagitan ng Juan 6:37: *"ang pumaparito sa akin ay sa anomang paraan ay hindi ko itataboy"* (tingnan ang Isang Batang Magsasaka at ang Radyo). Pagkaraan ng maraming taon, sa kaniyang kopya ng talambuhay ni Dr. Wilson, isinulat ni Ken na siya ay "marahil naakay sa PANGINOON sa pamamagitan ng ministeryo ni Dr. Walter Wilson" (tingnan ang mga susunod na pahina).

Si Walter Lewis Wilson (1881–1969) ay naligtas sa Kansas City noong Disyembre 1896 at nagsimulang mangaral sa mga kanto ng mga kalye roon nang sumunod na taon. Nag-aral siya ng medisina sa Northwestern University, natamo ang kaniyang M.D. mula sa University of Kansas noong 1904, at nanggamot sa Kansas City. Nangaral siya sa Central Bible Hall sa loob ng maraming taon, tumulong magtatag ng Kansas City Bible Institute noong 1932 (na naging Kansas City Bible College, at ngayon ay Calvary Bible College), at pinuno niya ang kaniyang mga aklat ng mga taong nakilala niya sa kaniyang pagdalaw sa mga maysakit: *The Romance of a Doctor's Visits*, *Miracles in a Doctor's Life* at *Dr. Wilson's Stories of Soul-Winning*.

Mula sa mga alaala ni Kevin Engle tungkol sa kaniyang ama. Ang buhay ni Dr. Wilson ay mula sa Wholesome Words at sa Brethren Archive.

Mga Tolda para sa Ebanghelyo

Si Dr. Wilson din ang doktor ng Baker Lockwood Manufacturing Company ng Kansas City, na gumagawa ng malalaking tolda at awning. Mula 1912 hanggang 1920, siya ang general manager nito, at mula 1926 hanggang 1928, ang presidente nito.

Ayon sa kuwentong laging naririnig ni Kevin, nakaligtas ang kompanya sa Great Chicago Fire noong 1871 at inilipat nito ang pagawaan sa Kansas City, at napangasawa ni Walter Wilson ang anak na babae ng may-ari. Itinayo ang mga tolda nito sa buong bansa, saanman magdaos ng mga pulong ang mga ebanghelista upang ipangaral ang ebanghelyo: ang ebanghelyo ring iyon na umabot sa isang batang taga-bukid sa Kansas, sa isang radyong tumatakbo sa baterya ng kotse.

Pakinggan si Dr. Wilson

- ▸ 5 Miracles in John 3:16
- ▸ How to Study the Bible
- ▸ Love of God
- ▸ A Sure Thing
- ▸ We Shall Be Like Him

Lahat ng 26 niyang mensahe →

Mga mensahe mula sa Voices for Christ. Bawat isa ay bubukas sa sariling window bilang player.

Ang Kopya ni Ken ng Aklat

Ang kopya ni Itay ng Walter L. Wilson: The Beloved Physician ni Kenneth O. Gangel, regalo nina Dave at Becky noong 2004 (“To Daddy, Love, Dave & Becky”). Sa ilalim ng card, sa sarili niyang sulat-kamay: “Kenneth E Engle possibly led to the LORD thru Dr. Walter Wilson’s ministry. KEE.” (Marahil ay naakay sa PANGINOON sa pamamagitan ng ministeryo ni Dr. Walter Wilson.) Isinasalaysay ng aklat ang isang batang lalaking nagtitinda ng balat ng punongkahoy at mga ugat sa mga kalye ng isang maliit na bayan sa Arkansas, na lumaki upang maging doktor, negosyante at kasamang tagapagtatag ng ngayon ay Calvary Bible College.

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Ang Pulong-Panalangin sa Moody

1949 o 1950

Noong estudyante si Ken sa Moody Bible Institute, kasapi siya ng isang grupong nananalangin para sa Tsina. Nagsimula ang pasaning iyon noong unang taon niya sa Moody, nang pangunahan ni Harry Liu, isang estudyanteng Tsino, ang isang pulong-panalangin para sa Tsina (tingnan ang Isang Misyonero mula sa Tsina). Kasabay nito, nakikipagsulatan siya kay Cyril Brooks sa Pilipinas, at ipinapanalangin niya kung ibig ng Panginoon na pumunta siya roon.

Isang gabi, inanyayahan ni Ken ang ilang kapwa estudyante sa Moody na samahan siya sa isang magdamagang pulong-panalangin. Nanalangin sila hanggang umaga.

Kinaumagahan, pumunta si Ken sa kaniyang mailbox. Naroon ang isang liham mula kay Cyril Brooks, na nag-aanyaya sa kaniyang pumunta sa Pilipinas bilang misyonero. Tatlumpung araw na naglakbay sakay ng barko ang liham na iyon. Dumating ito mismong umaga pagkatapos ng magdamag niyang paghingi sa Diyos ng patnubay.

Naipadala na ng Diyos ang sagot isang buwan bago pa natapos ni Ken ang paghingi nito.

“At mangyayari, na bago sila tumawag, ako’y sasagot; at samantalang sila’y nagsasalita pa, aking didinggin.”

Isaias 65:24

Mula sa mga alaala ni Kevin Engle

▶ Pakinggan si Dad Brooks

Ang China Prayer Band

Ang sariling tala ni Itay sa pulang tinta, isinulat sa kaniyang kopya ng Chinaman's Chance: "Isinasama ako noon ni Harry sa China prayer band sa MBI – '42–'43 – upang ipapasan sa akin ang Tsina." Sa Moody Bible Institute unang inilagay ni Harry Liu ang Tsina sa puso ni Ken. Ang liham ni Harry kay Ken noong 1944 ay nasa Ikalawang Tomo.

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle · *Chinaman's Chance* © 1956 ng The Moody Bible Institute of Chicago

UNANG BAHAGI

Ang mga Taon sa Manila

1951–1967 · San Juan · ang Bible School of the Air · Binangonan

BINAGO OKTUBRE 12, 2026

Tatlumpu't Anim na Taon na ang Nakalipas Ngayong Araw

Noong Marso 17, 1987, umupo ang isang retiradong misyonero sa Kansas upang sumulat sa mga kapatid sa Woodside, at nagsimula siya sa isang petsa.

> Tatlumpu't anim na taon na ang nakalipas ngayong araw nang simulan ko ang aking gawaing misyonero sa Pilipinas. Sabado iyon at Araw ni San Patricio. Isang lantsa ang naghatid sa akin mula sa barkong pangkargamento na nakaangkla sa Manila Bay. Sumakay ako sa barkong iyon noong Pebrero 17 sa San Francisco, sa Pier 45. Masasabi ninyong tuwang-tuwa akong makatapak sa lupa ng Pilipinas.
>
> Ken sa Woodside, Marso 17, 1987

Si Itay sa pier ng Manila, suot ang kaniyang salamin sa araw, dalawampu’t anim na taong gulang, ilang minuto matapos siyang ihatid ng lantsa mula sa California Bear: Sabado, Marso 17, 1951. Ang buong tagpo ay nasa susunod na pahina.
Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Inalala niya ang araw na iyon habambuhay. Noong Hulyo 1976, nagbabasa siya ng Bibliyang Tagalog na ibinigay sa kaniya ng mga mananampalataya sa San Juan nang salubungin siya sa damuhan ni Mrs. Dayton. Kinopya niya sa isang liham ang nakasulat dito: *"...sa pagkakataon ng kanyang pagdating sa San Juan, Marzo 17, 1951." "Oo, 25 taon na ang nakalipas,"* dagdag niya. *"Iniingatan ko ang aklat na ito at nagpapasalamat ako sa Panginoon sa 25 taong ito."*

Sa unang taong iyon, nagsalita rin siya sa kauna-unahang Bible conference para sa mga sundalo sa Manila. *"Wala pang isang dosenang lalaki ang dumalo sa kumperensiyang iyon,"* alaala niya noong 1968. Makalipas ang labimpitong taon, 160 na ang kaharap niya.

Mula sa mga liham ni Ken noong Marso 17, 1987, Hulyo 22, 1976 at Hulyo 30, 1968.

Dumaong sa Manila

Bumababa si Itay mula sa lantsa sa pier ng Manila, Sabado, Marso 17, 1951: ang kaniyang unang araw sa Pilipinas bilang misyonero.
Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Ito ang larawang pinag-iikutan ng buong kuwento. Halos isang buwan nang nasa dagat si Ken. Naglayag siya mula San Francisco noong Pebrero 18, 1951 sakay ng barkong pangkargamento na *California Bear*, bilang nag-iisang pasahero nito. Nagkarga ang barko sa Puget Sound, tumawid sa Pasipiko, at unang dumaong sa Luzon sa San Fernando noong Marso 14. Sa kung saang bahagi ng karagatan, nasagap ng kaniyang radyo ang DZAS, at narinig niya ang sarili niyang pangalan.

Makalipas ang tatlong araw, nakaangkla na ang barko sa Manila Bay, at isang lantsa ang naghatid sa kaniya sa pampang kasama ng kargang makikita ninyo sa ilalim ng lona. Sabado iyon, Araw ni San Patricio. Sinalubong siya nina Cyril at Anna Brooks sa pier at iniuwi sa San Juan, kung saan nang gabing iyon ay nagsabit siya ng kulambo sa “isang maayos na maliit na silid na nakaharap sa kanluran at hilaga.” Pagsapit ng Lunes, nagmamarka na siya ng mga aralin para sa Bible School of the Air.

Anim na taon bago nito, una niyang nakita ang mga pulong ito bilang tail gunner ng B-24. Ngayon, gaya ng sinabi niya sa Pangulo ng Pilipinas noong 1972, bumalik siya "hindi na may baril" kundi may "tabak ng Espiritu," ang Biblia. Dalawampu't apat na taon ng ministeryo ang nagsimula sa pier na ito, at inalala niya ang araw na iyon habambuhay.

Ang Bible School of the Air

Dumating si Ken upang makipagtulungan kina Cyril at Anna Brooks, at may Bible school sa radyo ang mag-asawang Brooks. Noong 1959, isinulat ni Ken ang kasaysayan nito para sa Emmaus Bible School, na ang mga kurso ang ginagamit nito.

> Ginamit ng Panginoon sina Mr. at Mrs. Cyril H. Brooks upang simulan ang gawain noong 1950. … Nagsimula ito bilang isang "pansamantalang gawain" ngunit naging isang napakahalagang bahagi ng gawain sa Pilipinas.
>
> Ken kay John Smart, Emmaus, Mayo 27, 1959

Ang unang opisina ay isang maliit na silid sa ilalim ng bahay ng mga Brooks, na may dalawang mesa. Pagsapit ng 1959, pito na ang mesa, 27 na ang kurso, nasa pitong wika na ang *What the Bible Teaches*, at 328,799 na ang nakatalang estudyante. Mga Pilipinong kawani ang gumagawa ng karamihan ng pagmamarka, at sinadya iyon: *"Hangarin naming maihanda ang mga Pilipino upang lubos nilang maipagpatuloy ang gawain sakaling mapilitan kaming iwanan ang larangan."*

Hindi lahat ng pamilya ay natutuwa sa mga aralin. Noong 1954, isinulat ni Ken na ang mga aralin ng ilang estudyante ay kailangang ipadala *"sa isang espesyal na sobre na walang anumang palatandaan na galing ito sa Bible School of the Air,"* dahil sinisira ito ng mga kamag-anak. *"Ang panalangin ang aming pinakamabuting sandata."*

Noong Mayo 1967, ipinagdiwang ng paaralan ang ikalabimpitong anibersaryo nito at ang ika-isang milyong estudyante, sa Medical Science Hall sa Manila. Walang makapagsabi kung sino ang ika-isang milyon, kaya binigyan ni Dad Brooks ng Biblia ang apat na bagong estudyante. Si Ken ang nagsalaysay ng kasaysayan.

Mula sa mga liham ni Ken noong 1954, Mayo 27, 1959 at Mayo 15, 1967.

Panoorin sa YouTube: Work in the Philippines: Ken and Mary Lou Engle, 1951–1975, ni Cyril H Brooks (sa Ingles) ↗

Nasa Ere sa DZAS

Noon at ngayon. *Itaas: si Ken Engle (kaliwa) at si Ken Brooks, live sa ere sa "Question Time" sa DZAS Maynila, ang istasyon ng ebanghelyo ng Far East Broadcasting Company (FEBC), mga 1953. Ibaba: ang dalawang magkaibigan ding iyon noong 2009, si Ken Brooks (kaliwa) at si Ken Engle, ilang panahon bago umuwi si Ken sa langit. Pakinggan si Ken Brooks: Worthy Is the Lamb ▶ · lahat ng kaniyang mensahe.*

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Kung Saan Walang Ebanghelistang Nakarating

Noong Oktubre 1964, habang nasa Illinois ang pamilya Engle, sumulat kay Ken mula sa San Juan ang isang Pilipinong kamanggagawa tungkol sa kagagaling niyang paglalakbay sa Hacienda Luisita sa Tarlac.

May natagpuan siyang mga tatlumpung mananampalataya roon, na pinangungunahan ng isang lalaking nagngangalang Salvador Marcellano. Nakapulot si Marcellano ng isang gospel tract na kalahating nakabaon sa putik, at pagkatapos ay nagpatala sila ng kaniyang kapitbahay sa mga kurso ng Bible School of the Air. Lumago ang grupo mula sa mga kurso at sa mga programa sa radyo. Wala pang misyonerong nakadalaw roon.

> Kaya ng Panginoon na isagawa ang Kaniyang gawain kahit walang tuwiran o agarang kasangkapang tao. Narito ang isang lugar na hindi pa natatapakan ng sinumang ebanghelista, pastor o manggagawa, ngunit pinagkalooban ng Panginoon ang mga taong ito na makilala Siya.
>
> liham kay Ken mula sa San Juan, Oktubre 19, 1964

Kinanta nila ang mga awiting natutuhan nila sa radyo.

Makalipas ang dalawampu't isang taon, sa Dallas, naulit ito, sa sarili niyang anak. Tingnan ang "Ang Aming Misyonero sa Pasipiko."

> **Walang komentaryo. Ngunit alam ninyo ang mga pangako na ang Kaniyang salita ay hindi babalik sa Kaniya nang walang bunga!**
>
> Ken, tungkol sa kaniyang mga pagbasa ng Biblia sa radyo, Setyembre 2, 1983 (Isaias 55:11)

Mula sa isang liham kay Ken mula sa San Juan Gospel Chapel, Oktubre 19, 1964.

Ang Unang Hapon

Ang Christian Service Brigade ay kuwento ni Rudy Ponce de Leon, na isinalaysay sa sarili nitong aklat. Ngunit inaalala ni Ken ang kaarawan nito. Noong Enero 1967, isinulat niya:

> Ginanap namin ang aming unang pulong sa San Juan Elementary School noong Pebrero 2, 1952.
>
> Ken sa Woodside, Enero 27, 1967

Para sa ikalabinlimang anibersaryo, nagkaroon ng field day para sa buong batalyon at isang brodkast sa DZAS. *"Ikukuwento ko sa radyo ang kuwento ring ikinuwento ko noong unang hapong iyon, labinlimang taon na ang nakararaan."*

Ang club ng mga batang lalaki ay isa lamang sa mga gawain sa San Juan. May grupo ng mga estudyante sa kolehiyo, ang ilan ay unang nakilala sa kampo, na tinawag ang kanilang sarili na "The Prayer Fellowship." May "Youthtime," na sa unang taon nito ay nakakita ng *"mga 150 na nagpahayag ng pagkaligtas o natulungan tungkol sa katiyakan."* Noong 1963, minarkahan ng pula ng mga kabataan ng San Juan ang mga kalye sa isang mapang iginuhit ng kamay, at nag-iwan sila ng tract sa bawat tahanan.

Noong 1960, sumulat ang isang matandang nagngangalang Sofonias Clavecilla mula sa maliit na kapilya sa Pasadena, San Juan:

> Bilang isang matanda ng iglesia rito sa Pasadena, binabati kita bilang ang unang misyonerong nagtanim ng Salita ng Dios at ang unang dumating sa aming lugar … Ang iyong itinanim ay namunga.
>
> Sofonias Clavecilla kay Ken, Oktubre 24, 1960

> At ang mga bagay na iyong narinig sa akin sa gitna ng maraming mga saksi, ay siya mong ipagkatiwala sa mga taong tapat, na makapagtuturo naman sa iba.
>
> 2 Timoteo 2:2

Mula sa mga liham ni Ken noong 1963 at Enero 27, 1967, at sa liham ni Kapatid na Clavecilla noong Oktubre 24, 1960.

Isinilang sa San Juan

Karen. Noong tagsibol ng 1972, mula sa Kansas, huminto si Ken sa gitna ng isang liham sa Woodside:

> `Ipinagdiriwang ngayon ni Karen ang kaniyang ika-17 kaarawan. Parang hindi kapani-paniwala na 17 taon na mula nang siya'y dumating, noong nakatira kami sa una naming maliit na bahay sa San Juan, Rizal, Pilipinas.`
>
> Ken sa Woodside, Abril 1972

Kevin. Noong Hulyo 1958, nagpadala si Ken ng larawan ng pamilya kasama ang ulat ng kaniyang mga pulong sa Mindanao: *"Halos isang taon na ngayon si Kevin."* Pagkaraan ng maraming taon, sinabi niya sa mga kaibigan kung saan isinilang ang bawat anak: *"Kapwa isinilang sina Stan at Kevin sa San Juan Hospital, San Juan, Rizal."* Nagsimula si Kevin kung saan nagsimula ang gawain.

Nanirahan ang pamilya sa San Juan mula 1951 hanggang 1967, malapit sa Camp Crame. *"Nakipagtulungan kami sa mga kabataan ng San Juan Gospel Chapel sa loob ng napakaraming taon,"* isinulat ni Ken noong 1983.

Mula sa mga liham ni Ken noong Hulyo 16, 1958, Abril 1972, Disyembre 7, 1979 at Disyembre 7, 1983.

Si Kevin sa Edad na Tatlo

Si Kevin, isinilang sa San Juan Hospital noong 1957, dito sa edad na mga tatlo. Gusto niyang mangaral gaya ni Itay, at sa loob ng dalawampung taon ay nangaral nga siya bilang lay preacher. Sa tingin ni Kevin, parang nagsimula na siya rito.

Mangangaral Gaya ni Itay →

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Binangonan

Mula 1957 hanggang 1967, ang gawain ni Ken sa probinsiya ay nakasentro sa **Binangonan**, isang bayan ng mga mangingisda sa Laguna de Bay. *"Nakatutuwang makita kung ano ang ginawa ng PANGINOON doon mula pa noong 1956 nang sila'y magsimula,"* isinulat niya noong 1968.

Nagtayo ng bagong kapilya ang mga mananampalataya noong 1960. Sa tag-init ng 1963, nagkaroon ng mga pulong sa labas sa isang pansamantalang silungan sa isang bakanteng lote sa pook ng mga mangingisda, malayo sa kapilya.

> "At pinatahimik ni Caleb ang bayan." … Ipinaaalala nito sa akin kung ano kaya ang mga tao sa paligid ng Galilea. … Sa lugar na ito, sinisikap naming maging mamamalakaya ng mga tao.
>
> Ken sa Beachwood Chapel, Abril 2, 1963 (Mga Bilang 13:30)

Noong Hunyo ng taong iyon, idinaos ng Binangonan ang kauna-unahang kumperensiya ng mga manggagawa: mahigit limampung guro ng Sunday School, matatanda, lider ng Brigade at guro ng mga klase ng mga bata. Noong Agosto 28, 1966, nagbukas ang mga mananampalataya ng Binangonan ng bagong gawain sa **Taytay**, kasama si Eugenio Tique, ang matanda at karpinterong nagtayo ng mga bahay ng mga misyonero at muntik nang magtayo ng Faith Academy.

Noong Abril 1968, biniyagan ni Ken ang apat sa lawa habang nanonood ang mga mangingisda mula sa kanilang mga bangka. Isa sa kanila si Narciso Aguinaldo, isang operator ng bulldozer sa planta ng semento. Binigyan siya ng isang sapatero ng tract, ipinadala niya sa koreo ang kupon, at dinalaw siya ng isang mananampalataya.

Mula sa mga liham ni Ken noong 1963, Agosto 29, 1966, Marso 20, 1968 at Abril 19, 1968.

Labing-isa sa Lawa

Kevin. Noong huling Araw ng Panginoon bago umalis ang pamilya patungong Amerika noong Hulyo 1963, bininyagan ni Ken ang labing-isang kabataan sa Binangonan. Isinama niya ang dalawa sa kaniyang mga anak, at isa sa kanila si Kevin, na halos anim na taong gulang pa lamang.

> Nagalak kaming makitang bininyagan ang 11 kabataan sa Binangonan noong nakaraang Araw ng Panginoon. Nang sabihin kong kami, ang ibig kong sabihin ay sumama sina Becky at Kevin. … Nagkaroon sila ng salu-salong pamamaalam sa tanghali. Mahirap iwan ang mga taong ito.
>
> Ken sa Woodside, Hulyo 25, 1963

Umuuwi ang pamilya dahil may sakit si Mary Lou. Nang linggo ring iyon, dumating mula sa Woodside ang isang malaking kaloob para sa paglalakbay, at natanggap ni Ken ang balita sa kaniyang mesa sa Bible School of the Air. *"Noon din ay nagpasalamat ako sa Kaniya."*

> Napakaraming sikat ng araw ang tinanggap namin, tiyak na hindi kami dapat matakot sa mga ulap.
>
> ang liham ding iyon

Makalipas ang sampung taon, noong Setyembre 1973, nasa Binangonan muli ang pamilya para sa "Family Sunday." Labing-anim ang bininyagan.

Mula sa mga liham ni Ken noong Hulyo 25, 1963 at mga Oktubre 1973.

Isang Billboard, Malaki at Malinaw

> Isulat mo ang pangitain, at ipakita mong malinaw sa mga tapyas na bato, upang yaong bumabasa ay makatakbo.
>
> Habacuc 2:2, ang talata sa itaas ng liham ni Ken noong Marso 3, 1966

Nakita ni Ken ang mga gospel sign ng mga kapatid sa Michigan noong 1963 at 1964. Nang magmaneho siya pakanluran mula Illinois noong Nobyembre 1965, anim na gospel billboard lamang ang nabilang niya mula Illinois hanggang California. Pagbalik sa Manila, siya ang ginawang tagapamahala ng Christ for Greater Manila sa gawain ng mga karatula.

> Ang isang gospel sign sa magandang lugar ay nangangaral nang 24 na oras bawat araw. … Kaya nitong magsalita sa anumang wika.
>
> Ken, "A Billboard … Large and Clear," 1966

Ang unang billboard ay itinayo sa Rizal Avenue: *"AKO ANG DAAN…"* (Juan 14:6). Isang billboard ng Juan 3:16 ang na-bulldoze at ninakaw, at nang maglaon ay natagpuang ginawang bahagi ng bubong ng isang tao. Nabawi nila ito, pininturahan muli at muling itinayo. Ang unang Tagalog na billboard ay itinayo noong Enero 1967, na may Gawa 16:31. Noong Hulyo 1967, isang dalawahang karatula sa Binangonan ang *"tumuturo sa dalawang direksiyon. Sa pamamagitan ng talatang Tagalog, itinuturo nito ang mga tao sa langit. Pagkatapos, itinuturo sila ng palaso sa Kapilya."*

Noong Disyembre 1967, isang karatulang sampung talampakan sa dalawampu't apat ang itinayo sa pangunahing highway paakyat ng bundok patungong Baguio. Si Sammy, ang Kristiyanong pintor na gumuhit nito, ay katabi nito sa buong biyahe. Nagbigay ng pahintulot ang may-ari ng lupa mula sa kaniyang *karitela*.

> SINABI NI JESUS, "MAGSIPARITO SA AKIN… AT KAYO'Y AKING PAPAGPAPAHINGAHIN." "MAKIPAGKILALA KA NGAYON SA KANIYA, AT IKAW AY MAPAPAYAPA."
>
> ang karatula (Mateo 11:28; Job 22:21)

Mula sa mga liham ni Ken at sa kaniyang artikulo tungkol sa mga gospel sign, 1966–68.

Maulap na mga Araw

Mahirap ang mga taon mula 1963 hanggang 1965. May sakit si Mary Lou, at pinauwi siya ng mga doktor upang magpagamot. Sumulat ang matatanda sa Woodside, *"Handa kaming tumayo nang lubos sa likuran ninyo sa problemang ito."*

Kaya nagturo si Ken. Mula Setyembre 9, 1963, kasapi siya ng faculty ng **Emmaus Bible School** sa Oak Park, Illinois, sa paanyaya ng pangulo nito na si William MacDonald, sa mga klase ng unang taon at ng mas matataas na taon. Noong Agosto 1965, ibinalik siya ng WMBI sa radyo para sa apat na mensahe sa gabi. *"Nakatutuwang makagawa muli ng kaunting gawain sa mikropono,"* isinulat niya kay Rudy.

> AKONG PANGINOON AY TUMAWAG SA IYO SA KATUWIRAN, AT IINGATAN KITA. Nakita kong ginawa ito ng Panginoon sa loob ng 15 taon.
>
> Ken kay Rudy Ponce de Leon, Agosto 13, 1965 (Isaias 42:6)

Noong Disyembre 1965, nagbigay ng pahintulot ang doktor, at lumipad pabalik sa Manila ang buong pamilya. Pagkaraan ng isang taon, nagbalik-tanaw si Ken:

> Isang taon na ngayong araw mula nang lumapag ang aming eroplano sa Manila International Air Port … Naging mabuting taon ito. Gayunman, hindi ito taon ng puro sikat ng araw. May mga maulap na araw … mabuting malaman na "sa likod ng mga ulap ay laging sumisikat ang araw."
>
> Ken sa Woodside, Disyembre 1966

Noong 1966, sinimulan niya ang sarili niyang programa sa DZAS, ang **Living Letters**: labinlimang minuto ng Bagong Tipan na binabasa nang malakas na may kasamang musika, simula sa Unang Corinto.

Mula sa newsletter ng Emmaus Bible School, taglagas ng 1963, at sa mga liham ni Ken noong 1963–66.

Isang Bagong Misyon

Kevin. Noong Setyembre 5, 1965, bago bumalik ang pamilya sa Pilipinas mula sa kanilang furlough, naligtas si Kevin sa Woodside Bible Chapel sa Maywood, Illinois, ang asembleang tumaguyod kay Ken sa buong buhay niya. Si Gng. Wallace Logan, isang misyonera sa Africa, ang umakay sa kaniya sa Panginoon. Mula noon, may bago na siyang misyon.

Si Kevin, mga walong taong gulang, hawak ang renda ng isang kalesa sa Pilipinas. Kinunan ito di-nagtagal matapos siyang maligtas noong Setyembre 5, 1965: isang batang may bagong misyon. Nagpapatuloy ang misyong iyon ngayon, ang pagdadala ng ebanghelyo sa Pilipinas sa pamamagitan ng mga digital na Biblia sa keepm.org, at naghahanda si Kevin na bumalik sa unang pagkakataon mula noong 1993.

Mula sa koleksiyon at mga alaala ni Kevin Engle

IKALAWANG BAHAGI

Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito

1967–1975 · Baguio · Kansas · at pabalik

BINAGO OKTUBRE 12, 2026

Isang Buong Bagong Larangan ng Misyon

Isinasalaysay ng Ikatlong Tomo kung paano napunta ang pamilya sa 55 Malvar. Tatlong buwan pagkalipat, sumulat si Ken sa Countryside Bible Chapel malapit sa Boston, ang mga nagpadala sa kaniya ng kaloob para sa radyo:

> Binigyan kami ng isang buong bagong larangan ng misyon na may dakilang mga bagong pagkakataon.
>
> Ken sa Countryside Bible Chapel, Setyembre 7, 1967

Hindi naririnig ang DZAS sa Baguio; hinaharangan ito ng ibang istasyon. Kaya nagsimula si Ken ng sarili niyang programa. Unang isinahimpapawid ang **Moments of Melody** noong **Oktubre 1, 1967**, alas-sais ng umaga, sa **DZBS**, ang komersiyal na istasyon ng Baguio: limang minuto ng isang gospel na awit, isang maikling kaisipan at isang pagbasa mula sa Kasulatan, *"upang tulungan kang simulan ang iyong araw at tulungan kang mag-isip nang lampas sa araw na ito."* Para sa kaniyang mga tagapakinig na Katoliko, nagbabasa siya mula sa Biblia ni Knox.

Pagkatapos ay lumaganap ang programa, nang hindi niya hinihiling ang alinman dito.

> Naririnig araw-araw ang MOMENTS OF MELODY sa pitong istasyon sa buong Pilipinas. Tiyak na ito ay mula sa PANGINOON. Hindi ko hiniling sa alinman sa mga istasyong ito na isahimpapawid ang programa.
>
> Ken, tagsibol ng 1968

Pakinggan: Moments to Remember

May 250 programa sa pitong istasyon noong Abril 1968, at 320 sa sampu pagsapit ng Setyembre. Pagsapit ng Oktubre 1969, may 460 programa na sa labimpitong istasyon, mula Baguio hanggang Mindanao, at sa KSAB sa Okinawa. Noong Huwebes Santo 1969, pinatugtog ng dalawang istasyon sa Baguio ang espesyal na serye tungkol sa pagkapako sa krus tuwing kalahating oras. Ginamit ito ng chaplain ng USS *Tripoli* sa mga panalangin sa pagsikat ng araw.

Mula sa mga liham ni Ken noong Setyembre 7 at Oktubre 9, 1967, Abril 19 at Setyembre 16, 1968, at Abril 4 at Oktubre 10, 1969.

Tinutulungan Ako ng Aking mga Anak

> Sapagka't ang Dios ang gumagawa sa inyo maging sa pagnanais at maging sa paggawa, ayon sa kaniyang mabuting kaluguran.
>
> Filipos 2:13, ang talata sa itaas ng liham ni Ken noong Hulyo 14, 1981

Ang programa para sa mga bata ang nauna. Noong Setyembre 2, 1967, ini-sponsor ni Ken ang *Children's Bible Hour* mula sa Grand Rapids sa DZBS, na may animnapung segundo sa dulo para sa isang address sa Baguio. Daan-daang bata ang sumulat.

Kevin. Mga 1970, inilarawan ni Ken ang programa sa kaniyang mga tagasuporta:

> Gayunman, nagdaragdag kami ng mga lokal na anunsiyo at dito sumusulat sa amin ang mga bata. Tinutulungan ako ng aking mga anak na lalaki, sina Kevin at Stanley, sa programa.
>
> Ken, "Radio Philippines," mga 1970

Mga labindalawang taong gulang si Kevin. Pagsapit ng 1974, nagtatrabaho na siya mismo sa studio ng kaniyang ama. Tingnan ang "Gospel Dimensions."

Ini-sponsor nina Mary Lou at Ken ang *Children's Bible Hour* mula 1967 sa buong panahon ng kanilang paninirahan sa Pilipinas at matagal pa pagkatapos. Si Lino Aragon ng Binangonan ang sumasagot sa mga liham. Dumating ang mga ito mula sa Pilipinas, India, Bangladesh, Sri Lanka at Malaysia, at mula sa Vietnam at Cambodia *"hanggang sa bumagsak ang mga bansang iyon."*

Mula sa mga liham ni Ken noong mga 1970, Hunyo 12, 1975 at Marso 29, 1979.

Pakinggan: Moments to Remember

Si Kevin sa Mikropono

“Maaga pa lang ay pinasabak na ako ni Itay sa radyo!” Si Kevin, mga labing-isang taong gulang, nasa ere sa DZBS/DZAH sa Harrison Road, Lungsod ng Baguio, noong 1968. Nasa kabilang panig ng salamin si Rudy Aguilar, ang sound engineer at station manager, na hindi lamang abot ng kamera; makikita sa salamin ang babaeng katuwang niya sa tunog.

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Si Lino Aragon ng Binangonan

Si Elino Aragon, si Lino sa lahat ng nakakikilala sa kaniya, ay lumaki sa asembleya sa Binangonan, ang bayan sa tabi ng lawa kung saan ibinuhos ni Ken ang malaking bahagi ng kaniyang gawain sa probinsiya. Nag-Sunday School siya noong bata at saulado niya ang daan ng kaligtasan. Ngunit sa isang Bible camp noong maagang bahagi ng kaniyang pagbibinata, habang pinag-aaralan ang Unang Juan, naging tunay na kaniya ang kaniyang pananampalataya. Natigilan siya sa isang talata tungkol sa pag-ibig sa kapatid, dahil lagi silang nag-aaway ng kaniyang kuya. Lumapit siya sa tagapagsalita, muling itinalaga ang kaniyang buhay sa Panginoon, at umuwing determinadong pakitunguhan nang iba ang kaniyang kuya. Pagkaraan ng maraming taon, tinawag niya ang talatang iyon na “ang naging pagbabago sa aking buhay Kristiyano.”

Pagsapit ng Marso 1966, nagdadala na si Lino ng iba. Nang anim ang bininyagan sa lawa sa Binangonan nang buwang iyon, habang nanonood ang walong taong gulang na si Kevin, isinulat ni Ken na isang binatang nagngangalang Lino ang tumulong sa lima sa kanila, at dalawa roon ay ang sarili niyang ina at kapatid na babae.

Ang mga salita ni Lino ay mula kay Cyril Brooks, Grace Triumphant, kabanata 24, “Camp Work.” © 1985 Walterick Publishers. Ang bautismo noong 1966 ay mula sa liham ni Ken noong Marso 24, 1966.

Sina Kevin at Lino, 1966

Si Kevin, walong taong gulang, nakapatong sa kaniyang balikat ang mga kamay ni Lino, sa bautismo sa Binangonan noong Marso 1966. Tingnan ang “Heaven Came Down.”

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Ang mga Liham ng mga Bata

Nang bumalik ang pamilya sa Pilipinas, naging isa si Lino sa mga kanang kamay ni Ken. Mula pa noong 1971 man lang, siya ang sumasagot sa mga liham na bumubuhos para sa *Children's Bible Hour*, na ini-sponsor nina Ken at Mary Lou. Si Lino at ang kaniyang asawang si Cora ang nagmamakinilya ng mga sagot sa kanilang tahanan at nagpapadala ng mga babasahin. Si Ken ang nagkasal kina Lino at Cora. Dumating ang mga liham mula sa buong Pilipinas, at mula sa India, Bangladesh, Sri Lanka, Malaysia, Vietnam at Cambodia.

> `Tiyak kong maraming bata sa langit ang nakarinig ng mensahe sa programang iyon.`
>
> Ken, habang nagpapadala ng suporta para sa gawain ni Lino, Pebrero 2, 1973

Tinulungan ni Lino si Ken sa paggawa ng kaniyang mga brodkast, at noong 1974 siya ang nagdadala ng mga tape ni Ken mula sa opisina ng Bible School sa San Juan patungo sa mga istasyon. "Mahusay ang ginagawa ni Lino," isinulat ni Ken nang Setyembreng iyon. "Nagdala siya ng sampu pang songbook."

Kevin. Si Lino ay isa sa tatlong pangunahing binatang inaasahan ni Ken, kasama nina Eliseo Co at Nanding Gonzal.

Mula sa mga liham ni Ken noong 1971–1976 at sa kaniyang liham-panalangin noong 1976.

Ang Kasal nina Lino at Cora

Sina Lino at Cora sa araw ng kanilang kasal, kasama ang kanilang wedding party. Si Itay ang nagkasal. Nakasulat sa banner sa likod nila: “Bawat isa para sa isa’t isa, kapwa para sa Panginoon.”

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Sina Ken at Lino sa DZAS

Sina Itay at Lino sa studio ng DZAS ng Far East Broadcasting Company, habang nagma-master ng mga bagong programa.
Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Sa Studio, mga 1968

Sina Itay at Lino sa studio, mga 1968. Tinulungan ni Lino si Itay sa paggawa ng kaniyang mga brodkast.
Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Si Lino sa Reel-to-Reel

Si Lino habang nagtatrabaho sa isa sa mga Ampex reel-to-reel na makina ng studio.

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Sina Tato at Lino sa 55 Malvar

Sina Tato at Lino sa 55 Malvar, ang tahanan ng pamilya sa Aurora Hill, Lungsod ng Baguio. Mula sa kaliwa: si Stanley, si Tato (Fortunato Gonzal), si Gordon, si Lino at si Kevin.
Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Sina Tato at Lino

Si Tato (kaliwa) at si Lino, dalawa sa mga tapat na lalaki ng Binangonan. Tingnan din ang "Ang Shoeshine Kit at ang Saranggola."

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Mula sa Album ni Ken

Isang pahina mula sa sariling album ni Itay, sa kaniyang sulat-kamay: “Lino Aragon (Binangonan).” “Maraming oras ng pagre-record sa DZAS. “Moments of Melody” (5 min), pagbasa ng Kasulatan LB (15 min).” “Nakatira sa Lungsod ng Baguio. Mga biyahe sa Manila + Binangonan.”

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Ang Brigade sa Binangonan, mga 1966

Ang Boys' Brigade sa Binangonan, mga 1966. Nakatayo si Lino sa pinakakaliwa ng hulihang hanay. Si Kevin, sa harapan, ang may hawak ng tropeo.
Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Office Manager at Matanda

Noong 1974, nang umalis sina Glynn at Lela Dean patungong Estados Unidos, naging office manager si Lino ng Bible School of the Air. Sa kaniya, napunta sa kamay ng mga Pilipino ang buong opisina. Nakikipagpulong siya sa komite ng mga misyonero tungkol sa mas malalaking usapin, at patuloy niyang sinasagot ang mga liham ng mga bata. Pagsapit ng 1980, siya rin ang Emmaus regional director para sa Pilipinas.

Nang taon ding iyon, 1974, pinamahalaan niya ang Christian Training Camp sa Dinalupihan, Bataan: 69 na camper mula sa 15 iglesia, at 26 na staff. Ang batang nagbago ang buhay sa isang kampo ang siya na ngayong namamahala ng isa.

Naglingkod siya bilang isa sa matatanda ng asembleya sa Binangonan. Nang tanungin ng Woodside ang kanilang mga misyonero kung ano ang naging kaibahang nagawa ng kanilang gawain, inilista ni Ken ang mga batang lalaking lumapit kay Cristo at naging mga lider. Naroon si Lino: matanda sa Binangonan at manager ng opisina ng Bible School of the Air. Tingnan ang “Ang Walang Hanggan Lamang ang Magpapakita”.

Tuwing umuuwi si Ken para sa furlough at nagsasalita sa isang iglesia, may mga pangalang lagi niyang binabanggit. Si Rudy ang una. Laging kasama si Lino Aragon sa mga iyon.

Mula sa kasaysayan ng Bible School of the Air na isinulat ni Cyril Brooks noong 1981, Grace Triumphant, kabanata 24, at sa mga liham ni Ken noong 1974–1983.

Ang Apat na B

> Narito, ako'y gagawa ng bagong bagay; … gagawa ako ng daan sa ilang, at ng mga ilog sa disyerto.
>
> Isaias 43:19, ang talatang ibinigay ng Panginoon kay Ken noong Enero 1967

Noong Enero 1968, binuod ni Ken ang taon sa isang pangungusap:

> Madalas naming hilingin ang panalangin para sa tatlong B. (Broadcasting, Brigade at Binangonan) Ngayon ay nagdaragdag kami ng ikaapat: Baguio!
>
> Ken, Enero 1968

Sa Baguio nagbabakasyon ang digmaan. Umaakyat sa bundok ang mga sundalong nagpapahinga mula sa Vietnam, at dalawang beses bawat taon ay may Bible conference para sa mga sundalo. Noong Oktubre 1967, nagsalita si Ken sa ikatatlumpu't dalawa. Noong Hulyo 1968, sa ikatatlumpu't apat, mga 160 ang dumalo, mula Vietnam, Guam, Taiwan, Okinawa, Clark at Cubi Point. Itinuro ni Ken ang Filipos tuwing umaga nang alas-otso. Tumayo ang isang batang Hudyong marino mula sa Guam at nagsabing nagtiwala na siya kay Jesus *"bilang kaniyang Tagapagligtas at Mesiyas."*

> Nagalak akong magsalita sa unang kumperensiya noong 1951, di-nagtagal pagdating ko sa Pilipinas. Wala pang isang dosenang lalaki sa kumperensiyang iyon. Sa pagkakataong ito, mga 160 kami.
>
> Ken sa Woodside, Hulyo 30, 1968

Mula sa mga liham ni Ken noong Oktubre 9, 1967, Enero 1968 at Hulyo 30, 1968.

Ipanalangin na Matapos na ang Digmaang Ito

Sa huling bahagi ng 1967, siyam na lalaki mula sa cruiser na USS *Canberra* ang dumalo sa mga Bible study sa tahanan ng mga Engle. Ang isa sa kanila ay sumulat nang maglaon mula sa Gulf of Tonkin.

Kevin. Napalapit ang loob ng marino sa sampung taong gulang na si Kevin, *"dahil may anak siyang halos kasing-edad niya,"* at personal na sumulat sa kaniya:

> At gawan mo kami ng pabor kung maaari. Ipanalangin mong matapos na agad ang digmaang ito upang makauwi na kaming lahat sa aming mga pamilya sa USA.
>
> isang marino ng USS *Canberra*, sa isang liham kay Kevin, sinipi ni Ken, Enero 10, 1968

Sa ilalim nito, isinulat ni Ken ang isang panalangin:

> Hinahangad namin na ang ilan sa mga lalaking ito ay bumalik dito balang araw upang lumaban sa ibang digmaan, na ang Tabak ng Espiritu ang kanilang sandata.
>
> Ken sa Woodside, Enero 10, 1968

Makalipas ang walong taon, ang batang tumanggap ng liham na iyon ay bumalik mismo sa Baguio bilang isang Amerikanong marino at isang Kristiyano.

Mula sa liham ni Ken sa Woodside noong Enero 10, 1968.

Malibang ang Panginoon ang Magtayo ng Bahay

May sariling aklat ang kuwento ni Evelyn Balanag. Narito ang iglesiang lumago mula rito, sa mga liham ni Ken.

Noong Pebrero 1968, ilang bahay lamang ang layo sa mga Engle, natapos ni Evelyn ang labindalawang aralin ng *What the Bible Teaches* sa loob ng dalawang araw. Nang linggong iyon, lumapit siya kay Cristo. *"Isa ito sa pinakakapana-panabik na karanasang naranasan namin sa paglilingkod sa Panginoon,"* isinulat ni Ken. *"Ang Panginoon ang gumawa ng lahat."* Sumunod ang kaniyang asawang si Fred. Dumating sa bahay ang kanilang mga kaibigan, at pagsapit ng Oktubre ay may klase na tuwing Linggo sa sala ng mga Engle.

Karen. Inilarawan ni Ken ang mga klaseng iyon tuwing Linggo noong Oktubre 1968:

> Pagkatapos ng sama-samang pag-awit habang tumutugtog ng piano si Mary Lou, naghahati kami sa mga klase. Hawak ni Mary Lou ang mga babae. Hawak ko ang mga lalaki, at hawak nina Becky at Karen ang mga bata.
>
> Ken sa Woodside, Oktubre 17, 1968

Labintatlong taong gulang si Karen, at nagtuturo na sa mga batang Pilipino ng kanilang mga aralin sa Biblia. Nang maging Sunday School at Family Bible Hour ang mga klase noong Agosto 1969, may sarili na siyang klase. Nang idaos ng maliit na iglesia ang kauna-unahang pagbibinyag, sa pangunguna ni William MacDonald, bininyagan si Karen kasama sina Fred at Evelyn Balanag at ang dalawang sarhento mula sa Philippine Military Academy (Ikatlong Tomo).

Pakinggan: Piyano ni Mary Lou

> Malibang ang Panginoon ang magtayo ng bahay, ay walang kabuluhang nagsisipagpagal ang nangagtatayo.
>
> Mga Awit 127:1, sa pangwakas ng ulat ni Ken tungkol sa bagong Sunday School, 1969

Karaniwang tatlumpu't lima ang dumadalo, at isang Linggo ay animnapu't dalawa ang dumating. Pagsapit ng 1970, hindi na sila magkasya sa sala at lumipat sa isang quonset hut sa Navy Road, na pininturahan mismo ng mga militar.

> Kadalasan ay mas madaling lumingon sa pag-akay ng Panginoon kaysa sumulong patungo rito.
>
> Ken sa Woodside, Oktubre 17, 1968

Kevin. *"Nakapagpapalakas-loob ang Baguio Battalion,"* isinulat ni Ken sa tanggapan ng Brigade noong Hunyo 1969. *"Kasama sa grupo rito ang anak kong si Kevin."*

Mula sa mga liham ni Ken noong Pebrero 29 at Oktubre 17, 1968 at Hunyo–Oktubre 1969.

Mga Biblia para sa mga Kadete

Sa daan mula Baguio naroon ang Philippine Military Academy, *"ang West Point ng Pilipinas."* Dalawa sa mga sarhento nito, sina Ruperto Jaleco at Marcos Badilla, ay kabilang sa mga una sa maliit na iglesia, at nagsama sila ng mga sundalo.

Ayon sa alaala ni Kevin, nagsimula ang mga Biblia para sa mga nagtatapos na kadete mga 1968. Ang unang pagbibigay na inilarawan ni Ken sa kaniyang mga liham ay noong Marso 1970, nang siya at ang mga opisyal ng Officers' Christian Union mula sa Clark Field ay nagbigay ng mga Biblia ng American Tract Society sa animnapu't limang nagtatapos na kadete. Naging taunang kaloob ito. Noong Enero 1974, ang klaseng nagtapos ay *"ang pinakamalaking klase kailanman."*

> Hiniling sa akin na iabot ang mga Biblia. Nagsalita ako nang mga limang minuto at pagkatapos ay lumapit ang bawat isa upang tanggapin ang kaniyang Biblia. May 114 na Biblia ang naibigay sa mga lalaki. … Habang naglalakad kami sa gitna ng mga tao pagkatapos, marami ang may hawak na Biblia. Parang dumadalo kami sa isang Bible conference sa dami ng taong may dalang Biblia!
>
> Ken sa Woodside, Enero 24, 1974

Nang umalis ang mga Engle, ipinagpatuloy ito ni Cyril Brooks. Noong 1978, nagbigay siya ng mga Biblia sa 139 na nagtapos.

Noong 1972, sumulat si Ken mismo kay Pangulong Marcos, inaalala ang araw sa Baguio nang ibigay nila ni Fred Balanag sa Pangulo ang mga aklat ng Living:

> Una kong nakita ang Pilipinas nang maglingkod ako sa Fifth Air Force noong Liberation noong 1944-45. Bumalik ako sa Pilipinas noong 1951, hindi na may baril kundi sa pagkakataong iyon ay may "tabak ng Espiritu," ang Biblia.
>
> Ken kay Pangulong Ferdinand Marcos, Marso 13, 1972

Iniaabot ni Fred Balanag kay Pangulong Ferdinand Marcos ang mga aklat ng Living sa paliparan ng Baguio, Linggo, Mayo 12, 1968. Binili ni Ken ang mga ito sa OMF bookshop, at sinulatan ni Mary Lou.
Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Mula sa mga liham ni Ken noong Marso 25, 1970, Marso 13, 1972, Enero 24, 1974 at Abril 5, 1978.

Pumanaw si Fred Balanag noong Oktubre 20, 2026.

Sampung Libong Milya ang Layo

Umuwi ang pamilya para sa furlough noong Mayo 27, 1970, na isang taon ang inaasahan. Umabot ito ng tatlo, upang matapos ng mga anak ang pag-aaral.

Ngunit hindi tumigil ang gawain sa radyo. Gamit ang isang recorder na pang-studio na ipinadala sa kaniya ng mga kababaihan ng Workers Together, nagre-record si Ken sa bahay-bukid at ipinadadala sa koreo ang mga tape sa Manila.

> Bagaman 10,000 milya ang layo namin, nagsasalita kami roon araw-araw sa pamamagitan ng tape recording. Sa katunayan, mas maraming oras kami ngayon sa himpapawid kaysa kailanman.
>
> Ken, taglagas ng 1971

Lumago ang seryeng Living hanggang *Living Psalms* at *Living Proverbs*, at nagsimula ang isang bagong serye na talata-por-talata, ang *Moments of Meditation*. Nang ideklara ni Pangulong Marcos ang batas militar noong Setyembre 21, 1972 at ipasara ang mga istasyon, *"ang istasyon ng misyon, ang DZAS, ang unang istasyong hindi pag-aari ng pamahalaan na nakabalik sa himpapawid,"* na patuloy na pinatutugtog ang mga tape ni Ken. Dalawang beses sumulat ang isang lalaki sa India tungkol sa *Moments of Melody*.

> Ang kaunti ay marami kapag ang Dios ay naroroon!
>
> Ken sa Countryside Bible Chapel, Marso 20, 1972

Pakinggan: Moments to Remember

Natagpuan niyang bukas din ang Kansas. *"Kinailangan kong pumunta sa ibang bansa upang makauwi at makapasok sa ilan sa mga lugar na ito,"* isinulat niya. Nariyan ang Lions Club at Rotary, at ang KABI, kung saan naging pang-umagang programa ng Abilene ang *Moments of Melody*.

> `Ang Dios … ay hinirang ka upang iyong maalaman ang kaniyang kalooban.`
>
> Gawa 22:14, ang talata ni Ken para sa 1972

Mula sa mga liham ni Ken noong 1971–72.

Isang Furlough sa Kansas

Karen. Noong Pebrero 1972, ibinalita ni Ken sa matatanda ang tungkol sa pamilya. *"Nagtuturo si Karen ng isang klase ng Sunday School sa Kapilya. Tumugtog din siya ng gitara at sinamahan ang mga kabataang umawit sa huling pagpapalabas ng pelikula."* Labing-anim na taong gulang siya, at ang kapilya ay ang Grace and Truth, kung saan lumaki si Ken.

Kevin. Sa liham ding iyon:

> Dumadalo sina Kevin at Stanley sa isang Boys Brigade malapit dito. Sinabi sa akin ni Kevin na siya ang magbibigay ng debosyon ngayong gabi. Iyon ang magiging una niya.
>
> Ken sa Woodside, Pebrero 10, 1972

Noong Hunyo, anihan:

> Nagsisimula na ang anihan dito sa Kansas. Tumutulong kami ni Kevin sa gawain sa bukid sa taniman ng trigo ng aking kapatid. 73 taong gulang na si Dad at sumasakay pa rin siya sa combine kapag oras na niya. … Ito ang paborito kong panahon ng taon. Lagi nitong ipinaaalala ang sinabi ng Panginoong Jesus tungkol sa pagtingin sa mga bukid na mapuputi na upang anihin.
>
> Ken sa Woodside, Hunyo 27, 1972

> **Ako'y lalakad na may sakdal na puso sa loob ng aking bahay.**
>
> Mga Awit 101:2, ang talata sa itaas ng liham ni Ken noong Marso 1972

Mula sa mga liham ni Ken noong Pebrero 10, Marso at Hunyo 27, 1972.

Pabalik sa Bundok

Umalis ang pamilya sa Kansas noong Hunyo 23, 1973. Ang visa na pinanatili nilang *"may bisa mula pa noong 1957"* ay na-renew sa pamamagitan ng isang tawag sa telepono ni Ken Brooks mula sa Manila.

> `Lumilingon lamang kami at namamangha sa lahat ng ginawa ng PANGINOON mula nang umalis kami sa Kansas noong Hunyo 23.`
>
> Ken sa Woodside, Setyembre 10, 1973

Nagpupulong ang mga mananampalataya sa isang bahay, at ang Family Bible Hour ay sa carport. Noong Enero 1974, lumipat sila sa auditorium ng St. Theresa's College, isang nagsarang paaralang Katoliko. Ang isa sa mga gusali nito ay naging tirahan ni Heneral Yamashita noong digmaan. *"Iba ang uri ng kayamanang interesado kami,"* isinulat ni Ken.

> `Datapuwa't kung ang Espiritu niyaong bumuhay na maguli kay Jesus sa mga patay ay tumatahan sa inyo, ang bumuhay na maguli kay Cristo Jesus sa mga patay ay siya ring bubuhay sa inyong mga katawang may kamatayan sa pamamagitan ng kaniyang Espiritu na tumatahan sa inyo.`
>
> Roma 8:11, sa dingding ng studio ni Ken, "isang mabuting talata para sa 1974"

Nang unang Nobyembreng iyon, nagkaroon ng pagbibinyag: dalawang batang lalaki ng Brigade, isang batang mag-asawa mula sa kapitbahayan, isang misyonero ng OMF, at isa sa sariling mga anak ni Ken.

Mula sa mga liham ni Ken noong Mayo 2, Setyembre 10 at Nobyembre 26, 1973 at Enero 24, 1974.

Gospel Dimensions

Sa pagkakataong ito, may recording studio ang mga Engle sa bahay, katabi ng opisina ni Ken. Doon niya ginagawa ang mga programang labinlimang minuto, at ang limang minuto, at isang bagong bagay: mga isang-minutong spot na tinatawag na **Moments to Remember**. Noong Oktubre 1973, hiningi ng FEBC sa Manila ang lahat ng mga ito. *"Napagkasunduan naming lahat na napakahusay ng mga ito."*

> Marahil ay parang balewala ang tunog ko nang sabihin ninyong nagustuhan nila ang Moment to Remember. Ang totoo, tuwang-tuwa ako.
>
> Ken kina Glynn at Lela Dean, FEBC, Oktubre 26, 1973

Pakinggan: Moments to Remember

Kevin. Noong Abril 1974, sumulat si Ken sa kaniyang mga magulang sa Kansas:

> Tumutulong si Kevin sa aking studio… nagdudugtong ng mga tape. Malaki na ang naitutulong niya sa akin ngayon. Sa katunayan, nasabi ko na ba sa inyo na gumawa siya ng sarili niyang 15-minutong programa para sa mga tinedyer na tinatawag na GOSPEL DIMENSIONS. Hindi pa namin alam kung isasahimpapawid nila ito sa DZAS o hindi. May sample na sila ngayon.
>
> Ken sa kaniyang ina at ama, Abril 23, 1974

Labing-anim na taong gulang si Kevin. Nang Disyembre ring iyon, tumutulong siya sa pagsisimula ng isang Bible class sa campus ng Brent School. Makalipas ang limampung taon, ang batang nagdudugtong ng mga tape ang nagbalik sa himpapawid ng tinig ng kaniyang ama. Pinatutugtog ng KEEPM.org Radio ang mga programa ni Ken araw at gabi (Ikalimang Tomo).

> Hinayaan kong pumasok ang napakaraming bagay at hinayaan kong ang pinakagusto ko sa lahat…ang radyo ay mapunta sa "back burner." Pakiramdam ko'y nagkamali ako rito at balak kong pagbutihin ito sa 1974.
>
> Ken kay Glynn Dean, Pebrero 18, 1974

Mula sa mga liham ni Ken noong Oktubre 16 at 26, 1973, Disyembre 3, 1973, Pebrero 18 at Abril 23, 1974.

Mga Panandaliang Misyonero

Karen. Noong tag-init ng 1974, dumating ang labinsiyam na taong gulang na si Karen at ang kaniyang kapatid na babae mula sa Emmaus Bible School para sa dalawang buwan. Ipinadala sila ng Woodside, at tinawag sila ni Ken na *"mga panandaliang misyonero mula sa Woodside."* Lumapag sila sa Manila International Airport noong Lunes, Hunyo 24.

> Tinuruan ni Karen ng gitara ang ilan sa mga dalaga sa Kapilya…tinulungan din niya ang ilang guro ng SS sa flannelgraph. Natuwa silang makarating sa Binangonan at San Juan at makita ang napakaraming dating kaibigan.
>
> Ken kina Glynn at Lela Dean, Setyembre 16, 1974

Nagmakinilya ang kaniyang kapatid para kay Ken at sumulat ng mga script para sa *Moments to Remember*. Sumama si Karen kay Mary Lou sa Bible class ng mga kababaihan at tumulong sa mga bata at mga kabataan. Mga klase ng mga bata, musika, pagtuturo sa mga guro: ito ang uri ng gawaing babalikan niya at gagawin sa loob ng maraming taon sa Romblon.

Nang tag-init na iyon, nagpulong ang kumperensiya ng mga sundalo sa John Hay Air Base, at siyamnapung bata ang dumalo sa VBS sa kapilya sa Navy Road.

> Ipanalangin ninyo kami habang sinisikap naming abutin ang "kayumangging ginto"…ang mga tao sa lugar na ito, ng Ebanghelyo. Gawain ang pagmimina ng alinmang uri ng ginto.
>
> Ken sa Woodside, Setyembre 1974

Mula sa mga liham ni Ken noong Hunyo 27, Setyembre 16 at 20, 1974.

Kaya na Nilang Tumayo sa Sarili

> Ang ibig sabihin ng pangalang Baguio ay "bagyo."
>
> Ken, Nobyembre 1974, pagkatapos ng isang buwan ng mga bagyo

Puno ang huling taglamig sa Baguio. Isang pangkat mula sa Australia ng Gospel Literature Outreach ang dumating para sa apat na buwan, at nagkaroon ng anim na araw na Bible school na may walong klase bawat araw. *"Ang dalawang lalaking may asawa na hindi lumiban sa anumang sesyon ay dumalo sa 48 klase."* Isang bagong Bible class sa tahanan ang nagpulong sa mga Ibaloy, *"ang orihinal na mga mamamayan ng Baguio."*

Noong Marso 1975, may bago nang isinulat si Ken:

> Lalo't lalo naming nadarama na kaya na ng mga mananampalataya rito na tumayo sa sarili. Gayunman, labis naming nais na makita silang may sariling gusali.
>
> Ken kina Glynn at Lela Dean, Marso 19, 1975

Noong Mayo 1, 1975, sumulat siya sa matatanda sa Woodside na panahon na upang umuwi, alang-alang kay Mary Lou. Limang taon na nilang ipinapanalangin ang lupa para sa isang kapilya.

> Kapansin-pansin na makalipas lamang ang 21 araw ay dumating sa amin ang pagkakataong makakuha ng lupa para sa Kapilya.
>
> Ken, lumilingon, Hunyo 10, 1977

Nabili ang lupa bago sila umalis. Nagsimula ang pagtatayo noong Setyembre 15, 1975, at noong Disyembre 14, 1975, binuksan ang **Christian Fellowship Gospel Chapel** sa Morning Glory Street. Si Fred Balanag ang namuno sa matatanda nito. *"Ito'y kasunod ng pitong taon ng paglaganap ng ebanghelyo sa lugar na iyon,"* isinulat ni Ken.

Pumanaw si Fred Balanag noong Oktubre 20, 2026

> Sa kabuuan, naniniwala kami na naging mabuti para sa gawain ang aming pagkawala. … Hindi ito aming gawain…ito ay gawain ng Panginoon. Kung paanong kailangan kami ng aming mga anak sa isang panahon ngunit pagkatapos ay kailangan nilang tumayo sa sarili…gayundin ang aming mga anak sa pananampalataya.
>
> Ken sa matatanda ng Woodside, Hunyo 10, 1977

Mula sa mga liham ni Ken noong 1974–77.

IKATLONG BAHAGI

Patuloy na Nagpapadala

1975–1987 · Abilene, Kansas · at ang Pilipinas sa pamamagitan ng koreo at ng himpapawid

BINAGO OKTUBRE 12, 2026

Ang Aming Misyonero sa Pasipiko

Kevin. Pumasok si Kevin sa Navy sa Subic noong Mayo 1975, at di-nagtagal ay nasa Pilipinas na siyang muli. Mula noon, puno ng tungkol sa kaniya ang mga liham ni Ken.

> Ang aming panganay na anak na lalaki, si Kevin, ay nasa Malayong Silangan sa Navy. Kagagaling lamang niya sa Pilipinas. Tatlong beses siyang nakadalaw sa Baguio. … Para kaming si apostol Pablo sa I Tesalonica tatlo nang suguin niya ang kaniyang anak sa pananampalataya, si Timoteo, pabalik sa Tesalonica.
>
> Ken, tag-init ng 1976

> Ang aming anak na si Kevin ang aming kinatawan ngayon sa bahaging iyon ng mundo. … Noong bata pa siya, gustong-gusto niyang makinig sa mga tape tungkol kay Adoniram Judson. … Isinulat ko sa kaniya kamakailan na ngayon ay nagiging misyonero na siya sa bahaging iyon ng mundo, gaya ni Judson. (Higit pa tungkol kina Judson at Hudson Taylor →)
>
> Ken, Hulyo 22, 1976

> Ang aming misyonero sa rehiyon ng Pasipiko sa panahong ito ay ang aming anak na si Kevin.
>
> Ken sa Colton Gospel Chapel, Oktubre 30, 1976

Sa supply ship na USS *White Plains*, si Kevin at isa pang Kristiyano ang nangangasiwa sa mga pagsamba at nagpapalabas ng mga gospel film sa closed-circuit television ng barko. Sumulat sa mga Engle ang mga mananampalataya sa Baguio kung gaano sila pinalakas ng kaniyang mga pagdalaw, at *"kung gaano sila humanga sa pagiging hinog ni Kevin."*

Noong 1977, isinama niya sa Baguio ang isang kasamahan sa barko na nagngangalang Rick, mula sa carrier na *Midway*. Sa pagbalik sa barko, habang dumaraan sa mga bar, nagsalita si Rick tungkol sa kawalang-saysay ng ganoong buhay, at tinanong siya ni Kevin tungkol sa kaniyang kaluluwa.

> Ang kinalabasan ay bago nakabalik si Rick sa barko, nagtiwala siya sa Panginoon bilang Tagapagligtas. … Siya ang unang taong naakay ni Kevin sa Panginoon.
>
> Ken sa Woodside, Marso 2, 1977

Tinapos ni Rick ang *What the Bible Teaches* at nagpadala ng cassette recorder sa kapilya sa Baguio. Pagsapit ng Disyembre 1977, nakagawa na si Kevin ng *"siguro ikaanim niyang pagdalaw sa Pilipinas mula nang pumasok siya sa Navy."*

Mula sa mga liham ni Ken noong 1976–77.

Bunga sa Dallas

Kevin. Noong Abril 1985, tumunog ang telepono sa Abilene.

> Tumawag sa amin si Kevin ngayong linggo, na nakatira na ngayon sa Dallas. Sabi niya, mukhang malapit na siyang magkaroon ng Bible class kasama ang ilang Pilipinong nakilala niya roon. Ang isa sa kanila ay kumuha pa nga ng kursong "What the Bible Teaches" mula sa aming Bible School of the Air. Nakapananabik malaman na patuloy pa ring may bunga mula sa mga brodkast at kursong iyon. Ipanalangin ninyo si Kevin habang tinuturuan niya ang klaseng ito.
>
> Ken sa Woodside, Abril 1985

Ang isang kursong tumulong ang kaniyang ama na ipadala mula sa isang silid sa Manila ay bumalik sa kaniyang anak sa Texas makalipas ang tatlumpung taon. Nang Setyembre ring iyon, idinagdag ni Ken na nagtuturo si Kevin ng isang klase ng Sunday School sa Wheatland Bible Chapel *"at madalas mabigyan ng pagkakataong magsalita sa Family Bible Hour."*

Nang sumunod na tag-init, iniulat ni Ken *"ang malaking pangyayari kamakailan … ang kasal ni Kevin, ang aming panganay na anak, kay Cheryl Ferris"*; ang kaniyang mga magulang ay naging misyonero sa Korea, at *"ang dalawang ama ang nagsagawa ng seremonya."*

Mula sa mga liham ni Ken noong Abril at Setyembre 1985 at tag-init ng 1986.

Radyo mula sa mga Taniman ng Trigo

> `Ang kanilang tinig ay lumaganap sa buong lupa.`
>
> Roma 10:18, sa itaas ng liham-panalangin ni Ken, Disyembre 1977

Nagre-record si Ken sa silong ng Grace and Truth Gospel Chapel, sampung milya sa labas ng bayan, dahil *"ang pinakamalapit na bahay ay mahigit kalahating milya ang layo."*

- **Ang Emmaus Bible Hour.** Hiniling ng Emmaus na gawin niyang labinlimang-minutong programa ang mga kurso nito sa koreo. Unang isinahimpapawid ito sa KABI noong Linggo, Enero 14, 1979. Pagsapit ng 1981, may isang buong taon na ng mga ito, batay sa *What the Bible Teaches*, *Guide to Christian Growth*, *Lessons for Christian Living* at *Summary of the Bible*. Pagsapit ng 1986, dalawang taon na, at naririnig mula Georgia hanggang Nova Scotia. Nang taong iyon, ipinadala niya sa airmail ang mga script kay Rudy sa Manila, na tinawag ang mga ito na *"sagot sa panalangin."*
- **Ang Biblia, binabasa nang malakas.** Para sa FEBC, binasa niya ang buong Bagong Tipan, pagkatapos ang Mga Awit, Mga Kawikaan, Isaias at iba pa, nang walang komentaryo. Isinahimpapawid ito tuwing Linggo ng umaga nang 10:30 sa Manila at noong 1986 ay mula rin sa Iba, Zambales. *"Walang komentaryo. Ngunit alam ninyo ang mga pangako na ang Kaniyang salita ay hindi babalik sa Kaniya nang walang bunga!"* (Isaias 55:11)
- **Sa sariling bayan.** Isang limang-minutong maikling sermon sa KABI nang mga 732 beses, ang *"Outreach"* kasama ang mga Kristiyanong negosyante, at mga aralin sa Biblia sa cable Channel 8. Noong 1980, siya ang namuno sa public-access television ng Abilene.

Pakinggan: Moments to Remember

Noong 1980, isang sunog sa opisina ng Back to the Bible sa Manila ang sumira sa mga isandaang master tape, *"mga tape na paulit-ulit naming ginamit at kinopya pa at ipinadala sa ibang mga istasyon."* Nagpatuloy siya sa pagre-record.

> `Huwag tayong makuntento kailanman na maging "tagatanggap" lamang kundi maging "tagapaghatid" din.`
>
> Ken sa Woodside, Marso 30, 1976 (1 Tesalonica 1:8)

Mula sa mga liham ni Ken noong 1976–86.

Huwag Mag-alala Kung Mahirap Bigkasin

Mula Kansas, patuloy na nagpadala si Ken: mga materyales ng Sunday School at VBS sa Binangonan at Baguio, mga aklatan ng cassette, at mga aklat. Libreng nagbigay ng mga aklat ang mga publisher na Walterick sa Kansas City, at pagsapit ng 1983, mga limampung Pilipinong manggagawa at matatanda ang may kumpletong set ng aklat ni William MacDonald, ang kaniyang komentaryo sa Lumang Tipan. Tumulong siyang magbayad para sa mga estudyante sa panandaliang Bible school sa hilaga ng Manila, kung saan ang dating mga batang lalaki ng Brigade na ang nagtuturo.

Hiniling niya sa kaniyang mga tagasuporta na ipanalangin ang dalawang lugar sa kanilang pangalan.

> `Huwag kayong mag-alala kung mahirap bigkasin ang mga pangalan ng mga lugar. Alam ng PANGINOON kung ano ang inyong ipinapanalangin!`
>
> Ken sa mga Lee, Junction City, Pebrero 25, 1981

Noong 1985, siya ang pumili ng mga larawan at sumulat ng mga caption para sa *Grace Triumphant*, ang buhay ni Cyril Brooks. Pumanaw sina Dad at Mom Brooks noong 1986, magkalayo nang dalawang buwan. *"Tinanggap nila kami sa kanilang tahanan at ginabayan kami sa mga unang araw namin doon."* Nang Pebrerong iyon, sa People Power, nanatili sa himpapawid ang FEBC araw at gabi sa buong lakas.

> Hindi namin maiwasang magtaka kung ang ilan sa aming mga programa ay hindi kaya naisasahimpapawid habang nasa buong lakas ang mga transmitter sa gitna ng krisis??
>
> Ken sa Woodside, Marso 13, 1986

Mula sa mga liham ni Ken noong 1981–86.

Ang Sarili Naming Kinatawan

Karen. Noong Hunyo 1985, lumipad si Karen patungong Manila kasama ang summer team ng International Teams, na pinangungunahan doon ng kaniyang pinsang si Mark Dyer. Sumulat si Ken sa Woodside:

> Nakikipag-ugnayan kami sa pamamagitan ng liham sa mga taong ito ngunit ngayon ay naroon na ang sarili naming kinatawan mula sa pamilya. Pinahahalagahan namin ang inyong mga panalangin para kay Karen.
>
> Ken sa Woodside, Hunyo 1985

> Sampung taon na ngayon mula nang kami ay nasa Pilipinas. Ang aming anak na si Kevin ay nakabalik nang ilang beses upang dalawin ang mga mananampalataya noong siya ay nasa Navy. Ngayon, ang aming anak na si Karen ay naroon sa isang summer team … Isinulat niya ang pagtikim sa ilang tropikal na prutas na hindi na niya natikman sa loob ng maraming taon.
>
> Ken sa Woodside, Hulyo 11, 1985

Tumulong siya sa isang klinika at sa Bible camp sa hilaga ng Manila, at nakarating ang kaniyang team sa lahat ng tatlong lugar na pinaglingkuran ng kaniyang mga magulang: San Juan, Binangonan at Baguio. Umuwi siyang may mga regalo mula sa mga kaibigang Pilipino. *"Lalo na ang Binangonan ay tila sumusulong,"* ulat ni Ken.

> Sa loob ng mga 25 taon ay naglingkod kami bilang mga misyonero sa ibang bansa … ilan sa aming mga anak ay interesado na ngayon sa misyon.
>
> Ken sa Woodside, Setyembre 18, 1985

Mula sa mga liham ni Ken noong Hunyo, Hulyo 11 at Setyembre 18, 1985.

Ang Walang Hanggan Lamang ang Magpapakita

Mga 1983, nagtanong ang Woodside sa kanilang mga misyonero: ano ang naging kaibahang nagawa nito? Sumulat si Ken tungkol sa club ng mga batang lalaki. Isang nakatatandang Pilipino, na hindi pa mananampalataya, ang humiling sa kaniya ng ganoong club noong nag-aaral pa lamang si Ken ng wika. Lumapit kay Cristo ang mga bata at sinanay, at pagkatapos ay sila naman ang nagsanay sa iba. Naging matatanda, brodkaster, tagasalin at lider sina Rudy, Pete, Reny, Lino at Eliseo.

> Nasangkot kami sa iba pang uri ng gawain gaya ng radyo, gawain sa kabataan, Christ For Greater Manila, gawain sa kampo at iba pa, ngunit ang gawaing kalalarawan ko pa lamang ang tila nag-iwan ng pinakamalaking marka. Ang walang hanggan lamang ang magpapakita kung ano talaga ang mahalaga ngunit makalipas ang tatlumpung taon, iyan ang nakikita.
>
> Ken sa Woodside, mga 1983

Sinabi na niya ito sa ibang paraan noong 1965:

> Bilang mga misyonero, ang ilan sa amin ay naghasik ng mga unang binhi. Ngunit ngayon na ang panahon upang magkaroon ito ng ganap na lasang Pilipino.
>
> Ken kay Rudy Ponce de Leon, Agosto 13, 1965

At noong 1987, habang sumusulat tungkol sa isang embahador ng Pilipinas na ipinadala sa Washington bilang *"isang misyonero para kay Cristo na nagbabalatkayo bilang embahador"*:

> Kailangan nating lahat na maging misyonero, iyan sa palagay ko ang pinakabuod.
>
> Ken sa Woodside, Marso 17, 1987

Mula sa mga liham ni Ken noong Agosto 13, 1965, mga 1983 at Marso 17, 1987.

Ang Bundok, Muli

> `Tumawag ka sa akin, at sasagutin kita, at magpapakita ako sa iyo ng mga dakilang bagay, at mga makapangyarihang bagay, na hindi mo nalalaman.`
>
> Jeremias 33:3, "isang talatang laging sumasagi sa isip noong 1987"

Umuwi si Ken sa Panginoon noong Nobyembre 5, 2009. Hindi na niya nakita ang sumunod.

Si Karen ay bumalik. Naglingkod siya sa Pilipinas mula 1990 hanggang 1995, at muli mula 2012, sa pulo ng Romblon: gawain sa mga bata, ang mga ministeryo ng lokal na iglesia, at isang bake shop kung saan sinanay niya ang mga tao sa isang kasanayan at isang paraan ng paghahanapbuhay. Naglingkod sa kaniyang tabi ang kaniyang asawang si Patrick at tumulong sa pagsasalin ng ilan sa mga isinulat ni William MacDonald. Nang iuwi ng Panginoon si Patrick noong 2026, pinili ni Karen na magpatuloy, at babalik siya. Ang dalagang nagturo sa mga bata sa sala sa Kalye Malvar, at nagturo ng gitara sa mga dalaga sa kapilya noong 1974, ay naglingkod sa Pilipinas nang mas matagal kaysa sinuman sa mga anak nina Ken at Mary Lou.

Si Kevin ay bumalik din, sa paraan ng kaniyang ama: una sa pamamagitan ng radyo. Ang batang nagdudugtong ng mga tape sa studio sa Baguio at gumawa ng *Gospel Dimensions* ang nagpapatakbo ngayon ng **KEEPM.org**, ang KEE Philippine Missions, kung saan nasa himpapawid araw at gabi ang mga programa ni Ken, at may mga audio Bible para sa mga Pilipinong nagsasaulo ng Kasulatan. Noong 2026, nagretiro siya upang ibigay ang sarili rito, at babalik siya sa Pilipinas kasama si Karen. Tinawag siya ni Ken na *"aming misyonero sa Pasipiko"* noong si Kevin ay labinsiyam na taong gulang na marino. Makalipas ang limampung taon, totoo pa rin ito.

Ang ilan sa amin ay naghasik ng mga unang binhi, isinulat ni Ken. Patuloy pa ring sumisibol ang mga binhi, at dalawa sa mga batang nakakita sa kaniyang paghahasik ang bumalik sa larangan.

In HIS joy. (Sa KANIYANG kagalakan.)

Mula sa liham ni Ken noong Pebrero 1987 at sa mga alaala ni Kevin (Oktubre 2026).

Mga Christian Servicemen's Center

Unang nakita ni Ken Engle ang Pilipinas bilang isang sundalo, tail gunner ng isang B-24 noong 1945. Nang bumalik siya bilang misyonero noong Marso 1951, kabilang sa una niyang pinaglingkuran ang mga sundalong Amerikano na malayo sa kanilang tahanan.

Hindi nagtagal ay nakilala niya si **Jesse Miller**. Mekaniko si Miller ng Army sa Clark Field nang magsimula ang digmaan. Nakaligtas siya sa Bataan Death March at sa ilang taon bilang bihag sa Japan, nag-aral sa Bible school, at bumalik sa Pilipinas bilang misyonero. Noong 1954 ay itinatag nila ng kaniyang asawang si Nettie ang **Overseas Christian Servicemen's Centers** (ngayon ay Cadence International): mga tahanang malayo sa tahanan kung saan makakatagpo ang isang sundalo o marino ng pagkain, pag-aaral ng Biblia at mga Kristiyanong kaibigan.

Naroon si Ken halos sa simula pa lamang. Sa kaniyang patotoo na inirekord sa John Hay noong 1973, sinabi niyang tumulong siya sa **GI Gospel Hour**, nagsimula ng Bible class tuwing Biyernes ng gabi para sa mga lalaki ng Navy sa **Sangley Point**, at nagsalita sa unang kumperensiya ng mga sundalo noong taglagas ng 1951, na may iilan lamang na lalaki.

> Hindi ko maiwasang maalala ang una sa mga kumperensiyang ito, na ginanap sa Manila noong 1951 na may iilan lamang na lalaki. Nagkaroon ako ng pribilehiyong magsalita sa mga lalaking iyon.
>
> Ken sa Woodside, Oktubre 9, 1967

Sangley Point at Cavite

Ang Sangley Point ay ang istasyon ng U.S. Navy sa dulo ng Cavite, sa kabila ng Manila Bay. Ilang taong pabalik-balik si Ken sa mga lalaki ng Navy roon. Noong Marso 11, 1966, nakatala sa kaniyang talaarawan ang isang abalang araw: isang aralin sa Tagalog, isang klase sa language school, at pagkatapos, nang alas-dos y medya, nagmaneho sila ni Marvin Graves sa American Embassy, sumakay ng bangka patungong Sangley Point, at nagsalita siya tungkol sa Quiet Time. Alas-onse y kinse na ng gabi nang makauwi siya.

Sumasama rin si Mary Lou at ang mga bata. Noong Marso 1960, dumating ang liham ng matatanda ng Woodside na pumapayag sa kanilang furlough habang paalis ang pamilya kasama ni Ken patungong Cavite, para sa isang pulong ng mga sundalo ng Navy at ng kanilang mga asawa.

> `Patakbo ko itong dinala sa kotse.`
>
> Ken sa mga Kristiyano ng Woodside Bible Chapel, Marso 15, 1960

Noong Hulyo 1962 ay nagsalita siya sa isang kumperensiya ng mga sundalo sa Baguio. Nang sumunod na tagsibol, isang sundalo sa Japan ang nakarinig ng kaniyang labinlimang-minutong programa sa radyo at sumulat upang humingi ng mga aralin, para sa kaniyang sarili at para sa isang kaibigan.

Dalawang Beses sa Isang Taon sa Baguio

Nang lumipat ang pamilya sa Baguio noong 1967, ang mga sundalo ang dumating sa kanila. Sa Baguio umaakyat ang mga lalaking nagpapahinga mula sa Vietnam, at dalawang beses sa isang taon ay nagdaraos doon ng Bible conference ang mga servicemen's center.

Noong Oktubre 1967 ay nagsalita si Ken sa ika-32, na may mahigit sandaang lalaki mula sa Okinawa, Vietnam at sa mga base sa Pilipinas. Makalipas ang isang buwan, isang grupo mula sa isang aircraft carrier na kababalik lamang mula sa digmaan ang nagpalipas ng isang gabi sa tahanan ng mga Engle, at tumawag ang isang chaplain ng base para hilingin kay Ken na pamahalaan ang isang tatlong-araw na kumperensiya sa Air Base. Noong Enero 1968, si Dad Brooks ang isa sa mga pangunahing tagapagsalita, at nagsalita si Ken tungkol sa "Mga Misyon sa Pilipinas." Naglagay sila ng display ng mga kurso ng Emmaus at nakapagbenta ng mahigit siyamnapu, sa mga lalaki mula sa Vietnam, Okinawa, Taiwan, Guam at Pilipinas.

Noong Hulyo 1968, sa ika-34, ang tema ay "A Relevant God for a Restless Age." Mga 160 ang dumalo. Itinuro ni Ken ang Filipos tuwing alas-otso ng umaga, at apat na lalaki ang nagpahayag ng pananampalataya kay Cristo. Basahin pa: "Ang Apat na B" → "Ipanalangin na Matapos na ang Digmaang Ito" →

Mga Lalaki mula sa Unang Kumperensiya

Hindi nakalimutan ng iilang lalaki sa unang kumperensiyang iyon noong 1951 ang kanilang naranasan. Pagsapit ng Oktubre 1967, naisulat ni Ken na hindi bababa sa dalawa sa kanila ang namamahala na ngayon ng mga servicemen’s center.

Noong tag-araw ng 1971, habang nasa furlough, dumalo sina Ken at Mary Lou sa isang kumperensiya ng mga sundalo sa Colorado, na may mga 160 katao, at nakatagpo nila ang mga lalaking nakilala nila sa Pilipinas. Ang isa sa kanila ay naligtas sa orihinal na kumperensiya sa Manila. Siya na ngayon ang namamahala sa mga servicemen’s center sa Panama at sa Pilipinas.

Sa kumperensiya noong Agosto 1969, tumulong sina Ken at Ken Brooks sa mga seminar. Bumili ang mga lalaki mula sa buong Timog-silangang Asya, kasama ang Vietnam, ng mga tsart ng *What the Bible Teaches* upang manguna sa pag-aaral ng Biblia sa sarili nilang mga base. At noong Pebrero 1970, nagsalita si Mary Lou sa mga animnapung asawa ng mga sundalo sa isang retreat sa John Hay Air Base, kung saan siya ang organista ng kapilya ng base.

John Hay, 1974

Pagbalik sa Baguio noong 1973, muling nakibahagi si Ken sa mga kumperensiya. Noong Pebrero 1974, mga pitumpu't lima ang dumalo; tumulong siya sa isang seminar at nagsalita sa pangwakas na pagpipira-piraso ng tinapay. Pagkatapos ay inilibot niya sa Baguio ang mga dalawampu't limang sundalo at ang kanilang mga asawa, at naghain si Mary Lou ng cupcakes. Noong Marso ay nagdaos silang dalawa ng isang kumperensiya para sa mga asawa ng mga sundalo.

Nang Hulyo ng taong iyon, ginanap ang kumperensiya sa John Hay Air Base, si Dr. Gary Collins ng Trinity ang tagapagsalita at ang tema ay "Made Whole in Christ." Si Ken ang nanguna sa oras ng Biblia tuwing alas-otso ng umaga.

> Katatapos lamang dito sa Baguio ng ika-45 na kalahating-taunang Servicemen's Bible Conference. Mga 75 lalaki at ang kanilang mga asawa ang dumalo, karamihan ay mula sa Clark Field at Subic Naval Base. Kinatawan din ang aircraft carrier na 'Kitty Hawk.' Ipanalangin ninyo ang mga sundalong ito at ang kanilang mga asawa, at gayundin ang mga naglilingkod sa mga servicemen's center na nagsisikap na sumaksi para kay Cristo.
>
> Ken, sa magasing MISSIONS, Mayo–Hunyo 1974

Noong Setyembre ay mahigit sandaan ang dumalo, mula sa Clark, Subic at mga barko ng Navy; sumulat ang isang chaplain mula sa carrier na *Oriskany* upang magpasalamat. Isa pang kumperensiya ang nagbukas sa taong 1975.

Isang Center sa Fort Riley

Kahit sa Kansas, patuloy na hinanap ni Ken ang mga sundalo. Ilang milya lamang mula sa Abilene ang Fort Riley, ang malaking base ng Army, katabi ng Junction City. Noong Nobyembre 28, 1971, isinulat ni Mary Lou sa kaniyang talaarawan:

> Tumawag si Dick Patty - darating sa Miyerkoles upang tingnan ang Junction City para sa Servicemen’s Center.
>
> Mary Lou, Nobyembre 28, 1971

Makalipas ang dalawang linggo, hiniling ni Ken sa mga mananampalataya sa Woodside na ipanalangin ang isang servicemen’s center sa Fort Riley. Kasama niya rito ang isang pulis sa Junction City at ang asawa nito, at sinuri nila ang bayan kasama ng isang kinatawan ng Overseas Christian Servicemen’s Centers.

Nagpatuloy ang pagkakaibigan. Noong Enero 1983, dalawang lalaki mula sa mga servicemen’s center, sina Bob Hingham at Sid Henry, ang dumaan sa Abilene para mag-almusal, at isinulat ni Ken ang tungkol sa mga kaibigang may ugnayan kina “Nettie at Jessie Miller.”

Ang Gospel Hour sa Clark Field

Kevin. Noong Mayo 1975 ay pumasok si Kevin sa Navy sa Subic. Nang Setyembre, pagkatapos ng boot camp, isinulat ni Ken na nakikisama siya sa Laurel Chapel at tumutulong sa **Servicemen's Center sa San Diego**.

Nang sumunod na tagsibol ay nasa Pilipinas muli si Kevin, sakay ng USS *White Plains*. Noong Mayo 8, 1976, isinulat ni Ken sa mga mananampalataya sa Woodside na balak ni Kevin na dumalo sa Gospel Hour sa **Christian Servicemen's Center sa Clark Field**, at pagkatapos ay umakyat sa Baguio. Inihambing niya ito sa pagsugo ni Pablo kay Timoteo pabalik sa Tesalonica.

Dalawampu't limang taon matapos magsalita si Ken sa iilang lalaki sa unang kumperensiya, ang kaniyang anak ay isa na sa mga sundalo sa center. Basahin pa: "Ang Aming Misyonero sa Pasipiko" →

Idadagdag ang mga larawan.

Mula sa teyp ng patotoo ni Ken noong 1973; sa kaniyang mga liham noong 1960–1983 at talaarawan noong Marso 11, 1966 (sa kuwento ni Gordon na "Thrilled"); sa mga pahina ng panalangin ng magasing MISSIONS noong 1974; sa talaarawan ni Mary Lou noong 1971. Tungkol kay Jesse Miller, ang kaniyang obitwaryo sa Denver Post, 2001.

Si Ken at ang Kaniyang mga Kamera: Para Lamang sa Katuwaan

Photographs We Wish Our Father Had Taken: The Camera Artistry of Kenneth Ercil Engle, nina Kevin Leonard Engle at Gordon Scott Engle.
Pabalat, koleksiyon ni Kevin Engle

Bihirang walang dalang kamera si Itay. Nag-iwan siya ng mga tatlumpung libong litrato at slide. Ang aklat na ito, na isinusulat pa, ay para lamang sa katuwaan.

Isinusulat pa. Idadagdag ang iba pang impormasyon.

Mahahalagang Yugto

1924	Isinilang noong Nobyembre 9, sa bukid sa timog ng Abilene, Kansas
1942	Nanalo ng unang gantimpala sa pambansang patimpalak sa pagtatalumpati ng FFA, Kansas City, sa "Food, Our Weapon"
1943–45	Army Air Forces; tail gunner ng B-24, Fifth Air Force, sa itaas ng Pilipinas
1946–50	Moody Bible Institute; estudyanteng announcer sa WMBI
1950	Ipinagkatiwala sa gawain ng Panginoon ng Austin Gospel Hall, Chicago, at ng Grace and Truth Gospel Chapel, Abilene; binigyan siya ni William MacDonald ng card ng mga iglesiang madadalaw
1951	Marso 17: dumaong sa Manila; Bible School of the Air; nagsalita sa unang kumperensiya ng mga sundalo
1952	Pebrero 2: unang pulong ng Brigade, San Juan Elementary School
1953	Abril 26: ikinasal kay Mary Lou Leonard, San Juan Gospel Hall
1955	Isinilang si Karen sa San Juan; unang furlough

Ang San Juan Gospel Hall sa Maynila, kung saan ikinasal sina Ken at Mary Lou noong Abril 26, 1953. Sa paniniwala ni Kevin, si Itay ang lalaking nakaputi sa may pintuan na nakatalikod.

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Sina Ken at Mary Lou, 1953

Sina Ken at Mary Lou sa araw ng kanilang kasal, Abril 26, 1953, sa compound ni Cyril Brooks sa San Juan, Rizal, pagkatapos ng kasal sa San Juan Gospel Hall. Ang buong larawan at ang kuwento ng araw na iyon ay nasa Ikalawang Tomo, "Dalawang Talata at Dalawang Singsing."

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

1957	Pabalik sa Manila, Enero 10; isinilang si Kevin sa San Juan; nagsimula ang mga taon sa Binangonan
1958	Mga pulong pang-ebanghelyo sa Mindanao
1959	Nagturo sa FEBIAS; lumampas sa 328,000 ang estudyante ng Bible School of the Air
1960	Nagtayo ng kapilya ang Binangonan; furlough
1962	Ikasampung anibersaryo ng Brigade; Highland Bible Conference
1963	Krusada ni Billy Graham sa Manila; labing-isa ang bininyagan sa Binangonan; umuwi dahil sa kalusugan ni Mary Lou; faculty ng Emmaus Bible School, Setyembre 9, sa paanyaya ni William MacDonald
1965	Mga mensaheng "Bread of Life" sa WMBI; pabalik sa Manila noong Disyembre
1966	*Living Letters* sa DZAS; mga gospel billboard; nagsimula ang gawain sa Taytay, Agosto 28
1967	Unang Tagalog na billboard; ikalabinlimang anibersaryo ng Brigade; ika-isang milyong estudyante ng BSA; "Give Us This Mountain," Hunyo 3; Baguio; *Children's Bible Hour* sa DZBS, Setyembre 2; nagsimula ang *Moments of Melody*, Oktubre 1

Mahahalagang Yugto, karugtong

1968	Naligtas sina Evelyn at Fred Balanag; mga Bible class sa tahanan; nagtuturo si Karen sa mga bata
1969	Sunday School at Family Bible Hour sa sala; si William MacDonald ang nanguna sa unang bautismo sa Baguio; *Moments of Melody* sa 17 istasyon
1970	Quonset hut sa Navy Road; mga Biblia sa 65 kadete ng PMA (nagsimula ang taunang kaloob mga 1968); furlough mula Mayo 27
1970–73	Abilene; "mas maraming oras sa himpapawid kaysa kailanman"
1972	Batas militar; DZAS ang unang nakabalik sa himpapawid
1973	Pabalik sa Baguio, Hunyo; *Moments to Remember*
1974	Bulwagan ng St. Theresa's College; *Gospel Dimensions* ni Kevin; si Karen ay panandaliang misyonero
1975	Panandaliang Bible school; umalis sa larangan noong Hunyo; binuksan ang Christian Fellowship Gospel Chapel, Disyembre 14

1976–77	Si Kevin, "ang aming misyonero sa Pasipiko," dumalaw sa Baguio; naakay si Rick sa Panginoon
1978	Ipinagkatiwala sa gawain sa sariling bayan ng Grace and Truth
1979	Unang isinahimpapawid ang *Emmaus Bible Hour*, Enero 14
1980	Nawala ang mga master tape sa sunog sa Back to the Bible, Manila
1985	Si Karen ay kasama ng International Teams sa Pilipinas; *Grace Triumphant*
1986	People Power; mga script ng Emmaus kay Rudy
1987	"Tatlumpu't anim na taon na ang nakalipas ngayong araw…"
2009	Umuwi sa Panginoon, Nobyembre 5, Abilene
2026	KEEPM.org Radio; bumalik sina Kevin at Karen sa Pilipinas

Mga Araw na Inaalala ni Ken

Inaalala niya ang mga anibersaryo gaya ng pag-alala ng ibang tao sa mga kaarawan. Ilan sa mga ito, sa sarili niyang mga salita:

- *"Dalawampung taon na ang nakalipas ngayong tag-init nang ako'y ipagkatiwala sa gawain ng Panginoon."* (Abril 1970)
- *"Labing-anim na taon na mula nang una akong dumating sa Pilipinas."* (Hunyo 1967)
- *"Tungkol sa kasaysayan, 14 na taon na ang nakalipas nang kami ay nasa Baguio para sa aming pulot-gata sa ganito ring panahon ng taon."* (Mayo 1967)
- *"Ipinagdiwang namin ang ika-17 anibersaryo ng Bible School of the Air at ang pagpapatala ng ika-isang milyong estudyante."* (Mayo 1967)
- *"Siyanga pala, ipinagdiwang namin ang aming ikasampung taon sa gawain ng Brigade sa isang espesyal na pulong noong Marso."* (1962)
- *"Isang taon na ngayong araw mula nang lumapag ang aming eroplano sa Manila International Air Port."* (Disyembre 1966)
- *"Labing-anim na taon na kaming nakikibahagi sa ministeryo ng brodkast sa DZAS."* (Setyembre 1967)
- *"Dalawampu't limang taon na ang nakalipas nang pumunta ako sa Pilipinas bilang misyonero. Tatlumpu't isang taon na ang nakalipas nang naroon ako para sa aking bansa."* (1976)
- *"Naaalala ko ang inyong Kapilya bilang isa sa mga hinintuan ko bago ako pumunta sa Pilipinas bilang misyonero sa unang pagkakataon, dalawampu't limang taon na ang nakalipas."* (Oktubre 1976)
- *"Mga 32 taon na mula nang una akong magpaalam sa inyo roon at maglayag patungong Pilipinas."* (Disyembre 1982)
- *"Sampung taon na ngayon mula nang kami ay nasa Pilipinas."* (Hulyo 1985)
- *"Tatlumpu't anim na taon na ang nakalipas ngayong araw nang simulan ko ang aking gawaing misyonero sa Pilipinas."* (Marso 17, 1987)

Mga Talata ni Ken

Ang kaniyang talata para sa taon

- **1967** Isaias 43:19, "Narito, ako'y gagawa ng bagong bagay"
- **1970** Nehemias 2:20, "kami … ay magsisibangon at magtatayo"
- **1972** Gawa 22:14, "hinirang ka upang iyong maalaman ang kaniyang kalooban"
- **1974** Roma 8:11, sa dingding ng kaniyang studio
- **1979** Deuteronomio 32:3, "Sapagka't aking itatanyag ang pangalan ng Panginoon"
- **1980** Mga Awit 96:3–4, "Ipahayag ninyo ang kaniyang kaluwalhatian sa gitna ng mga bansa"
- **1984** Mga Awit 105:1, "Ipabatid ninyo ang kaniyang mga gawa sa gitna ng mga bayan"
- **1985** Deuteronomio 33:27, "Sa ibaba'y ang walang hanggang mga bisig." (*"Pag naisip ko, kailangan natin ang talatang iyan bawat taon."*)
- **1987** Jeremias 33:3, "Tumawag ka sa akin, at sasagutin kita"

Mga talata sa itaas ng kaniyang mga liham

Mga Awit 84:11 at Ruth 1:16 (ang mga talata sa kasal, 1953) · Mga Bilang 13:30 (1963) · Isaias 50:4 (1963) · Isaias 26:3 (1963) · Mga Kawikaan 1:33 (1964) · Isaias 42:6 (1965) · I Corinto 15:58 (1965) · Habacuc 2:2 (1966) · Josue 14:12 (1967) · Isaias 66:2 (1967) · Job 34:32 (1967) · Filipos 4:4–7 · Efeso 5:17 (1968) · II Corinto 4:7 (1968) · Isaias 40:29–31 (1969) · Mga Awit 127:1 (1969) · Colosas 1:28 (1969) · Mga Awit 32:8 (1970) · Jeremias 10:23–24 (1970) · Juan 1:12–13 (1971) · Mga Awit 9:1 (1971) · Mga Awit 101:2 (1972) · Santiago 5:16 (1972) · Mga Awit 139:3 (1972) · I Tesalonica 1:8 (1973, 1976) · Colosas 1:10 · Mga Awit 67:1–2 (1976) · Roma 10:18 (1977) · Gawa 26:17–18 (1978) · Filipos 2:13 (1981)

Mga Sagot para sa Ikalimang Tomo

Nagtapos ang Ikalimang Tomo, tungkol sa gawain ni Ken sa radyo, sa mga bukas na tanong. Sinasagot ng mga liham ang ilan sa mga ito.

- **Kailan at saan nagsimula ang Moments of Melody?** Noong Oktubre 1, 1967, alas-sais ng umaga, sa DZBS sa Baguio. Napasama ito sa DZFE ng FEBC sa Manila noong Nobyembre ng taong iyon.
- **Ang Moments to Remember?** Mga isang-minutong spot, sinimulan sa Baguio sa huling bahagi ng 1973 sa isang komersiyal na istasyon. Noong Oktubre 1973, hiningi ng FEBC ang lahat ng mga ito, at noong 1974 ay isinahimpapawid din sa DZBS.
- **Ang gantimpala sa FFA?** Noong 1942. Nanalo si Ken sa rehiyonal na patimpalak sa Chicago noong Agosto 10 sa talumpating may pamagat na "Food, Our Weapon," at pagkatapos ay sa unang gantimpala sa pambansang patimpalak sa kumbensiyon ng FFA sa Kansas City nang Oktubre ring iyon.
- **Ang seryeng Living?** Nagsimula ang *Living Letters* sa DZAS noong 1966, simula sa Unang Corinto. Sumunod ang *Living Gospels* (1968), *Living Prophecies* (1969–70), *Living Psalms* at *Living Proverbs* (1972), tig-labinlimang minuto, karamihan ay tuwing Linggo ng umaga nang 9:15.
- **Mga istasyon pagkatapos ng 1975?** KABI Abilene, KSKG-FM Salina at KLJC Kansas City para sa *Moments of Melody*. Ang *Emmaus Bible Hour* ay nasa KABI at sa mga istasyon sa Georgia, Florida, Wisconsin, Texas, Nova Scotia at iba pa. Isinahimpapawid ng DZAS, DZFE-FM, ng istasyon sa Iba at ng shortwave ng FEBC ang mga pagbasa ng Kasulatan.

Mula sa mga liham ni Ken noong 1967–86 at sa mga clipping ng pahayagan noong 1942.

Pakinggan: Moments to Remember

Mga Pinagkunan

Hinango mula sa: isang 509-pahinang scan ng mga minakinilyang liham ni Ken at ng mga papeles na iningatang kasama ng mga ito, 1942–1987 (file na "KEE Letter 52-75"): ang kaniyang mga liham-panalangin, ang kaniyang mga liham sa Woodside Bible Chapel at sa iba pang asembleya, mga liham sa kaniya mula sa mga Pilipinong kamanggagawa, ang newsletter ng Emmaus Bible School (taglagas ng 1963), *Know Your Missionaries* (1977), *Christian Missions in Many Lands* (1977), ang *Abilene Reflector-Chronicle* at isang pahayagan sa Kansas City (1942). Ang kasalukuyang gawain nina Karen at Kevin ay mula kay Kevin (Oktubre 2026). Ipina-scan nina Kevin at Gordon ang mga liham ni Ken mga dalawampung taon na ang nakalipas.

Mga Kasamang Aklat

Katabi ng limang tomo ng kuwento ang walong kasamang aklat.

Herald of Christ: Ang Kuwento ni Rudy Ponce de Leon
San Juan, Rizal · 1951–1996

Grace Triumphant
ang talambuhay ni Cyril H. Brooks · © 1985 · sa Ingles

"Mary Lou, Mary Lou": Ang Kuwento nina Evelyn at Fred Balanag
Lungsod ng Baguio · 1968–2010

Cheryl
Cheryl Lyn Engle · ang kaniyang buhay, musika at sariling mga salita

Karen, Patrick, at Romblon: "Dinadala ang Pangitain"
keepm.org · ang Emmaus app · Moments to Remember · sina Karen at Patrick

Mga Kuwento ng Pamilya at mga Kaibigan
Mga kaibigan ng gawain · mga kuwento ng pamilya · sanggunian ng pamilya

Mga Alaala ni Kevin
Kevin Engle · sa sarili niyang mga salita · Stewards Foundation · Sa Sariling mga Salita ni Itay

> **Faithful Men: Isang Aklatan ng mga Klasikong Kristiyano**, mula sa PlymouthBrethren.org: mga manunulat na Brethren at mga buhay ng misyonero, mahahanap ayon sa may-akda, Kasulatan at paksa. Buksan ang library ↗

Talaan ng Nilalaman ng buong serye →

Lahat ng link sa serye, sa iisang lugar →

Ang Susunod

Ito ay isa sa walong kasamang aklat ng *Panginoon, Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito*. Nasa Talaan ng Nilalaman ang lahat ng aklat ng serye.

> Ingatan sila para kay Jesus hanggang sa walang hanggan.
>
> ang panalangin sa likod ng KEE Philippine Missions

Edisyong Tagalog, Oktubre 11, 2026 · salin ng pampublikong edisyon sa Ingles, hanggang sa mga kuwento ni Gordon na "Prays for Us Daily" (Oktubre 10, 2026), "ML + I," "Two Candles" at "The Wedding," ang mga liham ni Ken noong digmaan, 1943–45, ang mga liham ng 1950–51, "Herald of Christ" (ang kuwento ni Rudy Ponce de Leon), "Mary Lou, Mary Lou" (ang kuwento ni Evelyn Balanag), "The Landlord and the Projectionist," at ang listahan ng mga link

READ IN ENGLISH →

BINAGO OKTUBRE 23, 2026

Panginoon,

Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito

KASAMANG AKLAT · HERALD OF CHRIST: ANG KUWENTO NI RUDY PONCE DE LEON

Mula Lancaster County PA hanggang Kalye Malvar, Lungsod ng Baguio, Pilipinas

Engle · Robson · Leonard · Haines

Ken at Mary Lou Engle · Edisyong Tagalog

Herald of Christ: Ang Kuwento ni Rudy Ponce de Leon

San Juan, Rizal · 1951–1996

HERALD OF CHRIST 3
- Rudy Ponce de Leon: Isang Kronolohiya 4
- Rudy 7
- "May Bayad Po Ba?" 9
- Rodolfo Ponce de Leon 11
- Bininyagan si Rudy 19
- Buong Panahon para sa mga Batang Lalaki 22
- Apat na Araw sa Kansas 30
- Mga Iskrip para sa Radyo 32
- Isang Klase ng mga Batang Lalaki na Naging Club 35
- Ang Sariling Aklat ni Rudy 37
- Mga Pinagkunan 38
- Mga Kasamang Aklat 39

KASAMANG AKLAT

Herald of Christ

Ang Kuwento ni Rudy Ponce de Leon · San Juan, Rizal · 1951–1967

BINAGO OKTUBRE 15, 2026

☀ Sina Karen at Patrick sa Romblon

Rudy Ponce de Leon: Isang Kronolohiya

Ang buong kuwento sa isang sulyap, mula sa mga talaarawan at liham ni Ken. Ikinukuwento nang buo ang bawat petsa sa mga susunod na pahina.

Okt 18, 1939	Isinilang si Rodolfo “Rudy” Ponce de Leon.
Set 30, 1951	Nagsimulang pag-usapan ni Ken ang isang Brigade club para sa mga batang lalaki: “hakbang-hakbang, ayon sa pangunguna Niya.”
Peb 2, 1952	Unang pulong ng club sa San Juan. Nagtanong si Rudy, “May bayad po ba?” Sabi ni Ken, wala.
Abril 1952	Binigkas ni Rodolfo nang wasto ang Juan 1:10-12 at sinabi kay Ken na nagtiwala na siya sa Panginoon.
Peb 1953	“Rudy + Max passed swim” sa lakad ng Brigade sa Happy Valley.
Okt 10, 1953	Tumanggap si Rudy ng tropeo sa Brigade Night.
Hun 26, 1954	Binigyan ng Biblia sina Rudy, Reny, Ibarra at Max.
Ene 8, 1955	Ang “tapat na tatlo” ayon kay Ken: sina Rudy, Reny at Doming.
Mar 31, 1955	Dumalo sina Ken at Reny sa pagtatapos ni Rudy.
Hun 19, 1955	Nag-chalk talk sina Rudy at Reny; sumama si Rudy sa mga pulong sa Bilibid.
Hul 31, 1955	Inilaan ni Rudy ang kaniyang buhay sa Panginoon.
Set 4, 1955	Bininyagan si Rudy sa San Juan.

Rudy Ponce de Leon: Isang Kronolohiya (karugtong)

Ene 1962	Pinangunahan nina Rudy at Reny ang isang rally ng mga bata sa San Juan.
Tag-araw 1962	Si Rudy ang camp director ng Highland Bible Conference; sampung taon na ang Brigade.
Taglagas 1966	Iniwan ni Rudy ang trabaho bilang announcer sa FEBC para sa buong-panahong gawain sa mga batang lalaki; inedit niya ang isang Boys Handbook.
Bago 1969	Nakamit ni Rudy ang Herald of Christ, ang kauna-unahan sa Philippine Brigade.
1969	Ikinasal si Rudy kay Uping sa San Juan. Siya ang editor ng babasahing *Bright and Keen*.
Mar 1972	Ika-20 anibersaryo ng Brigade: 17 grupo.
1973	22 club at 126 sinanay na lider, pinangungunahan ng “isa sa mga orihinal na kasapi.”
Mar 18, 1975	Sa Baguio, nangaral si Rudy tungkol sa “Dalawang Saul.”
Mga 1977–80	Tatlong taon sa New Zealand; si Rudy ang pangulo ng mga estudyante sa kaniyang Bible college.
Peb 1980	Dinalaw ni Rudy sina Ken at Mary Lou sa Abilene, Kansas: “isa sa aming mga Timoteo.”
1981	Nagturo si Rudy sa isang maikling Bible school sa lugar ng kampo.
1986	Inirekord ni Rudy ang Bible School of the Air para sa FEBC; pinadalhan siya ni Ken ng 52 iskrip.

Rudy Ponce de Leon: Isang Kronolohiya (karugtong)

Mula 1986	Pinangunahan nina Rudy at Uping ang mga libreng medical mission: mahigit 17,000 ang nagamot pagsapit ng 1995.
Nob 1987	Elder na si Rudy sa San Juan; binasa ang kaniyang panalangin sa pagbubukas ng Kongreso.
Dis 1991	Pagkatapos ng Pinatubo, iniulat ni Rudy na natabunan ng lahar ang kapilya sa Pabanlag.
1995–96	Isinulat ni Rudy ang mga liham-panalangin ng San Juan Gospel Chapel: mga kampo, medical mission, at isang klase ng mga batang lalaki na “naging club.”
Mga 1997	Muling naging paraan ng pag-abot ang isang boys’ club sa San Juan. “Natulungan siya ng isang boys’ club noong bata pa siya.”
Ngayon	Libre na ang sariling aklat ni Rudy sa Our Faithful Men, at may darating pang iba.

Rudy

Tuwing umuuwi si Ken sa furlough at tumatayo para magsalita sa isang iglesia, may mga pangalang lagi niyang binabanggit. Isa si **Reny Garantuza**. Isa pa si **Lino Aragon**. Ngunit ang pangalang pinakamadalas niyang balikan ay si **Rudy Ponce de Leon**, ng San Juan, Rizal.

Isa si Rudy sa mga batang lalaki sa kauna-unahang boys' club (samahan ng mga batang lalaki) na sinimulan ni Ken matapos siyang dumating sa Pilipinas noong Marso 1951. Ang club na iyon ang naging **Christian Service Brigade**. Doon lumaki si Rudy, mula roon siya biniyagan, at siya ang naging kauna-unahan sa Philippine Brigade na nakaabot sa pinakamataas nitong karangalan, ang **Herald of Christ**. Sa paglipas ng panahon, siya ang nanguna sa buong gawain, na lumago hanggang dalawampu't dalawang club sa buong Pilipinas. Ilang taon siyang nag-aral sa isang seminaryo sa New Zealand, at mula noon ay naglingkod na siya sa Panginoon sa mga asembleya sa San Juan at sa malalayong lugar pa.

Ipinanganak si Rudy noong Oktubre 18, 1939. Sa pagkakasulat nito, buhay pa siya: naging 87 taong gulang siya noong Oktubre 18, 2026. Ang mga kuwentong susunod ay para sa kaniya gaya rin ng para sa sinuman.

Sabi ni Kevin, pagdating sa paglago ng programa ng Brigade, *"Si Rudy talaga iyon."* Si Evelyn Balanag ang puso ng kuwento sa Baguio. Si Rudy naman ang puso ng kuwento sa Manila.

Si Rudy Ngayon

Si Rudy Ponce de Leon sa kaniyang ika-87 kaarawan, Oktubre 18, 2026, habang dumadalaw sa kaniyang pamangking si Albert Alfonso sa California. Si Albert ay anak ni Eleazer "Ely" Alfonso, na tumulong kay Ken noong una siyang dumating sa Pilipinas.

Mula sa pagbati sa kaarawan ng Brethren Movement in the Philippines

"May Bayad Po Ba?"

Dumating si Ken sa Manila noong Sabado, Marso 17, 1951, at tumira kasama nina Cyril at Anna Brooks sa San Juan. Sa loob lamang ng ilang linggo, may mga klase na siya para sa mga bata tuwing Sabado ng hapon. Pagsapit ng Hulyo, nagtuturo na siya ng P.E. sa mga batang lalaki sa Grace Christian High School: mga ehersisyo, mga laro, at mga kuwento ng mga Kristiyanong atleta at misyonero na isinasalaysay sa pagitan ng mga pagsasanay.

Nang taglagas na iyon, nagsimula siyang magsalita tungkol sa isang bagay na higit pa roon.

> `Kinausap si Steve tungkol sa Brigade. Pagkatapos ay kinausap si Noel. Lubha akong napalalakas ang loob, hakbang-hakbang habang Siya ang nangunguna.`
>
> Ken, Linggo, Setyembre 30, 1951

Kabilang sa mga batang lalaki ng San Juan na dumalo sa bagong club si Rudy, isang batang mga labindalawang taóng gulang. Ayon sa pagkukuwento ni Ken sa mga iglesia sa kanilang bayan, at ayon sa alaala ni Kevin, lumapit si Rudy sa binatang Amerikano na may isang tanong muna.

"May bayad po ba para dumalo sa boys' club?"

"Walang bayad," sagot ni Ken sa kaniya.

Kaya dumalo si Rudy. At patuloy siyang dumalo sa buong buhay niya.

Sa Sariling mga Salita ni Ken

Makalipas ang tatlumpu't limang taon, sa pagsulat niya sa Woodside Bible Chapel, si Ken mismo ang nagkuwento nito.

> Habang kinakausap ko ang mga batang lalaki tungkol dito, nagtanong ang isang batang nagngangalang Rudy kung magkano ang bayad. Sinabi kong libre ito, walang bayad sa pagiging kasapi. Dumating siya at ang kaniyang mga kaibigan. Mahilig silang maglaro ng basketball. Naaalala ko pa nga, minsang nakasakay kami sa isang dyip sa may Manila, nakita kong gumulong palabas sa kalye ang pinakaiingatang bola ni Rudy, sa tingin ko iyon lang ang bola namin, at nasagasaan ito ng sumunod na kotse!
>
> Ken, liham sa Woodside Bible Chapel, Mayo 19, 1987

Nakatulong na si Ken sa isang grupo ng Brigade noon, sa Austin-Woodside sa Chicago, kaya Brigade ang unang pumasok sa isip niya. Noong 1984, idinagdag niya kung paano nabuo ang club sa San Juan:

> Lumapit sa akin ang isang nakatatandang lalaking Pilipino na hindi pa ligtas at humiling ng ganoong club para sa mga batang lalaki. Dahil Brigade ang may karanasan ako, iyon ang aming itinatag.
>
> Ken, "What Difference Does It Make?", Marso 1984

Rodolfo Ponce de Leon

Ang liham-panalangin ni Ken para sa Abril 1952 ay may isang pangalang malalaki ang titik sa itaas: **RODOLFO PONCE DE LEON**. Sa ilalim nito ang listahan ng mga unang batang lalaki: Maximo Romos, Reynaldo Garantuza, Fred Ison, Alberto Ramos, Rodolfo de los Santos, Benedicto Gatdula. Para makapasa sa mga pagsusulit ng club, isinulat ni Ken, nagsasaulo ang mga bata ng mga talata at araw-araw na nagbabasa sa aklat ng Marcos.

> Noong isang araw, dumating si Rodolfo Ponce de Leon para kumuha ng pagsusulit. Nasabi niya nang walang mali ang Juan 1:10-12. Pagkatapos ay tinanong ko siya kung alam niya kung ano ang ibig sabihin ng tanggapin ang Panginoong Jesus gaya ng sinasabi ng talata. Sumagot siya na ang ibig sabihin nito ay sumampalataya sa Kaniya o magtiwala sa Kaniya. Tinanong ko si Rodolfo kung nagtiwala na siya sa Panginoon. Mabilis at nakangiti niyang sinabi na oo.
>
> Ken, liham-panalangin, Abril 1952

Sinabi ng isang Kristiyanong pamilya kay Ken na ang bata ay *"nagdadala na ngayon ng kaniyang Bagong Tipan sa paaralan bilang patotoo mula nang sumali siya sa Brigade."* Si Rodolfo ay si Rudy. Si Reynaldo, ikalawa sa listahan, ay si Reny Garantuza, na makakasama niya sa buong kuwento.

Ang mga Unang Batang Lalaki

Mga batang lalaki ng San Juan Brigade sa unang taon nito, 1952, kasama ang isang batang lider na nakaluhod sa harap. May hawak na handbook para sa mga batang lalaki ang isang bata. Isinulat ni Ken sa slide ang mga pangalan nina Rudy at Reny.

Larawang kuha ni Ken Engle · Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Masigla at Masigasig

Ano ang ginagawa ng mga bata? Lahat na. Pinangunahan sila ni Ken sa calisthenics at mga paligsahan ng lakas. Nagsaulo sila ng Kasulatan at sumagot ng mga leksiyon sa Biblia sa pamamagitan ng koreo. Lumangoy sila at naglaro ng bola, at umupo sila nang paikot sa isang council ring (bilog na pulungan) habang nagbibigay ang isang lider ng maikling salita mula sa Biblia.

May motto ang Brigade, *Bright and Keen for Christ* (Masigla at Masigasig para kay Cristo), at isang simpleng layunin, na kalaunan ay inilimbag ng Philippine Brigade sa brochure nito: *"Upang mahikayat at masanay ang mga batang lalaki para kay Cristo."* Nagkakamit ng mga parangal ang bata habang sumusulong siya, at sa bawat paglapit niya sa kaniyang lider para pumasa sa isang pagsusulit, nagkakaroon ng pagkakataong mag-usap. Tinawag ito ng brochure na "man-boy contact" (ugnayan ng lalaki at bata) at sinabing walang hangganan ang mga posibilidad nito.

Makikita sa talaarawan ni Ken noong 1955 ang mga Sabadong iyon:

> Dinala ang Brigade sa paglangoy sa Balara. 7 bata at 3 lider. Pumasa sina Dominy & Arturo sa pagsusulit sa paglangoy.
>
> Ken, Enero 29, 1955

> Mga pagsusulit ng lakas ng Brigade.
>
> Ken, Marso 5, 1955

> Mga kasapi ng Brigade na pumapasa sa mga pagsusulit para sa paligsahan sa kampo.
>
> Ken, Abril 9, 1955

Hindi lahat ay natuwa. Nang pumunta si Ken sa Welfareville tungkol sa pagsisimula ng isang club doon, isinulat niya na ang pari ay *"tiyak na tumututol sa pagpasok namin dala ang isang mabuting programa para sa mga batang lalaki."*

Mga Batang Brigade

Si Kevin, mga labing-isang taong gulang, kasama si Eddie Alfonso na nakauniporme ng Brigade, mga 1968. Ang ama ni Eddie na si Eleazer "Ely" Alfonso ang tumulong kay Ken noong una siyang dumating sa Pilipinas: itinuro niya kay Ken ang pasikot-sikot at ang mga kaugalian, at tinulungan siya sa kaniyang Tagalog. Ang Brigade na sinimulan ni Ken ay lumago hanggang dalawampu't dalawang club sa buong Pilipinas sa pamumuno ni Rudy Ponce de Leon.

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Pumasa sa Paglangoy

Ipinakikita ng mga talaarawan ni Ken noong 1953 at 1954, na sulat-kamay niya, ang paglaki ni Rudy sa club. Isang Sabado noong Pebrero 1953, nag-hike ang Brigade sa Happy Valley, kung saan tinuruan sila ni Ken kung paano magrolyo ng kumot at gumawa ng apoy, at isinulat niya: *"Rudy + Max pumasa sa paglangoy."* Nang Oktubre ding iyon, sa Brigade Night:

> `Iginawad ni Don B ang tropeo kay Rudy P.`
>
> Ken, Sabado, Oktubre 10, 1953

Nang sumunod na tagsibol, si Rudy, mga labinlimang taóng gulang, na ang nagbibigay ng mga ulat.

> `Ulat tungkol sa Soul winner's conf. ni Rudy.`
>
> Ken, Linggo, Marso 21, 1954

> `Brigade – nagbigay ng mga Biblia (1.30) kina Reny, Rudy, Ibarra + Max`
>
> Ken, Sabado, Hunyo 26, 1954

Makalipas ang isang linggo, sa pulong ng mga kabataan, isinulat ni Ken na *"Ikinuwento ni Rody ang tungkol sa tagapagbantay ng bilangguan sa Filipos."* Isinulat ni Ken ang pangalan ayon sa tunog nito.

Ang Tapat na Tatlo

Pagsapit ng simula ng 1955, maliit pa rin ang Brigade. May mga Sabadong iilan lamang ang dumarating. Binilang ni Ken ang mga hindi kailanman lumiban.

> Brigade kasama ang tapat na 3: Rudy, Reny & Doming.
>
> Ken, Sabado, Enero 8, 1955

Magkasama sina Rudy at Reny sa lahat ng bagay. Kinahapunan ng sumunod na araw, nagdaos ng halalan ang San Juan Gospel Hall.

> Halalan sa hapon. Si Mr. Mercado ang naging Chairman. Si Noel Ison ang Superintendent ng Sunday School; sina Rudy & Reny sa iba pang tungkulin sa SS.
>
> Ken, Enero 9, 1955

Makalipas ang ilang linggo, inihalal muli ng mga kabataan si Rudy.

> Inihalal si Rudy bilang tagapangulo ng Publisidad at mga Gawaing Pang-ebanghelyo.
>
> Ken, Pebrero 27, 1955

Noong huling araw ng Marso, pumunta si Ken sa bayan at bumili ng mga regalo.

> Bumili ng regalo para kina Rudy at Lety. Pumunta sa opisina, nagtrabaho, pagkatapos ay sa graduation ni Rudy kasama si Reny. Nagsalita si Kalihim ng Edukasyon Hernandez.
>
> Ken, Marso 31, 1955

Isang Batang Laging Dumarating

Sa buong 1955, paulit-ulit na lumilitaw ang pangalan ni Rudy sa talaarawan ni Ken. Kung saan pumupunta si Ken, naroon din siya. Noong Hunyo, *"inayos na makasama sina Luis at Rudy sa serbisyo sa kulungan,"* sa mga pagtitipon sa Bilibid Prison. Nang sumunod na Linggo:

> Sa Light Bringers, nagbigay sina Reny at Rudy ng chalk talk. Pumunta sa Bilibid. Nagsalita kami ni Mercado. Umawit ang mga Brigadier.
>
> Ken, Hunyo 19, 1955

Ang Light Bringers ay ang mga kabataan ng San Juan. Ang chalk talk ay isang mensahe ng ebanghelyo na iginuguhit sa pisara habang ipinangangaral, at sina Rudy at Reny ang gumuguhit.

Nagtrabaho rin siya. Bumaha ang mga nagpapatala sa Bible School of the Air nang taóng iyon, mahigit isang libo bawat linggo, at dumarating ang mga bata tuwing Sabado para tumulong sa pagtatatak at pagpapadala ng mga leksiyon sa koreo.

> Si Rudy lamang ang nagtrabaho sa BSA. Nahiwa ang kamay ni Rudy. Tumulong ang mga batang Brigade sa hapon.
>
> Ken, Hunyo 25, 1955

Pakinggan: Moments to Remember

Bininyagan si Rudy

Nang tag-init na iyon, nagsimulang magpasya para sa kanilang sarili ang mga batang Brigade tungkol sa pagsunod kay Cristo. Noong huling Linggo ng Hulyo, nasa Manila ang isang gospel team mula sa Taylor University, at napakinggan sila ni Ken sa Grace.

> `Itinalaga nina Rudy at Doming ang kanilang buhay sa Panginoon.`
>
> Ken, Linggo, Hulyo 31, 1955

Noong araw bago nito, isinulat ni Ken na siya ay *"Nagbigay ng kaunting turo kay Rudy tungkol sa Bautismo."* Noong Agosto, pumunta si Rudy sa bahay para sa klase sa bautismo. Naghahanda noon sina Ken at Mary Lou na umuwi para sa furlough, at ibinebenta nila ang kotse at ang mga muwebles. Noong unang Linggo ng Setyembre, sampung araw bago sila lumipad:

> `Nagturo. Bininyagan si Rudy. Pamamaalam para sa amin.`
>
> Ken, Linggo, Setyembre 4, 1955

Ang sumunod na Sabado ang huling pulong ng Brigade ni Ken sa loob ng isang taon: *"Huling Brigade, pamamaalam sa mga bata."* Noong Linggo, nagpaalam ang mga kabataan.

> `Pamamaalam sa Light Bringers Tunay na nagpaluha. Salamat sa Kaniya para sa lahat ng kabataang ito. Inawit ang "Blest Be The Ties".`
>
> Ken, Setyembre 11, 1955

Dumating siya sa Pilipinas apat at kalahating taon bago nito, isang binatang may scooter at mimeograph. Umuwi siya sa furlough bilang asawa at ama, at iniwan ang isang batang mga labing-anim na taóng gulang, bagong binyag, na balang-araw ay mangunguna sa gawain.

Sina Rudy at Reny ang Nanguna

Pagbalik sa Manila mula sa furlough, sumulat sina Ken at Mary Lou pauwi sa Amerika noong Enero 1962:

> Una, lumapit sa amin ang mga kabataan sa San Juan at nagtanong kung muli namin silang papayuhan sa kanilang gawain. Masaya kaming magkaroon ng pribilehiyong ito. Masiglang grupo sila na may tunay na hangaring bigyang-lugod ang Panginoon. Dalawang linggo na ang nakararaan, nagdaos sila ng sarili nilang rally para sa mga bata. Dalawa sa mga binata ang nanguna sa mga pulong. (Sina Rudy at Reny, na tumutulong din sa gawain ng Brigade at Stockade para sa mga batang lalaki tuwing Sabado) Dumagsa ang mga bata sa Kapilya hanggang sa wala nang maupuan at nakatayo na lamang ang iba.
>
> Ken at Mary Lou, liham-panalangin, Enero 1962

Nang tagsibol na iyon, sampung taon na ang Brigade, at nagpatakbo si Rudy ng isang kampo: ang Highland Bible Conference, pitumpung nagkakampo at dalawampu’t anim na tauhan sa Boy Scout Jamboree grounds sa Laguna.

> Si Rudy Ponce de Leon ang camp director. Gaya ng alam ninyo, isa siya sa mga binatang lumaki sa aming Boys Brigade. Siyanga pala, ipinagdiwang namin ang aming ikasampung taon sa gawain ng Brigade sa isang natatanging pulong noong Marso. Sa tulong ng Panginoon, mahusay ang ginawa ni Rudy sa kumperensiya. Noong huling gabi, si Rudy ang namahala sa pulong sa paligid ng siga.
>
> Ken, liham-panalangin, tagsibol ng 1962

Buong Panahon para sa mga Batang Lalaki

Noong taglagas ng 1966, hiniling kay Ken na ikuwento ang kasaysayan ng Brigade sa Brigade Night sa Binangonan.

> Naantig ako nang gabing iyon habang tinitingnan ko ang mga nakikinig. Tatlo sa mga lalaki sa quartet ay kasama sa aming orihinal na grupo sa San Juan noong 1952. … Ngayon, nasa kamay na ng aming mga binatang Pilipino ang gawain ng Brigade. Si Rudy, na umangat mula sa hanay ng grupo sa San Juan, ay isa nang manggagawang itinagubilin. Nagbitiw siya sa trabaho niya bilang announcer sa Far East Broadcasting Company upang italaga ang buong panahon niya sa gawain sa kabataan, lalo na sa mga batang Brigade. Ito ang kaniyang pasanin. Katatapos lamang niyang i-edit ang isang Boys Handbook na isinulat para sa mga batang lalaki sa Pilipinas.
>
> Ken at Mary Lou, liham-panalangin, taglagas ng 1966

Makalipas ang labinlimang buwan, hiniling nila sa kanilang mga kaibigan na patuloy na manalangin:

> Patuloy na pinamamahalaan ni Rudy Ponce de Leon ang buong programa ng Brigade sa Pilipinas. Naglalakbay siya sa buong kapuluan upang abutin ang mga batang lalaki para sa Panginoong Jesus. Ipanalangin ninyo si Rudy sa 1968.
>
> Ken at Mary Lou, liham-panalangin, Enero 1968

Brigade Trails

Dalawang gabay na aklat para sa mga batang lalaki na tinipon ni Rudy para sa Brigade sa Pilipinas, ang gawaing sinimulan ni Ken noong 1951: Brigade Trails, Vol. 1 at Brigade Pioneer Trails. Ang kulay-dalandan ay ang sariling kopya ni Kevin. Isinulat ni Rudy sa pabalat, sa sarili niyang kamay, ang pangalan ni Kevin at ang kaniyang batalyon.

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Nasa mga Kamay ng mga Pilipino

Taon-taon ay lumago ang gawain. Ang mga batang dating pumapasa sa mga pagsusulit ay sila na ngayon ang nagbibigay nito. Noong Hunyo 1967, sa pagsulat niya sa matatanda (elders) ng Woodside Bible Chapel bago lumipat ang pamilya sa Baguio, naiulat ni Ken:

> Ang programa ng Brigade ay halos lubos nang nasa mga kamay ng mga Pilipino.
>
> Ken, liham sa matatanda ng Woodside, Hunyo 3, 1967

Isa si Rudy sa mga kamay na iyon. Siya ang kauna-unahang batang lalaki sa Philippine Brigade na nagkamit ng **Herald of Christ**, ang pinakamataas na karangalan sa Christian Service Brigade, at sa pagkakaalam ni Ken, siya rin ang kauna-unahan saanman sa labas ng Estados Unidos. Ito ang korona ng mga taon ng pag-aaral ng Biblia, pagsasaulo ng Kasulatan at paglilingkod, at sa Amerika ay madalas itong ihambing sa Eagle Scout.

Dahil sa paglipat sa Baguio, mas madalang nang makita ni Ken si Rudy, ngunit umaakyat pa rin si Rudy sa bundok. Kasama siya sa isa sa mga larawan ng pinakaunang mga araw ng maliit na iglesia sa 55 Malvar, nakaupo sa tabi ng pinto.

Isang singspiration (pag-aawitan) sa 55 Malvar, Baguio. Nasa gitna si Evelyn Balanag. Nakaupo si Rudy sa tabi ng pinto.
Larawang kuha ni Ken Engle; paliwanag mula sa blog ni Kevin, 2008

Pakinggan: Piyano ni Mary Lou

Makalipas ang Labimpitong Taon

Noong 1969, ikinasal sa San Juan ang dalawa sa mga unang batang lalaki, ilang buwan lamang ang pagitan.

> Sina Rudy Ponce de Leon at Reny Garantuza ay kasama sa aming unang grupo ng mga batang lalaki sa San Juan noong 1952. Nagkaroon kami kamakailan ng dalawang malaking kasalan sa San Juan nang pakasalan nila ang mabubuting Kristiyanong dalaga. Magkasamang naglingkod kami ni Ken Brooks sa orihinal na grupong iyon ng Brigade, at ngayon, makalipas ang labimpitong taon, tumulong kami sa pagpaplano at pagsasagawa ng seremonya ng kasal ng isa sa mga magkapareha. Si Rudy ang editor ng magasin ng Brigade na "BRIGHT AND KEEN" at pinalalakas niya ang loob ng mga gumagawa sa gawain para sa mga batang lalaki sa buong kapuluan. Isa siyang manggagawang itinagubilin.
>
> Ken at Mary Lou, liham-panalangin, Nobyembre 1969

Si Uping ang napangasawa ni Rudy. Magiging doktor siya, at sa mga darating na taon, magkasama nilang dadalhin ang ebanghelyo at libreng gamot sa mga bayan sa buong Luzon.

Pakinggan: Piyano ni Mary Lou

Sina Rudy at Uping

Sina Rudy at Uping sa araw ng kanilang kasal, San Juan, 1969.
Larawang kuha ni Ken Engle · Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Pakinggan: Piyano ni Mary Lou

Bright and Keen, ang Babasahin

Pagsapit ng 1972, nasa furlough sa Kansas ang mga Engle, at dumating ang balita sa koreo.

> Ipinaalala sa amin kamakailan ni RUDY PONCE DE LEON na ika-20 anibersaryo ngayon ng gawain ng Brigade sa Pilipinas. Isa siya sa maliliit na bata sa orihinal na grupo na pinaglingkuran namin ni Ken Brooks tuwing Sabado noong 1952. Iniulat ni Rudy na kasisimula pa lamang ng dalawang bagong batalyon sa Mindanao at Palawan. Kaya 17 grupo na lahat sa Pilipinas.
>
> Ken at Mary Lou, “From the mailbox,” Marso 1972

> Siya ang editor ng maliit na magasin na ipinadadala sa mga kabataang lalaki sa buong bansa. Ang tawag dito ay "BRIGHT AND KEEN." Isang libo o higit pang kopya ang inililimbag bawat labas.
>
> Ken at Mary Lou, liham-panalangin, Abril 22, 1972

> Patuloy na pinamumunuan ni Rudy Ponce de Leon ang gawain ng Brigade. Isa siyang bata sa orihinal na grupo. Ngayon ay may mga 126 na lider na ang dumaan sa pagsasanay at 22 club.
>
> Ken at Mary Lou, liham-panalangin, 1973

Pakinggan: Piyano ni Mary Lou

Pinangungunahan ng Isa sa mga Orihinal na Kasapi

Noong Enero 31, 1973, sa John Hay sa Baguio, inirekord ang patotoo ni Ken. Malapit sa katapusan, binanggit niya ang boys' club na sinimulan niya noong 1951. Noon ay lumago na ito sa dalawampu't dalawang club sa buong Pilipinas, at pinangungunahan ito, sabi niya, ng isa sa mga orihinal na kasapi.

Walang alinlangan si Kevin kung sino iyon: si Rudy. Si Rudy ang namahala sa dalawampu't dalawang club na iyon.

Ilang taon ding nag-aral si Rudy sa isang seminaryo sa New Zealand, at umuwi upang maglingkod sa mga asembleya.

Dalawang Saul

Noong Marso 1975, ang tagsibol na aalis na ang mga Engle sa Pilipinas, umakyat sina Rudy at Uping sa bundok patungong Baguio para sa award night ng Brigade. Sumulat si Ken sa kaniyang mga magulang sa Kansas:

> Kahapon ay 24 na taon na mula nang dumating ako sa Pilipinas bilang misyonero. Narito si Rudy at ang kaniyang asawa noong Sabado at Linggo.
>
> Ken sa kaniyang mga magulang, Marso 18, 1975

> Sa kaniyang pagsasalita, binalikan ni Rudy ang araw na inanyayahan ko siya sa Brigade sa unang pagkakataon noong 1952. Binalikan din niya ang una nilang campout atbp. Nagbigay siya ng magandang mensahe noon tungkol sa "Dalawang Saul"....Ang isa sa Lumang Tipan at ang isa sa Bagong Tipan.
>
> Ken sa kaniyang mga magulang, Marso 18, 1975

Nang sumunod na gabi, nagsalita si Rudy sa Battalion 9 sa Baguio Baptist, at tumanggap sila ni Ken ng tig-isang Certificate of Appreciation. Ganito ang nakasulat sa kay Ken: *"bilang pagpapahayag ng taos-pusong pasasalamat sa espirituwal na tulong at pagpapalakas-loob sa Bn. 9 Brigade."*

Apat na Araw sa Kansas

Noong Pebrero 1980, dumalaw si Rudy kina Ken at Mary Lou sa Abilene.

> Nagkaroon kami ng napakagandang karanasan kamakailan. Dumalaw sa amin nang apat na araw si Rudy Ponce de Leon, mula sa Pilipinas. Kasama si Rudy sa aming unang boys club noong 1952. (Christian Service Brigade) Nang maglaon ay tinanggap niya ang Panginoon bilang personal na Tagapagligtas. Siya ang naging una naming "Herald of Christ", ang pinakamataas na parangal sa programa ng Brigade.
>
> Ken sa Woodside Bible Chapel, Marso 25, 1980

Katatapos lamang nina Rudy at Uping ng tatlong taon sa New Zealand, kung saan nag-aral siya sa isang Bible college at, sa huli niyang taon, naging pangulo ng mga mag-aaral. Sa Abilene, nagsalita siya sa isang fellowship breakfast at dalawang beses sa Kapilya, at gumuhit siya ng kuwentong cartoon para sa mga bata sa overhead projector. *"Napakahusay niyang gumuhit,"* isinulat ni Ken. Nakipag-upo sa kaniya ang mga kalalakihan ng Kapilya noong Lunes ng gabi para marinig ang gawaing misyonero mula sa pananaw ng isang Pilipino.

> Itinuturing namin si Rudy na isa sa aming mga Timoteo mula sa aming mga taon sa Pilipinas.
>
> Ken sa Woodside Bible Chapel, Marso 25, 1980

Ang Pinakamalalim na Bakas

Pagbalik sa Pilipinas, nagturo si Rudy sa isang panandaliang Bible school sa lugar ng kampo. Ibinahagi ni Ken ang sariling paglalarawan ni Rudy dito noong 1981:

> Hanggang 20 estudyante lamang muna ito, at uunahin ang matatanda at iba pang lider ng asembleya na makaaalis para sa matibay na pagsasanay sa Biblia at sa lalo pang paglago ng kanilang mga kaloob.
>
> Rudy, sinipi sa liham-panalangin nina Ken at Mary Lou, Nobyembre 1981

Noong 1984, tinanong si Ken ng isang iglesia sa Chicago kung anong pagbabago ang naidulot ng misyon. Isinulat niya ang tungkol sa mga batang lalaki.

> Ilan sa mga bata ang nakatapos ng buong programa at naging "Heralds of Christ." Isa roon si Rudy Ponce de Leon, at nagpatuloy siya sa pag-oorganisa at pagtulong para magsimula ang mahigit dalawampung iba pang club. … Nasangkot din kami sa iba pang uri ng gawain gaya ng radyo, … gawain sa kampo atbp. ngunit ang gawaing katatapos ko lamang ilarawan ang tila nag-iwan ng pinakamalalim na bakas. Ang walang hanggan lamang ang magpapakita kung ano ang tunay na mahalaga, ngunit makalipas ang tatlumpung taon, ganoon ang tingin dito.
>
> Ken, “What Difference Does It Make?”, Marso 1984

Mga Iskrip para sa Radyo

Noong Marso 1986, umuwi sa Panginoon si Cyril Brooks, at nag-alala si Ken para sa mga brodkast ng Bible School of the Air.

> Nakapaglingkod si "Dad" Brooks sa ministeryo ng brodkast hanggang halos sa katapusan ng kaniyang buhay. Siya ang naghahanda ng mga brodkast at si Rudy Ponce de Leon ang nagrerekord ng mga ito sa teyp para isahimpapawid sa mga istasyon ng Far East Broadcasting Company. Nag-aalala kami tungkol sa kinabukasan ng mga brodkast. Sumulat kami kay Rudy at inialok namin ang mga iskrip ng Emmaus Bible Hour.
>
> Ken at Mary Lou, liham sa Pasko, Disyembre 1986

Sumagot si Rudy:

> Ang isa pang magandang balita sa liham ninyo ay tungkol sa mga iskrip....Itinuturing ko itong sagot sa panalangin. Nabasa ko na ito (ang iskrip) at ito mismo ang kailangan ko.
>
> Rudy kay Ken, 1986

Ipinadala sa kaniya ni Ken sa airmail ang limampu't dalawang iskrip, isang taon ng mga programa. At ang *"isa pang magandang balita"* na tinutukoy ni Rudy ay ang kasal ni Kevin kay Cheryl Ferris nang Hulyong iyon.

Isang Panalangin sa Kongreso

Noong 1987, pinangungunahan nina Rudy at Uping ang isang medical-dental team kasama ang misyonerong dentista na si Dr. Dave Johnson. Sa Cainta, mahigit tatlong daang kaso ang ginamot ng team, at isang daang tao ang nabigyan ng lunas sa ngipin. Nang Nobyembreng iyon, ibinahagi ni Ken ang isa pang liham:

> Si Rudy, na dating maliit na bata sa aming gawain sa kabataan, ay madalas sumulat sa amin. Isa na siya ngayon sa matatanda ng San Juan Gospel Chapel at aktibo sa bagong medical-dental team na naglilingkod sa Luzon.
>
> Ken at Mary Lou, liham-panalangin, Nobyembre 1987

> Bahagi ng pangwakas na hamon ay hindi lamang ang ihanda ang aming sarili sa espirituwal, manalangin nang taimtim, may pang-unawa at tapat, kundi makilahok din kung saan kami makakaya at magkaroon ng epekto saanman kami naroroon, sa anumang paraan. Hindi ko akalaing bibigyan ako ng Diyos ng ganoong pagkakataon.
>
> Rudy, sinipi sa liham ding iyon

Pagkatapos, hiniling kay Rudy na manalangin sa birthday party ng kaniyang pinsan, isang bagong halal na kongresista. Narinig ng Speaker of the House ang panalangin at hiniling na basahin ito sa pagbubukas ng sesyon ng Kongreso kinabukasan.

Pagkatapos ng Bulkan

Noong 1991, sumabog ang Bundok Pinatubo sa hilaga ng Manila. Nang Paskong iyon, ibinahagi nina Ken at Mary Lou sa kanilang mga kaibigan ang liham ni Rudy.

> Saan natin maihahambing ang sakuna ng bulkan sa mga lalawigan ng Pampanga, Zambales at Tarlac. Para itong pinagsama-samang pinsala ng apoy, baha at lindol. Kapag dumaan ang lahar sa isang lugar, nawawalan ng silbi ang lahat ng puno, bahay, daan at tulay, at hindi alam kung hanggang kailan. Ganap na pagkawasak! May maliit ngunit lumalagong kongregasyon ang Pabanlag na may 60 Kristiyano na natutuwa sa kanilang bagong tayong sementong kapilya. Matapos ang unang pagbagsak ng abo at dalawang sumunod na pagdaluyong ng lahar, isang talampakan na lamang ng bubong ng kapilya ang nakalitaw sa ibabaw ng tumigas na putik. Isa nang tiwangwang na lupain ang buong nayon.
>
> Rudy, sinipi sa liham sa Pasko nina Ken at Mary Lou, Disyembre 1991

Nagpatuloy ang mga medical mission. Pagsapit ng 1995, mahigit labimpitong libong tao na ang kanilang nagamot.

Isang Klase ng mga Batang Lalaki na Naging Club

Apatnapung taon matapos simulan ni Ken ang club, ang mga liham ay patungo na sa kabilang direksiyon. Kabilang sa mga papeles ni Ken ang mga liham-panalangin mula sa **San Juan Gospel Chapel**, na nilagdaan ni Rudy I. Ponce de Leon para sa matatanda at mga diyakono. Ang batang mula sa club noong 1951 ang siya na ngayong sumusulat sa mga tagasuporta ng mga misyonero.

Noong Disyembre 1995, iniulat niya ang isang serbisyo ng pagkilala kay Stimson "Tatang" Alviar, ang pinakanakatatandang manggagawang Pilipino sa mga asembleya, para sa tatlumpu't limang taon bilang manggagawang itinagubilin mula sa San Juan, na ang karamihan ay sa Pampanga. Iniulat niya ang mga medical mission na nakagamot sa mahigit labimpitong libong tao mula pa noong 1986, na laging libre ang gamot, at ang gawain ng ebanghelyo sa mga pamilyang napalayas sa kanilang mga tahanan dahil sa lahar matapos ang mga bagyo.

Noong Hunyo 1996, dumating ang balita tungkol sa mga kampo: limang summer camp, apat sa mga ito ang nakasira ng rekord sa dami ng dumalo, at isang kampo sa Semana Santa na kinatawan ng animnapung asembleya. At may isang maliit na bagay sa sariling bakuran. Sa San Juan, isinulat niya, ang *"klase ng mga batang lalaki sa Sunday School (na naging club)"* ay tatlong buwan nang nagpupulong, at lumaki ang bilang ng kasapi nito mula lima hanggang labinlima. Napakarami nang natapos ng mga bata sa kanilang gawain sa Biblia at iba pang kailangan kaya marami sa kanila ang nagkamit ng libreng pagsama sa youth camp. Isa itong klase ng mga batang lalaki na naging club, sa San Juan, may mga pagsusulit na papasahan at kampong makakamit, at walang bayad.

Nilagdaan niya ito ng *"Sumasainyo, sa Harap ng KANIYANG Trono."*

Ang Karugtong ng Kuwento ni Rudy

Nagtanong ang isang bata kung may bayad. Sinabi ng isang batang misyonero na wala. Pagkalipas ng pitumpu't limang taon, ang club, ang mga kampo, ang mga iglesia at ang mga lalaking sinanay nila ay siya pa ring sagot sa tanong na iyon.

> At ang mga bagay na iyong narinig sa akin sa gitna ng maraming saksi, ay siya mong ipagkatiwala sa mga taong tapat, na makapagtuturo naman sa iba.
>
> 2 Timoteo 2:2

Itinayo nina Ken at Uncle Kevin Dyer ang Teach Others Program sa talatang iyon noong 1959. Si Rudy ang larawan nito sa isang buhay. Noong mga 1997, sa isa sa kanilang mga huling liham sa Pasko, ibinahagi nina Ken at Mary Lou ang balita niya: *“Ikinukuwento niya na ang isang boys’ club ay nagiging nakapagpapasiglang paraan ng pag-abot sa iba para sa San Juan Gospel Chapel. Natulungan siya ng isang boys’ club noong bata pa siya.”* Naging isa si Rudy sa mga taong tapat na iyon, at nasa Our Faithful Men na ngayon ang sarili niyang aklat. Buksan ang susunod na pahina.

Mula sa mga talaarawan ni Ken noong 1951 at 1953–55, sa kaniyang mga liham at liham-panalangin noong 1952–1997, sa mga liham-panalangin ni Rudy noong 1995–96, sa brochure ng Philippine Brigade, sa teyp ng patotoo ni Ken noong 1973, at sa mga alaala ni Kevin (Oktubre 9 at 15, 2026).

Ang Sariling Aklat ni Rudy

Narito ang pinakamagandang balita sa aklat na ito. Ang batang nagtanong kung may bayad ang club ay lumaki at sumulat ng sarili niyang aklat, at mababasa n’yo na ito ngayon, nang libre.

ISINULAT NI RUDY F. PONCE DE LEON · NASA OUR FAITHFUL MEN

Pagbubulay-bulay kay Jesus sa Pagpipira-piraso ng Tinapay

Isang aklat sa Tagalog · 38 pahina

Libreng basahin at i-download

Tingnan sa Our Faithful Men ↗

I-download ang PDF ↗

Silipin ang buong aklatan ↗

Kasama ito sa Our Faithful Men, ang aming libreng aklatan ng mga aklat at booklet sa Tagalog, katabi ng mga aklat ni William MacDonald at ng iba pang mga guro ng Biblia. Mula sa 2 Timoteo 2:2 ang pangalan nito, ang talatang nasa naunang pahina. Tinuruan ni Ken ang isang batang nagngangalang Rodolfo na bigkasin ang Juan 1:10-12. Ngayon, isa na ang batang iyon sa “mga taong tapat, na makapagtuturo naman sa iba,” at tinuturuan ng kaniyang aklat ang mga mananampalataya na alalahanin ang Panginoong Jesus sa Kaniyang hapag.

> ***At may darating pa.*** *Ito ang una sa mga sinulat ni Rudy sa Our Faithful Men. Madadagdagan pa ang kaniyang mga materyal, at ituturo ng pahinang ito ang bawat isa kapag nailagay na.*

Mga Pinagkunan

Ang aklat na ito ay batay sa mga talaarawan ni Ken noong 1951, 1953, 1954 at 1955; sa kaniyang mga liham-panalangin at mga liham mula Abril 1952 hanggang mga 1997 (kabilang ang kaniyang mga liham sa Woodside Bible Chapel noong 1980, 1984 at 1987, ang liham niya sa kaniyang mga magulang noong 1975, at ang kaniyang sanaysay noong 1984 na “What Difference Does It Make?”); sa mga liham-panalangin ni Rudy mula sa San Juan Gospel Chapel noong Disyembre 1995 at Hunyo 1996, sa brochure ng Christian Service Brigade of the Philippines, sa liham ni Ken noong 1967 sa matatanda ng Woodside, sa teyp ng kaniyang patotoo noong 1973, at sa mga alaala ni Kevin (Oktubre 9, 2026). Idinagdag ang mga liham at ang mga pahina ng talaarawan noong 1953–54 noong Oktubre 15, 2026. Unang inilathala ito bilang Ikaapat na Bahagi ng Ikalawang Tomo.

Mga Kasamang Aklat

Katabi ng limang tomo ng kuwento ang walong kasamang aklat.

Sa Kaniyang Kagalakan: Ang Buhay at Ministeryo ni Ken Engle
Mga liham mismo ni Ken · 1951–1987 · ang kaniyang buhay at ministeryo

"Mary Lou, Mary Lou": Ang Kuwento nina Evelyn at Fred Balanag
Lungsod ng Baguio · 1968–2010

Cheryl
Cheryl Lyn Engle · ang kaniyang buhay, musika at sariling mga salita

Karen, Patrick, at Romblon: "Dinadala ang Pangitain"
keepm.org · ang Emmaus app · Moments to Remember · sina Karen at Patrick

Mga Kuwento ng Pamilya at mga Kaibigan
Mga kaibigan ng gawain · mga kuwento ng pamilya · sanggunian ng pamilya

Mga Alaala ni Kevin
Kevin Engle · sa sarili niyang mga salita · Stewards Foundation · Sa Sariling mga Salita ni Itay

> **Faithful Men: Isang Aklatan ng mga Klasikong Kristiyano**, mula sa PlymouthBrethren.org: mga manunulat na Brethren at mga buhay ng misyonero, mahahanap ayon sa may-akda, Kasulatan at paksa. **Buksan ang library ↗**

Talaan ng Nilalaman ng buong serye →

Lahat ng link sa serye, sa iisang lugar →

Ang Susunod

Ito ay isa sa walong kasamang aklat ng *Panginoon, Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito*. Nasa Talaan ng Nilalaman ang lahat ng aklat ng serye.

> Ingatan sila para kay Jesus hanggang sa walang hanggan.
>
> ang panalangin sa likod ng KEE Philippine Missions

Edisyong Tagalog, Oktubre 11, 2026 · salin ng pampublikong edisyon sa Ingles, hanggang sa mga kuwento ni Gordon na "Prays for Us Daily" (Oktubre 10, 2026), "ML + I," "Two Candles" at "The Wedding," ang mga liham ni Ken noong digmaan, 1943–45, ang mga liham ng 1950–51, "Herald of Christ" (ang kuwento ni Rudy Ponce de Leon), "Mary Lou, Mary Lou" (ang kuwento ni Evelyn Balanag), "The Landlord and the Projectionist," at ang listahan ng mga link

READ IN ENGLISH →

BINAGO OKTUBRE 23, 2026

Panginoon,

Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito

KASAMANG AKLAT · "MARY LOU, MARY LOU": ANG KUWENTO NINA EVELYN AT FRED BALANAG

Mula Lancaster County PA hanggang Kalye Malvar, Lungsod ng Baguio, Pilipinas

Engle · Robson · Leonard · Haines

Ken at Mary Lou Engle · Edisyong Tagalog

"Mary Lou, Mary Lou": Ang Kuwento nina Evelyn at Fred Balanag

Lungsod ng Baguio · 1968–2010

"MARY LOU, MARY LOU" 3
- Evelyn 4
- Sa Sariling Salita ni Mary Lou 5
- 55 Malvar 12
- Fred 15
- Sa Ibaba Lang ng Kalye 23
- Ang Iglesia ni Evelyn 36
- Mga Pinagkunan 37
- Mga Kasamang Aklat 38

KASAMANG AKLAT

"Mary Lou, Mary Lou"

Ang Kuwento ni Evelyn Balanag · 1968

BINAGO OKTUBRE 13, 2026

☀ Sina Karen at Patrick sa Romblon

Evelyn

Si Evelyn Balanag ay ipinanganak sa Pakistan. Ang kanyang ama ay isang Briton, isang Anglikano, at ang kanyang ina ay Pakistani. Noong bata pa siya, nagkukuwento ang kanyang ama sa kanyang mga anak ng mga kuwento mula sa Biblia. Isa itong binhing maagang naitanim, at naghintay ito nang maraming taon.

Sa Pakistan ay nakilala niya si **Federico Balanag**, isang Pilipinong naroon dahil sa negosyo. Nagpakasal sila at nanirahan sa Pilipinas, kung saan nila pinalaki ang kanilang anim na anak.

Noong Enero 1968, dinalaw ni Mary Lou si Evelyn at inanyayahan siyang kumuha ng kurso sa Biblia sa pamamagitan ng sulat (correspondence course). Makalipas lamang ang ilang araw, muntik nang mamatay si Evelyn, at sa oras ding iyon ay nagtiwala siya kay Jesu-Cristo. Sa kanya nagsimula ang iglesia sa Baguio.

Naging matalik na magkaibigan sina Evelyn at Mary Lou. May sariling paraan si Evelyn ng pagtawag sa kanya: *"Mary Lou, Mary Lou!"* Naririnig pa rin ni Kevin hanggang ngayon ang boses niya habang sinasabi ito.

Umuwi sa Panginoon si Evelyn noong 1985. Ang kasunod ay ang salaysay na isinulat ni Mary Lou noong panahong iyon, isinalin sa Tagalog nang buo at tapat. Pagkatapos nito ay ang mga larawan ni Evelyn, mula sa blog ni Kevin tungkol sa kanya at sa mga album ng pamilya.

Sa Sariling Salita ni Mary Lou

> Evelyn Balanag - Pakistani - Nagbalik-loob sa Bingit ng Kamatayan, at nabuhay pa siya upang ikuwento ito.

> Noong Lunes, Enero 29, 1968, nais naming mag-asawa ni Ken na dalawin ang mga estudyante ng BSA para sa isang rally sa ika-31, kung kailan narito si Bob Harrison, at sina Dad at Mom Brooks din. Bago kami umalis, dinalaw ko si Evelyn Balanag upang i-enroll siya sa WBT kung gusto niya, at upang anyayahan din siya at ang kanyang asawa sa rally sa Miyerkoles ng gabi. Sabik na sabik siyang pag-aralan ang kurso, at sinabi niyang gusto niyang dumalo sa rally. Ilang araw na siyang may sakit dahil nakunan siya, at medyo mahina pa ang pakiramdam niya.

> Noong Martes ng umaga, ika-30, dinala niya sa akin ang buong kurso niya, tapos na, at gusto niyang makipag-usap at magtanong. Masaya ang aming pag-uusap habang nagkakape at kumakain ng cookies. Gusto niyang mag-enroll sa susunod na kurso, Lessons for Christian Living.

Kaya iniuwi niya ang aklat na iyon.
Noong Miyerkoles, dumating ang kanyang kasambahay upang sabihin sa akin na hindi na siya makadadalo sa rally dahil kadadala lamang sa kanya sa ospital dahil sa pagdurugo……..Sinabi niyang ooperahan si Evelyn sa Huwebes ng umaga.

Idinaos namin ang rally at maraming dumalo, umawit si Bob Harrison, nagsalita si Dad Brooks at napakagandang gabi iyon……Ngunit nalungkot kami na hindi nakarating si Evelyn at ang asawa niyang si Fred. Ipinanalangin siya ni Bob Harrison na nasa ospital…Wala pa sa amin ang tunay na nakaaalam ng kalagayan niya noon.

Noong Huwebes, nalaman namin na malubha pala ang naging sakit niya…..na muntik na siyang mamatay noong Miyerkoles ng gabi. Pumunta ako roon Huwebes ng umaga, kababalik lamang niya mula sa operasyon, at nanatili ako nang kaunti. Mas mabuti na ang lagay niya noon.

Noong Biyernes, dinalaw ko siya sa bahay pagkauwi niya mula sa ospital. Saka niya ikinuwento sa akin ang nangyari:

Sinabi niya na halos wala na siyang malay sa ospital dahil sa panghihina dulot ng kakulangan sa dugo. Ngunit malapit nang maghatinggabi noong Miyerkoles, bigla siyang lumala, at tumawag ng “Doktor”, saka nawalan ng malay. Sa sumunod na dalawang oras, inasikaso siya ng mga doktor….oxygen, suwero, gamot. Ipinatawag nila ang kanyang asawa sa ospital dahil sinabi nilang naghihingalo na siya…….Nagkamalay siya habang sinisikap nilang iligtas siya, at nakita niya ang kanyang asawa na umiiyak sa tabi, at napansin niyang may karayom na nakatusok sa bawat braso niya na may dumadaloy na suwero…..

Habang wala siyang malay, sinabi niyang ang tanging naaalala niya ay isang pangitain ng Diyos Mismo…nadarama niyang siya'y namamatay, na siya'y lumulutang sa mga bituin…….at nang magkamalay siya, ang una niyang naisip ay, “Oh, binigyan pa ako ng Diyos ng buhay! Kung namatay ako, nasa impiyerno na sana ako ngayon.”….”Gusto kong tanggapin si Jesus sa mismong sandaling ito.”

At siya, sa pananampalataya, ay tumanggap sa Panginoon sa kisapmatang iyon ng kamalayan……Bumaha sa kanyang isip ang lahat ng pinag-aralan niya sa WBT, at ginawa niya ang hakbang na iyon ng pananampalataya, sumampalataya kay Cristo bilang kanyang sariling Tagapagligtas, at siya'y naligtas!
Sinabi sa kanya ng doktor, “Sa palagay namin ay dapat ipatawag dito ang pari para sa huling sakramento.” Ngunit sinabi niya sa doktor na ayaw niya ng pari…dahil maayos na siya sa Diyos, makapagtatapat siya sa Diyos Mismo, at bukod doon, bakit pa niya kailangan ng pari gayong ang pari ay makasalanan din. Medyo nagulat ang doktor sa pahayag na ito ng erehiya, ngunit malungkot siyang tumango bilang pagsang-ayon.

Sinabi niya sa akin na alam niyang iniligtas siya ng Diyos sa katawan upang siya'y maligtas sa espiritu, at napakasaya niya, at nagniningning ang kanyang mukha!

Inihanda ng kanyang ama ang pundasyon para sa pasyang ito maraming taon na ang nakalipas, nang ikuwento niya sa kanyang mga anak ang mga kuwento mula sa Biblia. Siya ay isang Britong Anglikano, na may asawang Pakistani. Ilang ulit na niyang nabasa ang buong Biblia, bagaman siya mismo ay paulit-ulit na nalalasing.

Kaya hindi namin alam kung siya ay isang mananampalatayang ipinanganak na muli. Ngunit naunawaan niya ang kahalagahan ng mga bagay na espirituwal, at ng pagbasa ng Banal na Salita…at ipinasa niya ito sa kanyang mga anak. Gayunman, wala siyang nalalaman tungkol sa buhay na espirituwal kay Cristo nang maganap ang pagkikitang ito. Ang natutuhan niya ay sa pamamagitan ng correspondence course, WBT, 48 oras lamang bago dumating ang krisis na ito sa kanyang katawan.

Natapos niya ang ikalawang kurso, dinala ito sa akin, at hiningi ang ikatlo, Guide to Christian Growth. Sinabi niya na dati siyang nagbabasa ng mga paperback na aklat, ngunit pinararamdam ng mga iyon na marumi siya. Sinabi niya na ang pagbasa ng mga kursong ito ay nagpaparamdam sa kanya na napakalinis niya, sa loob at labas….Nagsimula siya ng Quiet Time gamit ang Daily Bread ng Scripture Union Notes…….Interesado rin siyang magsimula ng klase para sa mga kababaihan sa kanyang sala, na WBT muna ang ituturo, at ako ang naroon bilang tagapayo.
Tunay na gawa ito ng Banal na Espiritu sa kanyang puso at buhay sapagkat hindi naman ako gaanong nakipag-usap sa kanya…walang panahon. Napakabilis ng mga pangyayari.

Lubhang nakapagpasigla ito sa buong pamilya namin, kung ano talaga ang maaaring mangyari kapag tinanggap ng isang tao ang Panginoon, at ang pagbabago sa kanyang sariling buhay. Nagsimula na siyang magpatotoo sa lahat ng nakakasalamuha niya.

Natapos niya ang GOG sa loob ng tatlong araw, saka nagpatuloy sa SUMMARY OF THE BIBLE na natapos niya sa loob ng 4 pang araw. Nagpupuyat ang kanyang asawa upang tulungan siya dahil medyo mahirap ito. Pareho silang nakapagsaulo ng maraming talata ng Kasulatan…..Hindi pa siya naliligtas, ngunit interesado siya at nakikisimpatiya. Sinabi niya na pakiramdam niya'y napakalinis niya habang pinag-aaralan ang mga kursong ito. Noong Peb 12, natapos niya ito, at iniuwi ang WINNING SOULS THE BIBLE WAY, at nag-enroll din siya sa kurso ng pagsasaulo ng BIBLE MEMORY ASSOCIATION. Ikinuwento niya sa akin kung gaano na niya kinasusuklaman ngayon ang mga sine, at iba pang libangan…na binawasan na niya ang paninigarilyo…Dati'y 20 sigarilyo sa isang araw, ngunit 8 na lamang ngayon. Umaasa siyang tuluyan na itong maihinto sa lalong madaling panahon! Wala akong anumang udyok sa kanya sa lahat ng pasyang ito na alisin ang mga bagay sa kanyang buhay. Ang presensiya lamang ng Banal na Espiritu ang nakakumbinsi sa kanya na hindi na niya dapat gawin ang ilang bagay. Taimtim siyang nananalangin na tanggapin na ng kanyang asawa si Cristo sa lalong madaling panahon upang magkaisa ang kanilang pamilya.

> Napakagandang bagay na nakikisimpatiya siya at nag-aaral ng Kasulatan. Masusi nilang pinag-aralan ang Bible Atlas, sinisikap na maunawaan nang malinaw ang paghahati-hati ng lupain sa Josue! Manghang-mangha siya sa aklat. Bukas ng umaga, tuturuan ko siyang gumawa ng tinapay!
>
> Mary Lou Engle, Enero–Pebrero 1968

Doon nagtatapos ang salaysay ni Mary Lou, noong Pebrero 1968. Ang mga larawang kasunod ang nagpapatuloy sa kuwento ni Evelyn.

Pakinggan: Piyano ni Mary Lou

55 Malvar

Inupahan ng pamilya Engle ang bahay sa 55 Malvar, sa Aurora Hill, mula 1967 hanggang 1970. Doon idinaos ang mga unang pulong ng maliit na asembleya. Doon din dumadalaw si Evelyn kay Mary Lou at kumukuha ng kanyang mga Emmaus correspondence course.

Ang tahanan ng pamilya Engle sa 55 Malvar, Aurora Hill, Baguio, 1967–1970. Larawang kuha ni Ken Engle; blog ni Kevin, 2008

Ang Unang Pag-aaral ng Biblia

Isa sa mga pinakaunang pag-aaral ng Biblia ay idinaos sa 55 Malvar noong 1968. Nakaupo si Evelyn sa iisang upuan kasama si Mrs. Jaleco, at nasa kabilang tabi niya si Mrs. Badilla. Ang kanilang mga asawa ay malapit nang mapabilang sa mga unang lalaki ng iglesia.

Isa sa mga pinakaunang pag-aaral ng Biblia, 55 Malvar, 1968. Nakatayo si Mary Lou. Si Evelyn, na nakasuot ng sweater na de-kuwadro, ay nakaupo sa iisang upuan kasama si Mrs. Jaleco, at nasa kabilang tabi niya si Mrs. Badilla.
Larawang kuha ni Ken Engle; paliwanag mula sa blog ni Kevin, 2008

Pag-awit sa Malvar

Tuwing nagtitipon ang mga mananampalataya, may isang koro na lagi nilang inaawit: "Nothing Is Impossible."

Isang singspiration (pagtitipon para sa sama-samang pag-awit) sa 55 Malvar. Si Evelyn ay nasa gitna. Si Rudy Ponce Deleon ay nakaupo sa tabi ng pinto.
Larawang kuha ni Ken Engle; paliwanag mula sa blog ni Kevin, 2008

Pakinggan: Piyano ni Mary Lou

Fred

Tinapos ni Mary Lou ang kanyang salaysay na si Evelyn ay *"taimtim na nananalangin na tanggapin na ng kanyang asawa si Cristo sa lalong madaling panahon."* Noong 1969, sabay na bininyagan sina Fred at Evelyn sa unang bautismo ng iglesia, kasama sina Sarhento Jaleco, Sarhento Badilla, at dalawa sa mga anak na babae ng pamilya Engle, sina Becky at Karen. Si William MacDonald (1917–2007), ang guro ng Biblia, ay nasa Baguio noon habang naglalakbay sa buong mundo kasama ang isang binatang nagngangalang Bill McCotter. Siya ang nanguna sa pagbibinyag at nagbigay ng mensahe mula sa Kasulatan.

Ang unang bautismo, 1969. Si Ken Engle kasama ang lahat ng bininyagan: Fred Balanag, Sgt. Jaleco, Sgt. Badilla, Becky Engle, Evelyn Balanag at Karen Engle.
Larawang kuha ni Ken Engle; paliwanag mula sa blog ni Kevin, 2008

Fred Balanag

Pumanaw si Fred Balanag noong Oktubre 20, 2026

▶ **Panoorin si Fred sa Baguio, 1993 · 1 min**
Kinunan ito ni Kevin noong huli niyang pagdalaw sa Baguio.

Isang Pamilya

Pinalaki nina Fred at Evelyn ang anim na anak: sina Polly, Dolly, Ferdie, Boy, Frankie at Molly.

Sina Fred at Evelyn kasama ang isang bagong silang na sanggol. Sinasabi ng pahina ng album na 1969 ito at Ferdinand ang kanyang pangalan; inisip naman sa blog ni Kevin kung baka si Dolly ito, mga 1963.

Larawang kuha ni Ken Engle; album ng pamilya Engle

Ang mga Balanag

Sa kanilang bahay sa Navy Base, mga 1974. Mula kaliwa pakanan: Polly, Dolly, Fred, Ferdie, Evelyn, Boy at Frankie. Hindi pa dumarating si Molly.
Larawang kuha ni Ken Engle; paliwanag mula sa blog ni Kevin, 2008

Ang pamilya Balanag, mga 1974.
Larawang kuha ni Ken Engle

Ang Godhouse

Hindi nagtagal, sa Guardhouse sa Navy Base na nagtitipon ang mga mananampalataya, na buong giliw nilang tinawag na "Godhouse" (bahay ng Diyos).

Naglalakad sa daan palayo sa Navy Base pagkatapos ng isang pulong sa Guardhouse, 1971. Nasa gitna sina Anna "Mom" Brooks at Evelyn.
Larawang kuha ni Ken Engle; paliwanag mula sa blog ni Kevin, 2008

Ang mga Unang Matatanda

Pagsapit ng 1974, si Fred Balanag ay isa sa unang tatlong matatanda (elders) ng iglesia, kasama sina Ruperto Jaleco at Marcos Badilla.

Ang tatlong matatanda, 1974: Jaleco, Balanag at Badilla.
Larawang kuha ni Ken Engle; paliwanag mula sa blog ni Kevin, 2008

Ilan sa mga namumuno sa asembleya, mga 1974, sa tahanan ng pamilya Engle, 30 C.M. Recto, Navy Base.
Larawang kuha ni Ken Engle; paliwanag mula sa blog ni Kevin, 2008

Matagal nang Magkakaibigan

Dinalaw nina Fred at Evelyn sina Ken at Mary Lou sa bahay sa C.M. Recto, 1975.
Larawang kuha ni Ken Engle; paliwanag mula sa blog ni Kevin, 2008

Sa Kapilya

Si Dad Brooks na nakatayo sa tabi ni Evelyn, kasama si Fred Balanag na nakasuot ng kayumangging amerikana at si Joyce Hardisty sa harapan sa kaliwa. Malamang mga 1977.

Larawang kuha ni Ken Engle; paliwanag mula sa blog ni Kevin, 2008

Sa Ibaba Lang ng Kalye

Sa *Prays for Us Daily*, nag-iwan si Gordon ng isang tanong sa may hagdan: sino si Fred Balanag, at paano siya napunta sa eroplano ng Pangulo na may apat na aklat sa kaniyang mga kamay?

Una, isang maliit na pagtutuwid. Hindi talaga siya ang kapitbahay sa tabi. Makalipas ang ilang taon, ganito ito isinulat ni Ken sa isang liham pauwi:

> Nang lumipat kami sa Baguio, Pilipinas noong 1967, ang unang nagtiwala sa Panginoon bilang personal na Tagapagligtas ay isang babaeng Pakistani. Siya at ang kaniyang asawa, isang propesor sa Baguio Tech, ay nakatira sa ibaba lang ng kalye. Pagkatapos ay hiniling niya sa amin na ipanalangin ang kaniyang asawa.
>
> Ken at Mary Lou Engle, liham sa mga kaibigan, Abril 22, 1972

Sa ibaba lang ng kalye. At ang kuwento ni Fred Balanag ay hindi nagsisimula kay Fred. Nagsisimula ito sa kaniyang asawa.

Isang Malaking Linggo

Evelyn ang pangalan niya. Noong Lunes, Enero 29, 1968, isinulat ni Mary Lou sa kaniyang maliit na planner:

> Nagsimulang mag-aral si Evelyn Balanag ng W.B.T. Interesadong-interesado. Natapos ang 1 at 2 ngayon
>
> Mary Lou, Lunes, Enero 29, 1968

Ang W.B.T. ay ang kursong pang-Biblia sa koreo na *What the Bible Teaches*. Isinulat ni Ken na iyon ang pinakamalaking araw ng pagdalaw mula nang dumating sila:

> Pinakamalaking araw ng pagdalaw mula nang dumating sa Baguio. Nagsimula si Mrs Balinog ng WBT.
>
> Ken, linggo ng Enero 28 – Pebrero 3, 1968

At nang sumunod na araw, si Mary Lou ulit:

> Natapos ni Evelyn ang kurso at nagtanong ng maraming bagay tungkol sa espirituwal.
>
> Mary Lou, Martes, Enero 30, 1968

Ang buong kurso. Sa loob ng dalawang araw.

Ang Rally sa Brent

Malaking gabi para sa mga Engle ang Miyerkoles: isang rally sa Brent School, kasama ang mang-aawit na si Bob Harrison. Pero hindi dumating ang mga Balanag.

> Rally ng B.S.A. Umawit si Bob Harrison sa Brent. Napakagandang programa at may tumugon. Puno ang bahay para sa rally. Nagsalita si Dad Brooks. Umawit si Bob. Hindi nakarating ang mga Balanag dahil nagkasakit si Evelyn.
>
> Mary Lou, Miyerkoles, Enero 31, 1968

Isinulat ni Ken ang nangyari sa rally:

> Nalaman naming nasa ospital si Mrs Balanog — nanalangin (Rally ng BSA sa gabi) Ipinanalangin ni Bob si Evelyn.
>
> Ken, Miyerkoles, Enero 31, 1968

Noong Huwebes ay pumunta si Mary Lou sa ospital. Isinulat niya nang gabing iyon:

> Pumunta sa ospital para dalawin si Evelyn. Siya'y … bumubuti na, pero napakalubha ng sakit niya — muntik na siyang mamatay nang gabing iyon.
>
> Mary Lou, Huwebes, Pebrero 1, 1968

Ligtas na si Evelyn!

Noong Biyernes, Pebrero 2, umuwi si Evelyn, at ikinuwento kay Mary Lou ang nangyari nang gabing iyon:

> Umuwi si Evelyn mula sa ospital. Sinabi niya sa akin na tinanggap niya ang Panginoon noong napakalubha ng sakit niya. Tunay na nagagalak sa kaniyang bagong kapanganakang espirituwal. Nag-enroll sa LCL.
>
> Mary Lou, Biyernes, Pebrero 2, 1968

Narinig din ito ni Ken, at isinulat niya. May nagpasada kalaunan ng asul na highlighter sa mga huling salita:

> Nabalitaan — dinalaw ni ML si Mrs B. Muntik na siyang mamatay noong Miy ng gabi nang malaman niyang hindi pa siya ligtas — nang magkamalay siya ay nagtiwala siya sa Panginoon.
>
> Ken, linggo ng Enero 28 – Pebrero 3, 1968

Ang kahon ni Ken para sa Biyernes na iyon:

> nagpuyat siya noong Mar ng gabi at tinapos ang WBT. Pinag-iisipan itong mabuti. Narito sina Mom at Dad Brooks sa gabi — nagalak kami.
>
> Ken, Biyernes, Pebrero 2, 1968

Hiniling na Iligtas ang Isang Kaluluwa

Sa likod ng talaarawan nang taóng iyon, sa isang dilaw na pahina kung saan itinatala ni Ken ang mahahalagang petsa, isinulat niya itong muli, sa ilalim ng rally ni Bob Harrison, sa berdeng highlighter:

> 31 Ene 68 — Bob Harrison — 2 Peb 68 — Ligtas na si Evelyn!
>
> Talaarawan ni Ken ng 1968, dilaw na pahina sa hulihan

Pero ito ang linyang nagpapatigil sa iyo. Sa ibaba ng pahina ni Mary Lou para sa linggong iyon, sa maliit na kahong may nakasulat na Notes, isinulat niya:

> Sa simula ng linggong ito, naramdaman naming magiging malaking linggo ito. Hiniling namin sa Panginoon na iligtas ang isang kaluluwa!
>
> Mary Lou, mga tala para sa linggo ng Enero 29, 1968

Humiling sila noong Lunes. Pagsapit ng Biyernes, nakauwi na mula sa ospital ang sagot, nagagalak. Kadalasan ay maliliit na panalangin ang ating dinadalangin. Paminsan-minsan ay mabuting alalahanin natin na hindi nahihiya ang Diyos sa isang malaking panalangin.

At ang Iyong Sangbahayan

> Manampalataya ka sa Panginoong Jesus, at maliligtas ka, ikaw at ang iyong sangbahayan.
>
> Gawa 16:31

At ang iyong sangbahayan. Kasi ang sumunod na ginawa ni Evelyn ay hilingin sa kanila na ipanalangin ang kaniyang asawa.

Noong Linggo ng gabi, Pebrero 18, isinulat ni Mary Lou:

> Narito si Fred Balanag para mag-aral ng Juan kasama si Ken sa gabi. Dinalaw namin ni Evelyn ang mga Brooks.
>
> Mary Lou, Linggo, Pebrero 18, 1968

> Narito si Fred Balanog para sa unang pag-aaral sa Juan. Dinala ni ML si Evelyn para makita si C. Brooks
>
> Ken, linggo ng Pebrero 18–24, 1968

Ang talata ni Ken para sa kaniyang tahimik na oras nang buwang iyon, na isinulat sa kaniyang talaarawan para sa Huwebes, Pebrero 29, ang linggo nang unang pinag-aralan nina Fred at Evelyn ang Juan:

> Ako'y nagpapasalamat sa iyo, Oh Ama, Panginoon ng langit at ng lupa, na iyong inilihim ang mga bagay na ito sa marurunong at matatalino, at ipinahayag mo ang mga ito sa mga sanggol.
>
> Lucas 10:21

Ang Ebanghelyo ni Juan

Nang sumunod na Linggo ay dumating ulit ang mga Balanag, at may kasama silang lima pa:

> 730 Dumating ang mga Balanag kasama ang 5 pa, Sgt Jaleco + Sgt Hipol, si Sonny + ang kaniyang ina. Pinag-aralan naming lahat ang Ebanghelyo ni Juan.
>
> Ken, Linggo, Pebrero 25, 1968

Hindi rin bumagal si Evelyn.

> Natapos na ni Mrs. Balanag ang 8 kurso — magpapatuloy sa Mga Gawa.
>
> Ken, linggo ng Pebrero 18–24, 1968

At isinama niya ang kaniyang mga kaibigan. Noong Pebrero 9, isinama niya sina Pasing at Mely:

> Isinama ni Evelyn sina Pasing at Mely sa pagdalaw. Nagsimula ng W.B.T. Malapit nang maging Mormon ang asawa ni Mely. Narito ang mga Brooks — nakilala si Evelyn at nagsalita tungkol sa Pakistan.
>
> Mary Lou, Biyernes, Pebrero 9, 1968

Sarhento Jaleco

Makalipas ang isang linggo o higit pa, isinulat ni Ken ang tungkol sa isang first sergeant sa Philippine Military Academy na nag-aaral ng kurso:

> Sgt Jaleco PMA — 1st Sgt nag-aaral ng WBT — gusto ito. Nasa asawa niya ito. Isa siyang lalaking muntik nang makuha ng mga Mormon.
>
> Ken, linggo ng Pebrero 18–24, 1968

Ang Sarhento Jaleco ring iyon na uupo sa sala sa 55 Malvar sa loob ng maraming taon.

Pagkatapos, makalipas ang tatlong linggo, Martes, Marso 19:

> Dumalaw si Fred — binalikan namin ang mga talata. Sabi niya talagang nagtiwala na siya sa Panginoon — ginagamit niya ang mga talata sa kaniyang mga klase.
>
> Ken, Martes, Marso 19, 1968

Isang propesor, na gumagamit ng Ebanghelyo ni Juan sa sarili niyang silid-aralan. At sa huling araw ng Marso, nagdagdag si Ken ng sarili niyang mga salita:

> Klase sa Biblia — bumalik si Jaleco + taga-PMA. Pakiramdam ko talagang ipinanganak nang muli si Fred!
>
> Ken, linggo ng Marso 31, 1968

Sa may Hagdan ng Eroplano

Ngayon, punta naman tayo sa Mayo. Sabado, ika-11, ang sunog sa kusina. Kinaumagahan, Linggo, ika-12, ang telepono ang gumawa ng trabaho:

> Gumising kami nang 530. Tinawagan ni ML si Evelyn — tinawagan ni Fred ang aide ng Pangulo. Sabi nagbibihis na ang Pangulo — maaga silang aalis. Kumain kami nagmadali sa Paliparan. Ilang minuto lang dumating ang Pangulo.
>
> Ken, Linggo, Mayo 12, 1968

Tinawagan ni Mary Lou si Evelyn. Tinawagan ni Fred ang aide ng Pangulo. At sa paliparan, habang nagpapaputok ng dalawampu't isang saludo ang mga kadete ng Military Academy, si Fred, na mga walong linggo pa lamang na mananampalataya, ang humakbang pasulong:

> pumunta sa eroplano. Pumunta si Fred sa Alkalde. Sa may hagdan iniabot ni Fred ang Living Series (4 na tomo) sa kaniya. Ipinakilala rin kami.
>
> Ken, Linggo, Mayo 12, 1968

Apat na Aklat

Sa eroplano: si Fred Balanag at si Pangulong Marcos, paliparan ng Baguio, Linggo, Mayo 12, 1968.
Koleksiyon ni Kevin Engle

Isinulat ito ni Mary Lou sa isang hingahan:

> Isa na namang dakilang araw — ibinigay nina Ken, Dad B. at Fred ang mga Tomo ng Living Writings kay Pang. Marcos nang 7 ngayong umaga!
>
> Mary Lou, Linggo, Mayo 12, 1968

Ang Klase sa Juan

Makalipas ang ilang araw ay umalis si Ken para sa isang biyahe. Bago siya umalis, isinulat niya:

> `Nanalangin kasama si Fred + ibinigay sa kaniya ang mga aralin sa Juan + ang Halley's.`
>
> Ken, linggo ng Mayo 12–18, 1968

Ang lalaking dumating para sa kaniyang unang pag-aaral ng Biblia noong Pebrero ay nagtuturo na ng klase sa Juan pagsapit ng Mayo.

Kaya iyan si Fred Balanag. Isang propesor sa ibaba lang ng kalye. Isang asawang ipinanalangin ng kaniyang maybahay. Isang bagong mananampalataya na lumapit sa isang Pangulo na may apat na aklat.

Pero may itinago pa, at iyon ang pinakamagandang bahagi.

Kalahating Milyong Piso

Lumipas ang walong taon, hanggang taglagas ng 1976. Nasa Kansas na ang mga Engle noon, at nasa Navy si Kevin. Nakabalik si Kevin sa Baguio, at nagpadala siya sa kaniyang mga magulang ng isang cassette na may balita. Ipinasa ito ni Ken sa iglesia sa Woodside:

> Ito'y tungkol kay G. Balanag, isa sa mga matatanda. Gaya ng naaalala ng ilan sa inyo, isa siya sa mga unang naligtas noong 1968. Bukod sa kaniyang pagtuturo sa University of Baguio, siya ang Housing Administrator ng Lungsod. Kamakailan ay inalok siya ng suhol na kalahating milyong piso ($75,000) kung pipirmahan niya ang isang papel. Tumanggi siya at nasa kaunting panganib. Ipanalangin ninyo siya.
>
> Ken at Mary Lou Engle, liham sa Woodside Bible Chapel, Oktubre 27, 1976

> Siyang sakim sa pakinabang ay bumabagabag sa kaniyang sariling bahay; nguni't siyang nagtatanim sa mga suhol ay mabubuhay.
>
> Kawikaan 15:27

Tumawag ang Pangulo

Kalahating milyong piso, at tumanggi siya. Pagkatapos ay ang mga kasunod na linya ng liham:

> `Nang nasa Baguio ang Pangulo ng Pilipinas kamakailan, tinawagan niya si G. Balanag at ibinigay ang kaniyang suporta sa kasalukuyang maigting na sitwasyong ito. Maaaring naaalala ninyo na ilang taon na ang nakararaan ay nagbigay si G. Balanag ng ilang aklat ng Biblia sa Pangulo.`
>
> Ken at Mary Lou Engle, Oktubre 27, 1976

Dinampot ng Pangulo ng Pilipinas ang telepono at tinawagan ang lalaking minsang nag-abot sa kaniya ng apat na aklat sa isang mahanging paliparan, walong taon na ang nakararaan.

At ang kahihinatnan ng *"iniabot ni Fred ang Living Series (4 na tomo) sa kaniya"* ay… ang natitirang bahagi ng kuwento.

Mula sa mga talaarawan nina Ken at Mary Lou, Enero–Mayo 1968, at sa kanilang mga liham noong 1972 at 1976, sa kuwento ni Gordon na "Just Down the Street" (The Malvar Years, 10; ipinadala Oktubre 12, 2026).

Ang Iglesia ni Evelyn

Umuwi sa Panginoon si Evelyn noong 1985. Hindi tumigil ang gawaing nagsimula sa kanya. Noong Disyembre 2010, kinunan ng video ng anak niyang si Ferdie ang ika-35 anibersaryo ng Navy Base Chapel, at inilagay ito ni Kevin sa blog.

> Wala nang higit pang nanaisin si Evelyn kundi na ang mga mambabasa ng blog na ito, at ang kanyang pamilya, ay makakilala at magmahal sa Tagapagligtas na minahal niya, na namatay at ibinigay ang Kanyang sarili para sa kanya, at para sa iyo.
>
> Kevin, sa kanyang blog tungkol kay Evelyn, 2008

Pumanaw si Fred Balanag noong Oktubre 20, 2026.

Mula sa sariling salaysay ni Mary Lou noong Enero–Pebrero 1968, at sa mga larawan at paliwanag sa blog ni Kevin tungkol kay Evelyn (2008).

Darating ang larawan

Darating pa ang iba pang larawan mula sa koleksiyon ng pamilya.

Mga Pinagkunan

Ang salaysay ni Mary Lou tungkol kay Evelyn Balanag (Enero–Pebrero 1968), na ipinadala ni Kevin noong Oktubre 8, 2026, kasama ang mga tala ni Kevin tungkol sa pamilya ni Evelyn; ang mga larawan at paliwanag sa blog ni Kevin tungkol kay Evelyn (balanag.blogspot.com, 2008–2013), kasama ang mga orihinal na slide at pahina ng album mula sa koleksiyon ng pamilya. Unang inilathala ito bilang Ikalawang Bahagi ng Ikatlong Tomo. Ang kuwento ni Gordon na "Just Down the Street" (The Malvar Years, 10; ipinadala Oktubre 12, 2026), mula sa mga talaarawan nina Ken at Mary Lou noong 1968 at sa kanilang mga liham noong Abril 22, 1972 at Oktubre 27, 1976.

Darating ang larawan

Darating pa ang iba pang larawan mula sa koleksiyon ng pamilya.

Mga Kasamang Aklat

Katabi ng limang tomo ng kuwento ang walong kasamang aklat.

Sa Kaniyang Kagalakan: Ang Buhay at Ministeryo ni Ken Engle
Mga liham mismo ni Ken · 1951–1987 · ang kaniyang buhay at ministeryo

Herald of Christ: Ang Kuwento ni Rudy Ponce de Leon
San Juan, Rizal · 1951–1996

Grace Triumphant
ang talambuhay ni Cyril H. Brooks · © 1985 · sa Ingles

Cheryl
Cheryl Lyn Engle · ang kaniyang buhay, musika at sariling mga salita

Karen, Patrick, at Romblon: "Dinadala ang Pangitain"
keepm.org · ang Emmaus app · Moments to Remember · sina Karen at Patrick

Mga Kuwento ng Pamilya at mga Kaibigan
Mga kaibigan ng gawain · mga kuwento ng pamilya · sanggunian ng pamilya

Mga Alaala ni Kevin
Kevin Engle · sa sarili niyang mga salita · Stewards Foundation · Sa Sariling mga Salita ni Itay

> **Faithful Men: Isang Aklatan ng mga Klasikong Kristiyano**, mula sa PlymouthBrethren.org: mga manunulat na Brethren at mga buhay ng misyonero, mahahanap ayon sa may-akda, Kasulatan at paksa. **Buksan ang library ↗**

Talaan ng Nilalaman ng buong serye →

Lahat ng link sa serye, sa iisang lugar →

Ang Susunod

Ito ay isa sa walong kasamang aklat ng *Panginoon, Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito*. Nasa Talaan ng Nilalaman ang lahat ng aklat ng serye.

> Ingatan sila para kay Jesus hanggang sa walang hanggan.
>
> ang panalangin sa likod ng KEE Philippine Missions

Edisyong Tagalog, Oktubre 11, 2026 · salin ng pampublikong edisyon sa Ingles, hanggang sa mga kuwento ni Gordon na "Prays for Us Daily" (Oktubre 10, 2026), "ML + I," "Two Candles" at "The Wedding," ang mga liham ni Ken noong digmaan, 1943–45, ang mga liham ng 1950–51, "Herald of Christ" (ang kuwento ni Rudy Ponce de Leon), "Mary Lou, Mary Lou" (ang kuwento ni Evelyn Balanag), "The Landlord and the Projectionist," at ang listahan ng mga link

READ IN ENGLISH →

BINAGO OKTUBRE 23, 2026

Panginoon,

Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito

KASAMANG AKLAT · CHERYL

Mula Lancaster County PA hanggang Kalye Malvar, Lungsod ng Baguio, Pilipinas

Engle · Robson · Leonard · Haines

Ken at Mary Lou Engle · Edisyong Tagalog

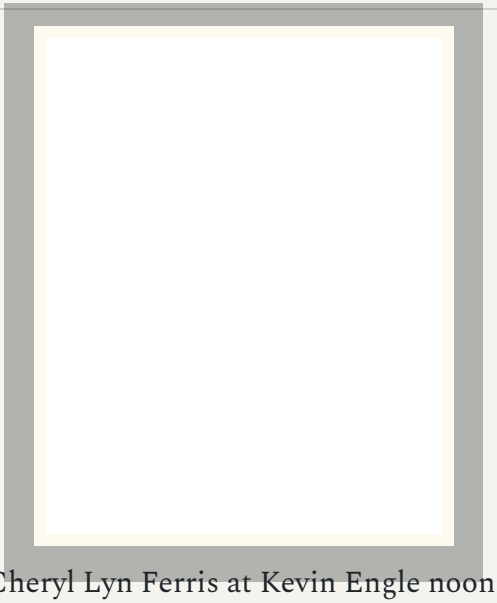
Cheryl

Cheryl Lyn Engle · ang kaniyang buhay, musika at sariling mga salita

Cheryl Engle 3
Ang Musika ni Cheryl 4
Cheryl Lyn Engle 7
Mga Kasamang Aklat 9

SA MAPAGMAHAL NA ALAALA

Cheryl Engle

Ikinasal sina Cheryl Lyn Ferris at Kevin Engle noong Hulyo 19, 1986. Halos apatnapung taon siyang naging asawa ni Kevin, at buong buhay niya ay umawit siya ng ebanghelyo.

Noong Huwebes, Enero 8, 2026, iniuwi siya ng Panginoon.

Nakasulat na ang petsang iyon sa kuwento ng pamilyang ito. Pitumpung taon bago nito, sa mismong araw na iyon, noong Linggo, Enero 8, 1956, ibinigay ng limang batang misyonero ang kanilang buhay sa isang buhanginan sa gubat ng Ecuador. Isa sa lima si Ed McCully. Noong dekada 1940, inanyayahan niya ang ama ni Kevin, si Ken Engle, na mangaral sa Wauwatosa, at tumulong siyang sumuporta kay Ken sa larangan ng misyon.

Pitumpung taon matapos ang Palm Beach, sa mismong araw na iyon, sumunod si Cheryl sa kanila pauwi.

Ang kanilang kuwento: **Limang Lalaki sa Palm Beach,** sa kasamang aklat na *Mga Kuwento ng Pamilya at mga Kaibigan* →

Ang Musika ni Cheryl

Umaawit si Cheryl ng ebanghelyo. Kasama ang kaibigan niyang si Kathy Abrahamson, nagbigay sila ng mga konsiyerto sa mga iglesia: sa Little Rock Bible Church noong 1988, sa Park Springs Bible Church noong Hulyo 2004, sa Wycliffe noong Nobyembre 2005 (kung saan ipinakilala sila ng kaniyang ama na si John Ferris), at sa marami pang iba na hindi na maisa-isa. Umawit din siya sa maraming serbisyong pang-alaala at libing.

Sa kaniyang serbisyong pang-alaala sa Kansas noong Pebrero 2, 2026, narinig ng pamilya ang dalawa sa mga awit niyang pinakamadalas hilingin. Kasama ang lima pang awit sa video ng kaniyang serbisyong pang-alaala, na naka-link sa ibaba.

♫ **Istasyon ni Cheryl 24/7 · malapit na**

- ♫ **Sina Cheryl at Kathy sa konsiyerto, 2005**
- ♫ **Konsiyerto sa Park Springs Bible Church, 2004**
- **Serbisyong pang-alaala at libingan, Peb 2, 2026**
- **Engle Burying Ground (Find a Grave)**

cherylengle.com

Laging Nakangiti

Nagpapahinga sa sala ng kaniyang mga magulang. Dito siya sinundo ni Kevin sa una nilang date noong Mayo 1985, sa konsiyerto nina Twila Paris at Steve Green sa Prestonwood Baptist Church.

Nakangiti, gaya ng dati.

Kasama si Kevin sa pamaskong tahanan ng kanilang mga kaibigang sina Col. Mark Roy at ng kaniyang asawa, 2021.

Kasama si Kevin, ang kaniyang mga kapatid at ang kanilang mga asawa, sa kasal ng isang pamangkin sa West Texas, Mayo 2023.

Panahon ng ligawan: sina Kevin at Cheryl sa pagdalaw sa mga magulang ni Kevin sa Abilene, Kansas, taglamig ng 1985. Sa Abilene din siya inihimlay.

Bumibisita sa mga magulang ni Kevin sa kanilang tahanan sa Abilene, Kansas.

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

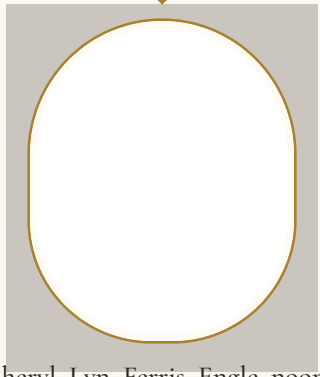
Sa Cracker Barrel, Mga 1990

Magkasama sina Kevin at Cheryl, at si Cheryl, sa Cracker Barrel, mga 1990.
Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

OBITWARYO

Cheryl Lyn Engle

Hulyo 1, 1952 – Enero 8, 2026

Isinilang si Cheryl Lyn Ferris Engle noong Hulyo 1, 1952 sa Canyon, Texas. Umuwi siya upang makasama ang Panginoong Jesucristo noong Enero 8, 2026.

Tinanggap niya si Cristo sa edad na 9 at walang pag-aalinlangan sa kaniya na gugugulin niya ang walang hanggan sa langit kasama ang kaniyang Manlilikha, ayon sa mga katiyakan at pangako ng Salita ng Diyos at sa kamatayan ni Cristo sa krus para sa kaniyang mga kasalanan at sa lubos na kapatawarang dulot nito.

Cheryl Engle

Habang nag-aaral para sa kaniyang masters sa musika sa North Texas State University, nag-aral si Cheryl Engle ng pag-awit. Matapos umalis sa North Texas, at gumanap sa ilang maiikling opera, itinuon ni Cheryl ang sarili sa sagradong musika at, bukod sa mga sagradong konsiyerto, umawit siya sa mga pagsamba sa iglesia, mga kumperensiya at mga retreat ng kababaihan.

Laging itinuring ni Cheryl na isang natatanging pagpapala mula sa Panginoon ang pagkakataong makaawit.

OBITWARYO

Cheryl Lyn Engle

Ikinasal sina Cheryl at Kevin noong Hulyo 19, 1986 sa First Baptist Church sa Lewisville, Texas.

Naiwan niya ang kaniyang asawang si Kevin Engle at ang kaniyang mga kapatid na sina Rebecca Armerding, Tom Ferris at Jan Ferris, para magalak at magdalamhati.

Ang libing ay gaganapin sa ganap na 10:30 n.u., Lunes, Peb. 2, 2026, sa Mount Pleasant Church, kasunod ang pribadong serbisyo sa libingan sa Newbern Cemetery sa Abilene. Depende sa panahon, maaaring ganapin ang bahagi nito sa loob ng Mount Pleasant Church.

Pangungunahan ang serbisyo nina Mark Stanger, Stan Norman at Dave Jenkinson.

Kung ikaw o sinuman ay gustong maisama sa listahan ng mga inanyayahan, magpadala lamang ng mensahe kay Kevin sa kengle86@gmail.com.

Blog ni Cheryl

Musika ni Cheryl sa Vimeo

Musika ni Cheryl sa SoundCloud

I-scan ang code gamit ang camera ng iyong telepono, o i-tap ito.

Mula sa obituary card ni Cheryl, 2026.

Mga Kasamang Aklat

Katabi ng limang tomo ng kuwento ang walong kasamang aklat.

Sa Kaniyang Kagalakan: Ang Buhay at Ministeryo ni Ken Engle
Mga liham mismo ni Ken · 1951–1987 · ang kaniyang buhay at ministeryo

Herald of Christ: Ang Kuwento ni Rudy Ponce de Leon
San Juan, Rizal · 1951–1996

Grace Triumphant
ang talambuhay ni Cyril H. Brooks · © 1985 · sa Ingles

"Mary Lou, Mary Lou": Ang Kuwento nina Evelyn at Fred Balanag
Lungsod ng Baguio · 1968–2010

Karen, Patrick, at Romblon: "Dinadala ang Pangitain"
keepm.org · ang Emmaus app · Moments to Remember · sina Karen at Patrick

Mga Kuwento ng Pamilya at mga Kaibigan
Mga kaibigan ng gawain · mga kuwento ng pamilya · sanggunian ng pamilya

Mga Alaala ni Kevin
Kevin Engle · sa sarili niyang mga salita · Stewards Foundation · Sa Sariling mga Salita ni Itay

> **Faithful Men: Isang Aklatan ng mga Klasikong Kristiyano**, mula sa PlymouthBrethren.org: mga manunulat na Brethren at mga buhay ng misyonero, mahahanap ayon sa may-akda, Kasulatan at paksa. Buksan ang library ↗

Talaan ng Nilalaman ng buong serye →

Lahat ng link sa serye, sa iisang lugar →

Ang Susunod

Ito ay isa sa walong kasamang aklat ng *Panginoon, Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito*. Nasa Talaan ng Nilalaman ang lahat ng aklat ng serye.

> Ingatan sila para kay Jesus hanggang sa walang hanggan.
>
> ang panalangin sa likod ng KEE Philippine Missions

Edisyong Tagalog, Oktubre 11, 2026 · salin ng pampublikong edisyon sa Ingles, hanggang sa mga kuwento ni Gordon na "Prays for Us Daily" (Oktubre 10, 2026), "ML + I," "Two Candles" at "The Wedding," ang mga liham ni Ken noong digmaan, 1943–45, ang mga liham ng 1950–51, "Herald of Christ" (ang kuwento ni Rudy Ponce de Leon), "Mary Lou, Mary Lou" (ang kuwento ni Evelyn Balanag), "The Landlord and the Projectionist," at ang listahan ng mga link

READ IN ENGLISH →

E-UPDATE NOONG OKTUBRE 23, 2026

Panginoon,

Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito

KASAMANG AKLAT · KAREN, PATRICK, AT ROMBLON: "DINADALA ANG PANGITAIN"

Mula Lancaster County PA hanggang Kalye Malvar, Lungsod ng Baguio, Pilipinas

Engle · Robson · Leonard · Haines

Ken at Mary Lou Engle · Edisyong Tagalog

Karen, Patrick, at Romblon: “Dinadala ang Pangitain”

keepm.org · ang Emmaus app · Moments to Remember · sina Karen at Patrick

Ang Biblia sa Iyong Telepono, Libre 3
Moments to Remember 4
I-scan Upang Basahin ang Debosyonal 5
keepm.org: Itinutuloy ang Pamana, Inaabot ang mga Isla 6
Ang Aming Mundo… ang Pilipinas 9
Ang Aming Pasanin… Ang Aming Panalangin 10
Saan sa Mundo 11
Isang Milyong Digital na Biblia 12
Karen at Patrick: Ipinagpapatuloy ang Pangitain 13
Sa Romblon, Romblon, Visayas 14
Mga Kasamang Aklat 15

ISA PANG PARAAN NG PAGBASA NG BIBLIA

Ang Biblia sa Iyong Telepono, Libre

Nagturo si Ken sa Emmaus Bible School at nagwasto ng mga kurso nito sa Biblia na ipinadadala sa koreo, at noong 1968 ay tinanggap ni Evelyn Balanag si Cristo habang pinag-aaralan ang mga kurso ng Emmaus na ibinigay sa kanya ni Mary Lou sa Baguio. Ngayon, iniaalok ng Emmaus Worldwide ang buong Biblia at ang mga kurso nito sa Biblia sa isang libreng app, sa mahigit 30 wika, kabilang ang Tagalog.

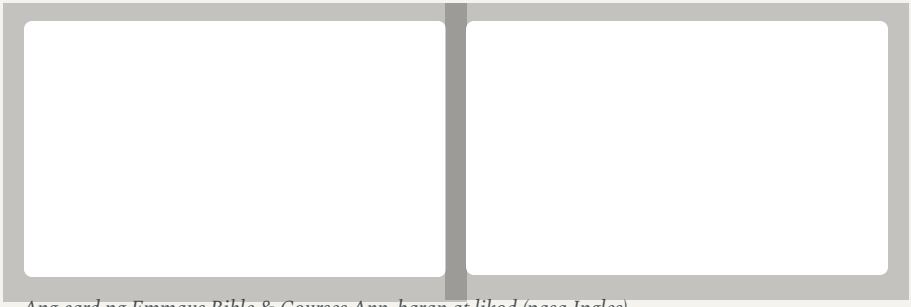
I-SCAN GAMIT ANG CAMERA NG IYONG TELEPONO

Itapat ang camera sa code at pindutin ang link na lalabas. Bubuksan nito ang app sa Tagalog.

Buksan ang emmaus-app.com →

O kunin ito sa App Store o sa Google Play, o gamitin ito sa browser.

Libreng-libre · Mahigit 30 wika · May kasamang Biblia · Gumagana kahit walang internet · Magtanong at masagot

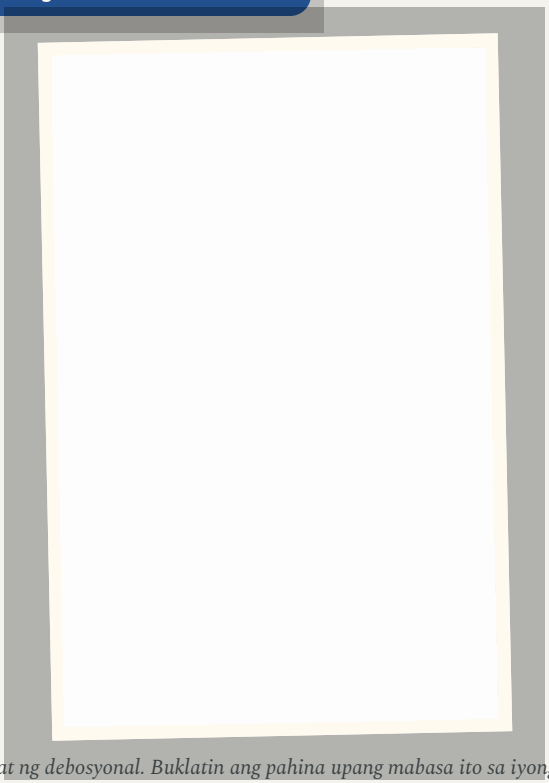
Ang card ng Emmaus Bible & Courses App, harap at likod (nasa Ingles).

ISANG DEBOSYONAL MULA SA MINISTERYO NI KEN SA RADYO

Moments to Remember

Sa loob ng maraming taon, nag-record si Ken ng maiikling programa sa radyo na tinawag na *Moments to Remember*. Bawat isa ay nagsasalaysay ng isang simpleng kuwento, nagbubukas ng Bibliya sa isang pangako, at nagtatapos sa iisang pangungusap: *"Ito ay isang sandaling dapat tandaan mula sa Biblia."* Tinitipon ni Kevin ang mga ito sa isang maliit na debosyonal, na may de-kolor na larawan ni Ken sa pabalat.

Pakinggan ang *Moments to Remember*

Ang pabalat ng debosyonal. Buklatin ang pahina upang mabasa ito sa iyong telepono.

BASAHIN SA IYONG TELEPONO

I-scan Upang Basahin ang Debosyonal

Itapat ang camera ng iyong telepono sa code upang buksan ang *Moments to Remember*. Binubuklat ito na parang maliit na aklat, at libre itong basahin at ibahagi.

I-SCAN GAMIT ANG CAMERA NG IYONG TELEPONO

Itapat ang camera sa code at pindutin ang link na lalabas.

Buksan ang Moments to Remember →

Pakinggan ang istasyon ni Ken

Isang maikling kuwento · Isang pangako mula sa Salita ng Diyos · Isang aral na tatandaan · Libreng basahin at ibahagi

> Basahin ang Bibliya hindi bilang pahayagan, kundi bilang liham mula sa tahanan.
>
> si F. B. Meyer, ayon sa pagsipi ni Ken sa unang Moment to Remember

PATULOY NA NADARAGDAGAN. Idinaragdag ang mga bagong kuwento habang isinusulat ang iba pang recording ni Ken. Makikita sa pabalat ng debosyonal ang petsa kung kailan huling nagdagdag.

Pakinggan ang Musika ni Mary Lou

keepm.org

keepm.org: Itinutuloy ang Pamana, Inaabot ang mga Isla

Ang KEE Philippine Missions (Kenneth Ercil Engle Philippine Missions) ay naririto upang ituloy ang malasakit, ang plano at ang mga layunin ni Ken Engle.

Noong 1945, lumipad si Ken sa ibabaw ng Pilipinas bilang tail gunner ng isang B-24, at nanalangin na pahintulutan siya ng Panginoon na makabalik bilang mensahero at magtatag ng mga iglesia roon. At nangyari nga. Naglingkod sila ni Mary Lou sa mga isla mula 1951 hanggang 1975, at nangaral si Ken sa radyo hanggang 2000.

Ang aming ginagawa. Ang keepm.org ay isang istasyon ng radyo ng ebanghelyo na bukas nang 24 na oras, nasa himpapawid mula pa noong Hulyo 2026, at nagpapatugtog ng mga mensahe ni Ken araw at gabi. Sa programang **Messenger 60**, inaanyayahan ng mga lokal na iglesia sa Pilipinas ang mga bata, kabataan, estudyante at manggagawa na isaulo ang 60 talata ng Biblia o tapusin ang mga kursong pang-Biblia sa koreo, gaya ng *What the Bible Teaches* ng Emmaus Bible Ministries. Bawat isang makatapos ay makakatanggap nang libre ng isang solar audio Bible na kaniya habambuhay: ang buong Biblia sa Ingles at Tagalog (NASB), 60 mensahe ng ebanghelyo ni Pastor Charles Stanley, isang AM radio at isang flashlight, sa lalagyang hindi pinapasok ng tubig, at sapat ang lakas para mapalibutan ng buong pamilya. Ang mga Pilipino sa Pilipinas man o sa U.S. ay maaaring maglingkod bilang Messenger at Memorization Coordinator; sumulat kay Kevin kasama ang inyong patotoo.

Makinig nang Live: keepm.org Radio

Paano kayo makatutulong. Ang aming pangmatagalang layunin ay maglagay ng isang milyong digital na Biblia sa Pilipinas. Ang unang hakbang ay mamahagi ng isang milyong kopya ng gospel tract na *This Was Your Life*. Bawat kaloob ay diretsong napupunta sa babasahing iyon at sa mga audio Bible ng Messenger 60. Upang magbigay, magpadala sa PayPal sa kengle86@yahoo.com. Mga tanong: kengle86@gmail.com. Sa ngayon, ang mga kaloob ay hindi maibabawas sa buwis (hindi tax-deductible); umaasa kaming maiaalok ito balang araw, at ipaaalam namin sa aming mga tagasuporta kapag nangyari na.

Ingatan sila para kay Jesus hanggang sa walang hanggan.

Kevin Engle

Noon: Isang Bagong Misyon

Si Kevin, mga walong taong gulang, hawak ang renda ng isang kalesa sa Pilipinas. Kinunan ito di-nagtagal matapos siyang maligtas noong Setyembre 5, 1965: isang batang may bagong misyon. Nagpapatuloy ang misyong iyon ngayon, ang pagdadala ng ebanghelyo sa Pilipinas sa pamamagitan ng mga digital na Biblia sa keepm.org, at naghahanda si Kevin na bumalik sa unang pagkakataon mula noong 1993.

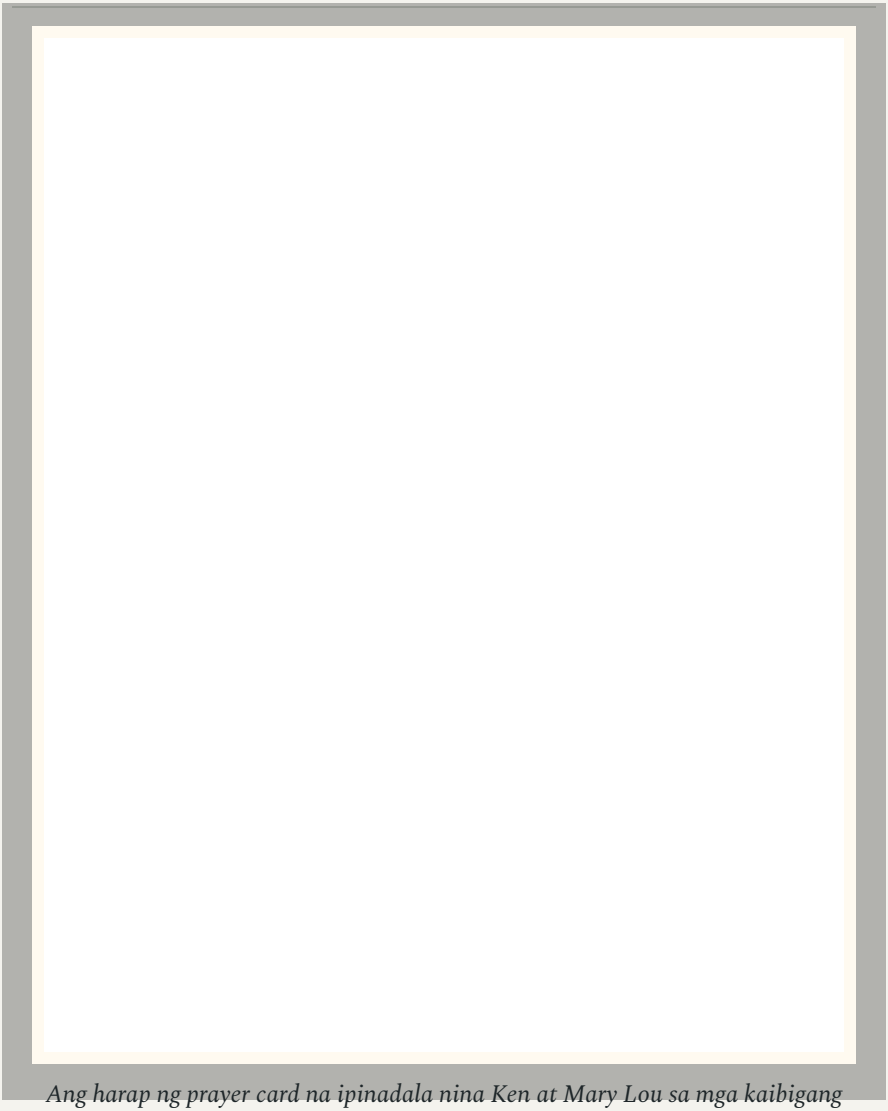
Mula sa koleksiyon at mga alaala ni Kevin Engle

Ngayon: Ang Plake sa Dingding ni Ken

Ang plakeng isinabit ni Ken sa bawat opisinang pinaglingkuran niya, Colosas 1:28, katabi ng kaniyang larawan mula sa serbisyong pang-alaala. Nagpapatuloy ang gawain.

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Ang Aming Mundo… ang Pilipinas

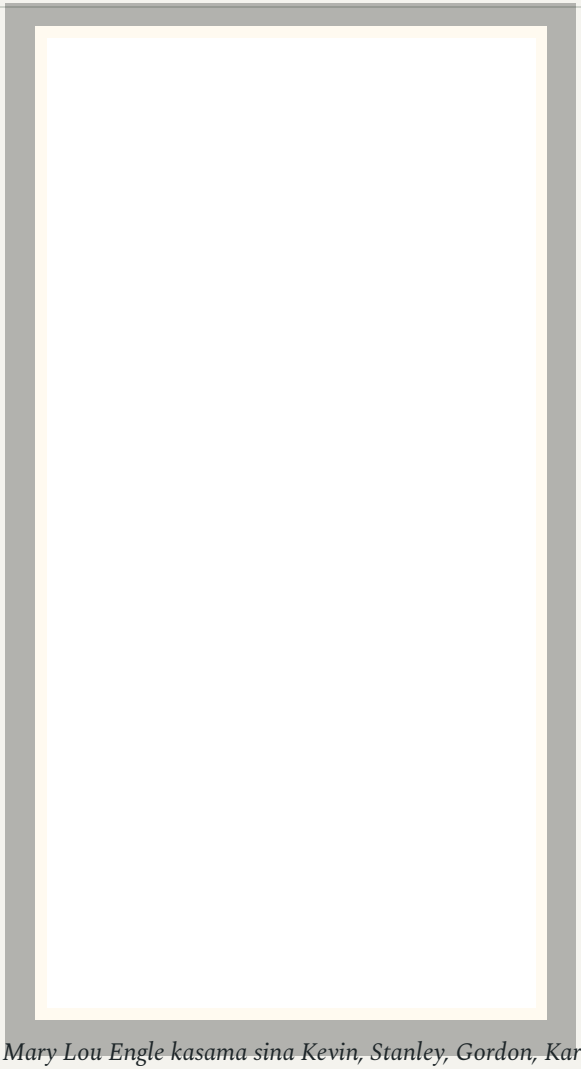

Ang harap ng prayer card na ipinadala nina Ken at Mary Lou sa mga kaibigang nananalangin para sa gawain. Ang bituin ay ang Baguio.

Prayer card ng pamilya Engle, mga 1972

SA LOOB NG PRAYER CARD

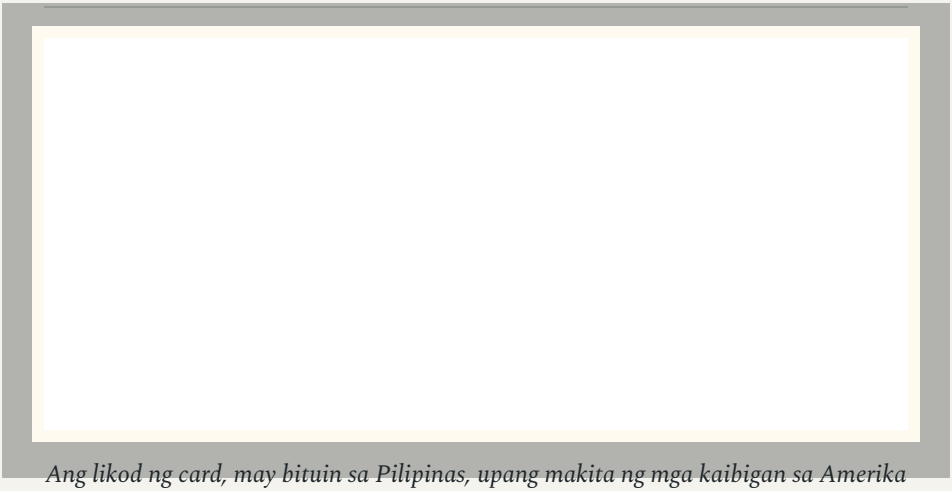
Ang Aming Pasanin… Ang Aming Panalangin

Sina Ken at Mary Lou Engle kasama sina Kevin, Stanley, Gordon, Karen at Becky. Nakalista sa card ang gawain sa Pilipinas: mga batang lalaki at babae, ang Christian Service Brigade, Baguio at Binangonan, at ang mga programa sa radyo na Moments of Melody, Moments of Meditation, Living Book at isang programa para sa mga bata.

Prayer card ng pamilya Engle, mga 1972

Saan sa Mundo

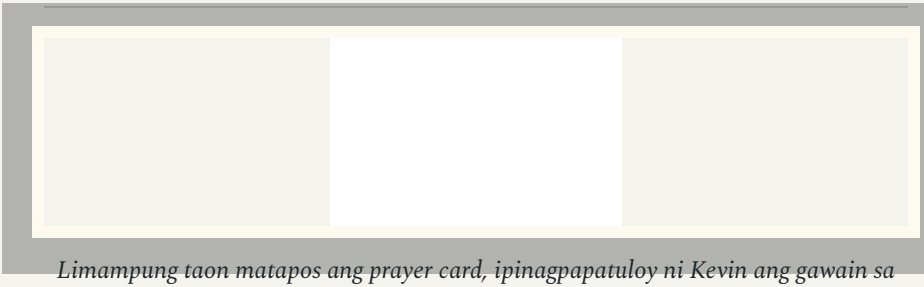

Ang likod ng card, may bituin sa Pilipinas, upang makita ng mga kaibigan sa Amerika kung saan sa mundo dapat manalangin.

Prayer card ng pamilya Engle, mga 1972

ANG KEEPM.ORG NGAYON

Isang Milyong Digital na Biblia

Limampung taon matapos ang prayer card, ipinagpapatuloy ni Kevin ang gawain sa pamamagitan ng KEE Philippine Missions: ibinabahagi ang Salita ng Diyos, isang buhay sa bawat pagkakataon.

Subukan ngayon

Likod: ang solar panel

Nasa kahon: earbuds at charging cable

Pindutin ang device upang marinig ang Charles Stanley Radio, 24/7. Ang mga mensahe ni Pastor Charles Stanley ay nasa mga device na ipamimigay ng keepm.org.

Isang In Touch Messenger na audio Bible: pinapagana ng araw at puno ng Kasulatan. Layunin ng keepm.org na mailagay ang mga ganitong device sa kamay ng isang milyong Pilipino.

Ang In Touch Messenger ay gawa ng In Touch Ministries, Atlanta, Georgia.

Charles Stanley Radio

Tommy Nelson 24/7 Station

Mabilisang Gabay · 453 KB

Buong Gabay sa Paggamit · 5.5 MB

Gabay sa Tagalog · 459 KB

Bisitahin ang keepm.org

Karen at Patrick: Ipinagpapatuloy ang Pangitain

1990–1995 · 2012–kasalukuyan · Romblon, Romblon, Visayas

Isinilang si Karen sa Pilipinas noong 1955, ang ikalawang anak na babae nina Ken at Mary Lou. Paglaki niya, bumalik siya bilang misyonera: una mula 1990 hanggang 1995, bilang dalagang misyonera sa paligid ng Maynila, at pagkatapos mula 2012 hanggang sa kasalukuyan, una kasama ang kaniyang asawang si Patrick Carder. Sa lahat ng anak nina Ken at Mary Lou, siya ang pinakamatagal na naglingkod doon.

Dumating ang tawag sa Romblon sa pamamagitan ni Lani, isang matagal nang kaibigan na tumulong kay Karen noong dalaga pa siya malapit sa Maynila, at nakatira na ngayon sa isla. Ang Romblon ay maliit na isla ng marmol at niyog sa Dagat Sibuyan, labing-apat na oras mula Maynila sakay ng barkong pang-magdamag: tatlumpu't tatlong milya kuwadrado, halos 38,000 katao, tatlumpu't isang barangay. Buong gabing nangingisda ang mga mangingisda dala ang kanilang flashlight, at sa tabi ng daan ay nakaupo ang mga tao, mula sa maliliit na bata hanggang sa matatanda, may martilyo at pait, dinudurog ang marmol upang maging graba.

Natutuhan ni Patrick ang Tagalog nang salita por salita. Si Karen, na malapit nang maging matatas, ay nag-aral kasama ang isang tutor bawat linggo. Sila ay mga misyonerong isinugo ng CMML (Christian Missions in Many Lands), isang organisasyong kaugnay ng mga kung minsan ay kilala bilang “Plymouth Brethren.”

Sina Karen at Patrick Carder

“Magbigay sila ng kaluwalhatian sa PANGINOON, at ipahayag ang kaniyang papuri sa mga pulo.”

Isaias 42:12, ang talatang nagtapos sa artikulo ng CMML tungkol sa kanila noong 2015

Pakinggan: Piyano ni Mary Lou

Sa Romblon, Romblon, Visayas

ANG MGA BATA

Ang mga bata ang una nilang nakilala. Sa kanilang tarangkahan ay naglagay sila ng maliit na pakainan, kung saan nakakakuha ng kaunting bigas at kendi ang mga mag-aaral pauwi mula sa paaralan, at mula roon ay nagsimula sila ng club para sa mga bata. Noong Agosto 2020, isinulat ni Karen na abala siya sa "kids verse club… 70 bata na nagsasaulo ng aklat ng Roma."

ANG MGA MINISTERYO

Tuwing Linggo ng umaga, nagtitipon sa kanilang tahanan ang isang maliit na grupo upang alalahanin ang Panginoon at matutuhan ang mga batayan ng pananampalataya. Tinuruan ni Karen ang matatandang kababaihan ng barangay gamit ang kursong Emmaus na *What the Bible Teaches*, sa Ingles at Tagalog. Nakipagkaibigan si Patrick sa mga kapitan ng barangay, nanalangin kasama nila, at nagplanong ipalabas ang pelikulang Jesus sa bawat isa sa tatlumpu't isang barangay ng isla.

ANG PANADERYA

Nagpatakbo rin si Karen ng isang panaderya. Doon ay sinanay niya ang mga tao sa pagluluto ng tinapay, tinuturuan sila ng kasanayan at kung paano kumita para sa kanilang pamilya.

ANG PAGSASALIN

Kasama si Patrick sa pangkat na nagsasalin sa Tagalog ng aklat ni William MacDonald na *Believer's Bible Commentary*. "Wala (Wala, kahit isa!) na makukuha sa wikang Filipino," isinulat niya noong 2015.

Sina Patrick at Karen

Umuwi si Patrick sa Panginoon noong Mayo 2026. Plano ni Karen na ipagpatuloy ang gawain sa Romblon, at babalik siya sa Pilipinas sa lalong madaling panahon.

Mula sa *Missions* (CMML), Pebrero 2015, nina Kenneth at Joyce Hardisty, na dumalaw sa kanila sa Romblon; ang liham ni Patrick noong Setyembre 2, 2015; at ang email ni Karen noong Agosto 29, 2020.

Mga Kasamang Aklat

Katabi ng limang tomo ng kuwento ang walong kasamang aklat.

Sa Kaniyang Kagalakan: Ang Buhay at Ministeryo ni Ken Engle
Mga liham mismo ni Ken · 1951–1987 · ang kaniyang buhay at ministeryo

Herald of Christ: Ang Kuwento ni Rudy Ponce de Leon
San Juan, Rizal · 1951–1996

Grace Triumphant
ang talambuhay ni Cyril H. Brooks · © 1985 Walterick Publishers

"Mary Lou, Mary Lou": Ang Kuwento nina Evelyn at Fred Balanag
Lungsod ng Baguio · 1968–2010

Cheryl
Cheryl Lyn Engle · ang kaniyang buhay, musika at sariling mga salita

Mga Kuwento ng Pamilya at mga Kaibigan
Mga kaibigan ng gawain · mga kuwento ng pamilya · sanggunian ng pamilya

Mga Alaala ni Kevin
Kevin Engle · sa sarili niyang mga salita · Stewards Foundation · Sa Sariling mga Salita ni Itay

> **Faithful Men: Isang Aklatan ng mga Klasikong Kristiyano**, mula sa PlymouthBrethren.org: mga manunulat na Brethren at mga buhay ng misyonero, mahahanap ayon sa may-akda, Kasulatan at paksa. **Buksan ang library ↗**

Talaan ng Nilalaman ng buong serye →

Lahat ng link sa serye, sa iisang lugar →

Ang Susunod

Ito ay isa sa walong kasamang aklat ng *Panginoon, Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito*. Nasa Talaan ng Nilalaman ang lahat ng aklat ng serye.

> Ingatan sila para kay Jesus hanggang sa walang hanggan.
>
> ang panalangin sa likod ng KEE Philippine Missions

Edisyong Tagalog, Oktubre 11, 2026 · salin ng pampublikong edisyon sa Ingles, hanggang sa mga kuwento ni Gordon na "Prays for Us Daily" (Oktubre 10, 2026), "ML + I," "Two Candles" at "The Wedding," ang mga liham ni Ken noong digmaan, 1943–45, ang mga liham ng 1950–51, "Herald of Christ" (ang kuwento ni Rudy Ponce de Leon), "Mary Lou, Mary Lou" (ang kuwento ni Evelyn Balanag), "The Landlord and the Projectionist," at ang listahan ng mga link

READ IN ENGLISH →

-UPDATE NOONG OKTUBRE 23, 2026

Panginoon,

Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito

KASAMANG AKLAT · MGA KUWENTO NG PAMILYA AT MGA KAIBIGAN

Mula Lancaster County PA hanggang Kalye Malvar, Lungsod ng Baguio, Pilipinas

Engle · Robson · Leonard · Haines

Ken at Mary Lou Engle · Edisyong Tagalog

Mga Kuwento ng Pamilya at mga Kaibigan

Mga kaibigan ng gawain · mga kuwento ng pamilya · sanggunian ng pamilya

MGA KAIBIGAN NG GAWAIN 3
- Limang Lalaki sa Palm Beach 4
- Pagkatapos ng Palm Beach 5
- Ed McCully 6
- Isang Liham mula kay Ed McCully 7
- Uncle Husiyah 10
- Literature Crusades 11
- Ang Taong Tinatawag ng Pamilyang Ito 12
- Pinatahimik ni Jesus ang Bagyo 13

MGA KUWENTO NG PAMILYA 14
- Heavenly Sunshine 15
- Anim na Oras 17
- Dalawang Kinatawan 19

SANGGUNIAN NG PAMILYA 20
- Kamag-anak at mga Ugnayan 21
- Ang Anim 23
- Talaan ng mga Pangyayari 25
- Mga Kasamang Aklat 26

UNANG BAHAGI

Mga Kaibigan ng Gawain

Ed McCully · Uncle Kevin Dyer

ECUADOR, 1956

Limang Lalaki sa Palm Beach

Noong Linggo, Enero 8, 1956, pinatay ang limang batang misyonero sa isang buhanginan sa Ilog Curaray, sa gubat ng silangang Ecuador. Palm Beach ang ipinangalan nila rito. Nagpunta sila roon para mapayapang makipag-ugnayan sa mga Waorani, isang bayang tinatawag ng mga taga-labas na “Auca,” na hindi pa naaabot ninuman ng ebanghelyo.

Ang lima ay sina Jim Elliot ng Portland, Pete Fleming ng Seattle, Ed McCully ng Milwaukee, Roger Youderian ng Montana, at ang kanilang piloto na si Nate Saint ng Missionary Aviation Fellowship.

Buong taglagas na iyon, lumipad si Nate sa ibabaw ng mga tahanan ng Waorani at naghulog ng mga regalo mula sa kaniyang eroplano. Noong Biyernes, Enero 6, isang binata at dalawang babae ang lumabas mula sa gubat at gumugol ng ilang magiliw na oras sa buhanginan. “George” ang itinawag ng mga misyonero sa binata.

Noong Linggo, nag-radyo si Nate na inaasahan niya ang mga bisita bandang 2:30 at tatawag siyang muli sa 4:35. Hindi na dumating ang tawag na iyon. Ang kaniyang relo, na natagpuan kalaunan, ay huminto sa 3:12. Natagpuan ng isang pangkat na naghahanap ang apat sa mga lalaki sa ilog, at magkakasama silang inilibing sa Palm Beach. Tinangay ng ilog ang bangkay ni Ed McCully at hindi na ito natagpuan.

Mula kay John Bjorlie, “Five Missionary Martyrs” (Uplook, sa plymouthbrethren.org), at sa Wikipedia.

ECUADOR, 1956

Pagkatapos ng Palm Beach

Noong Enero 13, inilipad ng isang eroplano ng Air Force ang mga balo sa ibabaw ng libingan sa buhanginan.

Ikinalat ng magasing *Life* ang kuwento sa buong mundo. Tinawag ng ilang pinuno ng iglesia na sayang ang kanilang pagkamatay, pero dinagsa ang mga misyon ng mga kabataang nag-aalok na pumalit sa mga lalaki. Kalaunan, binilang ng magasing *Eternity* ang anim na raang misyonero na nagsabing ang Palm Beach ang nagdala sa kanila sa ibang bansa.

Si Dayuma, isang babaeng Waorani na umalis sa kaniyang bayan at tumutulong sa kapatid ni Nate na si Rachel sa kanilang wika, ay sumampalataya kay Cristo. Nang umuwi siya, sinabi niya sa kanila na payapa ang pagdating ng mga misyonero:

> Kung paanong pinatay ninyo ang mga dayuhan sa buhanginan, pinatay si Jesus para sa inyo.
>
> Dayuma

Noong taglagas ng 1958, tumira sa piling ng mga Waorani ang balo ni Jim na si Elisabeth, ang kanilang munting anak na si Valerie, at si Rachel Saint. Nakilala nila ang mga lalaking pumatay sa kanilang asawa at kapatid, at ang ilan sa mga lalaking iyon ay sumampalataya kay Cristo. Makalipas ang mga taon, itinalaga ang Ebanghelyo ni Marcos sa wikang Waorani, at si Kimo, isa sa mga lalaki mula sa buhanginan, ang nanalangin sa pagtatalaga.

> Hindi hangal ang nagbibigay ng hindi niya mapapanatili upang makamit ang hindi niya mawawala.
>
> Jim Elliot

Basahin ang buong salaysay ni John Bjorlie, "Five Missionary Martyrs", sa plymouthbrethren.org.

ECUADOR, 1956

Ed McCully

Isinilang si Theophilus Edward McCully Jr. noong Hunyo 1, 1927 at lumaki sa Milwaukee, Wisconsin. Kabilang ang kaniyang pamilya sa isang asembleya ng Brethren sa Wauwatosa, na noon ay tinatawag na Good News Chapel, kung saan elder ang kaniyang ama. Sumampalataya si Ed kay Cristo sa edad na pito.

Sa Wheaton College, kung saan kaibigan niya si Jim Elliot, si Ed ang pangulo ng senior class, at noong 1949 ay nanalo siya sa National Hearst Oratorical Contest. Nag-aral siya ng abogasya sa Marquette. Noong Setyembre 1950, habang binabasa ang aklat ng Nehemias, inilaan niya ang kaniyang buhay sa gawaing misyonero at iniwan ang pag-aaral ng abogasya.

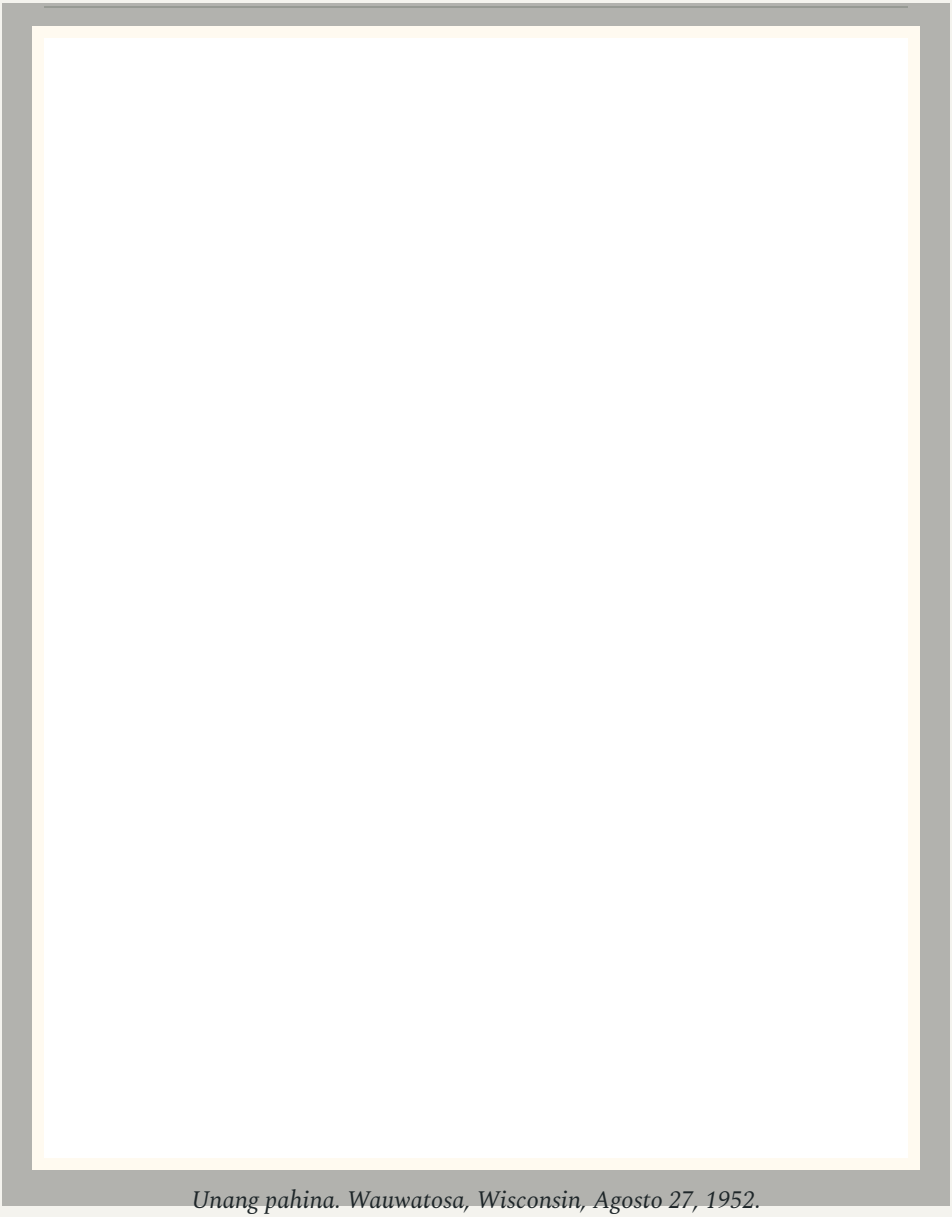
Pinakasalan niya si Marilou Hobolth noong Hunyo 1951 at kinuha ang kursong medikal para sa misyonero sa Los Angeles na binanggit niya sa kaniyang liham. Noong Disyembre 10, 1952, naglayag patungong Ecuador sina Ed, Marilou at ang kanilang sanggol na si Steve, kasama ang Christian Missions in Many Lands, ang misyon ng Brethren na pinaglilingkuran ngayon ni Karen. Matapos mag-aral ng wika sa Quito, naglingkod sila sa mga Quichua sa Shandia at pagkatapos ay sa Arajuno, malapit sa lupain ng Waorani.

Nang mamatay si Ed, walong buwang buntis si Marilou. Isinilang ang kanilang ikatlong anak na si Matt matapos mamatay ang kaniyang ama. Kalaunan, bumalik si Marilou sa Ecuador at nagpatakbo ng tahanan para sa mga anak ng misyonero sa Quito.

Nagkakilala sina Ed at Ken Engle noong dekada 1940 sa isang pagtitipon sa Wauwatosa. Inanyayahan ni Ed si Ken na mangaral doon, at habang nangangaral si Ken, tumugtog si Ed ng kaniyang trumpeta. Pinadalhan niya si Ken ng limampung dolyar noong 1951, at nang sumunod na taon ay isinulat niya ang liham na nasa mga susunod na pahina.

Basahin ang buong salaysay ni John Bjorlie, "Five Missionary Martyrs", sa plymouthbrethren.org.

Isang Liham mula kay Ed McCully

Unang pahina. Wauwatosa, Wisconsin, Agosto 27, 1952.

Ikalawang pahina.

ANG LIHAM, ISINALIN SA TAGALOG

Ed McCully
Wauwatosa, Wisconsin
Agosto 27, 1952

Mahal kong Ken,

Lagi kaming abala kaya kapag nagkakaroon ng pagkakataong sumulat ng mga liham, kadalasan ay malapit na ang hatinggabi. Pero gusto kong maipadala na rin sa iyo ang isang maikling sulat; matagal ko na itong binabalak. Natutuwa kaming mabalitaan ang iyong gawain sa pamamagitan ng iyong liham — at nakasulat ka sa aming listahan ng panalangin — para regular kang maalala. Binabati kita sa iyong nalalapit na kasal. Sana magamit mo ang munting kaloob na ito sa panahong ito; bahagi ito ng salapi ng Panginoon.

Baka naaalala mo ang aking asawa, Ken; nagtapos siya sa Moody noong Disyembre '49 — si Marilou Hobolth. Ikinasal kami noong Hunyo ng '51; pinagpala kami ng Panginoon ng isang anak na lalaki — si Stephen Edward — na halos apat na buwan na ngayon. Ginugol namin ang nakaraang taon sa Los Angeles, kung saan kinuha ko ang kursong medikal para sa misyonero sa Biola. Masinsinan ito — pero sulit ang panahon. Natutuwa ako rito at sa palagay ko ay magagamit ito sa aming gawain. Plano naming umalis sa Disyembre ng taong ito patungong Ecuador, Timog Amerika — upang maglingkod sa mga Indiyong Quichua. Nadarama naming inaakay kami roon ng Diyos — kaya patuloy kaming nagtitiwala sa Kaniya araw-araw habang binubuksan Niya ang daan.

Nais ko lamang maipadala ito sa iyo kasama ang maikling sulat na ito. Nagtitiwala akong patuloy kang palalakasin ng Diyos sa gawain — habang nakikisama ka sa Kaniya.

Sa panalangin,

Ed McCully

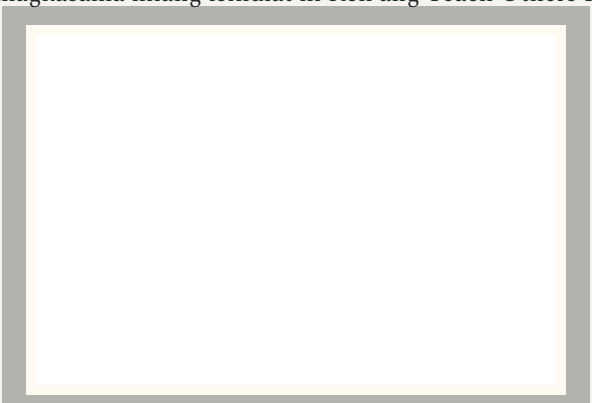
ANG AMING TIYUHIN MULA SA AUSTRALIA

Uncle Husiyah

Noong nag-aaral pa lamang magsalita ang batang si Kevin Engle, hindi niya masabi nang tama ang “Australia.” “Husiyah” ang lumalabas, kaya ang tiyuhin mula sa Australia ay naging si **Uncle Husiyah**.

Isinilang si Kevin Dyer sa Tasmania noong Pebrero 3, 1936, at lumaki sa Australia. Pumunta siya sa Amerika para mag-aral sa Emmaus Bible School, at habang estudyante ay nangaral siya sa maliit na Knox Meeting House sa Knox, Indiana. Mga tatlumpu't limang katao lamang ang naroon, kasama na ang mga sanggol. Makalipas ang isang taon, mahigit 135 na. Sa Emmaus niya nakilala si Eloise, ang kapatid ni Ken, at ikinasal sila noong Agosto 31, 1957, ang kauna-unahang kasal sa Grace and Truth Chapel. Nang buwan ding iyon sa Maynila, pinangalanang Kevin nina Ken at Mary Lou ang kanilang bagong anak na lalaki, ayon sa kaniya.

Noong Hunyo at Hulyo 1959, isang buwang nakasama nila ni Aunt Eloise ang pamilya sa Maynila. Nagsalita siya sa radyong DZAS at sa kapilya ng FEBIAS, at magkasama nilang isinulat ni Ken ang Teach Others Program.

Dalawang Kevin. Maynila, Hulyo 1959. Ang batang si Kevin, halos dalawang taon, kasama si Uncle Kevin Dyer, nakikinig sa Kristiyanong radyo ng DZAS, ang Far East Broadcasting Company.

ANG AMING TIYUHIN MULA SA AUSTRALIA

Literature Crusades

Noong 1960 itinatag ni Uncle Kevin ang **Literature Crusades**. Ang una nitong pangkat ng mga kabataan mula sa Estados Unidos at Canada ay nagtungo sa Calcutta, India, at doon nanirahan ang mga Dyer noong unang bahagi ng dekada 1960. Ang Literature Crusades ay naging **International Teams**, na nakabase sa Prospect Heights, Illinois, at itinayo rin niya ang Bright Hope.

Si Uncle Kevin Dyer, mula sa kaniyang buklet noong 2023 na Master, the Tempest Is Raging

“Nagdala kami ng pangkat na mga dalawandaang katao sa New Orleans,” naaalala niya, “at literal naming dinalaw ang 75,000 tahanan.” May 70,000 pa sa Salt Lake City, mga kongreso sa Wheaton College para sa 1,500 kabataan, at mga suplay na dinala sa mga inuusig na mananampalataya sa likod ng Iron Curtain. Sabi sa kaniya ng isang lalaki, “Bakit hindi ka na lang tumigil sa iisang bagay? Hindi kita masabayan.”

Sa kaniyang edad singkuwenta at sisenta, ipinasa niya ang gawain sa mas batang mga lider. Sa huling bahagi ng kaniyang edad sitenta at otsenta, inalagaan niya si Eloise sa kaniyang Alzheimer's. Sa edad na otsenta'y otso, nagtatrabaho pa rin siya nang anim na oras araw-araw at nakikipag-usap tungkol sa Panginoon sa hindi bababa sa tatlong tao bawat linggo.

> Kaya, otsenta'y otso - handa na ako - sige, dalhin mo!
>
> Kevin Dyer, Pebrero 2024

Ang Taong Tinatawag ng Pamilyang Ito

Itinuro niya sa batang si Kevin ang kaniyang unang talatang isinaulo, noong mga limang taon siya: *“Wala ngang anomang hatol sa mga na kay Cristo Jesus”* (Roma 8:1).

Kapag naglilibing ang pamilyang ito ng sarili nilang mahal sa buhay, naroon si Uncle Kevin. Nagsalita siya sa libing ni Lola Mabel Engle noong 1983 at nangaral sa libing ni Lolo Grant noong 1992. Nanalangin siya sa libingan ni Mary Lou noong 2003, at siya ang nagbigay ng mensahe sa libingan ni Ken noong 2009.

Animnapu't apat na taon silang nagsama ni Eloise bago siya umuwi sa langit noong Setyembre 2021. Nagpatuloy ang gawain sa kanilang mga anak. Noong 1985, ang anak nilang si Mark at ang asawa niyang si Sue ang namuno sa International Teams sa Pilipinas, sa tag-araw ding iyon na pumunta si Karen bilang “sariling kinatawan” ng pamilya.

Si Kevin Engle kasama ang kaniyang pinsang si Mark Dyer, anak ni Uncle Kevin, Setyembre 2026

Mula sa talaarawan ni Ken noong 1959 at sa “Teach Others Also” ni Gordon (Okt 2, 2026); ang liham ni Kevin Dyer noong Pebrero 6, 2024; International Teams; at ang mga talaan ng pamilya.

Pinatahimik ni Jesus ang Bagyo

“Lubos akong naapektuhan ng pagkamatay ng mga lalaking ito at ng katapatan ng mga babaeng ito. Hindi ko kailanman nalimutan ang kanilang mga kuwento, ngunit mula sa napakalaking kalungkutan at matinding sakit, nagtagumpay ang Diyos.”

Kevin G. Dyer, *Master, the Tempest Is Raging* (2023)

“At siya'y gumising, at sinaway ang hangin, at sinabi sa dagat, Pumayapa ka, tumahimik ka. At humimpil ang hangin, at nagkaroon ng malaking katahimikan.”

Marcos 4:39

IKALAWANG BAHAGI

Mga Kuwento ng Pamilya

Heavenly Sunshine · Anim na Oras

Heavenly Sunshine

Noong Hunyo 8, 1953, naupo sina Keith at Cleo Engle sa mesa sa kusina sa Kansas at sumulat kina Ken at Mary Lou sa Pilipinas. Marami silang maibabalita: isang sanggol na isisilang na anumang araw, ang pagputol ng dayami, at mga X-ray sa Lunes ng umaga. Sa gitna ng lahat ng iyon, huminto si Cleo upang ikuwento ang kanilang batang babae, si Lynette, na wala pang tatlong taon:

> Tumatayo siya sa tabi ng radyo tuwing Linggo at umaawit ng ‘Heavenly Sunshine’ kasabay ng mga Fuller, pero pagkatapos nila ay may isang parirala pa siyang natitira! Ha!
>
> Si Cleo Engle kina Ken at Mary Lou, Hunyo 8, 1953

Inangkin din ni Lynette ang maliit na aklat ng pang-araw-araw na talata:

> Noong Linggo, kinailangan itong dalhin ni Lynette sa simbahan bilang kaniyang Biblia.
>
> ang liham ding iyon

Pakinggan: Piyano ni Mary Lou

Heavenly Sunshine, karugtong

Isinilang ang sanggol makalipas ang dalawang araw. Naani ang dayami. Lumaki ang batang babae, nag-asawa, at nagpalaki ng sariling pamilya. Nauna na sina Keith at Cleo, at matagal nang nawala sa ere ang lumang programa ng ebanghelyo. Pero ang batang laging may isa pang pariralang aawitin ay patuloy na nagdadala ng awit, at ngayon ay hawak na niya ang sariling mga salita ng kaniyang ina tungkol sa kung paano ito nagsimula.

> **Magkaingay kayong may kagalakan sa Panginoon, kayong lahat na lupain. Paglingkuran ninyo ang Panginoon na may kasayahan: magsiharap kayo sa kaniyang presensiya na may awitan.**
>
> Awit 100:1–2. Isinaulo ito ni Ken at binasa sa pagsamba ng pamilya sa loob ng maraming taon.

Mula sa liham ni Cleo Engle noong Hunyo 8, 1953 at sa kuwento ni Gordon na “Heavenly Sunshine” (Set. 27, 2026), na isinulat para kay Lynette.

Anim na Oras

Noong Sabado, Setyembre 5, 2026, gumugol sina Mark at Sue Dyer at ang kanilang anak na si John Mark ng anim na oras sa mesa sa kusina ni Gordon sa Charlotte. May sushi, at may nakagat si Tigger na kahit isa sa kanila.

Ikinuwento ni Mark ang isang bagay na alam na ng kaniyang ama, si Uncle Kevin Dyer, sa buong buhay niyang may asawa. Lumaki si Eloise sa asembleya sa Abilene, kung saan hindi gaanong ipinangangaral ang personal na kaligtasan; basta ipinanganak ka na roon. Umuwi si Ken mula sa Moody, kung saan ito ipinangangaral, pinaupo ang kaniyang nakababatang kapatid, at itinanong kung talaga bang nagtiwala na siya kay Cristo. Labindalawang taon siya noon. Isang usapan sa Kansas, mga 1947, at isinulat ni Gordon na “tumatakbo pa rin ito — sa pamamagitan mo, ni Mark, at ng isang batang isinilang sa Maynila.”

Anim na Oras, karugtong

Sampung taon matapos umalis sa larangan, sumulat si Ken sa Woodside noong Hulyo 11, 1985 tungkol kay Karen, na pumunta sa Pilipinas nang tag-araw na iyon kasama ang isang team:

> Nakikipag-ugnayan kami sa mga taong ito sa pamamagitan ng liham, pero ngayon ay naroon na ang sarili naming kinatawan mula sa pamilya.
>
> Si Ken sa Woodside, Hulyo 11, 1985

Sa kasunod na pangungusap, binanggit niya kung sino ang namamahala sa gawaing pinuntahan ni Karen: sina Mark at Sue. Makalipas ang siyam na buwan, isinilang si John Mark sa Maynila. Babalik si Karen, apatnapu't isang taon matapos siyang tawagin ni Ken nang ganoon. "Tama siya sa unang pagkakataon," isinulat ni Gordon.

Bago sila umalis, ipinanalangin ng mga Dyer ang bahay.

Mula sa liham ni Gordon na "Six Hours" (Set. 5, 2026) at sa liham ni Ken sa Woodside noong Hulyo 11, 1985.

Dalawang Kinatawan

Noong 1985, tinawag ni Ken si Karen na “sariling kinatawan” ng pamilya. Makalipas ang apatnapu’t isang taon, may kasama na siya.

Nakarating na roon si Kevin bago pa ang 1985. Pumasok siya sa Navy noong 1975 at nasa Pilipinas siya kasama ng Navy noong 1976 at 1977, at bumalik siya roon noong 1993. Sa bawat pagkakataon ay hinanap niya ang mga taong nakatrabaho ni Ken.

Babalik si Karen sa Pilipinas, at inaasahan niyang naroon siya nang mga kalahati ng bawat taon, ipinagpapatuloy ang gawaing sinimulan nila ni Patrick sa Romblon.

Ngayong 2026, ganap nang nagretiro si Kevin, at babalik din siya para sa gawain ng keepm.org: ang istasyon ng radyo ng ebanghelyo na bukas nang 24 na oras at nagpapatugtog ng mga mensahe ni Ken, mga solar audio Bible, at mga kursong pang-Biblia para sa mga isla. Balak ni Kevin na pumunta roon nang isa o dalawang beses bawat taon.

Kaya may dalawang kinatawan na ngayon sa Pilipinas ang pamilya nina Ken at Mary Lou, na naglilingkod sa magkaibang paraan: si Karen nang ilang buwan sa bawat pagkakataon, nakatira kasama ng mga tao, at si Kevin na pabalik-balik. Kapwa sila naglilingkod sa magkahiwalay na larangan, na may iisang layunin gaya ng kanilang mga magulang.

Alamin pa, o magbigay: keepm.org

Idinagdag ni Kevin Engle, Oktubre 2026.

IKATLONG BAHAGI

Sanggunian ng Pamilya

Kamag-anak at mga ugnayan · ang anim · talaan ng mga pangyayari · kung nasaan kami noon

Kamag-anak at mga Ugnayan

May sikat ba sa pamilya? Ito ang sinusuportahan ng mga talaan.

Pamilya

- **Jacob "Yokeli" Engel**, isa sa mga nangungunang nagtatag ng River Brethren (ang Brethren in Christ), mula sa aming pamilyang Engel sa Lancaster County. Walong salinlahi ang bilang ni Kevin mula sa kanya.
- **Col. Paul E. Leonard**, aming tiyo. Nag-aral siya sa ilalim ni F. F. Bruce, naglingkod sa komite ng pagsasalin ng NIV, at nagsanay ng mga tagapayo para kay Billy Graham.
- **Carl Armerding**, aming tiyo sa pag-aasawa. Nagturo siya sa Regent College at isa sa mga nagsalin ng aklat ng Mga Hukom para sa New Living Translation.
- **Alvin Koons**, pinsang buo ni Ken, isang chaplain ng Navy. Ang mga papeles nila ni Bobbie, kasama ang isang aklat tungkol sa wikang Tsino ng Swatow, ay nasa American Baptist Historical Society.
- **Virginia Leonard Moldenhauer**, aming tiya, isang misyonerong nars sa Belgian Congo.
- **Kevin at Eloise Dyer**, kasama ang Bright Hope, at tatlong salinlahi ng mga Dyer sa misyon, kabilang sina **Mark at Sue Dyer**, na namuno sa International Teams sa Pilipinas.

Mga nakasalubong sa landas

- Nangaral si **H. A. Ironside** sa Grace and Truth Chapel. Malamang na naligtas sa ilalim ng kanyang pangangaral ang aming lolo sa tuhod na si Robson.
- Si **Ed McCully**, na kalaunan ay pinatay bilang martir sa Ecuador, ay nagpadala kay Ken ng isang maagang kaloob noong 1951.
- Ang pamilya ni **Dwight D. Eisenhower** ay dumating sa Abilene sa parehong paglipat ng River Brethren. Walang nalalamang pagkakamag-anak.
- Nagsalita si **Carlos P. Romulo** sa pagtatapos sa Brent noong 1975. Tumanggap si **Pangulong Marcos** ng mga Kasulatan mula kay Ken noong 1968.
- At, gaya ng madalas sabihin ni Ken, walang kaugnayan kina Marx at Engels.

Ang Anim

Becky. Biyolinista. Ikinasal siya kay Dave Jenkinson.

Karen. Plawtista. Siya ang "sariling kinatawan" ng pamilya sa isang team sa Pilipinas noong 1985, at ikinasal kay Patrick sa isang hardin noong 1999. Naglingkod siya bilang misyonera sa Pilipinas mula 1990 hanggang 1995, at sa Romblon mula 2012 hanggang sa kasalukuyan, kasama si Patrick hanggang sa kaniyang pagpanaw noong 2026.

Kevin. Si Jud Fry at lalaking Navy, at nagtapos ng sikolohiya noong Araw ng Sandatahang Lakas. Ikinasal siya kay Cheryl noong 1986; umuwi si Cheryl sa Panginoon noong Enero 2026. Itinayo ni Kevin ang PlymouthBrethren.org noong 2004 at ngayon ay namumuno sa **KEE Philippine Missions**, na nagpapatuloy sa gawain ni Ken sa pamamagitan ng mga audio Bible para sa Pilipinas. Naglingkod si Kevin bilang Executive Director ng Stewards Foundation sa loob ng 16 na taon.

Stan. Sampung libra nang isilang. Gumagawa ng mga modelong dam at isang musikero. Ikinasal siya kay Fiona Harvey sa England noong 1987.

Gordon. Isinilang habang naka-furlough ang pamilya. Ginampanan niya si King Cole sa dula ng kanilang ikatlong baitang at gumawa ng telegrapo sa edad na sampu. Ngayon siya ang tagapag-ingat ng arkibo at tagapagsalaysay ng pamilya. Mahilig siyang tumugtog ng piyano at gitara at manood at makinig kay Alistair Begg.

Doug. Alam niya ang kanyang mga talata mula A hanggang Q at bininyagan sa Ontario noong 1987. Nagtapos sa Emmaus, nangangaral siya, itina-type ang mga lumang talaarawan, at sumusulat ng kasaysayan ng Brethren.

Si Kevin sa Edad na Tatlo

Si Kevin, ang ikatlo sa Anim, sa edad na mga tatlo, bandang 1960. Nakabuka ang bibig, nangangaral daw siya! Lagi niyang pangarap na mangaral gaya ni Itay, at naging lay preacher siya sa loob ng dalawampung taon. *Mangangaral Gaya ni Itay* →

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Talaan ng mga Pangyayari

1743	Isinilang si Ulrich Engel, Switzerland
1789	Kasulatan ng lupa ng Engle Grove, Donegal Township
1879–80	Lumipat ang mga Engle sa Dickinson County, Kansas
1922	Ikinasal si Grant Engle kay Mabel Robson
1924	Isinilang si Ken, malapit sa Abilene
1930	Isinilang si Mary Lou, Canonsburg
1943–45	Si Ken sa Army Air Forces; tail gunner ng B-24
1951	Si Ken sa Pilipinas; alok ng kasal sa pamamagitan ng liham
1953	Kasal sa Manila, Abril 26
1954–59	Isinilang sina Becky, Karen, Kevin, Stan
1959	Dumalaw ang mga Dyer; Teach Others Program
1964	Isinilang si Gordon; namatay si John Leonard
1966	Mga binyag sa Binangonan; ang plawta ni Karen
1967	Lumipat sa 55 Malvar, Baguio
1970–73	Abilene
1975	*Oklahoma!*; si Kevin sa Navy; pag-alis sa larangan ng misyon
1976	Isinilang si Doug
1987	Bininyagan si Doug; ikinasal si Stan kay Fiona
1988	Nagtapos si Kevin, UT Dallas
1990–95	Si Karen, misyonera sa paligid ng Maynila
2000	Nagtapos si Doug, Emmaus
2003	Umuwi si Mary Lou sa Panginoon
2009	Umuwi si Ken sa Panginoon
2012–	Sina Karen at Patrick Romblon

Pakinggan: Piyano ni Mary Lou

Mga Kasamang Aklat

Katabi ng limang tomo ng kuwento ang walong kasamang aklat.

Sa Kaniyang Kagalakan: Ang Buhay at Ministeryo ni Ken Engle
Mga liham mismo ni Ken · 1951–1987 · ang kaniyang buhay at ministeryo

Herald of Christ: Ang Kuwento ni Rudy Ponce de Leon
San Juan, Rizal · 1951–1996

Grace Triumphant
ang talambuhay ni Cyril H. Brooks · © 1985 Walterick Publishers

"Mary Lou, Mary Lou": Ang Kuwento nina Evelyn at Fred Balanag
Lungsod ng Baguio · 1968–2010

Cheryl
Cheryl Lyn Engle · ang kaniyang buhay, musika at sariling mga salita

Karen, Patrick, at Romblon: "Dinadala ang Pangitain"
keepm.org · ang Emmaus app · Moments to Remember · sina Karen at Patrick

Mga Alaala ni Kevin
Kevin Engle · sa sarili niyang mga salita · Stewards Foundation · Sa Sariling mga Salita ni Itay

Faithful Men: Isang Aklatan ng mga Klasikong Kristiyano, mula sa PlymouthBrethren.org: mga manunulat na Brethren at mga buhay ng misyonero, mahahanap ayon sa may-akda, Kasulatan at paksa. Buksan ang library ↗

Talaan ng Nilalaman ng buong serye →

Lahat ng link sa serye, sa iisang lugar →

Ang Susunod

Ito ay isa sa walong kasamang aklat ng *Panginoon, Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito*. Nasa Talaan ng Nilalaman ang lahat ng aklat ng serye.

> Ingatan sila para kay Jesus hanggang sa walang hanggan.
>
> ang panalangin sa likod ng KEE Philippine Missions

Edisyong Tagalog, Oktubre 11, 2026 · salin ng pampublikong edisyon sa Ingles, hanggang sa mga kuwento ni Gordon na "Prays for Us Daily" (Oktubre 10, 2026), "ML + I," "Two Candles" at "The Wedding," ang mga liham ni Ken noong digmaan, 1943–45, ang mga liham ng 1950–51, "Herald of Christ" (ang kuwento ni Rudy Ponce de Leon), "Mary Lou, Mary Lou" (ang kuwento ni Evelyn Balanag), "The Landlord and the Projectionist," at ang listahan ng mga link

READ IN ENGLISH →

BINAGO OKTUBRE 23, 2026

109 PAHINA

Panginoon,

Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito

KASAMANG AKLAT · MGA ALAALA NI KEVIN

Mula Lancaster County PA hanggang Kalye Malvar, Lungsod ng Baguio, Pilipinas

Engle · Robson · Leonard · Haines

Ken at Mary Lou Engle · Edisyong Tagalog

Mga Alaala ni Kevin

Kevin Engle · sa sarili niyang mga salita · higit pa sa blog ni Kevin ↗

STEWARDS FOUNDATION 3
- Paano Ito Nagsimula 4
- Mga Lipad tuwing Lunes papuntang Chicago 6
- Mula Pansamantala Hanggang Executive Director 7
- Pag-aalaga sa mga Naglilingkod 9
- Pagtatayo ng mga Lugar ng Pagsamba 10
- Paglilipat ng Gawain sa Texas 11
- Magkatuwang Sina Kevin at Cheryl 14
- Maayos na Kaayusan at Mabuting Pakikisama 16
- Pag-abot sa Iba 18
- Isang Parangal mula sa Estado ng Texas 19
- Paglingon sa Nakaraan 20

SA SARILING MGA SALITA NI ITAY 21
- Sa Sariling mga Salita ni Itay 21
- Ang mga Taon ng Digmaan 23
- Chicago, Panliligaw at ang Pagtawag 27
- Manila at Binangonan 29
- Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito 40
- Isang Furlough sa Kansas 53
- Pabalik sa Bundok 57
- Pauwi sa Abilene 64
- Si Itay at si Kevin: Isang Kronolohiya 81
- Mga Pinagkunan 86

PAGLAKI SA PILIPINAS 87
- Mangangaral Gaya ni Itay 88
- Ang Shoeshine Kit at ang Saranggola 91
- Ang Pakikipagsapalaran sa Bisikleta (1968) 97
- Anchors Aweigh 98
- Jud Fry 99
- Pinakamahusay na Aktor ng Taon 101
- Ang Tarangkahan sa Subic 104
- Araw ng Sandatahang Lakas 105

NANG ALUKIN KO NG KASAL SI CHERYL 106
- Mga Kasamang Aklat 108

UNANG TALA

Stewards Foundation

Wheaton, Illinois, at Addison, Texas · 1986–2010

BINAGO OKTUBRE 11, 2026

Paano Ito Nagsimula

Nagsimula ang ugnayan ni Kevin Engle sa Stewards Foundation ilang taon bago pa siya nagtrabaho roon. Pagsapit ng 1986, malaki na ang interes niya sa samahan at sa gawaing ginagawa nito para sa mga asembleya, at nagsimula siyang magtanong sa mga trustee, opisyal at kawani nito. Nais niyang maunawaan kung paano pinatatakbo ang isang ministeryong naglilingkod sa napakaraming lokal na iglesya, at kung paano pa ito makapaglilingkod nang mas mabuti sa kanila.

Umabot sa isang mahalagang yugto ang interes na iyon noong tagsibol ng 1994. Nilapitan si Kevin ni Barry Mahloy, na noon ay pangulo ng Foundation, at tinanong kung papayag siyang humalili bilang pansamantalang Executive Director. Pumayag si Kevin. Binibilang ang kaniyang paglilingkod mula Abril 25, 1994, at noong Abril 26 ay sumulat ang lupon sa mga asembleya at sa mga commended worker (mga manggagawang isinugo ng mga asembleya) sa buong bansa upang salubungin siya sa kaniyang bagong tungkulin.

Ang Opisina sa West Willow

Ang pintuan sa harap ng opisina ng Stewards Foundation sa 218 West Willow sa Wheaton, Illinois. Nakasulat sa mga karatula sa tabi ng pinto ang Stewards Foundation, Sender Foundation at Workers Together.

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Mga Lipad tuwing Lunes papuntang Chicago

May isang problema: ang opisina ng Foundation ay nasa Wheaton, Illinois, at si Kevin ay nakatira sa Texas. Kaya sa unang bahagi ng kaniyang paglilingkod, pabalik-balik siya. Tuwing Lunes ng umaga ay sumasakay siya sa eroplano ng Midway Airlines mula Dallas papuntang Chicago Midway, isang Fokker 100 na may mga siyamnapung upuan, at tuwing Biyernes ay lumilipad siya pauwi. Sa loob ng linggo ay umuupa siya ng isang basement apartment malapit sa Wheaton College, ilang minuto lamang mula sa opisina sa West Willow Avenue.

Mabigat ang ganitong takbo ng buhay, pero hindi naghihintay ang gawain. Noong Mayo 9, 1994, sa kaniyang unang pulong ng lupon, nagkakaisang inihalal siya ng mga trustee bilang corporate Secretary at inilagay ang kaniyang pangalan sa lahat ng bank at investment account ng Foundation. Nang araw ding iyon ay inaprobahan ng lupon ang dalawang pautang para sa pagtatayo ng iglesya, isa para sa isang fellowship sa Stafford, Texas, at isa para sa isang kapilya sa Wichita, Kansas. Minana rin ni Kevin ang isang maliit at tapat na kawani sa Wheaton, kabilang si Audrey Ham, na tinawag niya kalaunan na "aking mahusay na katulong at kanang kamay." Sa loob ng ilang buwan ay nagdagdag siya ng dalawa pang empleyado, at pagsapit ng Agosto ay naiulat na niya sa mga trustee na malaki ang naidagdag ng mga bagong katuwang sa natatapos ng opisina.

Isang Fokker 100 ng Midway Airlines, tulad ng eroplanong sinasakyan ni Kevin mula Dallas papuntang Chicago Midway tuwing Lunes ng umaga at pauwi tuwing Biyernes.

Larawan: Wikimedia Commons

Mula Pansamantala Hanggang Executive Director

Noong Abril 24, 1995, nagkakaisang bumoto ang lupon na gawing permanente ang paghirang kay Kevin. Noong Agosto 1995, iniwan ng kaniyang asawang si Cheryl ang Texas at lumipat pahilaga upang samahan siya, at umupa silang dalawa ng isang bahay sa Wheaton. Natapos na ang mga lipad tuwing Lunes. Mula noon ay magkasamang hinarap nina Kevin at Cheryl ang gawain, at naging tahanan nila ang Wheaton sa sumunod na ilang taon.

Naglingkod si Kevin bilang Executive Director sa loob ng labing-anim na taon, mula 1994 hanggang 2010, at bilang corporate Secretary ng Foundation sa buong panahong iyon.

Ang Executive Director

Si Kevin sa kaniyang mesa bilang Executive Director ng Stewards Foundation.
Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Pag-aalaga sa mga Naglilingkod

Isa sa pinakamahahalagang ministeryo ng Foundation sa ilalim ni Kevin ang pag-aalaga nito sa mga commended worker, ang mga buong-panahong lingkod ng Panginoon na isinugo mula sa mga asembleya. Simula Enero 1, 1996, binago ang health program ng Foundation tungo sa isang sistema ng mga healthcare gift, at si Kevin ang bumuo at nagpatakbo nito. Pagsapit ng 2003, naiulat ng sampung-taong pagsusuri ng lupon na malaking tulong ang naibigay para sa pangangalagang pangkalusugan sa loob ng dekadang iyon, habang napanatili ang fund balance ng Foundation at bumaba ang gastos nito sa administrasyon. Para sa maraming misyonero at ebanghelista, ang mga kaloob na iyon ay nangahulugang hindi kailangang maging katapusan ng kanilang gawain ang isang pagkaospital o isang pangmatagalang karamdaman.

Sina Kevin at Cheryl (gitna) kasama ang mga panauhin mula sa Singapore sa opisina ng Foundation, sa harap ng mga tansong plake mula sa mga ospital ng Foundation, kabilang ang Maynard Hospital at Bethesda Hospital. Dating may-ari ang Stewards Foundation ng anim na ospital.

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Pagtatayo ng mga Lugar ng Pagsamba

Ang isa pang mahalagang layunin ng Foundation ay tulungan ang mga asembleya na magtayo at magpaganda ng kanilang mga pinagtitipunan sa pamamagitan ng mga church loan. Pinamahalaan ni Kevin ang programang ito ng pautang sa buong panahon ng kaniyang panunungkulan, mula sa mga unang pag-apruba sa kaniyang pinakaunang pulong ng lupon hanggang sa mga abalang taon sa bandang huli. Napunta ang mga pautang sa malalaki at maliliit na asembleya, mula Michigan at Maryland hanggang North Carolina at Texas. Patuloy na lumago ang programa, at noong 2009 lamang ay labintatlong pautang ang naibigay o nasa construction draw. Sa likod ng bawat isa ay isang kapulungang nagkaroon ng bagong kapilya, mas malawak na bulwagan ng pagtitipon, o gusaling sa wakas ay naging ligtas at matibay.

Paglilipat ng Gawain sa Texas

Sa pulong ng lupon noong taglagas ng 1997 sa Oklahoma City, bumoto ang buong lupon na ilipat ang opisina ng Foundation sa lugar ng Dallas–Fort Worth, at binigyan si Kevin ng kapangyarihang pumili ng lokasyon. Pinili niya ang Addison. Naibenta ang gusali sa West Willow Avenue sa Wheaton noong unang bahagi ng 1998 sa halagang higit na mataas sa appraisal nito, at umalis ang trak ng lipat-bahay noong Abril 1998. Natanggap ng Foundation ang Texas Certificate of Authority nito noong Mayo 28, 1998, at binuksan ang bagong opisina sa Midway Road sa Addison, kung saan ito nanatili sa natitirang panahon ng panunungkulan ni Kevin. Naglaan din ang lupon ng reserba para sa magiging sariling gusali nito balang araw.

Si Cheryl ang nasa puso ng paglilipat na iyon. Noong Disyembre 1997, kinuha siya ng lupon bilang Transition Manager, at tumulong siyang dalhin ang opisina sa pagbebenta ng gusali sa Wheaton, sa pag-iimpake at sa mahabang paglipat patimog, at sa pag-aayos ng bagong opisina sa Addison. Nang magpasya ang mga kawani sa Wheaton na hindi lumipat, sina Kevin at Cheryl ang muling bumuo ng opisina sa Texas mula sa simula.

Ang Bagong Opisina sa Addison

Sina Cheryl, Kevin at Lorie Watkins, ang accountant ng Foundation, sa opisina ng Stewards Foundation di-nagtagal matapos ang paglipat sa Addison, Texas, tagsibol ng 1998.
Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Oklahoma City, 1997

Si Frank Brown ng Oconomowoc, Wisconsin, kasapi ng lupon ng Stewards Foundation, kasama sina Kevin at Cheryl sa Oklahoma City noong 1997. Umuwi si Frank sa Panginoon ilang linggo matapos makunan ang larawang ito.
Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Magkatuwang Sina Kevin at Cheryl

Hindi kumpleto ang anumang salaysay tungkol sa mga taon ni Kevin sa Stewards Foundation kung wala si Cheryl. Hindi siya isang talababa sa gawain; nasa gitna siya nito. Madalas sabihin sa mag-asawang Engle ng mga miyembro ng lupon at mga kaibigan ang halos iisang bagay: "Naku, hindi ko kayang makatrabaho ang asawa ko." Nagawa iyon nina Kevin at Cheryl, magkasama araw at gabi, sa loob ng mahigit labindalawang taon.

Nagsimula si Cheryl bilang boluntaryo sa opisina noong Disyembre 1996, at ibinigay niya ang kaniyang unang taon nang walang bayad. Pagkatapos noon ay kinuha siya ng lupon, at naging office manager siya ng Foundation, na kalaunan ay tinawag na Administrative Manager. Siya ang may pananagutan sa kabuuang pagpapatakbo ng opisina. Siya ang namahala sa mga pulong ng lupon at naghanda ng lahat ng materyales ng lupon, ang mga agenda, kalakip at meeting book na inaasahan ng mga trustee. Siya rin ang nangasiwa sa accountant at sa mga database, at siya ang naging pangunahing tao sa buong proseso ng pautang. Napansin ng compensation committee ng lupon ang kaniyang "lubhang mas malaking pananagutan."

Sa halos lahat ng mga taong iyon, tumakbo ang Foundation sa napakaliit na kawani na dalawa o tatlong tao. Sa loob ng mga pitong buwan noong 2004 at 2005, habang bakante ang posisyon ng accountant, sina Kevin at Cheryl lamang ang nagdala ng buong opisina.

Hindi masukat ang papuri ni Kevin sa ginawa ni Cheryl. Ang malaking bahagi ng nagawa ng Foundation sa mga taong iyon ay nagawa dahil si Cheryl ang nagpapatakbo ng opisina.

Sina Kevin at Cheryl

Sina Kevin at Cheryl sa opisina ng Stewards Foundation. Ang karatula ng Stewards Ministries sa likod nila ay mula sa Wheaton, Illinois, kung saan minsang magkasama ang Stewards Foundation at Stewards Ministries sa opisina sa 218 West Willow. Nang lumipat ang Foundation sa Texas, isinama nito ang karatula bilang alaala ng mga taong iyon.

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Maayos na Kaayusan at Mabuting Pakikisama

Bilang corporate Secretary, si Kevin ang sumulat at pumirma ng katitikan ng bawat pulong ng lupon at ng mga miyembro, habang si Cheryl ang namahala sa mga pulong at naghanda ng materyales ng lupon. Tumulong din siyang bigyan ang Foundation ng matibay na balangkas: nakasulat na mga job description, isang compensation committee, isang conflict of interest policy, isang confidentiality agreement, at isang investment policy. Dinala niya ang opisina sa panahon ng computer, nagtayo ng mga database at sumulat ng mga pamamaraan upang magawa ang gawain nang maingat at pare-pareho.

Sinikap din niyang dalhin ang lupon sa mga asembleya. Iniikot ang mga pulong sa buong bansa, sa Orlando, Chicago, Warwick sa Rhode Island, Oklahoma City, Philadelphia, Seattle, Charleston, Detroit, South San Francisco at Richmond, at hinikayat ang mga trustee na gugulin ang Linggo ng pulong sa pakikisama sa isang lokal na asembleya.

Mga Panauhin mula sa Singapore

Sa parehong pagbisita: ang mga panauhin mula sa Singapore kasama sina Cheryl at Kevin (kanan), sa ilalim ng mga karatula ng 218 W. Willow at Stewards Ministries. Minsang magkasama ang Stewards Foundation at Stewards Ministries sa opisina sa 218 West Willow sa Wheaton, Illinois. Nang lumipat ang Foundation sa Texas, isinama nito ang mga karatulang ito bilang alaala ng mga taong iyon.
Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Pag-abot sa Iba

Noong Setyembre 2006, iniharap nila ng pangulo ng Foundation na si Ken Hampton ang "The Next 5 Years," isang plano upang gabayan ang mga investment, healthcare gift at paglago ng Foundation hanggang 2011. Noong 2007, pinangunahan niya ang isang survey sa mga miyembrong asembleya na nakatanggap ng 260 sagot, at noong 2008 ay sinimulan niya ang isang proyektong DVD na nagsasalaysay ng kuwento ng Foundation.

Ang gintong baton ng Executive Director na iniharap kay Kevin ng trustee na si Jerry Keller nang umalis siya sa lupon noong 2006, bilang taos-pusong pasasalamat sa mga taon ng paglilingkod ni Kevin sa Stewards Foundation. Nakasulat sa plaka: Run Well, Heb. 12:1 · Finish the Course, II Tim. 4:7 · I Will Be With You, Matt. 28:20.

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Isang Parangal mula sa Estado ng Texas

Noong Abril 25, 2004, sumapit ang ikasampung anibersaryo ni Kevin bilang Executive Director. Makalipas ang ilang linggo, noong Mayo 11, 2004, pinagtibay ng Texas House of Representatives ang House Resolution No. 109, bilang parangal kay Kevin sa okasyon ng anibersaryong iyon, at binanggit nito na ang Foundation, sa ilalim ng kaniyang pamumuno, ay kalilipat lamang sa Texas.

Isa pang parangal para sa parehong anibersaryo: isang watawat ng Texas na iwinagayway sa Kapitolyo sa Austin bilang parangal sa ikasampung anibersaryo ni Kevin sa Stewards Foundation, iniharap ni Representative Bryan Hughes, Abril 25, 2004.

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Paglingon sa Nakaraan

Natapos ang paglilingkod ni Kevin sa Stewards Foundation noong 2010, pagkaraan ng labing-anim na taon. Sa panahong iyon, siya ay pabalik-balik na naglakbay, dalawang beses na lumipat ng tirahan, at inilipat ang isang buong organisasyon sa kabilang bahagi ng bansa. Sa halos lahat ng mga taong iyon ay katabi niya si Cheryl, at magkasama nilang pinatakbo ang isang maliit na opisinang naglingkod sa mga asembleya at misyonero mula baybayin hanggang baybayin.

Ang ama ni Kevin na si Ken Engle sa opisina ng Stewards Foundation. Ang mga karatula ng 218 W. Willow at Stewards Ministries sa likod niya ay dinala ng Foundation mula sa dati nitong opisina sa Wheaton, na minsan nitong kasama ang Stewards Ministries.

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Mula sa sariling mga alaala ni Kevin, isinulat noong Oktubre 2026.

IKALAWANG TALA

Sa Sariling mga Salita ni Itay

Si Ken Engle, sa kaniyang mga talaarawan, liham at artikulo · 1943–2009

BINAGO OKTUBRE 12, 2026

Sa Sariling mga Salita ni Itay

Halos araw-araw sumulat si Ken Engle sa buong buhay niya bilang nasa hustong gulang: mga talaarawan, mga liham sa mga iglesiang nananalangin para sa kaniya, mga liham-panalangin, mga artikulo tungkol sa gawain sa radyo. Tinitipon ng kabanatang ito ang kaniyang mga sinabi, sa sarili niyang mga salita, mula sa mga taon ng digmaan hanggang sa kaniyang huling mga taon sa Abilene, ayon sa pagkakasunod-sunod ng panahon.

Sa ilalim ng bawat sipi ay nakasulat kung ano ito (talaarawan, liham at kung para kanino, artikulo) at kung kailan niya ito isinulat. Kung mas buo ang pagkukuwento sa ibang bahagi ng serye, may link na magdadala sa iyo roon.

Ang mga siping may markang TUNGKOL KAY KEVIN at may asul na kulay ay ang mga isinulat ni Itay tungkol kay Kevin. Nagtatapos ang kabanata sa isang kronolohiya ni Itay at ni Kevin.

Ang baybay at bantas ay kay Itay mismo. Ang mga sipi mula sa kaniyang mga liham sa Ingles ay isinalin sa Tagalog.

Ang mga Taon ng Digmaan

1943–1945

> Disiplina at mas marami pang disiplina. … Mahirap ang buhay sa Army pero gusto ko ito. Nadarama kong may lugar ang Panginoon para sa akin.

Liham kina Grandpa at Grandma · Setyembre 22, 1943
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Nag-uulat si Pvt. Engle” →

> Tinanong nila ako kung isa ba akong conscious objector (mali ang baybay pero lumilipad ang oras) sa pagpatay bilang pagtatanggol sa bansa. Sinabi ko sa kaniya na hindi.

Liham sa mga magulang · Oktubre 5, 1943
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Nag-uulat si Pvt. Engle” →

> Ngayon, dinala rito ng mga kasamahan ko ang magasing "Life." Ang tingin nila ay medyo maganda ang Mother ko.

Liham pauwi · Pebrero 13, 1944
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Ano ba ang Nagtulak sa Iyo na Lumipad?” →

> tiningnan niya ako at ngumisi at sinabi. "Ano ba ang nagtulak sa iyo na lumipad"? … Ito ang mga problema ko - masyadong tensiyonado, takot at mabagal, ano pa ba ang puwedeng mali - Bakit pa ba ako pumasok sa Air Corps na ito.

Liham pauwi · Marso 14, 1944
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Ano ba ang Nagtulak sa Iyo na Lumipad?” →

> Pero una, siguro dapat ko munang sabihin sa inyo ang pinakamasama. Hindi na ako patungo sa pagiging piloto, navigator, o bombardier. … Sabi ng instructor ko, puwede akong maging piloto kung gusto ko. … Oo, magandang araw ang Marso 31 pero naku, Abril 1.

Liham sa mga magulang · Abril 1, 1944
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Pero Naku, Abril 1” →

> Ganito ang nararamdaman ko. Lugar ito kung saan alam kong makatutulong ako para manalo sa digmaan. Hindi ako mas mabuti kaysa kaninuman kaya doon ako kung doon nila ako ilalagay. Kaya akong ingatan ng Panginoon sa loob ng gun turret gaya rin sa alinmang ibang puwesto.

Liham pauwi · Abril 22, 1944
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Pero Naku, Abril 1” →

> #243 ang crew ko. … Naniniwala akong binibigyan ako ng Panginoon ng isang mahusay na crew. Talagang kakailanganin ko ang tulong Niya nang higit kailanman sa susunod na ilang linggo.

Liham pauwi · Agosto 11, 1944
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Crew #243” →

> Pumunta ako sa harapan at nalaman kong ako ang magpapalipad nang ilang sandali. Kaya sa sumunod na 20 minuto (humigit-kumulang) hawak ko ang controls sa malaking bahagi ng oras. … Ikiniling ko siya nang husto patagilid at umikot kami. … Ito ang pinakamasayang panahon ng buhay ko, sana lang makapagpalipad pa ako ng 24 na iyon.

Liham pauwi · Setyembre 28, 1944
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Crew #243” →

> P.S. Pakiipanalangin po ninyo na ihanda ako ng Panginoon para sa labanan sa katawan, isip, espiritu atbp. (Sa lahat ng paraan)

Liham sa kaniyang ina · Nobyembre 7, 1944
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Crew #243” →

> Kapag nasa ibabaw ka ng mga ulap at tubig lang ang nasa ibaba, lalo mong nakikita kung gaano ka umaasa sa Diyos.

Liham pauwi · Nobyembre 24, 1944
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Mula Isla Patungong Isla” →

> Ngayon, sumama kami sa unang pagsalakay sa kaaway. Wawak! Ang target namin ay isang daanan ng suplay. Kami ang lead ship kaya talagang kitang-kita ko ang lahat. Walang flak Walang Zero. … Naroon ang Red Cross na may dalang grapefruit juice.

Liham sa kaniyang ama · Disyembre 17, 1944
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Mula Isla Patungong Isla” →

> Kumusta mula sa Jolly Rogers! … Talagang umaasa at nananalangin ako na makamit na natin ang tagumpay sa lalong madaling panahon. Pagod na ako sa digmaang ito at wala akong pakialam kung sino ang makaalam.

Liham sa kaniyang ama · Disyembre 28, 1944
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Kumusta mula sa Jolly Rogers!” →

> Tapos na ang Bagong Taon at tapos na rin ang unang misyon. … Tinamaan namin ang Pilipinas. … Sa ibabaw ng target, sunod-sunod ang kain ko ng life savers. Nakasalansan ang mga ito sa mga toggle switch ko.

Liham kay Keith · Enero 3, 1945
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Kumusta mula sa Jolly Rogers!” →

> Doon sa ilalim ng celleloid ay naroon ang Captain ko ang bunso kong kapatid na lalaki (ngiting abot-tainga) si Mom at ang dalawa kong kapatid na babae at si Dad na nakatayo sa bagong beranda na nakapamulsa Maiisip ninyo kung ano ang naramdaman ko. (nangungulila sa tahanan)

Liham pauwi · Pebrero 10, 1945
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Kumusta mula sa Jolly Rogers!” →

> Madalas na akong napasa "libis ng lilim ng kamatayan" pero sinasabi Niya "Huwag kang matakot" at wala akong dapat ikabahala. Ang pinakamalalang sugat ko sa ngayon ay kagat ng lamok.

Liham kay Keith · Pebrero 15, 1945
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Sa Isang Lugar sa Pilipinas” →

> Natapos namin ngayon ang isang mabigat na misyon sa ibabaw ng Formosa. Tunay na muling napatunayan sa akin ang Mga Awit 23:4. Dahil nasa libis na iyon kami.

Liham sa kaniyang ina · Marso 3, 1945
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Sa Isang Lugar sa Pilipinas” →

Chicago, Panliligaw at ang Pagtawag

1950–1951

> Sorpresa sa lahat ng sorpresa - Ako ang gagawa ng Morning Clock (trabaho ni Bob Murfin) 4 na umaga sa Hulyo (4,8,11,15). Ipanalangin mo ako.

Liham kay Eloise · Hunyo 29, 1950
Basahin pa: Ikalimang Tomo, “Isang Radyo sa Bukid” →

> Wala akong ideya kung ilang tapat na tagapakinig na ang naiwala ko sa istasyon. Kahit walang ibang natutuwa rito, masasabi kong ito na ang pinakamasayang panahon ng buhay ko.

Liham kay Mary Lou · Hulyo 13, 1950
Basahin pa: Ikalimang Tomo, “Isang Radyo sa Bukid” →

> Paano kung tuwing gabi, sa ganap na 10:00 sa oras mo, na 9:00 PM dito, huminto tayo para manalangin nang sabay. … Kaya kahit milya-milya ang layo natin sa isa't isa, makapagtatagpo tayo sa harap ng Panginoon. Tawagin natin itong taps.

Liham kay Mary Lou · Agosto 1950
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Magkita Tayo sa Taps” →

> Alam mo kung gaano ko kamahal ang gawain sa radyo, mahal ko - mukhang doon ay magagawa ko ito. Nakaplano na ng Panginoon ang lahat ng ito.

Liham kay Mary Lou · Nobyembre 1950
Basahin pa: Ikalimang Tomo, “Pagsasahimpapawid ng Relihiyosong Programa sa Radyo” →

> Una sa lahat, nagpapasalamat ako para sa aking Tagapagligtas. Ibinigay Niya ang lahat para sa akin. … Sunod, nagpapasalamat ako sa Kaniya dahil sa iyo. Ang pakikipagkaibigan mo ay higit pa sa kailanma'y pinangarap kong matagpuan sa sinuman.

Liham kay Mary Lou, Thanksgiving · Nobyembre 23, 1950
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Araw ng Pasasalamat, 1950” →

> Sunod, Mary Lou, nagpapasalamat ako sa Kaniyang pag-akay sa mga isla. Kahapon ay natanggap ko ang balita na ipagkakaloob na ang aking visa. Tuwang-tuwa ako. Salamat sa iyong mga panalangin.

Liham kay Mary Lou · Nobyembre 23, 1950
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Araw ng Pasasalamat, 1950” →

> Narinig ko si Helen Borth noong isang araw.

Liham kay Mary Lou · Marso 14, 1951
Basahin pa: Ikalimang Tomo, “Helen Barth” →

> Siyanga pala, dalawang beses kong narinig si G. Brooks habang nasa barko. Noong Lunes ng gabi, may sinabi siyang ganito - "Sa susunod na linggo ay magkakaroon tayo ng panauhin, si G. Kenneth Engle na ngayon ay nasa California Bear - " (Tuwang-tuwa ako)

Liham kay Mary Lou · Marso 14, 1951
Basahin pa: Ikalimang Tomo, “Nakikinig Mula sa Barko” →

Manila at Binangonan

1951–1967

> Una, masasabi kong ito'y higit at lampas pa sa anumang pinangarap ko – gaya ng aking Mary Lou.

Liham kay Mary Lou, San Juan · Marso 20, 1951
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Maganda” →

> Sa gabi, papunta sa DZAS. Ako na ngayon ang announcer ng programa. … Tuwang-tuwa silang lahat sa pagsulong ng paaralan. Mas marami kaming natatanggap na liham kaysa alinmang ibang programa. Sa Kanya nawa ang lahat ng kaluwalhatian.

Liham kay Mary Lou · Marso 26, 1951
Basahin pa: Ikalimang Tomo, “Ang Bible School of the Air” →

> At totoo nga, may dalawang liham mula kay Mary Lou. Sa sobrang pananabik ko, sinubukan kong gamitin ang susi ng P.O. box para buksan ang pinto ng kotse.

Talaarawan · Mayo 18, 1951
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Ang Liham na Naiwala Niya” →

> Kinausap si Steve tungkol sa Brigade. Pagkatapos ay kinausap si Noel. Lubha akong napalalakas ang loob, hakbang-hakbang habang Siya ang nangunguna.

Talaarawan · Setyembre 30, 1951
Basahin pa: Herald of Christ, “May Bayad Po Ba?” →

Isang taon matapos siyang dumating sa Manila. Sa Oktubre ng taong iyon maglalayag si Mary Lou.

> Halos hindi ko maisip na isang taon na ang lumipas. … Dito ay binibiro na nila ako tungkol sa darating na Oktubre.

Liham sa kaniyang mga magulang · Marso 12, 1952

> Noong Abril 26 ay ikinasal kami ni Mary Lou Leonard sa San Juan Gospel Hall. … Tumatahol ang mga aso sa labas at marahil ay hindi ito katulad ng sa Estados Unidos, ngunit naroon ang Panginoon at iyon ang pinakamahalaga.

Liham sa mga kaibigan sa The Fields, New York · Mga Mayo 1953
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Sasama Ka Ba sa Lalaking Ito?” →

> Tunay na abala si Satanas sa paghadlang sa mga tao na pag-aralan ang Salita at malaman ang Mabuting Balita ng kaligtasan. Hinihiling namin ang inyong mga panalangin para sa mga nagnanais na higit pang makilala ang Panginoong Jesus at hinahadlangan ng Kaaway ng mga kaluluwa. Ang panalangin ang aming pinakamabuting sandata.

Ulat sa newsletter ng mga misyonero · Hunyo 1954

> Sa palengke. Hindi gaanong gumastos dahil kapos ang pananalapi. Ilang sentimo na lang ang natira. 65 sa bangko at iyon lang ang alam namin.

Talaarawan · Hunyo 18, 1954
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Ang Sampung Dolyar ni Eloise” →

> Muli, sa mismong tamang panahon ay ipinadala Niya ito. Nagpapasalamat kami sa Kaniya sa bawat ganitong karanasan.

Talaarawan · Hunyo 18, 1954
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Ang Sampung Dolyar ni Eloise” →

> Brigade kasama ang tapat na 3: Rudy, Reny & Doming.

Talaarawan · Enero 8, 1955
Basahin pa: Herald of Christ, “Ang Tapat na Tatlo” →

> Halalan sa hapon. Si Mr. Mercado ang naging Chairman. Si Noel Ison ang Superintendent ng Sunday School; sina Rudy & Reny sa iba pang tungkulin sa SS.

Talaarawan · Enero 9, 1955
Basahin pa: Herald of Christ, “Ang Tapat na Tatlo” →

> Dinala ang Brigade sa paglangoy sa Balara. 7 bata at 3 lider. Pumasa sina Dominy & Arturo sa pagsusulit sa paglangoy.

Talaarawan · Enero 29, 1955
Basahin pa: Herald of Christ, “Masigla at Masigasig” →

> Inihalal si Rudy bilang tagapangulo ng Publisidad at mga Gawaing Pang-ebanghelyo.

Talaarawan · Pebrero 27, 1955
Basahin pa: Herald of Christ, “Ang Tapat na Tatlo” →

> Mga pagsusulit ng lakas ng Brigade.

Talaarawan · Marso 5, 1955
Basahin pa: Herald of Christ, “Masigla at Masigasig” →

> Bumili ng regalo para kina Rudy at Lety. Pumunta sa opisina, nagtrabaho, pagkatapos ay sa graduation ni Rudy kasama si Reny. Nagsalita si Kalihim ng Edukasyon Hernandez.

Talaarawan · Marso 31, 1955
Basahin pa: Herald of Christ, “Ang Tapat na Tatlo” →

> Mga kasapi ng Brigade na pumapasa sa mga pagsusulit para sa paligsahan sa kampo.

Talaarawan · Abril 9, 1955
Basahin pa: Herald of Christ, “Masigla at Masigasig” →

> Sa Light Bringers, nagbigay sina Reny at Rudy ng chalk talk. Pumunta sa Bilibid. Nagsalita kami ni Mercado. Umawit ang mga Brigadier.

Talaarawan · Hunyo 19, 1955
Basahin pa: Herald of Christ, “Isang Batang Laging Dumarating” →

> Si Rudy lamang ang nagtrabaho sa BSA. Nahiwa ang kamay ni Rudy. Tumulong ang mga batang Brigade sa hapon.

Talaarawan · Hunyo 25, 1955
Basahin pa: Herald of Christ, “Isang Batang Laging Dumarating” →

> Itinalaga nina Rudy at Doming ang kanilang buhay sa Panginoon.

Talaarawan · Hulyo 31, 1955
Basahin pa: Herald of Christ, “Bininyagan si Rudy” →

> Nagturo. Bininyagan si Rudy. Pamamaalam para sa amin.

Talaarawan · Setyembre 4, 1955
Basahin pa: Herald of Christ, “Bininyagan si Rudy” →

> Pamamaalam sa Light Bringers Tunay na nagpaluha. Salamat sa Kaniya para sa lahat ng kabataang ito. Inawit ang "Blest Be The Ties".

Talaarawan · Setyembre 11, 1955
Basahin pa: Herald of Christ, “Bininyagan si Rudy” →

> Halos isang taon na ngayon si Kevin.

Liham kay John Smart, Emmaus · Hulyo 16, 1958 TUNGKOL KAY KEVIN

> Ginamit ng Panginoon sina Mr. at Mrs. Cyril H. Brooks upang simulan ang gawain noong 1950. … Nagsimula ito bilang isang "pansamantalang gawain" ngunit naging isang napakahalagang bahagi ng gawain sa Pilipinas.

Liham kay John Smart, Emmaus · Mayo 27, 1959
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Ang Bible School of the Air” →

> Ito ay dakilang panahon para sa gawain sa radyo sa Pilipinas!

Liham kay John Smart, Emmaus · Mayo 27, 1959
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Ang Bible School of the Air” →

Kasama si Uncle Kevin Dyer, na dumadalaw sa Manila:

> Nagtrabaho kami ni Kevin sa "Teach Others."

Talaarawan · Hulyo 10, 1959
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Makapagtuturo Naman sa Iba” →

> Napakagandang termino ang naranasan namin sa lahat ng paraan.

Liham sa matatanda ng Woodside · Enero 10, 1960

> Sabihin namin para sa Kaniyang kaluwalhatian na napakagandang termino ito sa Kaniyang paglilingkod. Gumawa Siya nang lubhang sagana nang higit sa lahat ng aming hinihingi o iniisip. Mula sa araw na bumaba kami sa barko at natagpuang may bahay na Siyang inihanda para sa amin, hanggang sa mga pintuan ng pagkakataong binuksan Niya sa pagtuturo, sa gawain sa kabataan, sa gawain sa probinsiya…

Liham sa mga Kristiyano ng Woodside Bible Chapel · Marso 15, 1960

Dumating ang liham ng matatanda na pumapayag sa furlough noong umagang sumama ang pamilya sa kaniya sa Cavite, sa isang pulong ng mga sundalo ng Navy at ng kanilang mga asawa:

> Patakbo ko itong dinala sa kotse.

Liham sa mga Kristiyano ng Woodside Bible Chapel · Marso 15, 1960
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Mga Christian Servicemen’s Center” →

> Sumama kay Mr. Reinheimer sa San Francisco para sa mga makinilya para sa BSA. Pumunta sa Remington & Sears. Sa wakas nakakita ng dalawang Remington #17 sa isang tindahan ng segunda-mano $60 bawat isa. Nadama kong ang Panginoon ang pumatnubay.

Talaarawan · Hunyo 30, 1961
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Mr. Reinheimer” →

> Alas 1:30 naroon si Mr Reinheimer —

Talaarawan · Hulyo 30, 1961
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Mr. Reinheimer” →

> O Panginoon, ang buhay ko’y ibinibigay ko sa Iyo sa dambana.

Talaarawan · Pebrero 20, 1962
Basahin pa: Ikaapat na Tomo, “Sa Dulo ng Pasilyo” →

Tungkol sa Bible School of the Air:

> Linggo-linggo ay nakapupuno kami ng tatlong lalagyan ng mga sulat na bumabalik sa amin.

Liham-panalangin · Hunyo 1962

> Unang dumating dito sa Kapuluan sina Mr. at Mrs. Cyril Brooks noong 1922. Kaya ito ang ikaapatnapung anibersaryo nila sa gawain.

Liham-panalangin · Mga Disyembre 1962

> Linggo-linggo ay nagdadala kami ng ilang libong aralin sa post office. … Posible bang magawa nang mabisa ang gawain ng Panginoon nang walang pasanin?

Liham-panalangin · Unang bahagi ng 1963

> "At pinatahimik ni Caleb ang bayan." … Ipinaaalala nito sa akin kung ano kaya ang mga tao sa paligid ng Galilea. … Sa lugar na ito, sinisikap naming maging mamamalakaya ng mga tao.

Liham sa Beachwood Chapel · Abril 2, 1963
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Binangonan” →

> Nagalak kaming makitang bininyagan ang 11 kabataan sa Binangonan noong nakaraang Araw ng Panginoon. Nang sabihin kong kami, ang ibig kong sabihin ay sumama sina Becky at Kevin. … Nagkaroon sila ng salu-salong pamamaalam sa tanghali. Mahirap iwan ang mga taong ito.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Hulyo 25, 1963 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Labing-isa sa Lawa” →

> Napakaraming sikat ng araw ang tinanggap namin, tiyak na hindi kami dapat matakot sa mga ulap.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Hulyo 25, 1963
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, "Labing-isa sa Lawa" →

Tungkol sa libing ni Mr. T. E. McCully, ama ni Ed McCully, sa College Church sa Wheaton:

> Wala akong alam na libing kung saan napakaraming lalaki ang lantarang umiyak.

Liham sa mga kapwa misyonero sa Pilipinas · Mayo 13, 1965

> AKONG PANGINOON AY TUMAWAG SA IYO SA KATUWIRAN, AT IINGATAN KITA. Nakita kong ginawa ito ng Panginoon sa loob ng 15 taon.

Liham kay Rudy Ponce de Leon · Agosto 13, 1965
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, "Maulap na mga Araw" →

> Bilang mga misyonero, ang ilan sa amin ay naghasik ng mga unang binhi. Ngunit ngayon na ang panahon upang magkaroon ito ng ganap na lasang Pilipino.

Liham kay Rudy Ponce de Leon · Agosto 13, 1965
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, "Ang Walang Hanggan Lamang ang Magpapakita" →

> Lubhang bumuti si Mrs. Engle ngunit hindi pa lubos. Ang Kaniyang kalooban lamang ang nais namin.

Liham kay Rudy Ponce de Leon · Agosto 13, 1965
Basahin pa: Herald of Christ, "Rudy" →

> Ang isang gospel sign sa magandang lugar ay nangangaral nang 24 na oras bawat araw. … Kaya nitong magsalita sa anumang wika.

Artikulo · 1966
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Isang Billboard, Malaki at Malinaw” →

> Nagtanong tungkol sa mga plauta. Sumulat kay Alvin.

Talaarawan · Marso 14, 1966
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Ang Kaniyang Dala” →

> Isang tunay na patotoo kung ano ang magagawa ng isang taong nadala sa Panginoon… Nawa'y maabot ko ang ilang gaya nito para sa Iyo.

Talaarawan · Marso 23, 1966
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Heaven Came Down” →

> Kaya may ilang espirituwal na salinlahi na nag-uugat sa unang pagpapatotoong iyon sa isang ospital noong dekada 1930. Kapag naghahasik tayo ng Salita, tunay na hindi natin alam kung ano ang magiging walang-hanggang bunga nito.

Liham kay Bro. Smart · Marso 24, 1966
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Heaven Came Down” →

> Kaarawan ni Karen. Tumanggap ng plauta mula sa amin. Tuwang-tuwa

Talaarawan · Abril 18, 1966
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Ang Kaniyang Dala” →

“Faith Day,” gaya ng tawag dito ng pamilya:

> Marami na kaming ipinanalangin tungkol sa gastos sa paaralan — kailangan ng ₱1000 para sa unang bayad at wala talaga kami nito. Nananalangin din ang mga bata. Kami nina Becky at Kevin ay pumunta sa P.O. Liham mula kay Bella Cameron na may ₱200 na tanging ibinigay para sa pag-aaral ng mga bata…
> Nalaman namin ang bayad ng insurance — halos ₱1000, napakamakatarungan — purihin Siya.
> Napakagandang araw.

Talaarawan · Hulyo 14, 1966 TUNGKOL KAY KEVIN

> Sumusulong kami sa pananampalataya, hindi sa mga numero sa bankbook. Ngayon ay naglalaan ang Panginoon. Dakila ang Kaniyang katapatan. … Dalawang paraan ng pagkuwenta — Sa Takot — Sa Pananampalataya.

Talaarawan · Hulyo 1966

> Isang taon na ngayong araw mula nang lumapag ang aming eroplano sa Manila International Air Port … Naging mabuting taon ito. Gayunman, hindi ito taon ng puro sikat ng araw. May mga maulap na araw … mabuting malaman na "sa likod ng mga ulap ay laging sumisikat ang araw."

Liham sa Woodside Bible Chapel · Disyembre 1966
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Maulap na mga Araw” →

> Anong bagong bagay (mga bagay) ang gagawin Niya sa 1967. Sabik na akong makita.

Talaarawan · Enero 1, 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Walang Imposible” →

> Ginanap namin ang aming unang pulong sa San Juan Elementary School noong Pebrero 2, 1952.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Enero 27, 1967
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Ang Unang Hapon” →

Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito

BAGUIO · 1967–1970

> Binanggit niya ang Baguio. Napangiti na lang kami — pakiramdam namin ay imposible iyon

Talaarawan · Abril 25, 1967
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Itim na Huwebes” →

> — ngunit tingnan, Mayo 26!

Talaarawan · Idinagdag sa pahina ng Abril 25, 1967
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Itim na Huwebes” →

> Pasya habang papunta sa bayan — matindi ang presyon. Kailangang lisanin ang larangan ngayong tag-init. Mabigat na pasya — hindi tiyak sa patnubay.

Talaarawan · Mayo 25, 1967
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Itim na Huwebes” →

> Nagkasundo na — Marami kaming ipinanalangin. Nadama naming ibinigay sa amin ng Panginoon ang bahay.

Talaarawan · Mayo 26, 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Sa Isang Mataas na Bundok” →

> Kanta ni Gordon sa kotse papunta sa bahay 'Do not be afraid'

Talaarawan · Mayo 26, 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Huwag Kang Matakot” →

> Tiningnan namin ang bahay at nadama naming ito mismo ang kailangan namin. … Binigyan kami ng Panginoon ng kapayapaan tungkol sa buong bagay.

Liham sa matatanda ng Woodside · Hunyo 3, 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Mahal na mga Kapatid” →

> Sinabi ni Mr. Brooks na baka ito ang paraan ng Panginoon ng pagtutulak sa amin palabas sa mga bagong lugar.

Liham sa matatanda ng Woodside · Hunyo 3, 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Mahal na mga Kapatid” →

> Mula nang mangyari ang mga nabanggit sa itaas, nakatanggap kami ng isang tiyak na kaloob para sa gawain sa radyo, na ipinadala sa amin mismo upang gamitin sa paraang inaakala naming pinakamabuti. Ito na kaya ang unang "green light" patungo sa gawain sa radyo sa Baguio?

Liham sa matatanda ng Woodside · Hunyo 3, 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Mahal na mga Kapatid” →

> Gaya ng inyong nakikita, kailangan namin ang inyong mga panalangin. Labing-anim na taon na mula nang una akong dumating sa Pilipinas. Isa itong malaking pagbabago ng lugar. Kapwa namin nadarama na ang Panginoon ang nag-akay. Talagang mas mabuti ang pakiramdam ni Mary Lou sa klimang ito.

Liham sa matatanda ng Woodside · Hunyo 3, 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Mahal na mga Kapatid” →

> Ang bago naming address ay: GEN. DELIVERY, BAGUIO, PHILIPPINES.

Liham sa matatanda ng Woodside · Hunyo 3, 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Mahal na mga Kapatid” →

> Ang programa ng Brigade ay halos lubos nang nasa mga kamay ng mga Pilipino.

Liham sa matatanda ng Woodside · Hunyo 3, 1967
Basahin pa: Herald of Christ, “Nasa mga Kamay ng mga Pilipino” →

> Nagkaroon kami ng pulong ng mga bata mga 4 PM. Kinanta ang Inibig Ako Ni Jesus. Ikinuwento ko ang "Barney's Barrel."

Talaarawan · Hunyo 27, 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Huwag Kayong Mangatakot” →

> Ang aking asawa, limang anak at ako ay naninirahan na ngayon sa Lungsod ng mga Pino na ito... dahil sa kalusugan ng aking asawa.

Liham sa mga estudyante ng Bible School of the Air · Kalagitnaan ng 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Sa Isang Mataas na Bundok” →

> Naayos ko na ang opisina ko. Pinakamagandang opisinang nagkaroon ako. Tinulungan ako ni Becky.

Talaarawan · Hulyo 3, 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Huwag Kayong Mangatakot” →

> Kaarawan ni Kevin — sa Burnham Park — kapalit ng pasimula noong Mayo 26.

Talaarawan · Agosto 1967 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Ang Unang Araw ng Pasukan” →

> Unang araw ng pasukan ng mga bata sa Brent. Ako ang naghatid sa kanila. Sina Kevin & Stanley ay pumunta sa silid-aralan sa may tennis court. Masayang-masaya silang lahat pagbalik mula sa unang araw — Nagkaroon ng mga kaibigan, nagustuhan ang kanilang mga guro.

Talaarawan · Agosto 1967 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Ang Unang Araw ng Pasukan” →

> Uminit nang husto ang booster — kaya muntik na kaming magkasunog — matapang na amoy mula rito.

Talaarawan · Agosto 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Ipinapanalangin Kami Araw-araw” →

> Mat. 14:27 Sa mga bagyo ng buhay, lumalapit Siya sa atin at sinasabi, "Laksan ninyo ang inyong loob; ako nga; huwag kayong mangatakot."

Talaarawan · Setyembre 2, 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Nasa Ere Na” →

> Unang Childrens Bible Hour sa ere sa DZBS nang 330. (8.75) Ibinigay ko ang address sa dulo — may 60 segundo.

Talaarawan · Setyembre 2, 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Nasa Ere Na” →

> Binigyan kami ng isang buong bagong larangan ng misyon na may dakilang mga bagong pagkakataon.

Liham sa Countryside Bible Chapel · Setyembre 7, 1967
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Isang Buong Bagong Larangan ng Misyon” →

> Noong nakaraang Sabado ay umere rito ang una naming programa.

Liham sa Countryside Bible Chapel · Setyembre 7, 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Nasa Ere Na” →

> Hindi ko maiwasang maalala ang una sa mga kumperensiyang ito, na ginanap sa Manila noong 1951 na may iilan lamang na lalaki. Nagkaroon ako ng pribilehiyong magsalita sa mga lalaking iyon.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Oktubre 9, 1967
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Mga Christian Servicemen’s Center” →

> Isipin ninyo, bumibili kami ng maiinit na damit sa Pilipinas. Natugunan ng Panginoon ang bawat pangangailangan.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Oktubre 9, 1967

> …nakita ang ulat ng bagyong "Trining." Nagpasyang tumuloy. Makalipas ang isang oras malakas na hangin & ulan. Mga karatula bagsak. Sa Kennon sabi ng bus "hindi puwede." Tumuloy sa Naguilan Rd — bumalik sa tulay. Tinawagan si ML P1.20. OK — Tumuloy sa Crestola — Walang ilaw maagang natulog. Lubos na nagpapasalamat sa kaniyang pag-iingat.

Talaarawan · Oktubre 17, 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Trining” →

> Humina ang hangin sa gabi. Sira ang tulay papuntang Manila — sa totoo lang 2 sa mga ito. Sinubukang umakyat umaga & hapon pero sarado pa rin. … Pulong-panalangin sa gabi sa liwanag ng gasera.

Talaarawan · Oktubre 18, 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “47.9 Pulgada” →

> 47.9" — ulan sa loob ng 24 oras rekord sa buong mundo

Talaarawan · Oktubre 18, 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “47.9 Pulgada” →

> Maliwanag ang sikat ng araw. Nagpasyang pumunta hanggang sa makakaya namin. Tuloy-tuloy lang. May mga bus na paparating mula sa kabilang direksiyon.

Talaarawan · Oktubre 19, 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Nagulat Silang Makita Kami” →

> Nakauwi nang 10:30. Nagulat silang makita kami.

Talaarawan · Oktubre 19, 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Nagulat Silang Makita Kami” →

> Noong gabi ng Miyerkoles, ang ikalawa naming gabi, nagkaroon kami ni Dad Brooks ng mahabang pulong-panalangin. … Ito ang pinakamalalang bagyo sa lugar na ito sa loob ng 20 o 30 taon.

Liham tungkol sa bagyo, Baguio · Oktubre 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Trining” →

> Tuyo ang tangke ng tubig

Talaarawan · Oktubre 23, 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “ML + I” →

> Lumabas para maghanap ng tubig. Nakakita ng bomba sa Mesman. Tumulong si Kevin sa paghakot 2 biyahe — 4 na drum

Talaarawan · Oktubre 24, 1967 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Ang mga Pinggan ni Becky” →

> Krisis ng pamilya tungkol sa mga pinggan ni Becky.

Talaarawan · Oktubre 24, 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Ang mga Pinggan ni Becky” →

> Mas mabuti na ang lagay ni Mary Lou kaysa noong umalis siya sa Estados Unidos, Purihin Siya! … may mga batang lalaki kaming nagpupulong mula halos sa itaas hanggang sa ibaba ng kadena ng mga isla ng Pilipinas.

Liham kay Joe Coughlin, Christian Service Brigade · Oktubre 28, 1967

> Nagsimula ang MOMENTS OF MELODY noong Oktubre at araw-araw na itong umeere sa DZBS dito sa Baguio.

Artikulo, “Radio Outreach in the Philippines” · Huling bahagi ng 1967
Basahin pa: Ikalimang Tomo, “Moments of Melody” →

> Malakas ang ihip ng hangin mula tanghali. Bagyong "Welming" ML + I gising halos buong gabi. Mahimbing ang tulog ng mga bata at ni Chuck.

Talaarawan · Nobyembre 4, 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Welming” →

> Nangaral sa Baguio Baptist tungkol sa Jonas 1+2.

Talaarawan · Nobyembre 5, 1967
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Welming” →

> Kusina, 55 Malvar — Pansinin ang booster sa kaliwa — Minsan ang boltahe ay hindi 110 kundi 40 o 50 bolt.

Paliwanag sa album ng litrato · 1967–70
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Ipinapanalangin Kami Araw-araw” →

> Noong Disyembre ay nagtayo kami ng Gospel Signboard na 10 por 24 talampakan.

"Ang Kuwento ng Signboard" · Disyembre 1967
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, "Isang Billboard, Malaki at Malinaw" →

> Madalas naming hilingin ang panalangin para sa tatlong B. (Broadcasting, Brigade at Binangonan) Ngayon ay nagdaragdag kami ng ikaapat: Baguio!

Liham-panalangin, "Mahal na mga Kaibigan" · Enero 1968
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, "Ang Apat na B" →

> Oo, gumawa Siya ng maraming bagong bagay para sa amin noong 1967 at nagpapasalamat kami sa Kaniya.

Liham-panalangin, "Mahal na mga Kaibigan" · Enero 1968
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, "Ang Apat na B" →

> Hinahangad namin na ang ilan sa mga lalaking ito ay bumalik dito balang araw upang lumaban sa ibang digmaan, na ang Tabak ng Espiritu ang kanilang sandata.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Enero 10, 1968 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, "Ipanalangin na Matapos na ang Digmaang Ito" →

> Ang gawain ng Brigade ay 100% nasa mga kamay ng mga Pilipino.

Liham kay Joe Coughlin, Christian Service Brigade · Marso 20, 1968

> Naririnig araw-araw ang MOMENTS OF MELODY sa pitong istasyon sa buong Pilipinas. Tiyak na ito ay mula sa PANGINOON. Hindi ko hiniling sa alinman sa mga istasyong ito na isahimpapawid ang programa.

Liham · Tagsibol ng 1968
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Isang Buong Bagong Larangan ng Misyon” →

> Pakiramdam ko ay nasa amin ang ilan sa pinakamahuhusay na binata sa Pilipinas na nasa pamumuno ng Brigade.

Liham kay Joe Coughlin, Christian Service Brigade · Abril 1968

> Darating si Pres Marcos sa gabi. Nakuha namin ang Living Series sa OMF P32 4 na tomo — sinulatan ni ML ang mga ito.

Talaarawan · Mayo 9, 1968
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Ang Takure” →

> Gumising 530 - Booster - nag-aapoy ang takure - ilang minuto pagkaraan naamoy ni ML ang usok - sumigaw - tumakbo ako - nagbabaga sa init ang ground wire. Binuhusan ng tubig ang mga kurtina - bago pa. Pinatay lahat ng kuryente. Ilang minuto pa at baka huli na ang lahat.

Talaarawan · Mayo 11, 1968
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Ang Takure” →

> Inayos ng elektrisyan ang kalan — naglagay ng bagong kahon. Nag-ayos si Nick. 3 bagong bintana — mga rehas atbp. Boys club — Paghahati-hati ng Tinapay sa gabi. Wellers. CHB. Epplers. Mrs Balanag. Narito si Sgt. Jaleco. Kasama namin si CHB sa dulo ng linggo.

Talaarawan · Mayo 11, 1968
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Paghahati-hati ng Tinapay” →

> Bumangon kami nang 530. Tinawagan ni ML si Evelyn — tinawagan ni Fred ang aide ng Pres. Sabi nagbibihis na ang Pres. — maaga silang aalis. Kumain kami nagmadali sa Airport. Ilang minuto lang dumating ang Pres. Review + 21 saludo ng PMA.

Talaarawan · Mayo 12, 1968
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Pres Marcos —” →

> Nagalak akong magsalita sa unang kumperensiya noong 1951, di-nagtagal pagdating ko sa Pilipinas. Wala pang isang dosenang lalaki sa kumperensiyang iyon. Sa pagkakataong ito, mga 160 kami.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Hulyo 30, 1968
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Ang Apat na B” →

Tungkol kina Cyril at Anna Brooks, na nakituloy sa mga Engle para sa kumperensiya ng mga sundalo:

> Gaya ng maaalala ninyo, kapwa kami ni Mary Lou nakituloy sa kanila nang una kaming dumating sa Pilipinas.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Hulyo 30, 1968

> Nakita namin ang tiyak na sagot sa panalangin tungkol sa kaniyang kalusugan mula nang lumipat kami. Nagbukas ang Panginoon ng isang buong bagong larangan ng gawain dito sa Hilagang Luzon.

Liham kina Dr. at Mrs. Harlow · Setyembre 16, 1968

> …mula nang lumipat kami rito nagtala ang Baguio ng bagong rekord sa buong mundo sa dami ng ulan. Umulan ng 47.9 pulgada sa loob ng 24 oras !

Liham sa mga kaibigan · Oktubre 1968
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “47.9 Pulgada” →

> Pagkatapos ng sama-samang pag-awit habang tumutugtog ng piano si Mary Lou, naghahati kami sa mga klase. Hawak ni Mary Lou ang mga babae. Hawak ko ang mga lalaki, at hawak nina Becky at Karen ang mga bata.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Oktubre 17, 1968
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Malibang ang Panginoon ang Magtayo ng Bahay” →

> Kadalasan ay mas madaling lumingon sa pag-akay ng Panginoon kaysa sumulong patungo rito.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Oktubre 17, 1968
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Malibang ang Panginoon ang Magtayo ng Bahay” →

> Sa paglingon namin, tunay naming pinaniniwalaan na inakay kami ng Panginoon sa Aurora Hill noong Mayo 1967.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Oktubre 17, 1968
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Sa Isang Mataas na Bundok” →

> Tapat ka sa pagsulat sa akin at nais kong maging ganoon din sa iyo. … Umuwi kami noong 1963 at dalawang taon bago kami pinayagan ng doktor na bumalik.

Liham sa isang binatang nag-iisip na maging misyonero · Marso 25, 1969

> May sarili akong opinyon tungkol sa mahahaba at paliko-likong liham ng mga misyonero. Ngunit tila marami talaga kaming maibabahagi sa inyo.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Abril 4, 1969

> Paboritong lugar ng pulot-gata ang lungsod na ito....Dito kami nagpulot-gata ni Mary Lou 16 na taon na ang nakararaan.

Liham kay Joe Coughlin · Abril 17, 1969

> Kung minsan ay pakiramdam namin ay napakarami na naming proyekto. Pagkatapos ay may darating na may dala pang isa.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Hunyo 17, 1969

> Sa mga Haack nakitang papunta rito ang bagyo — naalala ang "Trining." Nagmadali — mabilis ang biyahe.

Talaarawan · Setyembre 6, 1969
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Hindi Niya Nakalimutan” →

> Ang Dios ng langit, siya'y magpapaginhawa sa amin; kaya't kaming kaniyang mga lingkod ay magsisibangon at magsisipagtayo.

Talaarawan · 1970
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Pabalik-balik” →

> Gayunman, nagdaragdag kami ng mga lokal na anunsiyo at dito sumusulat sa amin ang mga bata. Tinutulungan ako ng aking mga anak na lalaki, sina Kevin at Stanley, sa programa.

Artikulo · 1970 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Tinutulungan Ako ng Aking mga Anak” →

Tungkol kay Mary Lou:

> Lubhang bumuti ang kaniyang kalusugan sa mga araw na ito sa Baguio.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Pebrero 17, 1970

Isang Furlough sa Kansas

1970–1973

> Biglang mas marami na kaming ire-record kaysa makakaya naming habulin. Ngunit alam naming Siya ay makapangyarihan.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Setyembre 2, 1971
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Sampung Libong Milya ang Layo” →

> Bagaman 10,000 milya ang layo namin, nagsasalita kami roon araw-araw sa pamamagitan ng tape recording. Sa katunayan, mas maraming oras kami ngayon sa himpapawid kaysa kailanman.

Liham · Taglagas ng 1971
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Sampung Libong Milya ang Layo” →

Tungkol sa Christian Service Brigade:

> Sinimulan namin ito sa Pilipinas sa tulong ng Panginoon ilang taon na ang nakararaan. Kapana-panabik na kuwento ito.

Liham sa isang punong-abala bago ang paglalakbay para magsalita · Oktubre 8, 1971
Basahin pa: Herald of Christ, “May Bayad Po Ba?” →

> Ang kamangha-mangha ay kahit narito kami sa Estados Unidos, ginawang posible ng Panginoon na makapag-brodkast kami sa ibang bansa nang mas maraming oras kaysa dati.

Liham kay Mrs. Margaret Van Ryn, Workers Together · Nobyembre 5, 1971

> Si Cristo ang sagot sa daing ng puso ng tao. … Lubhang nakatulong sa akin si Glynn sa aking mga brodkast.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Disyembre 15, 1971

> Dumadalo sina Kevin at Stanley sa isang Boys Brigade malapit dito. Sinabi sa akin ni Kevin na siya ang magbibigay ng debosyon ngayong gabi. Iyon ang magiging una niya.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Pebrero 10, 1972 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Isang Furlough sa Kansas” →

> Hinihiling naming ipanalangin ninyo kami habang nagpapalaki kami ng tatlong tinedyer. … Tila hindi pa kailanman nagsikap nang ganito ang kaaway ng mga kaluluwa, ngunit mas dakila ang Panginoon at nagbibigay Siya ng mas malalaking tagumpay kaysa dati.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Pebrero 10, 1972
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Isang Furlough sa Kansas” →

> Una kong nakita ang Pilipinas nang maglingkod ako sa Fifth Air Force noong Liberation noong 1944-45. Bumalik ako sa Pilipinas noong 1951, hindi na may baril kundi sa pagkakataong iyon ay may "tabak ng Espiritu," ang Biblia.

Liham kay Pangulong Ferdinand Marcos · Marso 13, 1972
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Mga Biblia para sa mga Kadete” →

> Ang kaunti ay marami kapag ang Dios ay naroroon!

Liham sa Countryside Bible Chapel · Marso 20, 1972
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Sampung Libong Milya ang Layo” →

> Habang nasa Chicago ako, apat na taon akong nagtrabaho sa isang Kristiyanong istasyon ng radyo roon (WMBI). Pagkatapos, noong 1951 ay pumunta ako sa Pilipinas para sa gawaing misyonero. … Nang matapos ni Mary Lou ang kaniyang pag-aaral bilang nars, pumunta siya sa Pilipinas at doon kami ikinasal.

Liham kina Mr. at Mrs. Frederick Clounie · Abril 14, 1972

> Ipinagdiriwang ngayon ni Karen ang kaniyang ika-17 kaarawan. Parang hindi kapani-paniwala na 17 taon na mula nang siya'y dumating, noong nakatira kami sa una naming maliit na bahay sa San Juan, Rizal, Pilipinas.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Abril 18, 1972
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Isinilang sa San Juan” →

> Hindi pa ako nagkaroon ng ganito karaming pagkakataon sa lugar na ito...Lions Club...Rotary.

Liham kina Glynn at Lela Dean, FEBC · Abril 21, 1972

> Nagsisimula na ang anihan dito sa Kansas. Tumutulong kami ni Kevin sa gawain sa bukid sa taniman ng trigo ng aking kapatid. 73 taong gulang na si Dad at sumasakay pa rin siya sa combine kapag oras na niya. … Ito ang paborito kong panahon ng taon. Lagi nitong ipinaaalala ang sinabi ng Panginoong Jesus tungkol sa pagtingin sa mga bukid na mapuputi na upang anihin.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Hunyo 27, 1972 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Isang Furlough sa Kansas” →

> Nang pumunta kami sa Pilipinas mahigit dalawampung taon na ang nakararaan, sinabi naming ang pinakamalaki naming pangangailangan ay panalangin... Nanalangin kayo at gumawa ang Panginoon ng makapangyarihang mga bagay.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Disyembre 1972

> Napakagulo ng takbuhan ng buhay dito. Talagang masyadong mabilis. Kapag sinubukan mong bumagal, halos masagasaan ka.

Liham kina Glynn at Lela Dean, FEBC · Enero 16, 1973

> Ang iniuutos Niya, Siya ang nagbabayad. Kung isinusugo ka Niya, kung binibigyan ka Niya ng gawain, Siya ang bahala roon.

Teyp ng patotoo, John Hay, Baguio · Enero 31, 1973
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Ang Manila at ang Bible School of the Air” →

Habang nagpapadala ng tulong para sa gawain ni Lino Aragon sa Children's Bible Hour:

> Tiyak akong maraming bata sa langit ang nakarinig ng mensahe sa programang iyon. … Kung minsan, kapag pakiramdam ko ay nasa dulo na ako ng aking lubid, naaalala kong hindi pa ako nasa dulo ng KANIYANG lubid.

Liham kay Lela Dean · Pebrero 2, 1973

Pabalik sa Bundok

BAGUIO · 1973–1975

> Maligayang Anibersaryo! Sa bagal ng koreo ngayon, mabuti pang ipadala ko na ngayon ang pagbating ito.

Liham sa kaniyang mga magulang, sina Grant at Mabel Engle · Setyembre 3, 1973

> Lumilingon lamang kami at namamangha sa lahat ng ginawa ng PANGINOON mula nang umalis kami sa Kansas noong Hunyo 23.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Setyembre 10, 1973
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Pabalik sa Bundok” →

> Ang malaking pangangailangan ay isang lupang mapagtatayuan. … Nasa akin… ang pinakamahusay na kaayusan para sa pagre-record na nagkaroon ako kailanman.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Setyembre 10, 1973
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Pabalik sa Bundok” →

> Marahil ay parang balewala ang tunog ko nang sabihin ninyong nagustuhan nila ang Moment to Remember. Ang totoo, tuwang-tuwa ako.

Liham kina Glynn at Lela Dean, FEBC · Oktubre 26, 1973
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Gospel Dimensions” →

> Lubos akong nagpapasalamat na mayroon na akong kotseng may 6 na silindro, ang kauna-unahang naging akin.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Nobyembre 26, 1973

> Hiniling sa akin na iabot ang mga Biblia. Nagsalita ako nang mga limang minuto at pagkatapos ay lumapit ang bawat isa upang tanggapin ang kaniyang Biblia. May 114 na Biblia ang naibigay sa mga lalaki. … Habang naglalakad kami sa gitna ng mga tao pagkatapos, marami ang may hawak na Biblia. Parang dumadalo kami sa isang Bible conference sa dami ng taong may dalang Biblia!

Liham sa Woodside Bible Chapel · Enero 24, 1974
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Mga Biblia para sa mga Kadete” →

> Hinayaan kong pumasok ang napakaraming bagay at hinayaan kong ang pinakagusto ko sa lahat…ang radyo ay mapunta sa "back burner." Pakiramdam ko'y nagkamali ako rito at balak kong pagbutihin ito sa 1974.

Liham kay Glynn Dean · Pebrero 18, 1974
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Gospel Dimensions” →

> Tumutulong si Kevin sa aking studio…nagdudugtong ng mga tape. Malaki na ang naitutulong niya sa akin ngayon. Sa katunayan, nasabi ko na ba sa inyo na gumawa siya ng sarili niyang 15-minutong programa para sa mga tinedyer na tinatawag na GOSPEL DIMENSIONS. Hindi pa namin alam kung isasahimpapawid nila ito sa DZAS o hindi. May sample na sila ngayon.

Liham sa kaniyang ina at ama · Abril 23, 1974 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Gospel Dimensions” →

> Katatapos lamang dito sa Baguio ng ika-45 na kalahating-taunang Servicemen's Bible Conference. Mga 75 lalaki at ang kanilang mga asawa ang dumalo, karamihan ay mula sa Clark Field at Subic Naval Base. Kinatawan din ang aircraft carrier na 'Kitty Hawk.' Ipanalangin ninyo ang mga sundalong ito at ang kanilang mga asawa, at gayundin ang mga naglilingkod sa mga servicemen's center na nagsisikap na sumaksi para kay Cristo.

Ulat-panalangin, magasing MISSIONS · Mayo–Hunyo 1974
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, "Mga Christian Servicemen's Center" →

> Mahirap paniwalaan na isang taon na ang nakararaan ay nagsasara kami ng mga bagay-bagay riyan.

Liham sa kaniyang mga magulang · Mayo 25, 1974

> Ipanalangin ninyo kami habang sinisikap naming abutin ang "kayumangging ginto"…ang mga tao sa lugar na ito, ng Ebanghelyo. Gawain ang pagmimina ng alinmang uri ng ginto.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Setyembre 1974
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, "Mga Panandaliang Misyonero" →

> Tinuruan ni Karen ng gitara ang ilan sa mga dalaga sa Kapilya…tinulungan din niya ang ilang guro ng SS sa flannelgraph. Natuwa silang makarating sa Binangonan at San Juan at makita ang napakaraming dating kaibigan.

Liham kina Glynn at Lela Dean · Setyembre 16, 1974
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, "Mga Panandaliang Misyonero" →

> Ang pahayagan ng high school ay hindi dapat maglaman ng anumang hindi maipadadala sa mga lolo at lola.

Liham sa tagapayo ng Brent Courier, Brent School · Oktubre 18, 1974

> Bagyo pagkatapos ng bagyo....dalawa sa pinakamalalang nakita namin kailanman. … Mabagal ang takbo ng gawain dito. Kumikilos si Satanas sa lahat ng dako upang talunin kaming lahat.

Liham kay Glynn Dean, FEBC · Oktubre 31, 1974

> Ang ibig sabihin ng pangalang Baguio ay "bagyo."

Liham sa Woodside Bible Chapel · Nobyembre 1974
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Kaya na Nilang Tumayo sa Sarili” →

> Nasa kalagayan kami ng pagtatanim ng iglesia at mahirap ang takbo. Nakikita kong malaki ang pangangailangang ituro ang Salita. … DAKILA ANG KANIYANG KATAPATAN!

Liham ng Thanksgiving kina Mr. at Mrs. William McRae · Nobyembre 28, 1974

> Marami kaming nakitang pagpapala sa gawain kamakailan ngunit napabayaan ang pagsulat ng mga liham. … Nagsasalita ako ng Tagalog, bagaman sa paghahanda ng mga mensahe ay kailangan kong mag-aral nang mabuti at madalas ay isinusulat ko ang karamihan nito. Labinlimang taon kaming nanirahan sa isang lugar na Tagalog.

Liham kina Rick at Carol · Pebrero 6, 1975

> Hindi ko gustong umatake sa mga grupo. Hindi iyon ang karaniwan kong paninindigan. Mas gusto kong maging positibo.

Liham kay Dr. Henry McGee, punong-guro ng Brent School · Pebrero 24, 1975

> Lalo't lalo naming nadarama na kaya na ng mga mananampalataya rito na tumayo sa sarili. Gayunman, labis naming nais na makita silang may sariling gusali.

Liham kina Glynn at Lela Dean · Marso 19, 1975
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Kaya na Nilang Tumayo sa Sarili” →

Tungkol sa isang batang kuba na pumupunta sa kanilang tahanan noong 1969, na nagtiwala sa Tagapagligtas bago siya namatay:

> Kami ang naghahasik....iba ang nagdidilig at ang Diyos ang nagpapalago.

Liham kay Tony, kapwa tagahanga ng Cubs · Abril 21, 1975

> US Ambassador sa Viet Nam nasa dulang OKLA.

Talaarawan · Mayo 10, 1975
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Jud Fry” →

Sa pagtatapos sa PMA, kung saan panauhin sina Dr. Christiaan Barnard at Dr. Denton Cooley:

> Kinuha ni Stan ang kanilang mga pirma at kinunan sila ni Kevin ng litrato!

Liham sa Woodside Bible Chapel · Mayo 16, 1975 TUNGKOL KAY KEVIN

> Moving up day — Upper. Pumunta kami roon para makita si Kevin na tumanggap ng gintong medalya bilang best actor of the year. Halos nagsilabasan lahat sa opisina ko.

Talaarawan · Mayo 23, 1975 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Pinakamahusay na Aktor ng Taon” →

> Kami nina Kevin, Stan sa gate 645 — pumunta sa Recruiting Office. Nagpakalbo si Kevin & binakunahan — nanumpa … Nagpaalam —

Talaarawan · Mayo 27, 1975 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Ang Tarangkahan sa Subic” →

Isang linggo matapos manumpa si Kevin sa Navy sa Subic:

> Laging mahirap gawin ang ganitong desisyon. … Kaya apat na lamang kami ngayon....kasama namin sina Stan at Gordon. … Maging ang aming pag-alis ay tila hamon sa ilan.

Liham kay Phil Clarkson, para sa matatanda ng Woodside · Hunyo 2, 1975 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Ang Tarangkahan sa Subic” →

> Araw ng Kalayaan ngayon sa Pilipinas. … Bagaman iiwan namin nang pansamantala ang bansang ito na aming minamahal, magpapatuloy ang aming ministeryo sa radyo rito.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Hunyo 12, 1975

> Naaalala namin ang paghatid mo sa amin noong 1965...ang librong Peanuts at mga mansanas. Aba, halos sampung taon na iyon....saan napupunta ang mga taon.

Liham kay Ray · Hunyo 12, 1975

Pauwi sa Abilene

1975–2009

Tungkol kay Bob Logan:

> Magkasama kami sa isang grupo ng kabataan sa Austin Gospel Hall. (1946....30 taon na ang nakararaan!)

Liham kay John · Enero 3, 1976

Matapos bumagsak ang Vietnam, Cambodia at Laos:

> Maaabot pa rin namin ang lugar na iyon sa pamamagitan ng radyo.

Liham kay Dave Wielenga · Enero 1976

> Becky & Dave — trabaho sa Mathson · may darating na sanggol / Karen — trabaho, mga plano sa hinaharap / Kevin — Mga tukso, mga pananagutan · Edukasyon, HS, kolehiyo o militar / Stan — Trabaho. Allergy. paa-daliri. kotse / Gordon — paghinog ✱ GRIT / Douglas — maligtas sa murang edad

Talaarawan · Pahina ng memo, 1976 TUNGKOL KAY KEVIN

Basahin pa: Ikaapat na Tomo, “Maligtas sa Murang Edad” →

> Huwag tayong makuntento kailanman na maging "tagatanggap" lamang kundi maging "tagapaghatid" din.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Marso 30, 1976

Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Radyo mula sa mga Taniman ng Trigo” →

Si Kevin, sakay ng USS White Plains sa Japan, ay malapit nang maglayag patungong Pilipinas:

> Gaano namin ikasisiyang sumama sa kaniya at maglakad sa Morning Glory Street sa Baguio at makita ang bagong kapilya!

Liham sa Woodside Bible Chapel · Marso 30, 1976 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Ang Aming Misyonero sa Pasipiko” →

> Mga regalo — nagpadala si Kevin E ng salamin mula sa Japan.

Talaarawan · Abril 18, 1976 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Ikaapat na Tomo, “Isang Salamin mula sa Japan” →

Isinulat ni Itay na si Kevin, na bumalik sa Pilipinas isang taon matapos pumasok sa Navy roon, ay balak dumalo sa Gospel Hour sa Christian Servicemen's Center sa Clark Field at pagkatapos ay umakyat sa Baguio, at inihambing niya ito sa pagsugo ni Pablo kay Timoteo pabalik sa Tesalonica (1 Tesalonica 3).

Liham sa Woodside Bible Chapel · Mayo 8, 1976 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Mga Christian Servicemen’s Center” →

> Ang aming panganay na anak na lalaki, si Kevin, ay nasa Malayong Silangan sa Navy. Kagagaling lamang niya sa Pilipinas. Tatlong beses siyang nakadalaw sa Baguio. … Para kaming si apostol Pablo sa I Tesalonica tatlo nang suguin niya ang kaniyang anak sa pananampalataya, si Timoteo, pabalik sa Tesalonica.

Liham-panalangin · Tag-araw ng 1976 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Ang Aming Misyonero sa Pasipiko” →

> Oh Panginoon, sa mga panahong hindi ko alam ang aking gagawin, panatilihin Mo pong makatitig ako sa Iyo.

Liham kay Kapatid na Sofonias Clavecilla, San Juan (isinulat sa Tagalog) · Hulyo 15, 1976

> Ang aming anak na si Kevin ang aming kinatawan ngayon sa bahaging iyon ng mundo. … Noong bata pa siya, gustong-gusto niyang makinig sa mga tape tungkol kay Adoniram Judson. … Isinulat ko sa kaniya kamakailan na ngayon ay nagiging misyonero na siya sa bahaging iyon ng mundo, gaya ni Judson. (Higit pa tungkol kina Judson at Hudson Taylor →)

Liham sa Northwest Missionary Study Class · Hulyo 22, 1976 TUNGKOL KAY KEVIN

Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Ang Aming Misyonero sa Pasipiko” →

Tungkol sa lupa para sa kapilya sa Baguio:

> isang dakilang sagot sa panalangin. Napakamahal na ng lupa roon at muntik na kaming sumuko.

Liham kay Mrs. Dayton · Hulyo 22, 1976

Matapos ang isang mahirap na linggo sa Kansas Bible Camp, na sinabi ng direktor na isa sa pinakamaganda sa loob ng maraming taon:

> Madalas naming nararamdaman ang aming sariling kahinaan at kailangan naming lubos na manalig sa Kaniya. … Nais kong malaman kung ano ang tingin ng PANGINOON dito!

Liham kay Bill · Agosto 27, 1976

> Ang aming misyonero sa rehiyon ng Pasipiko sa panahong ito ay ang aming anak na si Kevin.

Liham sa Colton Gospel Chapel · Oktubre 30, 1976 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Ang Aming Misyonero sa Pasipiko” →

> Ang kinalabasan ay bago nakabalik si Rick sa barko, nagtiwala siya sa Panginoon bilang Tagapagligtas. … Siya ang unang taong naakay ni Kevin sa Panginoon.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Marso 2, 1977 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Ang Aming Misyonero sa Pasipiko” →

> Kapansin-pansin na makalipas lamang ang 21 araw ay dumating sa amin ang pagkakataong makakuha ng lupa para sa Kapilya.

Liham sa matatanda ng Woodside · Hunyo 10, 1977
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Kaya na Nilang Tumayo sa Sarili” →

> Sa kabuuan, naniniwala kami na naging mabuti para sa gawain ang aming pagkawala. … Hindi ito aming gawain… ito ay gawain ng Panginoon. Kung paanong kailangan kami ng aming mga anak sa isang panahon ngunit pagkatapos ay kailangan nilang tumayo sa sarili… gayundin ang aming mga anak sa pananampalataya.

Liham sa matatanda ng Woodside · Hunyo 10, 1977
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Kaya na Nilang Tumayo sa Sarili” →

> Limang taon na naming ipinapanalangin ang lupa. … Umaasa akong balang-araw ay magiging kapaki-pakinabang sa Pilipinas ang karanasang ito. … Nadarama namin na sa panahong ito ay nais ng Panginoon na narito kami.

Liham kina Phil at Daisy Clarkson, para sa matatanda ng Woodside · Hunyo 10, 1977
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Kaya na Nilang Tumayo sa Sarili” →

> Tumatanda na kami (kulang pa ang salitang iyan) at ikinasisiya namin ang aming bagong papel bilang mga biyenan at lolo at lola! … [Ang pagdalaw ni Kevin sa Baguio, Binangonan, San Juan at Faith Academy ay] marahil ang kaniyang ikaanim na pagdalaw sa Pilipinas mula nang pumasok siya sa Navy.

Nakalimbag na liham-panalangin · Disyembre 1977 TUNGKOL KAY KEVIN

> Sa maraming paraan ay mahirap ang taong ito. Kinailangan naming magpasya tungkol sa Pilipinas... nadama naming malinaw na ipinakita ng Panginoon na dapat naming ipagpaliban ang aming pagbabalik.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Disyembre 24, 1977

> Ginny (Abril) Betsy (Mayo) Paul (Hunyo), ML Hulyo.

Talaarawan · 1978
Basahin pa: Unang Tomo, “Sina Ginny, Mary Lou, Paul at Betsy” →

> Nang makita ko ang Pilipinas, talagang minahal ko ito. Doon ko ginugol ang karamihan ng panahon ko sa yunit. … Kahanga-hanga ang paglago ng Bible School of the Air. Noong 1967 ay nagbigay kami ng gantimpala sa ika-isang milyong estudyante. … Isa sa mga layunin ng gawaing misyonero ay patatagin ang mga tao sa mga iglesia upang maipagpatuloy nila ang gawain.

Panayam sa pahayagan, Abilene Reflector-Chronicle, “Childhood Dreams Prompt…” · Pebrero 11, 1978

> Napakadakila ng tawag na tinanggap natin mula sa Panginoon. … Hanggang ngayon ay ginagamit nila ang aming maliit na pump organ na nasa Pilipinas na mula pa noong 1952!

Liham sa Woodside Bible Chapel · Abril 5, 1978

Sa isang matandang kaibigang haharap sa operasyon:

> Siya ang Diyos na sapat.....sapat sa bawat kalagayan ng buhay.

Liham kina Phil at Daisy Clarkson · Hulyo 26, 1978

Pasko ng 1978, kasama ang pamilya sa bahay:

> Natutong tumugtog si Kevin ng musika sa isang lagari, gaya ng ginagawa noon ng kaniyang lolong Leonard,

Liham sa Woodside Bible Chapel · Enero 15, 1979 TUNGKOL KAY KEVIN

> Nanirahan kami sa San Juan, Rizal at gayundin sa Lungsod ng Baguio. Mahal namin ang Pilipinas at ang mga Pilipino. Naroon ako noong liberasyon bilang isang sundalo. Pagkatapos ay bumalik ako noong 1951.

Liham kay Miraflor, isang Pilipina sa Estados Unidos · Marso 13, 1979

> Ang orihinal na survey team ng OMF noong 1951 ay nakituloy sa mga Brooks. Binata pa ako noon at doon din ako nakatira.

Liham kay Mrs. Lorraine Allison · Marso 13, 1979

> Biglang nakasusulat na sa labas ng kanilang bansa ang mga tao sa Tsina. … Mula pa noong 1967 ay itinataguyod na namin ni Mary Lou ang isang programa para sa mga bata.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Marso 29, 1979

> Nagtungo ako sa ibang bansa noong huling bahagi ng 1944 at lumipad sa mga misyon sa itaas ng Pilipinas. Matapos mag-aral dito sa Estados Unidos, bumalik ako sa Pilipinas bilang misyonero noong 1951. Doon ko ginugol ang karamihan ng nakalipas na mga 25 taon.

Liham kay Dr. Robert Naylor · Abril 3, 1979

> Isa pa sa aming mga 'batang' Brigade ay elder na ngayon sa San Juan. … Ito ay isang prinsipyo ng II Tim. 2:2 at gumagana ito.

Liham sa isang matandang kaibigang nagturo sa kaniya sa Sunday School sa Austin · Abril 26, 1979
Basahin pa: Herald of Christ, "Ang Karugtong ng Kuwento ni Rudy" →

> Hindi namin nadarama na ang ibig sabihin nito ay wala na ang Pilipinas sa larawan. Patuloy kaming nagpapadala ng mga teyp at materyales. Nagpadala ako ng 44 na aklat noong nakaraang linggo.

Liham kina Chuck at Winnie Christensen · Mayo 1979

> Sina Stan at Kevin ay parehong ipinanganak sa San Juan Hospital, San Juan, Rizal. Pinaanak ni Dra. Nora Diokno Casas, kapatid ni Senador Diokno.

Liham sa mga kaibigan · Disyembre 7, 1979 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Ikatlong Tomo, "Limang Magagandang Manika" →

Tungkol kay Kevin:

> Katatapos lamang [niya] ng apat na taon sa Navy. Pumasok siya sa Navy sa Subic.

Liham kina Mr. at Mrs. Soterios Metropoulos · Disyembre 7, 1979 TUNGKOL KAY KEVIN

> Itinuturing namin si Rudy na isa sa aming mga Timoteo mula sa aming mga taon sa Pilipinas.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Marso 1980
Basahin pa: Herald of Christ, “Pinangungunahan ng Isa sa mga Orihinal na Kasapi” →

> Nang lumipat kami sa Baguio noong 1967, sinimulan ko ang isang serye ng limang-minutong brodkast na tinatawag na Moments of Melody.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Hunyo 1980
Basahin pa: Ikalimang Tomo, “Moments of Melody” →

> Mga 25 taon kaming naging misyonero sa Pilipinas. … Nagpapasalamat kami sa Panginoon sa pribilehiyong paglingkuran Siya sa paglipas ng mga taon. Dakila ang Kaniyang katapatan.

Liham kina Mr. at Mrs. Harvey Tschetter · Enero 9, 1981

Nang alisin ang batas militar sa Pilipinas:

> tumagal ito mula 1972 hanggang 1981. Nasa ilalim kami ng Batas Militar sa buong panahong naroon kami sa huling pagkakataon.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Enero 22, 1981

> Huwag kayong mag-alala kung mahirap bigkasin ang mga pangalan ng mga lugar. Alam ng PANGINOON kung ano ang inyong ipinapanalangin!

Liham sa mga Lee, Junction City · Pebrero 25, 1981
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Huwag Mag-alala Kung Mahirap Bigkasin” →

> Kaya nagpapasalamat kami sa Panginoon na matapos ang anim na taon naming pagkawala ay patuloy na nagpapala ang PANGINOON.

Liham kina Arnold at Trudy Burkle · Agosto 21, 1981

Bagaman humihiling ang mga liham mula sa Pilipinas na bumalik sila:

> maayos ang pag-unlad ng gawain sa Binangonan at Baguio kahit wala kami.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Hunyo 29, 1982

> Nasangkot kami sa iba pang uri ng gawain gaya ng radyo, gawain sa kabataan, Christ For Greater Manila, gawain sa kampo at iba pa, ngunit ang gawaing kalalarawan ko pa lamang ang tila nag-iwan ng pinakamalaking marka. Ang walang hanggan lamang ang magpapakita kung ano talaga ang mahalaga ngunit makalipas ang tatlumpung taon, iyan ang nakikita.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Mga 1983
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Ang Walang Hanggan Lamang ang Magpapakita” →

> Malakas kaming gumamit ng mga tract sa paglipas ng mga taon. Marahil ay higit pa sa Pilipinas.

Liham kay Ethelmae · Marso 3, 1983

> Noong Ikalawang Digmaang Pandaigdig ay nasa isang Liberator B-24 ako at ang itaas na turret nito ay gawa ng Martin.

Liham sa Tom Willey Foundation · Abril 14, 1983
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Tail Gunner” →

> Ibigay mo ang iyong talento (at may talento ka talaga) at ang iyong buhay sa PANGINOON at hindi ka kailanman magsisisi.

Liham kay Jerry, isang batang aktor sa "The Sound of Music" · Abril 27, 1983

Matapos siyang tawagan ni Fred Magbanua, general manager ng FEBC Philippines:

> Noong 1959 ay nagturo ako sa FEBIAS Bible school at kasama si Fred sa klase sa Ebanghelyo ni Marcos.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Hunyo 1, 1983

> Estudyante ako sa Henderson noong 1944 kasama ng 66th College Training Detachment. … marahil ang paborito kong lugar sa buong panahon ko sa Army Air Corps.

Liham sa Henderson College Alumni Association · Hulyo 21, 1983
Basahin pa: Ikalawang Tomo, "Ano ba ang Nagtulak sa Iyo na Lumipad?" →

> Pinangarap ko pa ngang maging sports announcer ng Cubs. Baka doon ako nagkamali. Baka Presidente na sana ako ngayon???

Liham kay Jack, kapwa tagahanga ng Cubs · Hulyo 1983

> Nakauwi na ang mga magulang ko mula Pross Hts.

Talaarawan · Hulyo 31, 1983
Basahin pa: Ikaapat na Tomo, "Ang Kasal" →

> Walang komentaryo. Ngunit alam ninyo ang mga pangako na ang Kaniyang salita ay hindi babalik sa Kaniya nang walang bunga!

Liham sa Woodside Bible Chapel · Setyembre 2, 1983
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, "Kung Saan Walang Ebanghelistang Nakarating" →

> Ganiyan ang radyo at gayundin ang TV… naaabot nito ang mga taong hindi pupunta sa mga pagtitipon.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Oktubre 11, 1983

> Mga Corkill, mga anak ng mga Dyer — titira sa amin — Mark + Sue at Craig — magandang pagdalaw.

Talaarawan · Nobyembre 24, 1983
Basahin pa: Ikaapat na Tomo, “Siyam na Apong Lalaki” →

> Kahanga-hangang makita ang mga binatang ito, na malaki ang utang sa mga panalangin at payo ng kanilang lola, habang binubuhat siya patungo sa Newbern Cemetery. Ang sementeryo ay nasa sulok ng bukid ng mga Engle.

Liham sa Pasko · Disyembre 1983
Basahin pa: Ikaapat na Tomo, “Newbern Cemetery” →

> Ang pangalang Baguio ay literal na nangangahulugang ‘bagyo.’ Nasa mismong ‘daanan ng bagyo’ ito at nakuha namin ang aming bahagi.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Setyembre 6, 1984

> Tumawag sa amin si Kevin ngayong linggo, na nakatira na ngayon sa Dallas. Sabi niya, mukhang malapit na siyang magkaroon ng Bible class kasama ang ilang Pilipinong nakilala niya roon. Ang isa sa kanila ay kumuha pa nga ng kursong "What the Bible Teaches" mula sa aming Bible School of the Air. Nakapananabik malaman na patuloy pa ring may bunga mula sa mga brodkast at kursong iyon. Ipanalangin ninyo si Kevin habang tinuturuan niya ang klaseng ito.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Abril 1985 TUNGKOL KAY KEVIN

Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Bunga sa Dallas” →

> Sa misyon sa Pilipinas ay madalas akong pumupunta sa probinsiya nang mag-isa. Abala si Mary Lou sa mga bata. Ngunit ngayon ay sapat na ang edad ni Doug para sumama at marami sa mga bagay na ito ay ginagawa naming magkakasama.

Liham ng Pasko ng Pagkabuhay sa Woodside Bible Chapel · Abril 1985

> Nakikipag-ugnayan kami sa pamamagitan ng liham sa mga taong ito ngunit ngayon ay naroon na ang sarili naming kinatawan mula sa pamilya. Pinahahalagahan namin ang inyong mga panalangin para kay Karen.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Hunyo 1985

Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Ang Sarili Naming Kinatawan” →

> Sampung taon na ngayon mula nang kami ay nasa Pilipinas. Ang aming anak na si Kevin ay nakabalik nang ilang beses upang dalawin ang mga mananampalataya noong siya ay nasa Navy. Ngayon, ang aming anak na si Karen ay naroon sa isang summer team … Isinulat niya ang pagtikim sa ilang tropikal na prutas na hindi na niya natikman sa loob ng maraming taon.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Hulyo 11, 1985 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, "Ang Sarili Naming Kinatawan" →

> Kung may nagawa man kami para sa Panginoon, kabahagi kayo sa lahat ng iyon!

Liham sa Woodside Bible Chapel · Hulyo 11, 1985

> Sa loob ng mga 25 taon ay naglingkod kami bilang mga misyonero sa ibang bansa … ilan sa aming mga anak ay interesado na ngayon sa misyon.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Setyembre 18, 1985
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, "Ang Sarili Naming Kinatawan" →

Sa paglalathala ng talambuhay ni Cyril Brooks:

> Tiyak na Siya ang nagsaayos na magkaroon ako ng karanasan sa radyo sa WMBI at pagkatapos ay pumunta sa isang larangan kung saan malalim nang nakikibahagi si Mr. Brooks sa mga bagong istasyon ng radyo ng Far East Broadcasting Company. … Ikinasal kami sa Kapilya sa San Juan at si Mr. Brooks ang naghatid kay Mary Lou sa kasal.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Oktubre 31, 1985
Basahin pa: Ikalawang Tomo, "Ang Manila at ang Bible School of the Air" →

> Hindi namin maiwasang magtaka kung ang ilan sa aming mga programa ay hindi kaya naisasahimpapawid habang nasa buong lakas ang mga transmitter sa gitna ng krisis??

Liham sa Woodside Bible Chapel · Marso 13, 1986
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Huwag Mag-alala Kung Mahirap Bigkasin” →

> Nakituloy ako sa kanila nang pumunta ako roon bilang binatang misyonero. Nang dumating si Mary Lou, lumipat ako sa tahanan ng OMF. Si Mary Lou at isa pang dalagang misyonera ay tumira sa mga Brooks hanggang sa aming kasal.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Mayo 22, 1986

> Ang malaking pangyayari nitong mga nakaraang araw ay ang kasal ng aming panganay na si Kevin kay Cheryl Ferris sa Dallas. Mga misyonero sa Korea ang kaniyang mga magulang. Ang dalawang ama ang nagsagawa ng seremonya.

Liham para sa bulletin board ng Woodside · Tag-araw ng 1986 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Bunga sa Dallas” →

> Isa-isa silang nagtutungo sa mas mabuting lupaing iyon. … Patuloy pa rin akong kasama sa pagre-record ng Emmaus Bible Hour.

Liham kina Duncan at Sally Mathieson · Agosto 6, 1986

> TUMAWAG ka sa AKIN, at sasagutin kita, at ipakikilala ko sa iyo ang mga Dakila at Makapangyarihang bagay, na hindi mo nalalaman. GMT Jer 33:3

Talaarawan · Disyembre 29, 1986
Basahin pa: Ikaapat na Tomo, “Maligtas sa Murang Edad” →

> ^ Bininyagan 14 Hun 87 So. Porcupine ON

Talaarawan · Disyembre 29, 1986
Basahin pa: Ikaapat na Tomo, “Maligtas sa Murang Edad” →

> Ang 1986 ay isang taong pakiramdam ko ay lagi naming maaalala bilang panahon ng tanging pagsubok. Natagpuan naming saklolo ang Panginoon sa bawat oras ng pagsubok. … Isa rin itong taon ng tanging pagkakataon sa mga pulong pang-ebanghelyo kasama si Dave Breese.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Enero 1987

> Tatlumpu't anim na taon na ang nakalipas ngayong araw nang simulan ko ang aking gawaing misyonero sa Pilipinas. Sabado iyon at Araw ni San Patricio. Isang lantsa ang naghatid sa akin mula sa barkong pangkargamento na nakaangkla sa Manila Bay. Sumakay ako sa barkong iyon noong Pebrero 17 sa San Francisco, sa Pier 45. Masasabi ninyong tuwang-tuwa akong makatapak sa lupa ng Pilipinas.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Marso 17, 1987
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Tatlumpu't Anim na Taon na ang Nakalipas Ngayong Araw” →

> Kailangan nating lahat na maging misyonero, iyan sa palagay ko ang pinakabuod.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Marso 17, 1987
Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Ang Walang Hanggan Lamang ang Magpapakita” →

> Kinakausap ni Dave sina Doug + Christy. Pinupuno ni Dave ang tangke ng binyagan — mainit na tubig.

Talaarawan · Hunyo 13, 1987
Basahin pa: Ikaapat na Tomo, “Nangaral Tungkol sa Daan Patungong Emmaus” →

Kumakanta o tumutugtog ng harmonica si Doug, tumutugtog ng piyano si Mary Lou, at nagbibigay si Itay ng maikling mensahe sa mga nursing home at sa senior center:

> Si Mary Lou, si Doug (ang aming 10-taong-gulang) at ako ay may gospel team.

Liham sa Woodside Bible Chapel · Agosto 13, 1987

Araw ng kasal nina Stan at Fiona, sa England:

> Kasal sa tanghali / STAN + FIONA … Nasa England ang aming isip. Tumawag si Kevin. Alas-2 ng hapon (alas-8 ng gabi roon) tumawag sina Stan at Fiona, ‘Hello Mrs Engle’ — sabi nilang dalawa. 100 sa kasal.

Talaarawan · Nobyembre 21, 1987 TUNGKOL KAY KEVIN

> Graduation ni Kevin — kami ni ML parehong kasama ni Kevin … B.A. sa Psychology U of Texas at Dallas. Tagapagsalita — "Nagbabago ang katotohanan!" Umupo kami sa lilim.

Talaarawan · Mayo 21, 1988 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Ikaapat na Tomo, “Araw ng Sandatahang Lakas” →

> Sinimulan sa pagbanggit kay KLE sa Navy, 2 sa Air Force + KES sa US Army Air Corps.

Talaarawan · Mayo 26, 1997 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Ikaapat na Tomo, “Abilene” →

> 6 P.M. Sa 8th St Bridge / Isinuot ang Navy Jacket ni Kevin.

Talaarawan, Memorial Day · Mayo 26, 1997 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Ikaapat na Tomo, “Abilene” →

> Susunod si Doug. Masisiyahan kayo sa kanya!! … Siya ang anak ng aming "katandaan."

Liham · Agosto 22, 2003
Basahin pa: Ikaapat na Tomo, “Dalawang Pag-uwi sa Panginoon” →

> Pinabagsak ang Sky Angel.

Talaarawan · Mayo 4, 2004
Basahin pa: Ikalimang Tomo, “Sky Angel” →

> KLE — pinadalhan ng mga kopya ng aking Journal WWII atbp. … Nagpapasalamat sa mga tawag ng aking mga anak.

Talaarawan · Disyembre 3, 2004 TUNGKOL KAY KEVIN
Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Tail Gunner” →

> Gordon, namnamin mo ang paglalakbay.

Kay Gordon · Madalas niyang sabihin sa kaniyang huling mga taon
Basahin pa: Ikaapat na Tomo, “Dalawang Pag-uwi sa Panginoon” →

Si Itay at si Kevin: Isang Kronolohiya

1957–2009

Agosto 22, 1957	Isinilang si Kevin sa San Juan Hospital, San Juan, Rizal. Isinulat ni Itay pagkaraan na si Dra. Nora Diokno Casas, kapatid ni Senador Diokno, ang nagpaanak sa kaniya. Ipinangalan siya kay Uncle Kevin Dyer. Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Limang Magagandang Manika” →
Hulyo 16, 1958	Isinulat ni Itay sa Emmaus: “Halos isang taon na ngayon si Kevin.”
Hulyo 1959	Dumalaw sa Manila si Uncle Kevin Dyer. Kinunan ng litrato ang dalawang Kevin. Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Makapagtuturo Naman sa Iba” →
Hulyo 1963	Si Kevin, halos anim na taon, ay sumama kay Itay sa Binangonan, kung saan labing-isang kabataan ang nabautismuhan sa lawa. Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Labing-isa sa Lawa” →
Setyembre 5, 1965	Nagtiwala si Kevin sa Panginoon sa Woodside Bible Chapel, Maywood, Illinois, bago bumalik ang pamilya sa Pilipinas. Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Isang Bagong Misyon” →
Marso 27, 1966	Kasama ni Itay ang walong-taong-gulang na si Kevin sa Binangonan nang anim ang bautismuhan sa isang batuhan sa lawa. Basahin pa: Ikalawang Tomo, “Heaven Came Down” →
Hulyo 14, 1966	“Faith Day.” Walang pera para sa bayad sa paaralan, isinama ni Itay sina Becky at Kevin sa post office, at naroon ang kaloob.
Mayo 1967	Magkasamang bumaba sina Kevin at Itay mula Baguio patungong Manila para sa isang rally.
Agosto 22, 1967	Ikasampung kaarawan ni Kevin sa Burnham Park, “kapalit ng pasimula noong Mayo 26.” Ang regalo niya: “isang telephone set na talagang gumagana.” Makalipas ang ilang araw, inihatid ni Itay ang mga bata sa unang araw nila sa Brent School. Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Ang Unang Araw ng Pasukan” →
Oktubre 24, 1967	Matapos ang bagyo, tinulungan ng sampung-taong-gulang na si Kevin si Itay sa paghakot ng tubig paakyat ng burol sa mga drum. Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Ang mga Pinggan ni Becky” →

Enero 1968	Isang marino mula sa USS Canberra, na nag-aral ng Biblia sa tahanan ng mga Engle, ang sumulat kay Kevin mula sa Gulf of Tonkin: “Ipanalangin mong matapos na agad ang digmaang ito.” Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Ipanalangin na Matapos na ang Digmaang Ito” →
Mga 1970	Isinulat ni Itay: “Tinutulungan ako ng aking mga anak na lalaki, sina Kevin at Stanley, sa programa,” ang Children's Bible Hour. Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Tinutulungan Ako ng Aking mga Anak” →
Agosto 22, 1971	Ika-14 na kaarawan ni Kevin sa Abilene. Sa talaarawan ni Inay: “Ibinigay ni Ken sa kaniya ang kaniyang relong Leika.”
Pebrero 10, 1972	Unang beses na nagbigay si Kevin ng debosyon sa Boys Brigade. “Iyon ang una para sa kaniya.” Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Isang Furlough sa Kansas” →
Hunyo 27, 1972	Tumulong sina Kevin at Itay sa pag-ani ng trigo sa bukid ni Uncle Keith. “Ito ang paborito kong panahon ng taon.” Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Isang Furlough sa Kansas” →
Huling bahagi ng 1972	Sa liham-panalangin ni Itay: freshman si Kevin sa high school at “masigasig na kolektor ng selyo at barya.” Kasama sina Becky at Karen, dumalo siya sa Congress III nang taglamig na iyon.
Disyembre 3, 1973	Muli sa Baguio, isinulat ni Itay na tumutulong si Kevin sa pagsisimula ng isang Bible class sa Brent School.
Pebrero 4, 1974	“Mas matangkad na ngayon si Kevin kaysa kay Ken.”
Abril 23, 1974	Tumulong si Kevin sa studio ni Itay sa bahay, sa pagdudugtong ng mga teyp, at gumawa ng sarili niyang labinlimang-minutong programa para sa kabataan, ang Gospel Dimensions. Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Gospel Dimensions” →
Mayo 16, 1975	Sa pagtatapos sa PMA, “Kinuha ni Stan ang kanilang mga pirma at kinunan sila ni Kevin ng litrato!”: sina Dr. Christiaan Barnard at Dr. Denton Cooley.
Mayo 23, 1975	Pinanood ni Itay si Kevin na tumanggap ng gintong medalya bilang Best Actor sa Brent dahil sa pagganap bilang Jud sa Oklahoma! Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Pinakamahusay na Aktor ng Taon” →

Mayo 27, 1975	Kasama ni Itay at ni Stan si Kevin sa tarangkahan sa Subic nang 6:45 ng umaga. Nanumpa si Kevin sa Navy. “Nagpaalam.” Basahin pa: Ikatlong Tomo, “Ang Tarangkahan sa Subic” →
Setyembre 16, 1975	Pagkatapos ng boot camp, nakikisama si Kevin sa Laurel Chapel at tumutulong sa Servicemen's Center sa San Diego. Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Mga Christian Servicemen’s Center” →
Enero 1976	Ginugol ni Kevin ang kaniyang unang Pasko na malayo sa tahanan kasama ng pamilya Don Anderson malapit sa San Francisco, at pagkatapos ay ipinadala sa Japan.
Abril 18, 1976	Pasko ng Pagkabuhay, at ika-21 kaarawan ni Karen. Sa talaarawan ni Itay: “Nagpadala si Kevin E ng salamin mula sa Japan.” Basahin pa: Ikaapat na Tomo, “Isang Salamin mula sa Japan” →
Mayo 8, 1976	Nasa Pilipinas muli si Kevin. Isinulat ni Itay na balak niyang dumalo sa Gospel Hour sa Christian Servicemen's Center sa Clark Field, at pagkatapos ay sa Baguio, gaya ng pagsugo ni Pablo kay Timoteo. Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Mga Christian Servicemen’s Center” →
Tag-araw ng 1976	Tatlong beses dumalaw si Kevin sa Baguio. Isinulat ng mga mananampalataya kung gaano sila napalakas ng kaniyang mga pagdalaw. Naalala ni Itay ang batang mahilig sa mga teyp tungkol kay Adoniram Judson (higit pa tungkol kina Judson at Hudson Taylor). Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Ang Aming Misyonero sa Pasipiko” →
Agosto 2, 1976	Nasa dagat si Kevin sa Indian Ocean malapit sa Africa kasama ng grupo ng carrier na Ranger.
Oktubre 27, 1976	Nagpadala si Kevin ng isang cassette tungkol kay Fred Balanag, na elder na ngayon sa Baguio.
Oktubre 30, 1976	“Ang aming misyonero sa lugar ng Pasipiko sa panahong ito ay ang aming anak na si Kevin.” Sa USS White Plains, siya at isa pang Kristiyano ang nangunguna sa mga pagtitipon at nagpapalabas ng mga pelikulang pang-ebanghelyo. Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Ang Aming Misyonero sa Pasipiko” →
Marso 2, 1977	Ang kasamahan ni Kevin sa barko na si Rick, mula sa Midway, ay nagtiwala sa Panginoon pabalik mula sa Baguio. “Siya ang unang naakay ni Kevin sa Panginoon.” Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, “Ang Aming Misyonero sa Pasipiko” →
Abril 1977	Pauwi mula sa Japan, nagmaneho si Kevin kasama ng pamilya patungong Sault Ste. Marie upang makita sina Becky, Dave at ang sanggol na si Stephanie. Nagsalita si Itay sa kapilya roon.

Disyembre 1977	Ginawa ni Kevin ang "siguro ay kaniyang ikaanim na pagdalaw sa Pilipinas mula nang pumasok siya sa Navy": Baguio, Binangonan, San Juan at Faith Academy.
Pasko ng 1978	Nasa bahay sa Pasko, tumugtog si Kevin ng musika sa isang lagari, "gaya ng ginagawa noon ng kaniyang lolong Leonard."
Mayo 1979	Umalis si Kevin sa Navy matapos ang apat na taon at nag-aral sa Sterling College sa Kansas.
Setyembre 7, 1981	Labor Day: naglaro ng shuffleboard sina Itay at Kevin kasama sina Lolo Engle at Uncle Keith sa Brown's.
Marso 1982	Nag-aaral si Kevin sa kolehiyo sa Hutchinson at nagtuturo ng aklat ng Josue sa isang Bible class sa kapilya roon.
Mayo 1984	Lumipat si Kevin sa Dallas at nagsasalita sa mga pulong tuwing Miyerkoles sa Wheatland Bible Chapel.
Abril 1985	Nagbabalak si Kevin ng isang Bible class kasama ng mga Pilipino sa Dallas; ang isa sa kanila ay kumuha ng What the Bible Teaches mula sa Bible School of the Air. Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, "Bunga sa Dallas" →
Hulyo 19, 1986	Ikinasal si Kevin kay Cheryl Ferris. "Ang dalawang ama ang nagsagawa ng seremonya." Nang sumunod na Linggo, nagsalita si Itay sa Wheatland Bible Chapel. Basahin pa: Sa Kaniyang Kagalakan, "Bunga sa Dallas" →
Nobyembre 21, 1987	Araw ng kasal nina Stan at Fiona sa England. Sa talaarawan ni Itay: "Tumawag si Kevin."
Mayo 21, 1988	Nakaupo sa lilim sina Itay at Inay sa pagtatapos ni Kevin sa University of Texas at Dallas. Armed Forces Day noon. Basahin pa: Ikaapat na Tomo, "Araw ng Sandatahang Lakas" →
Mayo 26, 1997	Memorial Day. Isinuot ni Itay ang Navy jacket ni Kevin patungo sa Eighth Street Bridge upang manalangin. Basahin pa: Ikaapat na Tomo, "Abilene" →
Disyembre 3, 2004	Ipinadala ni Itay kay Kevin ang mga kopya ng kaniyang journal noong Ikalawang Digmaang Pandaigdig. "Nakausap si KLE." Basahin pa: Ikalawang Tomo, "Tail Gunner" →
Mga 2006–2009	Ginugol ni Itay ang kaniyang mga huling taon kasama nina Kevin at Cheryl sa Texas. "Kung makalimutan ko man," isinulat ni Kevin, "ipinaaalala niya sa akin na siya ang ama." Basahin pa: Ikaapat na Tomo, "Dalawang Pag-uwi sa Panginoon" →

Nobyembre 5, 2009

Umuwi si Itay sa Panginoon sa Abilene, apat na araw bago ang kaniyang ika-85 kaarawan. Hawak ni Kevin ang kaniyang kamay. Inawit ni Cheryl ang “Finally Home.” Basahin pa: Ikaapat na Tomo, “Dalawang Pag-uwi sa Panginoon” →

Mga Pinagkunan

Tinipon ni Kevin Engle, Oktubre 2026, mula sa mga liham ni Ken Engle noong 1951–1987 (ang koleksiyon ng mga liham ng KEE na may 509 na pahina), sa kaniyang mga liham noong digmaan at sa mga liham sa panliligaw noong 1950–51, sa kaniyang mga talaarawan ayon sa pagsasalin ni Gordon Engle, sa teyp ng kaniyang patotoo noong 1973, at sa mga tomo at kasamang aklat ng seryeng ito.

Ang mga sipi mula sa mga talaarawan ay mula sa mga kuwento ni Gordon, na binabanggit ang aklat at pahina ng bawat isa. Ang mga sipi mula sa mga liham ay inihambing sa OCR ng mga orihinal na pahina.

IKATLONG TALA

Paglaki sa Pilipinas

Mula sa mga talaarawan nina Ken at Mary Lou, sa mga kuwento ni Gordon at sa mga alaala ni Kevin · 1966–1988

IDINAGDAG OKTUBRE 13, 2026

Mangangaral Gaya ni Itay

Si Kevin sa edad na mga tatlong taon, bandang 1960.
Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Nakabuka ang Bibig

Iyan si Kevin sa larawan, sa edad na mga tatlo, nakabuka ang bibig na parang nasa gitna ng pangungusap, at mukhang nangangaral na. Baka nga!

Bata pa lang si Kevin, gusto na niyang maging mangangaral gaya ng kaniyang tatay. At sa loob ng dalawampung taon, naging mangangaral nga siya bilang lay preacher.

Mapapakinggan mo pa rin siyang mangaral. May apat siyang mensahe sa Voices for Christ ↗: Daniel 5, Roma 5 na may dalawang bahagi, at Roma 8. Tinitipon na ang kaniyang mga balangkas at sinulat sa pahinang Ministeryo ni Kevin.

Minsan, sinabi sa kaniya ni Itay na mas magaling daw siyang mangaral kaysa kay Itay mismo. Hindi masyadong sang-ayon si Kevin diyan. Pero iyan ang sabi ni Itay.

Basahin pa kung saan nagsimula si Kevin: Sa Kaniyang Kagalakan, “Isinilang sa San Juan” →

Mula sa koleksiyon at mga alaala ni Kevin Engle

Si Kevin sa Kalesa

Si Kevin sa edad na mga walo, sakay ng kalesa, ang karwaheng hila ng kabayo sa Pilipinas. Kinunan ito di-nagtagal matapos siyang maligtas noong Setyembre 5, 1965 sa Woodside Bible Chapel. Ito ang edad niya nang sumama siya kay Ken sa Binangonan noong Marso 1966.

Mula sa koleksiyon at mga alaala ni Kevin Engle

Ang Shoeshine Kit at ang Saranggola

Francis Court, San Juan, Rizal · mga 1960–1966 · Mula sa mga alaala ni Kevin Engle

Noong maliit pa akong bata sa Pilipinas, isang lalaking taga-Binangonan na nagngangalang Fortunato Gonzal, na Tato ang tawag ng lahat, ang nagbigay sa akin ng dalawang regalong hindi ko kailanman nalimutan: isang shoeshine kit at isang saranggola. Siya mismo ang gumawa ng dalawang iyon para sa akin.

Napakahalaga ng bahagi ni Tato sa ministeryo ni Itay sa Binangonan, ang bayan sa tabi ng lawa ng Laguna de Bay kung saan ibinuhos ni Itay ang malaking bahagi ng kaniyang gawain sa probinsiya. Nagsimulang magtipon ang mga mananampalataya roon noong 1956, nagtayo sila ng bagong kapilya noong 1960, at mismong sa lawa nila biniyagan ang mga bagong mananampalataya habang nanonood ang mga mangingisda mula sa kanilang mga bangka. Isa si Tato sa mga tapat na lalaking nasa puso ng gawaing iyon, at nagpatuloy ang katapatang iyon sa kaniyang pamilya: ilan sa kaniyang mga anak ay pumasok din sa ministeryo.

Ilang taon matapos bumalik ang aming pamilya sa Kansas, si Tato ang sumusulat kay Itay ng mga balita mula sa Binangonan, mula sa mga bagong Bible class sa mga tahanan sa barrio ng Darangan noong 1971 hanggang sa malaking baha noong 1972, nang tumaas nang husto ang tubig kaya kinailangan niyang ilipat ang sarili niyang pamilya.

Tatlong Binata

Hindi natapos kay Tato ang kaniyang katapatan. Ang anak niyang si Nanding Gonzal, na ipinangalan sa kaniyang ama, ay naglilingkod ngayon bilang pastor ng iglesiang kinabibilangan ni Tato bago siya umuwi sa langit.

Noong mga taong iyon, tatlong binata ang pangunahing mga lider, ang mga maaasahan ni Itay:

- Si Elino Aragon, na tinatawag na Lino. Tinulungan niya si Itay sa paggawa ng kaniyang mga brodkast.
- Si Eliseo Co, mula rin sa lokal na iglesiang kinabibilangan ni Itay, napakaaktibo sa mga pag-aaral ng Biblia, sa pag-abot sa iba at sa pagdidisipulo.
- Si Nanding Gonzal, ang anak ni Tato.

Sina Tato at Lino sa 55 Malvar

Sina Tato at Lino sa 55 Malvar, ang tahanan ng pamilya sa Aurora Hill, Lungsod ng Baguio. Mula sa kaliwa: Stanley, Tato (Fortunato Gonzal), Gordon, Lino Aragon at Kevin. Si Tato ang gumawa ng shoeshine kit at ng saranggola ni Kevin.
Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Sina Tato at Lino

Si Tato (kaliwa) at si Lino Aragon, dalawa sa mga tapat na lalaki ng Binangonan.
Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Sapatos ng mga Misyonero

Ang shoeshine kit. Sa Pilipinas, maraming batang lalaki ang umiikot para magpakintab ng sapatos upang kumita ng kaunting pera o makatulong sa kanilang pamilya. Nagpasya si Tato na kailangan ko rin ng shoeshine kit, kaya ginawan niya ako ng isa.

Kaya nagnegosyo ako. Pinakintab ko ang mga sapatos ng mga misyonero sa Francis Court, ang aming mission compound sa San Juan, Rizal, malapit sa Manila, isang milya lamang mula sa kung saan ako ipinanganak. Napakalaki ng sapatos ng isa sa mga misyonero. Gusto kong sabihing size 15, bagaman baka mukha lamang ganoon kalaki dahil napakaliit ko pa. Anuman iyon, mas matagal itong pakintabin kaysa sa sapatos ng lahat ng iba!

At para saan ang lahat ng pagod na iyon? Para sa popsicle. Dumaraan sa Francis Court ang sorbetero ng Magnolia dala ang kaniyang maliit na kariton, at diretso sa kaniya napupunta ang perang kinita ko sa pagpapakintab ng sapatos.

Ang saranggola. Ginawan din ako ni Tato ng saranggola. Ang kuwentong iyon, at sana pati ang larawan ng saranggola, ay darating pa.

May kasunod pa.

Ang Shoe Shine Box ni Tato

Ang shoe shine box na ginawa ni Fortunato Gonzal para kay Kevin. Kilala siya ng pamilya bilang Tato, taga-Binangonan, ang bayan ng mga mangingisda sa Laguna de Bay kung saan nakasentro ang gawain ni Itay sa probinsiya. Gumawa rin si Tato ng saranggola para kay Kevin. Hinahanap pa ni Kevin ang larawan nito.

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Ang Pakikipagsapalaran sa Bisikleta (1968)

Lungsod ng Baguio · 1968 · Mula sa mga alaala ni Kevin Engle

Mga labing-isang taong gulang si Kevin, at lungsod ng mga burol ang Baguio. Isang araw noong 1968, sumabak siya sa isang pakikipagsapalaran sa bisikleta, at hindi nagtagal ay inalis ang kaniyang apendiks.

Maliit na bagay lamang ang apendiks. Ang pakikipagsapalaran sa bisikleta ay isang kuwentong may sariling halaga, at bahagi nito si Evelyn Balanag. Isasalaysay ito ni Kevin dito.

Malapit na.

Anchors Aweigh

Noong Huwebes, Marso 20, 1975, si Kevin, labimpitong taong gulang, ay bumaba sa Olongapo sa may tarangkahan ng Subic Bay para subukang pumasok sa Navy. Ipinanganak siya hindi kalayuan doon, sa isang ospital sa San Juan sa Manila.

> Umalis si Kevin kaninang umaga papuntang Alongapo para subukang pumasok sa Navy. Ang Anchors Aweigh My Boys ang bago naming theme song.
>
> Mary Lou, Marso 20, 1975

> Nakauwi na si Kevin mula sa Subic. Sabi niya pumasa siya sa screening test at babalik para sa 10 pang test sa susunod na linggo. Sabik na sabik siya sa navy.
>
> Mary Lou, Marso 1975

Pagkatapos, noong Mayo 9, sa kulay-dalandang tinta:

> ARAW na DI MALILIMUTAN. Tumawag ang Navy, mag-report daw si Kevin sa Mayo 27!! Ang huling araw sa Brent ay sa ika-25 - graduation! Sakto talaga ang panahon! Oklahoma ngayong gabi. Malalaking papel sina Kevin & Stan.
>
> Mary Lou, Mayo 9, 1975

Ang punong-guro ng Brent, si Dr. McGee, ay naging tauhan din ng Navy noong Ikalawang Digmaang Pandaigdig. Inayos niya ang iskedyul ni Kevin para makakuha siya ng kaniyang mga eksamen para sa credit kahit tawagin siya agad ng Navy. Iyon ang dahilan kung bakit nagkaroon pa rin siya ng diploma.

Mula sa talaarawan ni Mary Lou noong 1975 at sa kuwento ni Gordon na "Anchors Aweigh, My Boys" (Setyembre 17, 2026), kasama ang mga alaala ni Kevin.

Jud Fry

Noong tagsibol na iyon, itinanghal ng Brent School ang *Oklahoma!* sa gymnasium nito. Sumulat si Ken sa mga kamag-anak noong Abril 22: *"Kasali si Kevin sa dula ng paaralan na OKLAHOMA...ang papel niya ay si Jud."* Si Jud Fry ang kontrabida, ang trabahador sa bukid na may gusto sa dalaga, hindi siya ang pinili nito, at namatay siya sa huling yugto.

Sabi ni Kevin, ibinatay niya ang lakad ni Jud sa kaniyang ama, na katatapos lamang ng isang maliit na operasyon at "naglalakad na parang pato." *"May mga baril ako sa tagiliran at naka-bota ako."*

> Ako na si Jud Fry. Ako talaga si Jud Fry… Pakiramdam ko'y parang lumabas ako sa sarili kong katawan. Parang pinapanood ko ang sarili ko sa entablado.
>
> Kevin, 2026

Bumagsak ang Saigon noong Abril 30. Makalipas ang labing-isang araw, sumulat si Ken ng pitong salita:

> `US Ambassador sa Viet Nam nasa dulang OKLA.`
>
> Ken, Mayo 10, 1975

Kalahating siglo nang iniisip ni Kevin kung ano ang naging tingin ng ambassador sa kaniyang Jud. *"Galing siya sa isang talagang, talagang kakila-kilabot na kalagayan, pero nagawa pa rin niyang mag-relaks at masiyahan sa isang dula."*

Pinakamahusay na Aktor ng Taon

Hindi balak ni Kevin na pumunta sa pagbibigay ng parangal. *"Pang-apat lang yata ako sa prayoridad sa mga aktor,"* sabi niya. Noong Biyernes, Mayo 23, kapwa itinala ito ng kaniyang mga magulang:

> Moving up day — Upper. Pumunta kami roon para makita si Kevin na tumanggap ng gintong medalya bilang best actor of the year. Halos nagsilabasan lahat sa opisina ko.
>
> Ken, Mayo 23, 1975

> Biy. Tumanggap si Kevin ng gintong medalya sa pag-arte bilang Judd sa 'Oklahoma'. Graduation sa gabi. Si Carlos P. Romulo ang tagapagsalita.
>
> Mary Lou, Mayo 23, 1975

Si Hen. Carlos P. Romulo, ang kalihim ng ugnayang panlabas ng Pilipinas, ang nagsalita sa mga nagtapos. *"35 ang nagtapos,"* tala ni Ken. Hindi kasama roon si Kevin. Apat na araw na lang at papasok na siya sa Navy.

> Huling araw ni Kevin sa amin. Ibinigay niya kay Gordon ang kaniyang baseball glove! Siya ulit ang pumili ng mga ulam — Manok — Chocolate pie. Umupo kami sa paligid ng apoy.
>
> Mary Lou, Mayo 25, 1975

> Umalis si Ken & ang mga lalaki nang 8 - Mahirap, pero kailangang mangyari. Lumalaki ang lahat ng anak namin at umaalis & masakit pero kailangan.
>
> Mary Lou, Mayo 26, 1975

Ang Gintong Medalya, Mayo 23, 1975

Iniaabot ng punong-gurong si Henry McGee kay Kevin ang gintong medalya bilang Best Actor of the Year dahil sa pagganap niya bilang Jud Fry sa Oklahoma! sa Brent School, Lungsod ng Baguio, noong Mayo 23, 1975. Beterano ng Navy si Dr. McGee, na hindi alam ni Kevin noon; makalipas ang apat na araw, nanumpa si Kevin sa Navy sa Subic. Nakamasid sa kaliwa ang isa sa mga paring Episcopal ng paaralan, na nagtuturo rin; inaalala pa ni Kevin ang kaniyang pangalan.
Pinakamahusay na Aktor ng Taon
Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Ang Tarangkahan sa Subic

Noong Martes, Mayo 27, alas-sais kuwarenta y singko ng umaga, nakatayo sina Ken at Stan kasama si Kevin sa tarangkahan.

> Kami nina Kevin, Stan sa gate 645 — pumunta sa Recruiting Office. Nagpakalbo si Kevin & binakunahan — nanumpa … Nagpaalam —
>
> Ken, Mayo 27, 1975

Si Mary Lou ay dalawandaang milya sa hilaga, sa Baguio, may trangkaso. Isang pangungusap lamang ang buong tala niya sa araw na iyon:

> Martes. Araw ng panunumpa ni Kevin sa Subic! Diyos, panatilihin Mo siyang malakas sa lahat ng paraan!
>
> Mary Lou, Mayo 27, 1975

Agad nagsimula ang siyam na linggo ng boot camp, na may pagpukpok sa mga basurahang metal nang alas-kuwatro o alas-singko ng umaga, at napasama siya sa Company 139 sa San Diego. Dumating sa Kansas ang kaniyang diploma sa high school, nasa isang pakete, pagkaraan ng labingwalong buwan.

Sa katapusan ng Hunyo 1975, iniwan nina Ken at Mary Lou ang Pilipinas sa huling pagkakataon bilang mga misyonerong naninirahan dito. Dalawampu't apat na taon silang naglingkod.

Mula sa mga talaarawan nina Ken at Mary Lou noong 1975, sa liham ni Ken noong Abril 22, 1975, sa mga kuwento ni Gordon na "Best Actor of the Year" (Agosto 20, 2026) at "Two Big Shots," at sa mga alaala ni Kevin.

Araw ng Sandatahang Lakas

Noong Sabado, Mayo 21, 1988, sa isang seremonya sa labas sa Dallas, nakahanap sina Ken at Mary Lou ng lilim.

> `Graduation ni Kevin — kami ni ML parehong kasama ni Kevin … B.A. sa Psychology U of Texas at Dallas. Tagapagsalita — "Nagbabago ang katotohanan!" Umupo kami sa lilim.`
>
> Ken, Mayo 21, 1988

Pagkatapos, ipinasyal sila ni Kevin sa lungsod: sa Braum's para sa tanghalian, sa lugar kung saan binaril ang Pangulo, at sa Dallas Theological Seminary. Isinulat ni Mary Lou sa gilid ng pahina, *"Matagal na nagmaneho si Kevin na nasa 'E' na ang gasolina. ang speedometer ay 11111111."*

Tatlumpung taon na siya noon. Umalis siya sa Brent nang hindi nakapagmartsa kasama ng kanyang klase, tinapos niya ang high school sa Navy, at dumating sa bahay ang kanyang diploma sa isang pakete. Ang kanyang klase sa Abilene ay nagmartsa sa field noong Mayo 1976 nang wala siya. *"Ito ang klase ni Kevin,"* isinulat ni Ken.

Sa index ni Mary Lou para sa taong iyon, tatlong salita lamang ang ibinigay niya rito: *"21 - Nagtapos si Kevin."*

Nakalimbag sa itaas ng pahina ni Ken para sa Sabadong iyon, gawa ng isang kompanya ng talaarawan na hindi kailanman nakakilala sa pamilya, ang mga salitang **Armed Forces Day** (Araw ng Sandatahang Lakas).

Mula sa mga talaarawan nina Ken at Mary Lou noong 1988, sa kuwento ni Gordon na "Armed Forces Day."

Pakinggan: Piyano ni Mary Lou

IKAAPAT NA TALA

Nang Alukin Ko ng Kasal si Cheryl

Malapit na

IDINAGDAG OKTUBRE 12, 2026

Panahon ng Ligawan, 1985

Sina Kevin at Cheryl noong sila ay nagliligawan pa, sa pagdalaw nila sa mga magulang ni Kevin sa Abilene, Kansas, noong taglamig ng 1985. Marahil ito lang ang larawan nilang dalawa mula sa panahon ng kanilang ligawan. Sa Abilene din inihimlay si Cheryl; ginanap ang paglilibing sa kaniya sa Newbern Cemetery noong Pebrero 2, 2026.

Mula sa koleksiyon ni Kevin Engle

Mga Kasamang Aklat

Katabi ng limang tomo ng kuwento ang walong kasamang aklat.

Sa Kaniyang Kagalakan: Ang Buhay at Ministeryo ni Ken Engle
Mga liham mismo ni Ken · 1951–1987 · ang kaniyang buhay at ministeryo

Herald of Christ: Ang Kuwento ni Rudy Ponce de Leon
San Juan, Rizal · 1951–1996

Grace Triumphant
ang talambuhay ni Cyril H. Brooks · © 1985 · sa Ingles

"Mary Lou, Mary Lou": Ang Kuwento nina Evelyn at Fred Balanag
Lungsod ng Baguio · 1968–2010

Cheryl
Cheryl Lyn Engle · ang kaniyang buhay, musika at sariling mga salita

Karen, Patrick, at Romblon: "Dinadala ang Pangitain"
keepm.org · ang Emmaus app · Moments to Remember · sina Karen at Patrick

Mga Kuwento ng Pamilya at mga Kaibigan
Mga kaibigan ng gawain · mga kuwento ng pamilya · sanggunian ng pamilya

> **Faithful Men: Isang Aklatan ng mga Klasikong Kristiyano**, mula sa PlymouthBrethren.org: mga manunulat na Brethren at mga buhay ng misyonero, mahahanap ayon sa may-akda, Kasulatan at paksa. **Buksan ang library ↗**

Talaan ng Nilalaman ng buong serye →

Lahat ng link sa serye, sa iisang lugar →

Ang Susunod

Ito ay isa sa walong kasamang aklat ng *Panginoon, Ibigay Mo sa Amin ang Bundok na Ito*. Nasa Talaan ng Nilalaman ang lahat ng aklat ng serye.

> Ingatan sila para kay Jesus hanggang sa walang hanggan.
>
> ang panalangin sa likod ng KEE Philippine Missions

Edisyong Tagalog, Oktubre 11, 2026 · salin ng pampublikong edisyon sa Ingles, hanggang sa mga kuwento ni Gordon na "Prays for Us Daily" (Oktubre 10, 2026), "ML + I," "Two Candles" at "The Wedding," ang mga liham ni Ken noong digmaan, 1943–45, ang mga liham ng 1950–51, "Herald of Christ" (ang kuwento ni Rudy Ponce de Leon), "Mary Lou, Mary Lou," ang kuwento ni Evelyn Balanag kasama ang kaniyang mga larawan, "The Landlord and the Projectionist," at ang listahan ng mga link